

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ İÇİN AVRUPA
ORTAK ÖNERİLER ÇERÇEVESİNDEKİ
BAĞLAMLARDAN HAREKETLE TÜRKÇENİN TEMEL
SÖZ VARLIĞININ BELİRLENMESİ

LEYLA SEYHAN
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Yusuf SÜLÜKÇÜ

KONYA-2018

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Adı Soyadı	Leyla SEYHAN
Numarası	138303011001
Ana Bilim / Bilim Dalı	Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı / Türkçe Eğitimi Bilim Dalı
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Tezin Adı	Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesindeki Bağlamlardan Hareketle Türkçenin Temel Söz Varlığının Belirlenmesi

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Leyla Seyhan
Öğrencinin imzası
(İmza)

Adı Soyadı	Leyla SEYHAN
Numarası	138303011001
Öğrencinin Ana Bilim / Bilim Dalı	Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı / Türkçe Eğitimi Bilim Dalı
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Tez Danışmanı	Yrd. Doç. Dr. Yusuf SÜLÜKÇÜ
Tezin Adı	Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesindeki Bağlamlardan Hareketle Türkçenin Temel Söz Varlığının Belirlenmesi

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan “**Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesindeki Bağlamlardan Hareketle Türkçenin Temel Söz Varlığının Belirlenmesi**” başlıklı bu çalışma 29/01/2018 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Unvanı, Adı Soyadı

Yrd. Doç. Dr. Yusuf SÜLÜKÇÜ

Doç. Dr. Mesut GÜN

Yrd. Doç. Dr. Murat HTEŞ

Danışman ve Üyeler

Danışman

Üye

Üye

İmza

ÖN SÖZ

Yabancılara Türkçe öğretimi (YTÖ), Türkçe öğrenen kitlenin büyüklüğüne rağmen uzun yıllar hak ettiği ilgiyi bulamamıştır. YTÖ alanında temel kelime varlığına yönelik çalışmaların eksik olduğu görülmektedir. Türkçe öğretiminde yapılan çalışmalar, çoğunlukla Türkçenin anadili öğretimi üzerine ağırlık kazanmış olduğu için Yabancılara Türkçe öğretimi uzun yıllar boyunca ihmal edilmiştir. Bu yüzden Yabancılara Türkçe öğretimi alan çalışmalarında, pek çok araştırma ve çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışma YTÖ alanının temel kelime varlığını bulmaya yönelik hazırlanmış ve çalışmayla alandaki eksik bir konunun tamamlanması amaçlanmıştır.

Dil öğretiminin temelini kelimelerin oluşturduğunu söylemek mümkündür. Günümüzde en çok öğrenilen ve öğrenilmek istenen dillerin (İngilizce, Fransızca, Almanca vb.) öğretimi için dilin; temel seviyesinde, orta, ileri seviyesinde hangi kelimelerin kullanılacağı ve öğretileceği önceden yapılmış bilimsel çalışmalarla ortaya konmuş ve hazırlanan materyaller bu araştırmalar ölçüt alınarak oluşturulmaya çalışılmıştır. Türkçenin de yabancılara öğretimine yönelik bazı kelime sıklık çalışmaları yapılmış olmakla birlikte bu alanda hâlâ eksiklikler olduğu söylenebilir. Henüz Türkçenin yabancılara öğretiminde temel söz varlığı tam olarak tespit edilememiştir. Bu çalışmanın amacı yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılması öngörülen temel söz varlığının tespitine yönelik çalışmalara bir katkı sağlamaya çalışmaktır. Çalışmada, bugüne kadar yapılmış çalışmalardan farklı olarak Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesindeki (AOÖÇ) A1 düzeyindeki bağlamlardan yola çıkılarak temel söz varlığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çalışmada alıntıların imlâ ve noktalamalarına herhangi bir müdahalede bulunulmamıştır var olan noktalama ve imla konusundaki hatalar alıntı yapılan esere aittir.

Bu çalışma altı bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölümünde dil kavramı açıklanmış, dil tanımlarına örnekler verilmiş ve tarihî süreç içerisinde yabancılara Türkçe öğretimi üzerine yapılan çalışmaların isimleri verilmiştir. Avrupa Birliği'nde yapılan dil çalışmalarına değinilmiş,

AOÖÇ’de bulunan bağlamlar hakkında bilgi verilmeye çalışılmıştır. Bütüncü kavramı açıklanmaya çalışılmıştır.

İkinci bölümde amaç, problem cümlesi, alt problemler, sınırlılıklar, evren ve örneklem tanımlanmıştır.

Üçüncü bölümde; kaynak tarama çalışması sonucunda konuyla doğrudan ilgili olduğu düşünülen çalışmalara yer verilmiştir.

Dördüncü bölümde, yöntem açıklanmıştır.

Beşinci bölümde bulgular ve yorumlar yer almaktadır. Bu bölümde bağlamlarda geçen kelime listeleri verilmiştir. Kelime listeleri önce alfabetik sıralı daha sonra sayısal sıralı sıklık olacak bir şekilde hazırlanmıştır. Her bağlamın sonunda o bağlama özgü olan kelimeler sıralanmış ve bağlamdaki konuşmalarda geçen deyimler, birleşik yapıllı filler, kalıplaşmış ifadeler “**Bağlamda Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar**” başlığı adıyla verilmiştir. Çalışmada bulunan edatlar ayrıca bir listede sunulmuştur. Bağlam dışı konuşmaların ayrı bir listesi de bu bölüme eklenmiştir. Bağlamlardan elde edilen bütün veriler analiz edilerek listelenmiştir. Bütün verilerden elde edilen sonuçlarla bu alanda yapılmış diğer çalışmalar karşılaştırılmıştır. Bağlamlardan havuza giren konuşmalarda kullanılan dilin yapaylıktan uzak doğal dil olması için ortamdaki kişilerin, ses kayıtlarından habersiz olmasına dikkat edilmiştir. Günay’ın ifade ettiği gibi “*Sözlü dilde verici doğaçlama şekliyle metnini oluşturur*” (2003: 30). Doğaçlama olarak konuşan birey ruh hâlini daha rahat yansıttığından yabancı dil olarak Türkçe öğrenen birey, çalışmamız sonucunda anadili olarak Türkçe konuşanların kullandığı temel sözcüklere ulaşılmasının daha kolay olacağı düşünülmektedir. Tarama modeli gereğince bu çalışmada doğal konuşmalar sırasında kişiler arasında geçen argo ve küfürllü kelimeler çalışmada göz ardı edilmemiş çalışmada bunlara da yer verilmiştir. Başkan’ın (2006: 111) belirttiği gibi aydın kimselerin bile kullandığı, argo sözleri yokmuş gibi kabul ederek yabancı dil öğrenenlerden saklanması gerçeği yansıtmaz. Bu gerçeklik çalışmada yer bulmuştur. Argo ve küfürllü kelimeler listelere alınmış ve bunlardan kalıp ifade olanlar birleşik yapılar başlığı altında tekrar verilmiştir.

Altıncı bölümde sonuç ve öneriler yer almaktadır.

Kaynakçada, çalışmada kullanılan elektronik kaynaklar ve diğer kaynaklar yer almaktadır.

Ekler kısmında, çalışmada kullanılan haritaların fotoğrafları bulunmaktadır.

Çalışma sürecinde ses verilerini toplama işlemlerinde yardımlarını esirgemeyen eşim Sadık SEYHAN'a, tezi bitirmemde manevi destek olan annem Hazniye SEYHAN ve babam Hasan SEYHAN'a teşekkür ederim.

Çalışmam sırasında yardımlarını esirgemeyen, çalışmanın başından sonuna kadar sabırla ilgilenen ve her defasında kendisinden yeni bir şey öğrendiğim, danışman Hoca'm Yrd. Doç. Dr. Yusuf SÜLÜKÇÜ'ye teşekkür ederim.

Leyla SEYHAN

KONYA, 2018

T.C.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı, Soyadı	Leyla SEYHAN			
	Danışmanı	Yrd. Doç. Dr. Yusuf SÜLÜKÇÜ	Numarası	138303011001	
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi ABD/Türkçe Eğitimi Bilim Dalı			
	Programı	Yüksek Lisans			
		Tez Savunma Sınavı I	☐	Tez Savunma Sınavı II	☐
Tez Adı Konusu	Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesindeki Bağlamlardan Hareketle Türkçenin Temel Söz Varlığının Belirlenmesi				

ÖZET

Türkçenin yabancılara öğretimi günümüzde önemi giderek anlaşılan bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkçenin uzun yıllar ihmal edilen bir alanı olan yabancılara Türkçe öğretimi; değişen dünya, küreselleşme, çok dilli insan yetiştirme gibi pek çok nedenden dolayı ilgi görmeye başlamıştır.

Bu çalışma, Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesindeki bağlamlardan hareketle sözlü Türkçe'nin kelimelerini tespit etmek ve bağlamlara özgü kelimeleri bulmak için hazırlanmıştır. Çalışma uygulamalı araştırma yöntemine göre hazırlanmıştır. Çalışmanın amacı, Türkçenin temel söz varlığına yönelik yapılmış çalışmalara katkı sağlamak ve -daha önce yapılmamış olan- bağlamlardan yola çıkarak kelime tespitini gerçekleştirmektir.

Çalışma için farklı şehirlerden ses verileri toplanmış ve analiz edilmiştir. Çalışmada 11.169 kelimededen oluşan ses verileri incelenmiştir. Elde edilen kelimeler, bağlamlara ayrılarak sınıflandırılmış ve sıklıkları incelendikten sonra her bağlam için bağlama özgü kelimeler ayrıca listelenmiştir. Bağlamlarda yer alan deyim, atasözü,

birleşik filler gibi birleşik yapılar ayrıca her bağlamdan sonra listelenmiştir. Çalışmada bulunan edat grubuna ait yapıların listesi ayrıca verilmiştir. Bütün çalışmada elde edilen veriler beraber incelenmiş ve son bir analiz daha yapılarak listelenmiştir. Çalışmada elde edilen bulgular sözlü Türkçenin söz varlığı alanında yapılmış olan Ufuk Aşık'ın çalışması ile karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırmada ilk yüz kelime arasında 54 kelimenin ortak olduğu görülmüştür.

Çalışma altı bölümden oluşmaktadır. Kelime listeleri araştırmacılara kolaylık sağlamsı açısından her bağlamdan sonra önce alfabetik sıralı, daha sonra ise sayısal sıralı bir biçimde sunulmuştur.

T.C.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı, Soyadı	Leyla SEYHAN			
	Danışmanı	Yrd. Doç. Dr. Yusuf SÜLÜKÇÜ	Numarası	138303011001	
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi ABD/Türkçe Eğitimi Bilim Dalı			
	Programı	Yüksek Lisans			
		Tez Savunma Sınavı I	☐	Tez Savunma Sınavı II	☐
Tez Adı Konusu	Determination of the Turkish Basic Vocabulary Using CEFR Context to Teach Turkish to the Foreigners				

SUMMARY

The teaching of Turkish to foreigners is seen as an area that becomes increasingly important at the present day. The teaching of Turkish to foreigners which is neglected area of Turkish language for many years started to attract attention for many reasons such as changing world, globalizatin and education of multilingual people.

This study was prepared to identify verbal Turkish words and contextul word by using the contexts from Common Europe Advices for Languages Framwork. It was prepared according to practical researc techniques. The aim of this study is to contribute the studies which are made for Turkish vocabulary and to identify he world determination from the contexts that have not been done before.

Sounds recordings (datas) from differents cities were collected and analyzed for this study. In this study, sound recordings including 11169 words are exhausted. The words obtained were categorized into contexts and after exhausting their frequencies, the words which belong to context were listed seperately for each context. Also, Compound structures such as phrases, proverbs and compund words were listed after each context. In this study there is also a list of structures that belong to preposition grups. All of the datas obtianed in this study were anlayzed together and it was listed whit a final analysis. The findings obtained in this study were compared with Ufuk

Aşık's study which was made in the oral or verbal Turkish vocabulary. In the comparison it was seen that between the first 100 words 54 words are common.

The study consists of six parts. Firstly Word lists are presented in alphabetical order and then in numerical order after contexts in terms of convenience for researchers.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	iv
ÖZET.....	vii
KISALTMA VE SİMGELER	xiv
RESİMLER VE TABLOLAR LİSTESİ.....	xv
I. BÖLÜM.....	19
GİRİŞ.....	19
1.1. Dil Nedir?.....	19
1.2. Yabancı Dil Nedir?	23
1.3. Yabancı Dil Öğrenme İhtiyacı	23
1.4. Avrupa Birliğinde Yabancı Dil Çalışmaları.....	34
1.5. Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Programı Dil Seviyeleri.....	40
1.6. Bağlam	42
1.7. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Tarihiçesi.....	47
1.7.1. Cumhuriyet Döneminde Yabancılara Türkçe Öğretimi.....	54
1.8. Temel Söz Varlığı	58
1.9. Bütünce/Derlem/Corpus Çalışmaları	60
II. BÖLÜM	65
2.1. Amaç	65
2.2. Önem.....	66
2.3. Problem Cümlesi.....	67
2.4. Alt problemler	67
2.5. Sınırlılıklar	67
2.6. Varsayımlar (Sayılıtlar).....	68

III. BÖLÜM.....	69
3.1. İlgili Araştırmalar	69
3.1.1. Kitaplar.....	69
3.1.2. Tezler	70
IV. BÖLÜM.....	72
4.1. Yöntem.....	72
4.2. Araştırma Modeli	72
4.3. Evren ve Örneklem	73
4.4. Veri Toplama Aracı	74
4.5. Kelime Havuzunun Oluşturulması.....	75
4.6. Kelimeler Yazıya Geçirilirken Dikkat Edilen Hususlar	75
4.7. Kelimeler Sınıflandırılırken Dikkat Edilen Hususlar.....	75
V. BÖLÜM	78
BULGULAR.....	78
5.1. Bağlamlar ve Bağlamlarda Geçen Kelimler	78
5.1.1. Alışveriş	78
5.1.2. Restoranlar-Lokantalar.....	101
5.1.3. Kafeler.....	105
5.1.4. Ulaşım	109
5.1.5. Okul.....	129
5.1.6. Sağlık Hizmetleri	139
5.1.7. Açık Alanlar	149
5.1.8. Resmî Daireler	155
5.1.9. Emlak Ofisleri	159
5.1.10. Spor Salonu	162

5.1.11. Özel Alan	166
5.2. Bağlam Dışı Konuşmalarda Geçen Kelimeler	169
5.3. Ses Verilerinde Yer Alan Bütün Edatlar	182
5.4. Bütün Ses Verilerinden Elde Edilen Kelimeler	183
IV. BÖLÜM.....	213
6.1. Sonuç ve Öneriler.....	213
KAYNAKÇA.....	218
EKLER.....	221
ÖZ GEÇMİŞ	224

KISALTMA VE SİMGELER

ALTE	: Association of Language Testers in Europe
AOÖÇ	: Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi
bkz.	: bakınız
CEFR	: The Common European Framework of Reference for Languages (Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı / Yabancı Diller Ortak Başvuru Metni)
DLT	: Divânü Lügâti't-Türk
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
TDK	: Türk Dil Kurumu
TÖMER	: Türkçe Öğrenim, Araştırma ve Uygulama Merkezi
vb.	: ve benzerleri
YTÖ	: Yabancılara Türkçe Öğretimi

RESİMLER VE TABLOLAR LİSTESİ

Resim 1: Avrupa Dışında Fransızca Konuşan Ülkelerin Haritası	28
Resim-2: Afrika Kıtasında Konuşulan Resmî Diller	29
Tablo 1: 2014-2015 Eğitim Öğretim Yılı İtibariyle Yabancı Dillere Göre Öğrenci Sayıları (Resmî Okullar) (Ortaöğretim).....	31
Tablo 2: 2014-2015 Eğitim Öğretim Yılı İtibariyle Yabancı Dillere Göre Öğrenci Sayıları (Özel Okullar) (Ortaöğretim)	32
Tablo 3: 2014-2015 Öğretim Yılı İtibariyle Yabancı Dil Tercihlerine Göre Öğrenci Sayıları Resmî İlkokullar	32
Tablo 4: 2014-2015 Öğretim Yılı İtibariyle Yabancı Dil Tercihlerine Göre Öğrenci Sayıları (Ortaokullar).....	32
Tablo 5: 2014-2015 Öğretim Yılı İtibariyle Yabancı Dil Tercihlerine Göre Öğrenci Sayıları (Özel İlkokullar).....	33
Tablo 6: 2014-2015 Öğretim Yılı İtibariyle Yabancı Dil Tercihlerine Göre Öğrenci Sayıları (Özel Ortaokullar)	33
Tablo 7: Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Programı Dil Seviyeleri	41
Tablo-8: Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Programı Dil Kullanım Seviyeleri.....	41
Tablo 9: Dış Bağlamda Kullanım: Betimleyici Kategoriler	44
Tablo 9: Dış Bağlamda Kullanım: Betimleyici Kategoriler	46
Tablo-11: Yabancılara Türkçe Öğretmek İçin Yazılmış Olan Eserler	50
Tablo 12: Türkçe Öğretimine Dair Yazılmış Olan Eserlerin Sayıları	52
Tablo 13: Giyim Alışverişi Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)	79
Tablo 14 : Giyim Alışverişi Bağlamında Kullanılan Kelimeler Sayısal Sıralı Sıklık	83
Tablo 14: Giyim Bağlamına Özgü Kelimeler	87
Tablo 15: Giyim Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar	88
Tablo 16: Semt Pazarı Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)..	89
Tablo 17: Semt Pazarı Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)	92
Tablo 18: Pazar Bağlamına Özgü Kelimeler	94
Tablo 19: Pazar Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar.....	95

Tablo 20: Şarküteri Reyonu Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık).....	96
Tablo 21: Şarküteri Reyonu Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)	97
Tablo 21: Şarküteri Reyonu Bağlamını Özgü Kelimeler.....	98
Tablo 22: Şarküteri Reyonu Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar.	99
Tablo 23: Büfeler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık).....	99
Tablo 24: Büfeler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)	100
Tablo 25: Büfe Bağlamına Özgü Kelimeler	100
Tablo 26: Büfe Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar	100
Tablo 27: Restoran Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık).....	101
Tablo 28: Restoranlar Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)....	102
Tablo 29: Restoran Bağlamına Özgü Kelimeler	104
Tablo 30: Restoran Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar	105
Tablo 31: Kafeler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık).....	105
Tablo 32: Kafeler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)	107
Tablo 33: Kafe Bağlamına Özgü Kelimeler	109
Tablo 34: Kafe Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar	109
Tablo 35: Dolmuşlar Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)..	110
Tablo 36: Dolmuşlar Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)	113
Tablo 37: Dolmuş Bağlamına Özgü Kelimeler	116
Tablo 38: Dolmuş Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar	116
Tablo 39: Tren Garları Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)	117
Tablo 40: Tren Garları Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık) .	119
Tablo 41: Tren Garı Bağlamına Özgü Kelimeler	120
Tablo 42: Tren Garı Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar	121
Tablo 43: Taksiler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık).....	121
Tablo 44: Taksiler Bağlamında kullanılan kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)	122
Tablo 45: Taksi Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar.....	123
Tablo 46: Belediye Otobüsleri-Metrolar-Tramvay Hatları Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)	123

Tablo 47: Belediye Otobüsleri-Metrolar-Tramvay Hatları Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)	125
Tablo 48: Belediye Otobüsleri-Metrolar-Tramvay Hatları Bağlamına Özgü Kelimeler	128
Tablo 49: Belediye Otobüsleri- Metrolar- Tramvay Hatları Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar.....	128
Resim 4: Belediye Otobüsleri-Metrolar-Tramvay Hatları Bağlamında Geçen Yazılı Uyarılara Örnek Bir Resim	128
Tablo 50: Okul Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık).....	129
Tablo 51: Okul Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)	133
Tablo 52: Okul Bağlamına Özgü Kelimeler	138
Tablo 53: Okul Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar.....	138
Tablo 54: Hastane Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık).....	139
Tablo 55: Hastane Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)	142
Tablo 56: Hastane Bağlamına Özgü Kelimeler	146
Tablo 57: Hastane Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar	146
Tablo 58: Eczane Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)	147
Tablo 59: Eczane Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık).....	148
Tablo 60: Eczane Bağlamına Özgü Kelimeler	149
Tablo 61: Eczane Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar	149
Tablo 62: Çocuk Parkı Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık).....	150
Tablo 63: Çocuk Parkı Bağlamında Kullanılan Kelimeler Sayısal Sıralı.....	150
Tablo 64: Park Bağlamına Özgü Kelimeler.....	151
Tablo 65: Park Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar	151
Tablo 66 : Meydan- Sokak Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)	151
Tablo 67: Meydan- Sokak Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)	153
Tablo 68: Meydan – Sokak Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar	155
Tablo 69: Resmî Daireler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)	156

Tablo 70: Resmî Daireler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)	157
Tablo 71: Resmî Daireler Bağlamına Özgü Kelimeler	159
Tablo 72: Resmî Daireler Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar ..	159
Tablo 73: Emlak Ofisi Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)	159
Tablo 74: Emlak Ofisleri Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)	161
Tablo 75: Emlak Bağlamına Özgü Kelimeler	162
Tablo 76: Emlak Ofisi Bağlamında Kullanılan Birleşik Yapılar	162
Tablo 77: Spor Salonu Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)	162
Tablo 78: Spor Salonu Bağlamında Kullanılan Kelimeler Sayısal Sıralı Sıklık	164
Tablo 79: Spor Salonları Bağlamına Özgü Kelimeler	166
Tablo 80: Spor Salonları Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar	166
Tablo 81: Doğum Günü Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)	167
Tablo 82: Doğum Günü Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)	168
Tablo 83: Doğum Günü Bağlamına Özgü Kelimeler	169
Tablo 84: Doğum Günü Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar	169
Tablo 85: Bağlam Dışı Konuşmalarda Geçen Kelimelerin Sıklık Listesi	170
Tablo 86: Edatların Sıklık Sıralı Listesi	182
Tablo 86: Bütün Kelimeler (Sıklık Sıralı Liste)	183
Tablo 87: Ufuk Aşık'ın Çalışmasında Elde Ettiği İlk Yüz Kelime	200
Tablo 88 : İlk Yüz Kelime	201
Resim 6 : Ufuk Aşık'ın “Yabancılar İçin Temel Türkçe Sözlük Varlığının Oluşturulması” Adlı Çalışması İlk Bin Kelime Listesi	204
Tablo 89: Bağlamlarda Tespit Edilen Kelimelerin Türleri	215

I. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Dil Nedir?

Dile yönelik pek çok açıklama ve tanımlama çabası mevcuttur. Karşımıza en çok çıkan tanımlama ve açıklamalardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

“Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, ve kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen seslerden oluşan canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış gizli bir antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimai bir müessesedir.” (Ergin, 2008: 3).

Uygur, belli kalıplardan ve kurallardan oluşan dilin, insanlar arasındaki anlaşma sisteminin en temel ögesi olduğunu söyleyerek, dilin insanı insana vardiyan, insanı insana götüren vasıta olduğunu ifade eder (2006: 16).

Banguoğlu ise, dili “insanların meramlarını anlatmak için kullandıkları bir sesli işaretler sistemi” olarak tanımlar (1974: 9).

André Martinet'in dil tanımı ise şöyledir: *“Bir dil, insan deneyiminin her toplulukta değişik biçimde, anlamsal bir içerik ve sessel bir anlatımla donanmış birimler, yani anlam birimler biçiminde ayrıştırılmasını sağlayan bir bildirişim aracıdır; bu sessel anlatım da, öz niteliği ve karşılıklı bağıntuları bir dilden öbürüne değişiklik gösteren, her dilde sayıda olan ayırıcı ve ardışık birimler, yani sesbirimler biçiminde eklemlenir.” (1998: 132).*

Aksan; dilin, düşünce, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan, çok yönlü, çok gelişmiş bir dizge olduğunu vurgulamıştır (1998: 55).

Dil, insanlar arasındaki anlaşma sisteminin temelini oluşturan esas ögedir. Duygu, düşünce ve kültürün yansıtıcısıdır. İnsanlığın dehasının ve yaratıcılığının dışı vurumudur. Dilin; kültür, tarih ve sanatla bütünleşip farklı coğrafyalarda farklı seslere bürünerek oluşmuş bir anlam bütünü olduğu da söylenebilir.

Dille ilgili tanımların sayısı oldukça fazladır. Düşünürler, yazarlar, şairler, dilbilimciler, edebiyatçılar ve daha pek çokları dili farklı açılardan ele alarak tanımlamaya çalışmışlar ve tanımlar her geçen gün artmış, çeşitlenmiştir. Dil, ne kadar farklı tanımlanırsa tanımlansın bu tanımların da üzerinde uzlaştığı birtakım ortak özellikler vardır. Günay, bu ortak özellikleri şu şekilde sıralar:

- *“Dil, belli bir grup içinde konuşulur, yani tek bir kişiye ait dil yoktur. Bu da dil denen olgunun kurallarını, birden çok kişinin bilmesi demektir.*
- *Dil, iletişim amacıyla vardır. İletişim kavramının tanımını düşündüğümüzde, iletişimin en az iki kişi arasında gerçekleştiği kesindir. Günümüzün moda terimi kitle iletişimini düşündüğümüzde iletişim içindeki insanların sayısı milyonlarla tanımlanabilmektedir.*
- *Dil, toplumsal bir olgudur. Bu toplumsallık da belli bir dilsel grup için geçerlidir. Yani farklı toplumlardan yapay olarak oluşmuş bir topluluğun ortak dili olamaz.*
- *Dil, bir kavram ya da anlamsal içerikle (gösterilen), bir sessel imgeden oluşan (gösteren) gösterge dediğimiz saymaca ve uzlaşımsal nesnelere kullanıldığı bir dizgedir.*
- *Kendisi olmadığı hâlde kendisi yerine kullanılan göstergeler dizgesi dili oluşturur. İşte bu özellik de dilin kolay bir iletişim aracı olmasını sağlar” (Günay, 2004: 13-14).*

İnsanlık tarihi boyunca bireyler, dünyayı anlamaya ve kendini ifade etmeye çalışmıştır. Bugün yeryüzünde insanların dünyayı anlamasını ve kendini ifade etmesini sağlayan binlerce dil yaşamaktadır.

Dillerin doğuşu ve sayıları hakkında çeşitli bilgiler mevcut olmasına rağmen dillerin çıkış kaynakları hakkında kesin bir bilgi yoktur. Dilin doğuşu ve evrimi konusunda pek çok araştırma mevcuttur. Araştırmacılar sahip oldukları kültür, cemiyet ve fikir akımları içerisinde dilin doğuşunu ve kökenini ispatlamaya çalışmışlardır (bkz: Eker 2005: 5-6). Öyle ki bu konunun tartışılması, tehlikeli ve muğlak olduğu gerekçesiyle Paris Dil Cemiyeti tarafından 1866 yılında Paris'te yasaklanmıştır. Dillerin ortaya çıkış süreci, konumuzun esasını teşkil etmediği için bu çalışmada bu hususa dair fazla bilgi verilmemiştir.

Bugün dünyada sayısı binlerle ifade edilen farklı diller konuşulmakta olduğu ifade edilmesine rağmen dünyada kaç dilin konuşulduğu sorusuna farklı kaynaklarda farklı sayılar verilmektedir.

Özcan Demirel, bu sayıyı Dilaçar ve Hill'e dayandırarak üç bin ile üç bin beş yüz, dört bin hatta beş binden fazla olarak açıklamaktadır (Demirel, 2012: 3).

Breton ise:

“İnsanların kullandığı dillerin sayısı üstüne birçok rakam ileri sürüldü sürülmeye devam ediyor. Fransız akademisine göre 1929'da 2796 dil kullanılıyordu. Ondan beri daha birçok döküm çıkarıldı ama devletlerin birçoğunda sistemli sayım ve soruşturma yapılmadığından ve özellikle diller ve lehçeler arasındaki dilbilimsel uzaklığı ölçmek üzere kullanılacak evrensel ölçütlerin yokluğundan ötürü bu hükümler birbirine farklılıklar sergiledi oysa sadece bu uzaklık onların tanımlamasını sağlayabilirdi. Dolayısıyla, yöntemli ve tutarlı çalışmaları temel alan en yeni kaynaklarla yetinmek zorunda kalındı.

Dallas'ta Barbara F. Grimes'in Summer Institute of Linguistics'in desteğiyle, 1951'den beri aşağı yukarı her dört yılda bir yayımladığı Ethnologue Languages of the World aralarında birçok Protestan misyonerin de bulunduğu dünya çapında bir haberciler ağından yararlanıyor. Her sayıda gitgide artan bir dil sayısı çıkarıyor ortaya: 1992'de 6528, 1996'da 6703, 1999'da 6784...

Başka ilgi çekici bir döküm de Davit Dalby'nin 2000 yılında Galler'deki Hebro Dilbilim Araştırma Merkezi tarafından yayımlanan The linguasphere Register of the Worlds Languages and Speech Communities adlı çalışmasıdır; 4994 dış dil (outer languages) içeren 13840 iç dil ve 8881 lehçe bulunduğunu ileri sürer.” (Breton;15)

demektedir.

Geçmişten günümüze dil tasniflerindeki farklılıklar ve canlı bir varlık olan dilin her geçen gün son konuşurlarının da birer birer ölmesi sebebiyle dünya üzerinden silinen dillerin varlığından ötürü dünyada konuşulan diller konusunda net bir rakam vermek mümkün olmamaktadır.

Dillerin nicelik olarak çokluğu, tabii ki de her dilin nitelik olarak uzun ömürlü, çok kadim olduğu anlamına gelmez. Her on dört günde bir, dünyada konuşulduğu söylenen 7 bin dilden birinin öldüğü tahmin edilmektedir. Dili konuşan kitlenin nüfusu, kültür özellikleri, eğitim sistemleri, tarihî bağları vb. özellikler dilin ömrünü etkileyen önemli etkenler olarak karşımıza çıkmaktadır. Süer Eker'in editörlüğünü yaptığı *Tehlikedeki Türk Dilleri* adlı dört ciltten oluşan kitap çalışması Türk dilleri için bu konuda hazırlanmış kapsamlı bir çalışmadır. (geniş bilgi için bkz. www.ayu.edu.tr)

Ekonomi, uluslararası gelişmeler ve ilişkiler, güç dengeleri de tüm dünya dillerini etkilemektedir. Sömürgecilik faaliyetlerinin dünya dillerinin ölümü ve kaybı konusunda önemli bir faktör olduğu söylenebilir. Bugün dünyada İngilizce, Fransızca, Portekizce, İspanyolca ve Hollandaca sömürgecilik yoluyla kendi coğrafyalarından binlerce kilometre uzakta yaşama imkânı bulmuşlardır.

Breton, Dünya Dilleri Atlası'nda dünya dilleri arasındaki eşitsizliğe değinerek ölen dillere veya ölmesi muhtemel dillere dikkat çekmiştir. Genel kabule göre diller canlı birer varlıktır, tıpkı biyoçeşitlilik gibi dil çeşitliliği de dünya dengesinin yapı taşlarından biridir ve dünyanın tek bir renge bürünüp canlılığını yitirmesinin önünde durur. Yaşayan dillerin korunması için gerekli tedbirler alınmaz ise pek çok kültür yok olacaktır. Dünyadaki siyasi, ekonomik, politik, kültürel yapıların ve dengelerin dillere olan zararları ortadan kaldırılmalıdır ve vakit kaybedilmeden bu zararların en aza indirgenmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır.

Dillerin tasnifi de tanımı da sayısı da siyasi ve sosyal döngülerden ötürü sürekli bir değişim içerisinde olacaktır. Bu değişimin canlı bir varlık olan dillere olan olumlu ve olumsuz yansımalarının zaman içerisinde pek çok araştırmaya konu olmuştur ve ileride de olacağı düşünülmektedir.

1.2. Yabancı Dil Nedir?

Her toplum, kendi bireyleri arasında anlaşma sağlamak için dile başvurur. Ancak her toplumun kullandığı dil aynı değildir. Dolayısıyla yeryüzünde değişik kitleler tarafından kullanılan pek çok dil vardır.

TDK'nin Türkçe Sözlük'ünde yabancı dil şöyle tanımlanmıştır: 1. Ana dilin dışında olan dillerden her biri. 2. Ana dilin dışında öğrenilen uzmanlık dili (Türkçe Sözlük: 2496).

Başka bir deyişle, bireyin ana dili olarak öğrenmediği, kendi dilinin konuşuru olmayan diğer bir kişiyle iletişim kurmak veya başka sebeplerle öğrenmesi gereken dile yabancı dil denilmektedir.

1.3. Yabancı Dil Öğrenme İhtiyacı

Yabancı dil kavramının ortaya çıkışıyla ilgili net bir bilginin olmadığını söylemek mümkündür. İnsanoğlunun birbirine yabancılaşması ve dillerinin farklılaşmasıyla ilgili bilgiler genel olarak efsanelere ve dinî inanışlara dayanmaktadır. Eker bu durumu şu şekilde ifade etmiştir: Babil Kulesi efsanesine göre, Babillerin göğe ulaşmak için yaptıkları “Babil Kulesi” Tanrı'nın pek hoşuna gitmez ve bunu kendine bir meydan okuma olarak görüp o zamana kadar tek bir dille konuşan insanları pek çok dille konuşmaya mahkûm eder ve böylece yabancı dil kavramı ortaya çıkar (2005: 10).

Eker'in bu açıklamasında geçen Babil Kulesi efsanesi Tevrat'tın Tekvin bölümünde 11. Bapta (1-9) şu şekilde anlatılır:

“ VE bütün dünyanın dili bir, ve sözü birdi. Ve vaki oldu ki, şarkta göçtükleri zaman, Şinar diyarında bir ova buldular; ve orada oturdular. Ve birbirlerine dediler: Gelin, kerpiç yapalım, ve onları iyice pişirelim. Ve onların taş yerine kerpiçleri, ve harç yerine ziftleri vardı. Ve dediler: Bütün yeryüzü üzerine dağılmıyalım diye, gelin, kendimize bir şehir ve başı göklere erişecek bir kule bina edelim, ve kendimize bir nam yapalım. Ve âdem oğullarının yapmakta oldukları şehri ve kuleyi görmek için RAB indi. Ve RAB dedi: İşte, bir kavmdırlar, ve onların hepsinin bir dili var; ve yapmağa başladıkları şey budur; ve şimdi yapmağa niyet ettiklerinden hiç bir şey onlara men

edilmiyecektir. Gelin, inelim, ve birbirinin dilini anlamasınlar diye, onların dilini orada karıştıralım. Ve RAB onları bütün yeryüzü üzerine oradan dağıttı; ve şehri bina etmeği bıraktılar. Bundan dolayı onun adına Babil denildi; çünkü RAB bütün dünyanın dilini orada karıştırdı; ve RAB onları bütün yeryüzü üzerine oradan dağıttı.” (http://incil-iyi-haber.de/download/Kutsal-Kitap/01_TEKViN.pdf: 2017)

Buradan da anlaşılacağı üzere insanlar tek bir dil konuşurlarken güçlü ve küstahça davranıp Tanrı ile yarışmaya kalkmış ve göğe uzanan kuleler yapmak istemişlerdir. Bunun üzerine tek bir dil konuşurlarken Tanrı onların dillerini karıştırarak onları cezalandırmıştır.

Her milletin kendi hayat anlayışı ve kültürüyle yoğrulmuş bir dili vardır. 21. yüzyılın gereği olarak insanoglunun yabancı dil öğrenme ihtiyacı gün geçtikçe artmaktadır. Teknolojiyle birlikte küçülen dünyada “yabancı dil” üzerinde daha fazla düşünülen ve nasıl öğrenileceği/öğretileceği tartışılan bir kavram hâline gelmiştir. Yabancı dil öğretimiyle insanlar arasındaki sosyal ve kültürel tüm yabancılıklar kalkacağı, böylece çok kültürlülük hedefine ulaşılmış olunacağı var sayılmaktadır. Genel olarak Avrupa'da yapılan dil öğretimi-öğrenimi çalışmalarında bu amaç vardır.

İnsanlar çok çeşitli sebeplerle yeni diller öğrenme isteği veya ihtiyacı hissetmektedir. Bu istek ve ihtiyaç; siyasi, askerî, ticari, kültürel, sanatsal sebeplerle toplumların birbirine ulaşma çabası olarak ifade edilebilir.

Tarihî sürece bakıldığında Akadların İ.Ö. 2225'te Sümerlerin ülkesini ele geçirmesiyle iki ülke arasındaki kültür alışverişinin başlaması sonucu, kendilerinden daha üstün bir uygarlık olan Sümerlerin dilini öğrenmeye çalışmalarıyla başladığı düşünülen yabancı dil öğretimi günümüze kadar yeni yöntem ve tekniklerle sistemli bir şekilde gelişme göstermiştir. Özellikle bilim ve teknoloji çağı olarak tanımlanan 21. yüzyılda küreselleşme olgusuyla birlikte ikinci ve üçüncü dil ediniminin büyük önem kazandığını söylemek mümkündür.

Hızla gelişen dünyada artık insanlar tek bir dille kültürlerarası etkileşimi ve ilerlemeyi sağlayamayacakları bilincine varmışlardır. Özellikle Avrupa'da ikinci bir dil öğretimine yönelik çok ciddi projeler ve atılımlar gerçekleştirilmiştir. Tek bir dille çağımız insanından beklenen çok kültürlülüğü sağlamak mümkün görünmemektedir.

Bugün ikinci bir dil bilmemek bir eksiklik olarak algılanmaktadır. Bir alanda daha iyi olmak ve iş hayatında ilerlemek için mutlaka ikinci bir dile ihtiyaç olduğunu görmekteyiz. Prof. Dr. Ahmet Kocaman “Yabancı Dil Öğretiminde Yeni Yönelimler” adlı makalesinde yabancı dil öğrenmenin ülkemizde ve diğer ülkelerde ne kadar önemli olduğunu, “*Karmaşık iletişim ağı içinde evrenin küçülmesi günümüzde yabancı dilin önemini daha da belirginleştirmiştir. Tek bir toplumda bile iki ve çok dillilikten söz edilen bir konumda, bir değil birkaç yabancı dil öğrenmek akademik yaşamda ya da meslek yaşamında çoğu zaman bir ön koşul gibi görülüyor*” sözleriyle ifade etmiştir (1983: 379-380).

İletişim çağında dil öğrenmenin önemi giderek artmaktadır. İnsanlar, küçülen dünya olgusuyla birlikte ülkeler arasındaki somut sınırları kaldırmakta, dil gibi soyut sınırları da aşma noktasında kararlı politikalar ve yöntemler geliştirmeye çalışmaktadırlar.

Yabancı dil öğrenimi, bir zevk veya merak olmaktan çok bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanlar ana dilleri haricinde ikinci, üçüncü dilleri öğrenirken farklı amaçlar taşımaktadırlar. Eğitimciler, politikacılar, iş adamları, sanatçılar, akademisyenler; dünyayı daha iyi okumak, mesleklerini daha iyi icra etmek, daha fazla insana ulaşmak gibi çeşitli sebeplerden ötürü yabancı dil öğrenmeye çalışmaktadırlar. Grosser, Avrupa’da yapılmış olan dil öğrenme amaçları araştırmasını şu şekilde açıklamaktadır: “*İnsanları başka bir dil öğrenmeye sevk eden en güçlü güdüleme tatilde bu dili kullanabilmeleridir (% 47). Diğer nedenler %37 ile bireysel tatmin ve %26 ile iş amaçlı öğrenimdir.*” (www.turkceded.org)

Yabancı dil öğrenme sebeplerini kısaca şöyle sıralamak mümkündür:

1. İş hayatında daha başarılı olmak,
2. Kariyer yapmak,
3. Dinî vecibelerini daha iyi yerine getirmek,
4. Turizm faaliyetlerini gerçekleştirmek,
5. Eğitim kalitesini artırmak,
6. Ülkelerin dışa açılımını hızlandırmak,
7. Sosyal ve kültürel bağları güçlendirmek, siyasi ilişkileri geliştirmek.
8. Bireysel bir tatmine ulaşmak.

İkinci bir dil öğrenmek insanı pek çok noktada geliştirmekte ve psikolojik, sosyal ve kültürel alanlarda doyum sağlamaktadır. “ Bir lisan, bir insan” anlayışı çok şey ifade eden bir özdeyiş olarak karşımıza çıkar. Özellikle insanların iletişim amaçlı öğrendikleri dillerin aslında sadece iletişim açısından bireyi geliştirmekle kalmadığı, bireye pek çok farklı açıdan yarar sağladığı görülmektedir. Bireyde yaratıcılık gücünü artırması, farklı düşünce yolları geliştirmesi, bireyin yeni kültürler tanınmasına olanak sağlaması, kendinden daha emin bir birey olmasını sağlaması yeni bir dilin getireceği yararlarından sadece birkaçıdır.

İnsanlık tarihine bakıldığında, ilk dil öğrenme çabalarının daha çok dinî faaliyetlerden kaynaklandığı söylenebilir. Hıristiyanların Latince, Müslümanların Arapça öğrenmeye çalışması bunun somut bir örneğidir.

Devletlerarası kültürel etkileşimlerin de yabancı dil öğretimine ve öğrenimine büyük bir ivme kazandırdığı bilinmektedir. Osmanlı Devleti'nin Fransa ile olan siyasî ve sosyal yakınlığı her iki devletin birbirinin dilini öğrenme çabasını doğurmuştur. Osmanlı devletinde resmî olarak öğretilen ilk yabancı dilin Fransızca olması bunun tabii bir sonucu olarak görülmektedir.

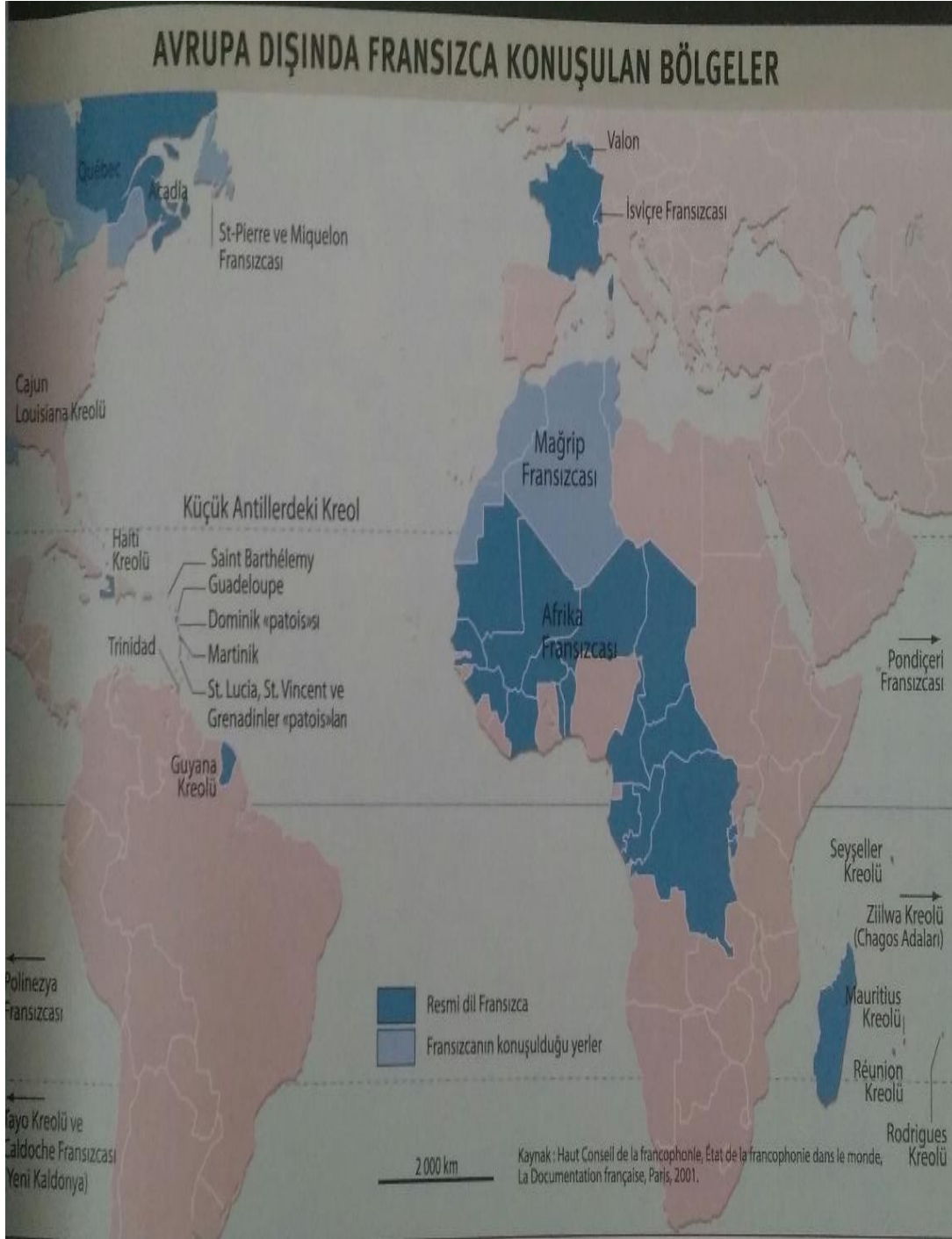
Kıtaların keşfiyle birlikte değişen dünya düzeni, Avrupa'da Reform ve Rönesans hareketleri ve Avrupalılarda meydana gelen farklı fikir akımları ile, dil öğrenme ve öğretme amaçları da farklı boyutlara taşınmıştır. Sömürgeci zihniyetin varlığıyla beraber en uzak kıtalarda dahi insanlar, sömürgeci ülkenin dilini konuşmaya zorlanmıştır.

Dünya tarihine baktığımızda en çok öğrenilmek istenen dillerin güçlü devletlere ait diller olduğu görülmektedir. Tarihî sürece bakıldığında İstanbul'un fethinden sonra giderek güçlenen Osmanlı Devleti'nin diğer devletlerle ilişkileri artmış ve diplomatik, ekonomik durumlardan ötürü İstanbul'a Venedikliler tarafından Türkçeyi öğrenmek üzere öğrenciler gönderilmiştir. *Venedikliler Türkçe bilen tercüman yetiştirmek için 1551 yılında bir dil okulu kurdular ve burada teorik eğitim alan yerinde pratik yapmaları için İstanbul'a gönderdiler. Böylece bir memur çeşidi olan "Giovanna della Lingua (Dil Oğlanları)" sınıfı ortaya çıkar (Şakiroğlu, 1995: 221). Bu ilgi; Fransızların Venediklileri kendisine örnek alarak Doğu Dilleri Okulu'nu İstanbul'da*

açması Avusturya ve Rusya'nın da bu kervana katılmasıyla artarak devam etmiştir (Dil oğlanları ve Tercümanlar, 1995: 19-25). Bu ilginin doğal bir sonucu olarak Türkçenin öğretimine yönelik kitaplar da boy göstermeye başlamıştır (Aktaran: Sülükçü, 2017: 338). Çeşitli siyasi ve sosyal sebeplerden ötürü öğrenilmek ya da öğretilmek istenen dillerin, tarih sahnesinde güçlü devletleri olmuştur. Bugün en çok öğrenilmek istenen dilin İngilizce olması da bundan kaynaklanmaktadır. Güneşin batmadığı ülke olarak kabul edilen İngiltere kendi dilini yaygınlaştırmak için çok çaba harcamış ve hemen hemen tüm sömürgelerinde İngilizcenin resmî dil hâline gelmesine zemin hazırlamıştır. Sömürge faaliyetleri ve sanayi devrimiyle büyük bir ekonomi ve güç yakalayan İngiltere bu gücü hâlen elinde tutmaktadır. Aynı şekilde Fransızca, İspanyolca ve Portekizce de sömürge alanlarında farklı politikalarla varlığını sürdürmektedir.

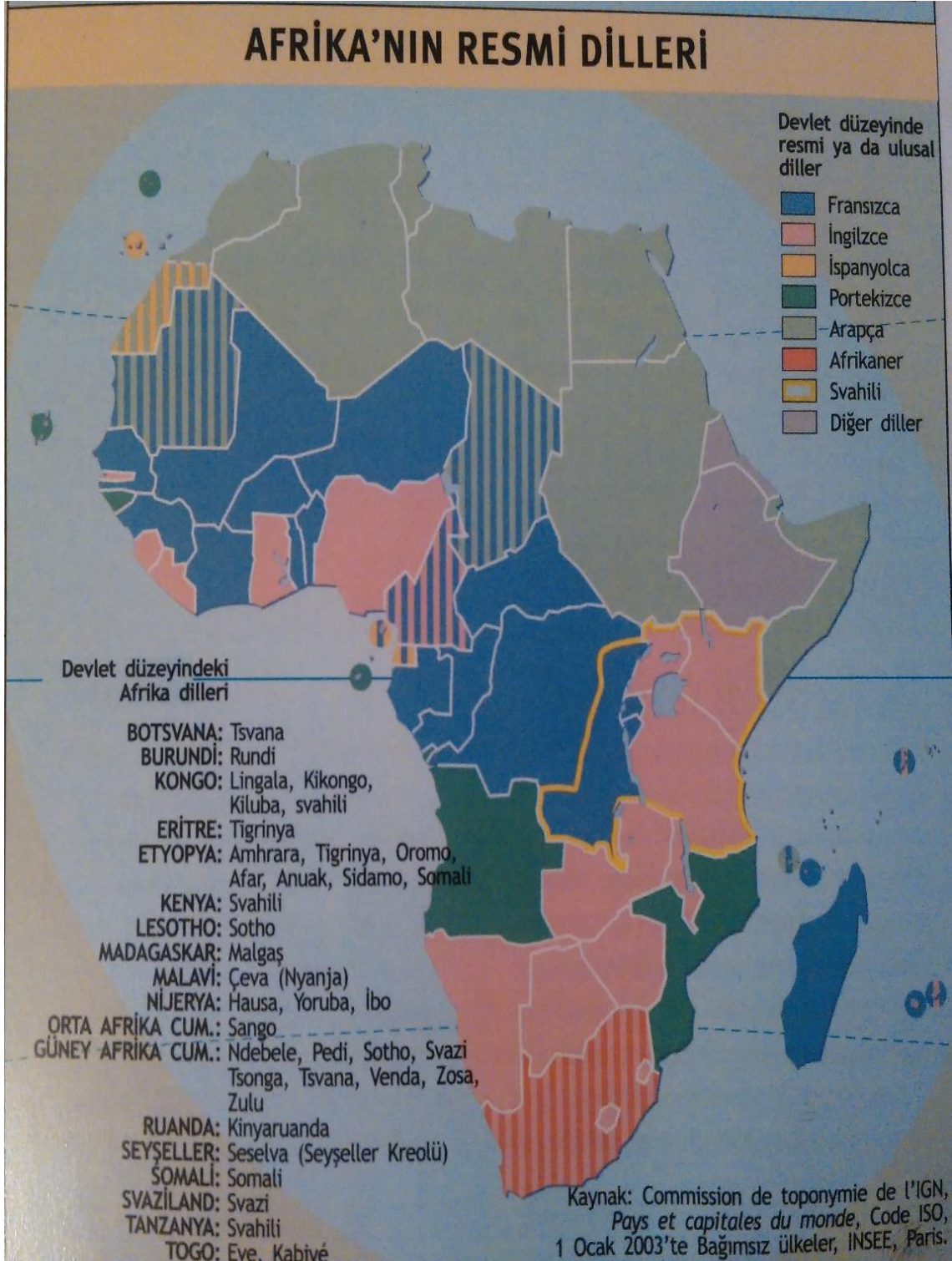
Bu konuda Ronalt Breton' un Dünya Dilleri Atlası eseri sömürgecilik faaliyetleriyle yayılan dillerin haritalama çalışmalarını en açıklayıcı biçimde yapmıştır. Aşağıda, bu eserden alınmış haritalarla İngilizce ve Fransızcanın Dünya üzerindeki yayılışı gösterilmiştir:

Resim 1: Avrupa Dışında Fransızca Konuşan Ülkelerin Haritası

(Breton:19)

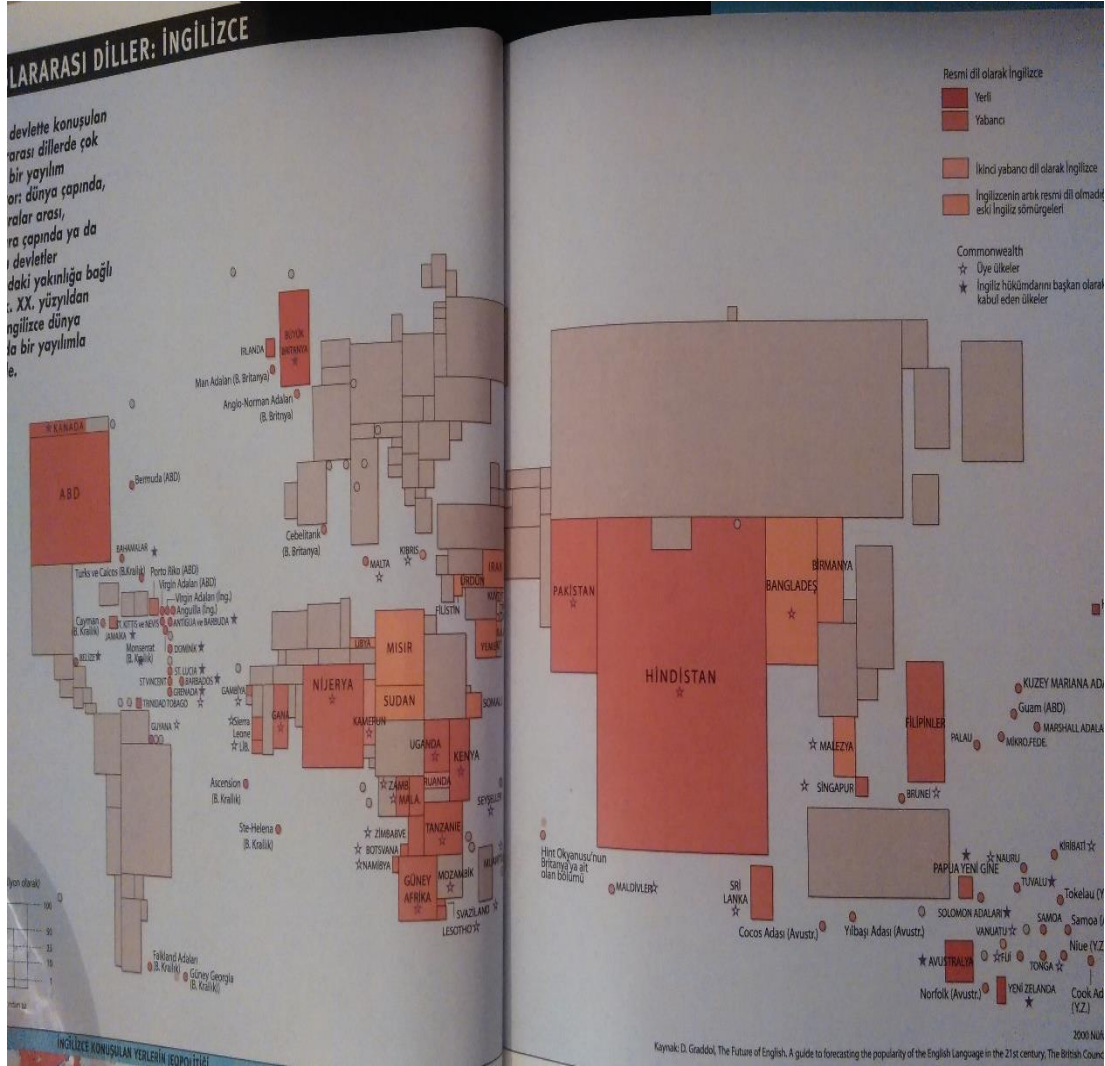
Resim-2: Afrika Kıtasında Konuşulan Resmî Diller

(Breton: 67)

Sadece Afrika kıtasına bakarak İngilizce, Fransızca, Portekizce ve İspanyolca gibi sömürge dillerinin nasıl yayılma alanı bulduğu görülmektedir. Sömürge ülkelerinin bir kısmı bir yandan kendi yerel dillerini yaşatırken diğer yandan devlet ve yazışma dili olarak sömürgesi olduğu ülkenin dilini tercih etmektedirler.

Resim-3: İngilizcenin Dünya Ülkelerindeki Hâkimiyetini Gösteren Harita

(Breton: 25-26)

Breton, İngilizcenin konuşulduğu coğrafyalarla ilgili haritayı verdikten sonra İngilizcenin hâkimiyeti ile ilgili şunları söyler:

“ İngilizce tüm anakaralara yayıldı. Bu olayın iki temel nedeni var: Bir yanda büyük Britanya imparatorluğunun kalıtı, öte yanda 1919 Barış Konferansı’nda İngilizceyi Fransızcayla eşit biçimde diplomatik dil olarak dayatan ve ardından

her türlü uluslararası ilişkide ona değer kazandıran ABD'nin dünya sahnesine girişi. Bugün uluslararası organizasyonların ve küreselleşmenin uygulanması bu üstünlüğü daha da vurgulamaktan başka bir şey yapmıyor ve İngilizcenin varlığını daha da geniş alanlara yayıyor.” (Breton, 2007: 25).

Bugün dünya üzerinde en çok öğrenilmek istenen dilin İngilizce olduğu görülmektedir. Hatta öyle ki İtalya’da geçmiş dönem başbakanlık seçimlerinde Silvio Berlusconi’nin seçim sloganı olan 3I (Impresa-Internet-Inglese)’dan birisinin İngilizce olduğu görülmüştür. Süper güç olarak adlandırılan devletlerin dillerini öğrenme eğilimine; bu devletlerin planlanmış dil öğretimi politikaları, teknoloji üretiminin ve yeniliklerin bu ülkelerden dünyanın diğer bölgelerine açılmasının sebep olduğu söylenebilir.

Türkiye’de de durum dünya genelinden çok farklı değildir. MEB’in verilerine baktığımızda mevcut durumu daha iyi anlayabiliriz. MEB’in 2006 verilerine göre ülkemizde yabancı dil olarak İngilizceyi seçenlerin sayısı 8.475.553, en çok seçilen ikinci dil olan Almancayı seçenlerin sayısı ise 186.127 ve üçüncü olarak en çok seçilen dil olan Fransızcanın sayısı 18.006’dır (Demirel, 2012: 19).

Türkiye’deki yabancı dil tercihlerini öğrenmek amacıyla bu çalışma için MEB ile irtibata geçilmiş, bilgi edinme hakkı kullanılarak yapılan yazışmalar sonucunda 2014-2015 eğitim öğretim yılına ait veriler ve yabancı dil tercihlerin aşağıdaki tablolarda belirtilen şekilde olduğu açıklanmıştır:

Tablo 1: 2014-2015 Eğitim Öğretim Yılı İtibariyle Yabancı Dillere Göre Öğrenci Sayıları (Resmî Okullar) (Ortaöğretim)

Yabancı Dil	Toplam	Erkek	Kız
Almanca	10.908	5.718	5.190
Çince	1.731	1.049	682
Fransızca	1.614	769	845
İngilizce	3.945.160	2.011.647	1.933.513
İtalyanca	19	10	9
Japonca	212	127	85
Rusça	2.113	1.441	672
Genel Toplam	3.961.757	2.020.761	1.940.996

Tablo 2: 2014-2015 Eğitim Öğretim Yılı İtibariyle Yabancı Dillere Göre Öğrenci Sayıları (Özel Okullar) (Ortaöğretim)

Yabancı Dil	Toplam	Erkek	Kız
Almanca	2.034	1.126	908
Fransızca	4.456	1.830	2.626
İngilizce	234.363	125.018	109.345
İtalyanca	296	124	172
Genel Toplam	241.149	128.098	113.051

Özel ortaöğretim okullarında toplam 234.363, resmî ortaöğretim okullarında ise toplam 3.945.160 öğrencinin yabancı dil tercihlerinde İngilizceyi seçmiş oldukları görülmektedir. Resmî okullarda, 10.908 öğrencinin seçimi ile ikinci olarak en çok tercih edilen dil Almanca iken özel okullarda 4.456 öğrencinin seçimiyle Fransızca ikinci sırada yer almaktadır.

Tablo 3: 2014-2015 Öğretim Yılı İtibariyle Yabancı Dil Tercihlerine Göre Öğrenci Sayıları Resmî İlkokullar

Yabancı Dil	İlkokul (Resmî)		
	Toplam	Erkek	Kız
Fransızca	146	68	78
İngilizce	3.981.608	2.032.571	1.949.037
Resmi Toplamı	3.981.754	2.032.639	1.949.115

Tablo 4: 2014-2015 Öğretim Yılı İtibariyle Yabancı Dil Tercihlerine Göre Öğrenci Sayıları (Ortaokullar)

Yabancı Dil	Ortaokul (Resmi)		
	Toplam	Erkek	Kız
Fransızca	197	94	103
İngilizce	4.740.045	2.435.420	2.304.625
Resmi Toplamı	4.740.242	2.435.514	2.304.728

Tabloda görüldüğü üzere resmî ilkokullarda 3.981.608 ve ortaokullarda 4.740.045 öğrenci tarafından en çok tercih edilen dil, İngilizce olmuştur. Bu durumda İngilizce en fazla okutulan ve öğretilen dil olarak karşımıza çıkmaktadır. İngilizceye olan talep özel ilkokul ve ortaokullarda da kendini hemen göstermektedir.

Özel okullarda durum, sayısal verilerle şu şekildedir:

Tablo 5: 2014-2015 Öğretim Yılı İtibarıyla Yabancı Dil Tercihlerine Göre Öğrenci Sayıları (Özel İlkokullar)

Yabancı Dil	İlkokul (Özel)		
	Toplam	Erkek	Kız
Almanca	2.191	1.185	1.006
Fransızca	1.614	686	928
İngilizce	149.434	79.279	70.155
İtalyanca	85	36	49
Özel Toplamı	153.324	81.186	72.138

Özel ilkokullarda en çok tercih edilen yabancı dil 149.434 ile İngilizcedir. İkinci en çok tercih edilen dil 2.191 ile Almanca ve üçüncü en çok tercih edilen dil 1.614 ile Fransızcadır.

Tablo 6: 2014-2015 Öğretim Yılı İtibarıyla Yabancı Dil Tercihlerine Göre Öğrenci Sayıları (Özel Ortaokullar)

Yabancı Dil	Ortaokul (Özel)		
	Toplam	Erkek	Kız
Almanca	2.255	1.227	1.028
Fransızca	1.698	760	938
İngilizce	206.237	111.514	94.723
İtalyanca	83	50	33
Özel Toplamı	210.273	113.551	96.722

Özel ortaokullarda da ilk sırayı 206.237 kişi ile İngilizce almıştır. Bütün özel ve resmî okulların verilerine göre İngilizce en çok tercih edilen dil olmuştur.

Bu verilerden hareketle ülkemizde İngilizce, Almanca ve Fransızca, yabancı dil olarak en çok tercih edilen dillerdir.

Dünyada hâkimiyet kuran baskın diller karşısında direnemeyen diğer dillerin isimleri, sürecin bu şekilde devam etmesi durumunda yalnızca kitaplarda kalacaktır. Türkçenin böyle bir duruma düşmesi engellenmelidir.

Mevcut konuşan potansiyeli göz önüne alınırsa Türkçenin geliştirilmeye ve dünyaya tanıtılıp bir dünya dili hâline getirilmeye müsait olduğu görülecektir. Bu alanda eksik olan çalışmaların bir an önce yapılması gerekmektedir.

1.4. Avrupa Birliğinde Yabancı Dil Çalışmaları

Küreselleşme ve dünyada pek çok fizikî sınırın bilim ve teknikteki ilerlemeler sonucunda ortadan kalkması ile birlikte diller-kültürler arası etkileşim hızla artmıştır. Bu etkileşim sonucunda farklı kültürlerde ve dillerde yozlaşmalar meydana geldiği görülmektedir. Özellikle “süper güç” olarak görülen Amerika’nın dil ve kültürünün tüm dünyayı etkisi altına aldığı bilinmektedir. Küreselleşme olgusu âdeta Amerikalılaştırma olgusu hâline gelmiştir. Bu durumu Sülükçü şu sözlerle ifade etmektedir:

“İngilizcenin dil olarak baskın hâle gelmesinin yanında Hollywood endüstrisinin, ürettiği filmlerle Amerika kültürünü dayatması sonucu birçok ülke, kendi kültür değerlerini ve dilini Amerikan kültürünün etkilerinden en az zararla kurtarma çabası içine girmiştir. Ekonomik, siyasi, sosyal ve kültürel alanlarda -iyi ya da kötü- bazı değerlerin yerel sınırlarını aşarak dünya çapında yayılması şeklinde özetlenebilecek olan küreselleşme olgusu, devletler için hem çeşitli fırsatlar yaratmakta hem de altından kalkılması güç sorunlar ortaya çıkarmaktadır. İletişim teknolojilerinin sınır kavramını ortadan kaldırması sonucu hiçbir ülkenin bu gelişmelere arkasını dönme gibi bir lüksü ve imkânı yoktur” (2011: 42).

Amerika kültürünün ve İngilizcenin hızla yayılması Avrupa ülkelerini, yaşayan diğer dil ve kültürler konusunda endişe altında bırakmıştır. Teknolojiyi ve ekonomik gücü elinde tutan bu kültür karşısında yok olmak istemeyen diğer Avrupa ülkeleri bu

durumu Avrupa Konseyi gündemine taşımış ve uzun yıllar süren çabalar sonucunda yabancı dil öğretimi konusunda, Konsey'e dâhil ülkelerde kullanılmak üzere bir yol haritası çizmiştir. Avrupa Dil Gelişim Dosyası projesinin, 15-17 Ekim 2000 tarihleri arasında Polonya'nın Cracow kentinde düzenlenen Eğitim Bakanları Daimî Konferansı sonunda imzalanan sonuç bildirgesiyle konseye üye tüm ülkelerde uygulanması karar altına alınmış ve uygulama 2001-2002 öğretim yılında başlamıştır. Avrupa'daki dil ve kültür çeşitliliğinin korunması ve çok dilli- çok kültürlü Avrupa hayalini gerçekleştirmek üzere Avrupa Konseyince "Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı" (AOÖÇ) ve "Dil Gelişim Dosyası" (CEFR: The Common European Framework of Reference for Languages) hazırlanmış ve 2001 yılı Avrupa Diller Yılı ilan edilmiştir. Pilot uygulamalardan sonra 2004-2005 yılından itibaren projenin tüm Avrupa'da uygulanması kararlaştırılmıştır. Avrupa Birliği bu projeye parasal destek sağlamaktadır. Bireylerin birden fazla yabancı dil öğrenmelerini teşvik etmeyi amaçlayan bu etkinlikler, Avrupa'da çok dilliliğin ve çok kültürlülüğün önemini vurgulamaktadır.

AOÖÇ, 9 tema ve 4 ek bölümden oluşmaktadır. Burada yer alan temalar şunlardır:

1. Siyaset ve Eğitim Politikası Açısından Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi
2. Öneriler Çerçevesinin Yaklaşımı
3. Ortak Öneri Düzeyleri
4. Dil Kullanımı, Dil Kullananlar ve Öğrenenler
5. Dil Kullananların/Öğrenenlerin Yeterlikleri
6. Yabancı Dil Öğrenimi ve Öğretimi
7. Yabancı Dil Öğrenim ve Öğretiminde Bildirişimsel Görevlerin Rolü
8. Dil Çeşitliliği ve Öğretim Programı
9. Ölçme ve Değerlendirme

Ek bölüm içerisinde ise;

1. Dil Yeterlik Tanımlayıcılarının Geliştirilmesi,
2. Örnek Basamak Kümeleri ve Örnek Tanımlayıcılar,
3. DIALANG Basamak Kümeleri,
4. ALTE'nin Yapabilir Tanımlayıcıları,

yer almaktadır.

Avrupa Konseyi, Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi'ni şu şekilde tanımlar:

“Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi, Avrupa ülkelerinde hedef dillere yönelik öğretim programlarının, program yönergelerinin, sınav ve ders kitaplarının vb. hazırlanması için temel oluşturur. Dil öğrenenlerin, bu dilde bildirişimsel gereksinimlerini karşılamak için neler yapmaları ve öğrenmeleri gerektiğini, bildirişimsel açıdan başarılı olabilmeleri için hangi bilgi ve yeterliklerini geliştirmeleri gerektiğini kapsamlı olarak betimler. Bu tanımlamalar o dilin kültür boyutunu da kapsar. Öneriler Çerçevesi aynı zamanda, dil öğrenenin yaşam boyu ve öğrenim sürecinin her basamağında elde ettiği kazanımın ölçülmesi için gerekli yeterlik düzeylerini de tanımlar” (AOÖÇ, 2012: 11).

AOÖÇ'nin hangi amaçlar üzerine kurulduğuna ve temel düşünce felsefesinin ne olduğuna dair bilgi ise aşağıda verilmiştir:

“Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi, Avrupa Konseyi'nin Bakanlar Komitesi tarafından hazırlanan Tavsiye Kararları R(82) 18 ve R(98) 6 doğrultusunda “üye ülkeler arasında geniş kapsamda birlik sağlamak” ve bu amacı “kültürel alanda ortak adımlarla” gerçekleştirme görevini üstlenmiştir. Avrupa Konseyi'nin Kültürel İşbirliği Bölümü'yle modern diller alanında gerçekleştirdiği çalışmalar, kuruluşundan bu yana bir dizi orta vadeli projeye yansımıştır. Çalışmaların tutarlık ve devamı Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından hazırlanan Tavsiye Kararları R(82) 18'in önsözünde belirtilen üç temel ilke üzerinde kurulmuştur:

- *Avrupa'daki dil ve kültür çeşitliliği, korunması ve geliştirilmesi gereken ortak ve değerli bir hazinedir; bu dil ve kültür çeşitliliğinin, bir engel olmaktan çıkıp,*

karşılıklı anlaşmayı sağlayabilecek zenginleştirici bir kaynak hâline getirilmesi, eğitim alanında çok çaba gerektirir.

- *Farklı anadillerine sahip olan Avrupalılar arasında, iletişim ve etkileşimi kolaylaştırmak, Avrupa'daki hareketliliği artırmak, ortak anlayış ve işbirliğini teşvik etmek, önyargı ve ayırmacılığın üstesinden gelebilmek, modern Avrupa dillerini daha iyi bilmekle mümkündür.*

- *Üye ülkeler, modern dil öğretim ve öğrenimindeki ulusal ilkelerini saptayıp geliştirerek, Avrupa genelinde sürekli işbirliği ve eşgüdümüne ilişkin sözleşmelerle politik önlemler açısından daha çok yakınlaşma sağlayabilirler.”*

Bu ilkeleri uygulamak amacıyla, Bakanlar Komitesi üye ülkelerin aşağıdaki maddeleri göz önüne almalarını talep etmiştir:

F(14) “Modern dil öğreniminde, öğrenim yöntem ve değerlendirmesi, materyal geliştirme ve kullanımı ile ilgili resmî ve özel kamu kuruluşlarının ve kurumlarının arasındaki-multimedya materyallerinin üretimi ve kullanımı da dahil olmak üzere-ulusal ve uluslararası işbirliğinin geliştirilmesini sağlamak.”

F(17) “Dil öğrenim, öğretim ve araştırma boyutlarının tümünü kapsayan-tüm bilgi teknolojisinin de katılımıyla-etkili bir Avrupa bilgi alışverişi düzeninin kurulması için önlemler almak” (AOÖÇ, 2012: 12).

Dünya siyasetinde devletlerin yaptıkları her işte politik hedeflerin önceden belirlendiği görülmüştür. Avrupa Konseyi de yaptığı çalışmalarda politik hedeflerini açık bir şekilde ortaya koymuş ve bu kararları politik çerçeveler dâhilinde almıştır. AOÖÇ 'de modern diller alanıyla ilgili politik hedefler ise şunlardır:

- *“Tüm Avrupalıları, yalnız eğitim sistemleri, kültür ve bilim konularında değil, ticari ve sanayi alanlarında da gittikçe yoğunlaşan uluslararası hareketlilik ve sıkı işbirliğinden kaynaklanabilecek sorunlara uygun bir şekilde hazırlamak.*

- *Karşılıklı anlayış ve hoşgörüyü, kimlik ve kültürel çeşitliliğe saygıyı, daha etkili uluslararası bildirişim aracılığıyla artırmak.*

- *Az öğretilen dilleri de içeren ulusal ve yöresel dillerin bilinmesini sağlayarak Avrupa'daki kültürel yaşamın zenginlik ve çeşitliliğini korumak ve geliştirmek.*

- *Çokdilli ve çokkültürlü Avrupa'nın gereksinimlerini karşılamak için, Avrupalıların dilsel ve kültürel sınırları aşarak birbirleriyle bildirişim kurabilmelerini artırmak. (Bu onları sürekli ve yaşam boyu çalışmaya teşvik etmeyi gerektirir; bu uğraşların da sağlam temellere dayandırılarak düzenlenmesi ve eğitim sisteminin her alanında ilgili kurumlar tarafından finanse edilmesi sağlanmalıdır).*

- *Etkileşim içinde olan Avrupa'da bildirişimi sağlayabilmek için gerekli becerilere sahip olmayan bireylerin dışlanmasından doğabilecek tehlikeleri önlemek."*

Bu amaçlara ilişkin olarak Birinci Başbakanlar Zirvesi, acil önemler alınması gerektiğini vurgulamıştır; bu zirvede yabancı düşmanlığı ve aşırı milliyetçiliğin tekrar gündeme gelmesinin, Avrupa'daki hareketlilik ve uyumun ana engelleri olduğu saptanmış ve bunun aynı zamanda Avrupa'daki istikrarın ve demokrasinin sağlıklı olarak işlemlenmesini önemli ölçüde tehlikeye sokacağı belirtilmiştir" (AOÖÇ, 2012: 13).

Bu hedefleri göz önünde bulundurarak, Bakanlar Kurulu özel eylem alanlarının geliştirilmesinin günümüzdeki ve gelecekteki önemini yani Avrupa genelinde çok dilliliği teşvik etmek amacıyla, dil öğrenimini farklılaştırmaya, artırmaya ve yoğunlaştırmaya yönelik faaliyetleri vurgulamıştır. Bununla birlikte eğitim sisteminde bağlantıların ve bilgi alışverişinin geliştirilmesini, tüm yeni iletişim ve bilgi teknolojilerinden yararlanılmasını istemiştir (AOÖÇ, 2012: 11-12-13).

AOÖÇ'de çok dilliliğin beraberinde çok kültürlülüğü getireceği ifade edilmiş ve bu ikisinin birbirinin tamamlayıcısı olduğu vurgulanmıştır. Görüldüğü gibi AOÖÇ'nin temel amacı, çok dilli ve çok kültürlü bir toplumun varlığını inşa ederek farklılıkların yok olmasını engellemek ve böylece farklılıklar içerisinde yaşayan hoşgörü toplumunu meydana getirmektir. Son yüzyılda Avrupa'da yükselen ırkçılık ve farklı kesimlere tahammül edemeyiş bu çalışmadaki tespitlerin doğruluğunu gözler önüne sermektedir.

Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Programı, ilköğretimde birinci, ortaöğretimde ikinci, yükseköğretimde üçüncü yabancı dilin öğrenilmesini hedef olarak göstermiştir. Bunu 1+2 sistemi olarak adlandırmış ancak dil öğretiminin yalnızca eğitim

kademelerinde yapılmaması gerektiğini, dil öğrenmenin toplumun her kesiminden insan için önemli ve gerekli olduğunu vurgulamıştır. Bu yüzden çerçeve program; “Kendi Kendine Öğrenme, Hayat Boyu Öğrenme, Öğrenmeyi Öğrenme” ilkelerini ön plana çıkarmaktadır.

AOÖÇ, tüm üye ülkelerin dil öğretimi için kapsamlı ve ayrıntılı bir şekilde hazırlanmış bir çerçeve programıdır. AOÖÇ metni şu özellikleri taşımaktadır:

- *“Çok işlevli: Dil öğrenim olanaklarının planlanma ve hazırlanmasında, tüm amaç ve hedefleri kapsayacak şekilde ve kullanılabilir olması.*
- *Esnek: Çeşitli koşullarda kullanıma uyarlanabilir olması.*
- *Açık: Düzenin daha fazla geliştirme ve ayrıntılandırılmaya uygun olması.*
- *Dinamik: Kullanımdan kaynaklanan deneyimlere dayalı olarak sürekli geliştirilmesi.*
- *Kullanışlı: Kullanıcıya yönelik anlaşılır ve kullanılabilir olması.*
- *Saplantısız: Rekabet içindeki çeşitli dilbilimsel ya da eğitim bilimsel kuram ve didaktik yaklaşımlardan birine kayıtsız şartsız bağlanmaması” (AOÖÇ, 2001: 17).*

Avrupa Konseyi'nin yaptığı çalışmalar, Avrupa dillerinin sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda ne kadar değerli olduğunu göstermektedir. Yapılan çalışmalar neticesinde dillerin canlılığını korumasıyla birlikte çok kültürlü ve çok dilli toplumun oluşturulması en üst hedef olarak planlanmıştır.

Türkiye’de bu proje, Avrupa Konseyi’nin bir üyesi olarak Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 01.10.2001 tarihli makam onayı ile başlamıştır.

Bu projenin amacı Avrupa’da her vatandaşın dil pasaportuna sahip olmasını sağlamaktır. Dil pasaportuna sahip olmak beraberinde Avrupa'nın her yerinde yaşama hakkı, iş ve çalışma izni alabilme gibi avantajları getirecektir. Böylelikle Avrupa'daki her vatandaşın bir dil gelişim dosyası olacaktır.

Dil Gelişim Dosyası; dil öğrencisinin dil öğrenirken elde ettiği başarıları, kazanımları ve dil seviyelerinde nerede olduğunu, yeterliliklerini gösteren bir belgedir. Dil Gelişim Dosyası üç bölümden oluşmaktadır:

1) Dil Pasaportu: Öğrencinin bildiği Avrupa dillerini ve bildiği dillerdeki yeterlilik düzeylerini gösteren belgedir. Dil pasaportu tüm Avrupa’da geçerli olacak şekilde standart hâle getirilmiştir. Bireyin bildiği tüm dillerin, dil becerilerinin ve dil düzeylerinin dil pasaportuna işlenmesi gerekmektedir. Gelecek yıllarda Avrupa’da serbest dolaşım hakkı, oturma ve çalışma izni için bu pasaportun kullanılması düşünülmektedir.

2) Dil Öğrenim Geçmişi: Öğrencinin yabancı dil öğrenme sürecini, dil öğrenme amaçlarını, gelişimini ve dil öğrenme deneyimlerini içerir; bu bir bakıma öğrencinin dil özgeçmişinin yer aldığı bölümdür. Bireyin kaç yıldır dil öğrendiğini, öğrendiği dili nasıl kullandığını, ziyaret ettiği ülkeleri, izlediği yabancı TV kanallarını ve okuduğu dil dergilerini açıklayan, kişiye ait her türlü bilginin yer aldığı bölümdür.

3) Dil Dosyası: Öğrencinin yabancı dili öğrenirken yaptığı çalışmaların örneklerinin bulunduğu bölümdür, diğer bir deyişle öğrenilen dilde ortaya konan her türlü çalışmanın yer aldığı bir dosyadır. Bunlar yabancı dilde yazılmış öykü, roman, şiir, bildiri gibi çalışmalar ile alınan diploma ve sertifikalardır. Öğrencinin bu dokümanları tarih ve adlarıyla birlikte ya da örnekleriyle dosyasında buldurması gerekmektedir (geniş bilgi için bkz. Demirel, 2012: 24-26).

Avrupa Konseyinin dil öğrenimi ve öğretimiyle ilgili farklı standartlar geliştireceği ve sadece bu çalışmalarla yetinmeyeceği görülmektedir. Yapılan çalışmalar ile bu çalışmalardan çıkacak olan sonuçlar üzerine pek çok araştırma ve inceleme yapılacağını söylemek de mümkündür.

1.5. Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Programı Dil Seviyeleri

AOÖÇ’ de dil seviyeleri göstergeleri ve hangi seviyelerde hangi kazanımların olması gerektiği belirtilmiştir. Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı’nda yer alan dil seviye göstergeleri, öğrencinin hangi seviyede hangi dil yeterliliklerine sahip olması gerektiğini açıklayan bir çerçevedir. Bu, aynı zamanda materyalde işlenecek konuların

sınırlarını çizmesi bakımından materyal hazırlamak isteyenlere de yol gösterici niteliktedir. Avrupa Dil Portfolyosunda 6 dil seviyesi (A1, A2, B1, B2, C1, C2) bulunmaktadır.

Tablo 7: Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Programı Dil Seviyeleri

A		B		C	
Temel Dil Kullanımı		Bağımsız Dil Kullanımı		Yetkin Dil Kullanımı	
A1	A2	B1	B2	C1	C2
Giriş (Breakthrough)	Basamak (Waystage)	Eşik (Threshold)	Üstünlük (Vantage)	Yeterlilik Effective Operational Proficiency)	(Mastery)

(AOÖÇ, 2012: 30)

AOÖÇ’de sadece dil seviyeleri belirtilmekle kalmamış, öğretmenlere yol gösterici olması için açıklanan dil seviyelerinde sahip olunması gerekli olan yeterlilikler de sıralanmıştır. Avrupa Ortak Çerçeve Programı’nın belirlediği seviyelerin daha ayrıntılı şekli ve hangi seviyelerde hangi yeterliliklere sahip olunması gerektiği aşağıdaki tabloda görülmektedir. Bu çizelge "Küresel Ölçek" (Global Scale) olarak adlandırılır.

Tablo-8: Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Programı Dil Kullanım Seviyeleri

Yetkin Dil Kullanımı	C2	Okuduğu ve duyduğu her şeyi zorluk çekmeden anlayabilir. Farklı yazılı ve sözlü kaynaklardan edindiği bilgileri özetleyebilir; gerekçe ve açıklamaları bağlantılı bir anlatımla dile getirebilir. Kendini anında, çok akıcı ve açıkça ifade edebilir. Çözümü güç olan konularda da ince anlam farklılıklarını vurgulayabilir.
	C1	Geniş çapta, iddialı, uzun metinleri anlayabilir ve ima edilen anlamları da kavrayabilir. Sık sık sözcük arama zorunluluğu duymadan kendini anında ve akıcı bir dille ifade edebilir. Dili, toplumsal ve meslek yaşamında, eğitim ve öğretimde etkin ve esnek bir şekilde kullanabilir. Karmaşık konularda görüşlerini açık, düzenli ve ayrıntılı biçimde belirtebilir. Bu sırada çeşitli dilsel araçları uygun şekilde kullanarak metinleri birbirine bağlayabilir.

Bağımsız Dil Kullanımı	B2	Soyut ve somut konular içeren metinlerin içeriğini ana hatlarıyla kavrayabilir; kendi uzmanlık alanındaki tartışmaları da anlayabilir. Kendini o denli akıcı ve anında ifade edebilir ki, anadilli konuşurlarıyla az çaba göstererek anlaşabilmesi mümkündür. Kendini geniş bir konu alanında belirgin ve ayrıntılı bir şekilde ifade edebilir, güncel bir konuda görüşünü belirtebilir ve çeşitli olanakların olumlu ve olumsuz yönlerine değinebilir.
	B1	Anlaşılır ve ölçünlü bir dille konuşulduğunda, iş, okul, boş zaman etkinlikleri vb. gibi bilinen şeyler söz konusu olduğunda, konuşmanın ana hatlarını anlayabilir. Öğrenmekte olduğu dilin konuşulduğu ülkeye yaptığı yolculuklarda karşılaştığı çoğu zorlukların üstesinden gelebilir. Bilinen konularda ve ilgi duyduğu alanlarda kendini basit ve bağlantılı olarak ifade edebilir. Deneyim ve olaylar hakkında bilgi verebilir; hayal, beklenti, amaç ve hedeflerini anlatabilir, tasarısı ve görüşlerinin kısa gerekçelerini gösterir ya da bunlara açıklamalar getirebilir.
Temel Dil Kullanımı	A2	İlgi alanıyla ilgili cümleleri ve sıkça kullanılan anlatımları (örneğin kişi ve aileyle ilgili bilgileri, alışveriş, iş, yakın çevre) anlayabilir. Bilinen alışılmış konularda, doğrudan doğruya bilgi alışverişi söz konusu olduğunda, alışlagelmiş, basit durumlarda kendini ifade edebilir. Geçmiş, eğitimi, çevresi ve doğrudan gereksinimleriyle bağlantılı şeyleri basit dilsel araçlar yardımıyla anlatabilir.
	A1	Somut ihtiyaçların karşılanmasını amaçlayan, bilinen günlük ifadeleri ve oldukça basit cümleleri anlayıp kullanabilir. Kendini tanıtabilir, başkalarını tanıtırabilir. Başkalarına, kendileri hakkında (örneğin nerede oturdukları, kimleri tanıdıkları ve nelere sahip oldukları) sorular yöneltebilir ve sorulan benzeri soruları yanıtlayabilir. Karşısındaki kişiler yavaş ve anlaşılır bir biçimde konuşuyorlar ve de yardımcı oluyorsa, onlarla basit yollardan anlaşabilir.

(AOÖÇ, 2012: 63)

1.6.Bağlam

Dil öğrenimi etkileşimle gerçekleşen bir süreçtir. İnsanlar farklı alanlarda etkileşime girerek dil öğrenmeye başlarlar. İnsanların duygu, düşünce ve istekleri alanlara göre farklılık kazanır ve her alanda insanın kendini ifade ederken kullandığı kelimeler ayırdır. Bu yüzden dil öğreniminin hangi alanda hangi kişilerle yapıldığı büyük önem taşımaktadır. Çünkü dil öğreniminin her aşaması da bu iki unsurdan etkilenmektedir. Bir kelimenin anlamı kullanıldığı yere ve zamana göre farklılık gösterir işte burada devreye bağlamın girdiği söylenebilir. Bağlam (context) şu şekillerde tanımlanmıştır:

Bağlam: 1- Bir dil biriminin bitişğinde ya da çevresinde onu anlam, işlev bakımından etkileyen birim ya da birimler

2- Dil birimlerini etkileyen dil dışı birimlerin tümü. Örneğin zaman, yer, konuşan kişinin konumu, cinsiyeti.

3- Sesbilimde ses ögelerini çevreleyen, birçok durumda bu ögelerin görevini ve değerini belirleyen çevre (İmer vd., 2013:42)

Çalışmanın temelini oluşturan bağlam kavramı, kelimenin anlamını tamamen etkilemekte ve kullanım alanlarına göre kelimeye yeni anlamlar yüklenmektedir. AOÖÇ’de belirtilen alanların birer bağlam niteliğinde olduğu söylenebilir. Bu çalışmanın amacı bağlamlar kapsamında kelimeleri tespit etmek olduğundan alanlarda dinlemeler yapılmıştır.

Bağlamlar iletişimi doğrudan şekillendirdiği, kullanılacak kelimeleri ve kelime kalıplarını çoğu zaman beraberinde getirdiği için AOÖÇ’de bu konuda ayrıntılı ilgi verilmiş ve alanlar beraberinde getirdiği bağlamlarla birlikte tablolştırılmıştır.

AOÖÇ’de öncelikle dört farklı dil öğrenim alanı şu şekilde belirtilmiştir:

“ Kamu alanı, (iş ve idari kurumlar, kamu hizmetleri, kamusal özellik taşıyan kültür ve eğlence etkinlikleri, medya gibi) normal sosyal etkileşimlerle bağlantılı her şeyi kapsar.

Özel alan ise aile ilişkileri ile bireysel sosyal alışkanlıkları kapsar.

Mesleki alan, bir kimsenin mesleki etkinlikleriyle ilgili her şeyi kapsar.

Eğitim alanı, belli bilgi ve beceriler kazandırma amacı taşıyan (genellikle kurumsal nitelikli) öğrenim ve öğretimi kapsar ” (2012: 50).

AOÖÇ’ de bu alanların etkileşimde olduğu mekânlar, kurumlar ve kişiler tablolştırılarak belli bir açıklığa kavuşturulmaya çalışılmıştır. Alanların mekân, kurum, kişiler bağlamında açıklayıcı kategorileri oluşturulmuştur. Bu bağlamlardan yola çıkılarak dil öğretiminin haritası çizilmeye çalışılmıştır. Hazırlanacak materyallerde bu bağlamlarda geçen söz varlığı önem taşımaktadır. Bu durum çalışmayı değerli kılmaktadır.

Tablo 9: Dış Bağlamda Kullanım: Betimleyici Kategoriler

Alan	Mekânlar	Kurumlar	Kişiler
Kişisel	Yuva: Ev, Odalar, Bahçe Sahip Olma Aile Arkadaşlar Yabancılar Yer Sahibi Olmak, Yurt, Otel, Kırsal Alan, Deniz Kıyısı	Aile Sosyal Ağ Örgüsü	(Büyük) Anne/Baba, Evlatlar, Kardeşler, Teyzeler, Amcalar, Kuzenler, Kayınlar, Eşler, Yakın Dostlar, Arkadaşlar, Tanıdıklar
Kamusal	Kamu Alanları: Sokak, Meydan, Park Kamu Taşıtı Dükkânlar, (Süper Marketler) Hastaneler, Muayenehaneler, Klinikler Spor Stadyumları, Sahalar, Salonlar Tiyatro, Sinema, Eğlence Restoran, Otel İbadethaneler	Kamu Yetkilileri Siyasi Organlar Kanun Halk Sağlığı Hizmet Kulüpleri Toplumlar Siyasi Partiler Mezhepler	Kamu Üyesi Yetkililer Dükkân Personeli Polis, Asker, Güvenlik Şoförler, Biletçiler Yolcular Oyuncular, Hayranlar, Seyirciler Artistler, İzleyiciler Garsonlar, Resepsiyon Memurları Din Görevlileri, Cemaat
Meslekî	Ofisler Fabrikalar Atölyeler Limanlar, Demiryolları Çiftlikler Hava Limanları Mağazalar, Dükkânlar Hizmet Kurumları Oteller Sivil Hizmetler	Firmalar Çokuluslu Şirketler Ulusallaşmış Kurumlar Sendikalar	İşverenler/İşçiler Yöneticiler Meslektaşlar Alt Derecedeki Mesai Arkadaşları İş Arkadaşları Müvekkiller Müşteriler Resepsiyon Memurları, Sekreterler Temizlik İşçileri
Eğitsel	Okullar: Okul Salonu Sınıflar, Oyun Alanı, Spor Sahaları, Koridorlar Liseler Üniversiteler Ders Amfileri Seminer Salonları Öğrenci Yurtları Laboratuvarlar Kantin	Okul Lise Üniversite Eğitim Toplumları Uzman Kurumlar Yetişkin Eğitim Kurumları	Sınıf Öğretmenleri Eğitim Elemanları Hizmetliler Asistan Elemanlar Ebeveynler Sınıf Arkadaşları Profesörler, Okutmanlar Akademi Üyesi Öğrenciler Kütüphane ve Laboratuvar Elemanları Yemekhane Elemanları, Temizlik Görevlileri Hademeler, Sekreterler

(AOÖÇ, 2012: 51)

AOÖÇ’de bu alanlarla birlikte standartlaştırılmış ve belli çizgilerle çerçevesi oluşturulmuş, dış bağlam adı altında nesnelere, olaylar, işlemler ve bu konuda okutulması gerekli görülmüş, metin konuları belirtilmiştir. Bağlamda geçen

kelimelerin tespiti bu açıdan önemlidir. Sülükçü'nün bağlamlarla ilgili sunduğu *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Temel Kelimelerin Belirlenmesinde Bağlam Önerisi* adlı bildirisinde Türkçenin bağlamlarda geçen kelimelerinin tespitinin önemli olduğu vurgulanmış ve bağlamlarda geçen kelimelerin bilinmemesinin bir eksiklik olduğu ve Türkçe öğretiminde bunun sorun olduğuna değinilmiştir. Bildiride bir yabancıнын ülkede temel ihtiyaçlarına dönük olarak AOÖÇ'den hareketle 21 bağlam önerisi sıralanmıştır. (Sülükçü, 2014: 297)

Tablo 9: Dış Bağlamda Kullanım: Betimleyici Kategoriler

Nesneler	Olaylar	Eylemler	Metinler
Mefruşat Ve Mobilya Giysi Ev Teçhizatı Oyuncaklar, Araçlar, Kişisel Temizlik Malzemeleri, Sanat Eserleri, Kitaplar Vahşi/Evcil Hayvanlar, Ev Hayvanları Ağaçlar, Bitkiler, Çim, Küçük Havuzlar Ev Eşyası Çantalar Eğlence/Spor Aletleri	Ailevî Özel Olaylar Rastlantılar Hadiseler, Kazalar Doğal Olağanüstü Olaylar Partiler, Ziyaretler Yürümek, Bisiklete Binmek, Araba Kullanmak Tatiller, Geziler Spor Olayları	Yaşam İçin Rutin İşler: Giyinmek, Soyunmak, Yemek Pişirmek, Yemek Yeme, Yıkama Kendin Yap İşleri Bahçıvanlık Okuma, Radyo ve TV Eğlendirme Hobiler Oyunlar ve Sporlar	Teleteks Garantiler Yemek Tarifleri Yönergeler Romanlar, Dergiler Gazeteler Reklam Mektupları Broşürler Kişisel Mektuplar Yayın ve Kayıt Edilmiş Konuşma Metinleri
Para, Para Çantası, Cüzdan Formlar Mallar Silahlar Sırt Çantaları Kutular, Yolculuk Çantası, Toplar Programlar Öğünler, İçecekler, Abur Cubur Yiyecekler/ Atıştırma Pasaportlar, Ehliyetler	Hadiseler Kazalar, Hastalıklar Kamu Toplantıları Davalara, Duruşmalar Yardım Toplama Günleri Cezalar, Tutuklamalar Maçlar, Yarışmalar Gösteriler Düğünler, Cenazeler	Kamu Hizmeti Satın Almak veya Elde Etmek Sağlık Hizmetlerinden Faydalanmak Karayolu/Demiryolu/ Deniz/ Hava Yolculukları Halk Eğlenceleri ve Faaliyetleri Dini Hizmetler	Kamu Duyuruları ve İlanları Etiketler ve Paketleme El İlanları, Duvar Yazıları Biletler, Zaman Çizelgeleri, İlanlar, Yönetmelikler Programlar Sözleşmeler Menüler Kutsal Metinler Vaizler, İlahiler

Dil öğretimi için hazırlanan materyallerde kelimenin farklı bağlamlarda farklı anlamlara gelebileceği göz önünde bulundurularak düzenlemeler yapılması gerektiği bir gerçektir. Bağlamlı dizinler bu yüzden yabancı dil öğretimi için gerekli ve önemli bir unsurdur. Yabancılar dil öğretimi sırasında temel, orta ve ileri seviyede her bağlamda hangi kelimelerin geçtiğini bilmek kolaylık sağlayacaktır. En sık kullanılan kelime ve kelime gruplarının temel seviyede, daha az kullanılan kelime ve kelime gruplarının daha sonraki seviyelerde verilmesinin dil öğretimi süreçlerinde daha faydalı olacağı söylenebilir.

1.7. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Tarihçesi

Dünya üzerinde büyük kitlesel hareketlere sebep olan; göç, savaş gibi farklı sosyal, siyasi, coğrafi, ekonomik vb. sebeplerden ötürü sürekli yer değiştiren ve büyük devletler kuran topluluklara baktığımızda; bu toplumların gittikleri her yere dillerini taşıdıklarını ve yahut buldukları coğrafyaların dillerini büyük ölçüde etkiledikleri ve değiştirdikleri görülmüştür.

Türkler, tarih sahnesine bakıldığında büyük göçlerle yer değiştiren ve sürekli olarak büyük devletler kuran bir topluluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Anavatanları Orta Asya'dan dünyanın pek çok yerine yayılan Türkler, özellikle batıya ciddi göçler vermiş ve Orta Avrupa'ya kadar ilerlemiştir. Güçlü topluluklar olarak tarihte yer eden Türkler, pek çok güçlü devlet kurarak farklı milletler üzerinde egemenlik kurmayı başarmıştır. Yaşadıkları farklı dönemlerde farklı devlet isimleriyle çağlarına damga vurmuş, siyasi ve ekonomik pek çok gücü ellerinde bulundurmışlardır. Orta Asya bozkırlarından Avrupa ortalarına ve aşağıda Mısır'a kadar uzanan Türkler gittikleri her yere dillerini de götürmüşlerdir.

Türkler Orta Asya'da kurdukları büyük devletler, Selçuklular ve tarihteki en büyük imparatorluklardan biri olan Osmanlı İmparatorluğu ile üç kıtaya birden hükmetmiş, Türk hâkimiyetiyle birlikte Türk dili de yayılmış ve diğer dillerle etkileşime girmiştir.

Türklerin böylesine güçlü olması, onların dillerine olan ilgiyi artırmış ve dönem içerisinde farklı zamanlarda ve farklı coğrafyalarda Türkçe öğretimine yönelik pek çok eser yazılmıştır. Türkçenin yabancılar öğretimi denildiğinde ilk akla gelen eserlerden

biri elbette Kaşgarlı Mahmut'un Divânü Lügâti't-Türk adlı eseridir. Bu sahada elde bulunan eserler içerisinde en kapsamlısı olan eseri üzerine pek çok akademik çalışma da yapılmıştır.

Kaşgarlı Mahmut, kitabının mukaddimesinde kitabını yazma amacından bahsederken şöyle der:

*“ İmdi bundan sonra Muhammed oğlu Hüseyin, Hüseyin oğlu Mahmud der ki: Tanrı'nın devlet güneşini Türk burçlarından doğurmuş olduğunu ve onların milkleri üzerinde göklerin bütün tegrelerini döndürmüş bulunduğunu gördüm. Tanrı onlara Türk adını verdi; onları herkese üstün eyledi; kendilerini hak üzere kuvvetlendirdi. Onlarla birlikte çalışanı, onlardan yana olanı aziz kıldı ve Türkler yüzünden onlar her dilediklerine erişti; bu kimseleri kötülerin ayak takımının şerrinden korudu. Okları dokunmaktan korunabilmek için, akılı olana düşen şey, bu adamların tuttuğu yolu tutmak oldu. Derdini dinletebilmek ve Türklerin gönlünü almak için onlarla dilleri ile konuşmaktan başka yol yoktur. And içerek söylüyorum, ben Buhara'nın sözüne güvenilir imamlarının birinden ve başkaca Nasaburlu bir imamdan işittim, ikisi de senetleriyle bildiriyorlar ki, yalavacımız (Peygamberimiz s.a.v) kıyamet belgelerini, ahir zaman karışıklıklarını ve Oğuz Türklerinin ortaya çıkacaklarını söylediği sırada **Türk dilini öğreniniz; çünkü onlar için uzun sürecek egemenlik vardır, buyurmuştur.** Bu söz (hadis) doğru ise (sorgusu kendilerinin üzerine olsun) Türk dilini öğrenmek çok gerekli (vacib) bir iş olur; yok bu söz doğru değilse akıl da bunu emreder ” (Divânü Lügâti't-Türk Tercümesi, C. 1. TDK, 1939: 3-4).*

Kaşgarlı Mahmut'un, kitabı yazma amacını kutsi bir söyleme de dayandırarak eserini daha etkili kılmak istediği düşünülebilir. “Türk Dilinin Lügati” anlamına gelen bu sözlük 1074 yılında tamamlanmıştır. Mevcut eserler içinde pek çok yönden Türkçenin ilki olma noktasında büyük önem arz etmektedir. Türkçenin en eski sözlüğü, en eski dil bilgisi kitabı ve ilk Türkçe öğretim kitabıdır.

Araplara Türkçe öğretmek için yazılmış olan bu esere bakıldığında, madde başlarının Türkçe, açıklamaların ise Arapça olduğu bir Türkçe-Arapça sözlük olduğu

görülmektedir. Kaşgarlı Mahmut, bu eseri yazmadan önce bütün Türk boylarını dolaştığını, onların lehçelerini ve manzumelerini öğrendiğini belirtmiştir. Eserinde kelimeleri açıklarken o kelimeyle ilgili çeşitli örneklere de yer vermiştir. Bu örnekler ise çeşitli Türk boylarına ait kelimeler, cümleler, atasözleri ve şiir parçalarından meydana gelmektedir.¹

Kaşgarlı Mahmut'tan sonra Türkçe öğretmeye yönelik pek çok eser kaleme alınmıştır. Nesrin Bayraktar (2009) “Yabancılara Türkçe Öğretiminin Tarihsel Gelişimi” adlı makalesinde, DLT ile birlikte yabancılara Türkçe öğretimiyle ilgili “Türklerce Yazılanlar” ve “Yabancılarca Yazılanlar” şeklinde bir sınıflamaya giderek şu eserlerden bahsetmiştir:

“Divânü Lugâti't- Türk - Kaşgarlı Mahmud (1072-1074)

Muhakemetü'l-Lugateyn - Ali Şir Nevâyî (1498)

Kitabü Bulgati'l-Müştak Fi Lugâti't-Türk ve'l-Kıfçak-Cemalü'd-din Ebi

Muhammed Abdullahi't-Türkî (15. yüz yılın ilk yarısı) (Türk ve Kıpçak Sözcüklerinin Türevlerinin Kitabı)

Kitabü'l-İdrak Li Lisânü'l-Etrak –Esirü'd-din Ebû Hayyân (1312) (Türklerin Dilini Anlama Kitabı)

Hilyetü'l-İnsân ve Heybetü'l-Lisân- Cemâlü' d-dîn İbni Mühennâ (XIII. yüz yılın sonu ya da XIV. yüz yılın başı) (İnsanın Güzel Sıfatları ve Dilin Büyüklüğü)

Codex Cumanicus

Kitâb-ı Mecmû-i Tercümân-ı Türkî ve Acemî ve Mongolî (XIV.yüz yılın ilk yarısı)

EI-Kavaninü'I-Külliyeye Li Zabti'l-Lügati't-Türkiyye (XV. Yüz yılın ilk yarısı)

Et-Tuhfetü'z-Zekiyye Fi'l-lugâti't- Türkiyye (XV. yüz yılın ilk yarısı (Yeni ve Arı Türkçenin Sözlüğü))”

Bayraktar, makalesinde Muhakemetü'I-Lugateyn'i yabancılara Türkçe öğretmek için yazılmış bir kitap olarak alırken esasında eserin yazarı olan Ali Şir

¹ Türk Dil Kurumu. (2013). *Divanü Lügati't-Türk Tercümesi, C.1*, Ankara: TDK.

Nevayî, bu kitabı Türkçenin Farsçaya olan üstünlüğünü göstermek için yazmış olduğunu söyler:

“Türkün bilgisiz ve zavallı gençleri, güzel sanarak, Farsça şiir söylemeğe özeniyorlar. Bir insan etraflı ve iyi düşünse Türkçede bu kadar genişlikler, incelikler, derinlikler ve zenginlikler durup dururken bu dilde şiir söylemenin ve sanat göstermenin daha kolay, daha beğenilir olacağını anlar. Türk dilinin olgunluğu ve yüksekliği bu kadar tanıklarla meydana çıkarıldı. Gerek ki bu halk arasında yetişen şairler, sanat sahipleri sanatlarını öz dilleri dururken özge dil ile meydana koymamalıydılar ve böyle bir işe girişmemeliydiler” (Nevayî, 1941:130).

Buradan da anlaşılacağı üzere Ali Şir Nevayî, “Muhakemetü'l-Lugateyn” de, Türk gençlerine Türkçenin Farsçadan daha üstün bir dil olduğunu göstermek için Türkçenin üstün yönlerini örneklerle anlatarak göstermiştir.

Bayraktar (2009) Yabancılara Türkçe öğretmek için yazılmış olan eserleri yazarlarına göre şu şekilde sınıflamıştır:

Tablo-11: Yabancılara Türkçe Öğretmek İçin Yazılmış Olan Eserler

TÜRKLERCE YAZILANLAR	YABANCILARCA YAZILANLAR
Divânü Lugâti't- Türk - Kaşgarlı Mahmud (1072-1074)	Codex Cumanicus
Muhakemetü'l-Lugateyn - Ali Şir Nevâyî (1498)	Kitâb-ı Mecdû-i Tercümân-ı Türkî ve Acemî ve Mongolî (XIV.yüz yılın ilk yarısı)
Kitabü Bulgati'l-Müştak fî Lugâti't-Türk ve'l-Kıfçak-Cemalü'd-din Ebi MuhammedAbdullahi't-Türkî (15. yüz	EI-Kavaninü'l-Külliyeye li Zabti'l-Lügati't- Türkiyye (XV. Yüz yılın ilk yarısı)

yılın ilk yarısı) (Türk ve Kıpçak Sözcüklerinin Türevlerinin Kitabı)	
Kitabü'l-İdrak li Lisânü'l-Etrak –Esirü'd-din Ebû Hayyân (1312) (Türklerin Dilini Anlama Kitabı)	Et-Tuhfetü'z-Zekiyye fi'l-Lugâti't-Türkiyye(XV. yüz yılın ilk yarısı) (Yeni ve Arı Türkçenin Sözlüğü)
Hilyetü'l-İnsân ve Heybetü'l-Lisân-Cemâlü' d-dîn İbni Mühennâ (XIII. yüz yılın sonu ya da XIV. yüz yılın başı) (İnsanın Güzel Sıfatları ve Dilin Büyüklüğü)	

Hengirmen (1993: 6) makalesinde, yukarıdaki kitaplara ilave olarak önce Türkler tarafından yazılan Türkçe öğretimi kitaplarını sıralamış, ardından yabancılar tarafından yazılmış olan eserlerin isimlerini vermiştir. Bu eserler şunlardır:

Sinan, J.P. Alphabet turc suivi d'une methode 1850, İstanbul.

Güzeloğlu, E., Dialogues français-turcs, Précédés d'une vocabulaire, Constantinople, 1852.

Sinan J. P., Abrégé de Grammaire Turque, İst. 1854.

Fuad Efendi/Cevdet Efendi, Grammatik der osmanischen Sprache, Deutsch bearbeitet von H. Kellgren, Helsinki, 1855.

Mehmet Mihri, Kitabü't-tuhfetü'l Abbasiyetü'l Medreset el aliyetü'ttevfikiye, Mısır, 1884.

Mehmet Ruhi, Conversazione in Lingua Turca elkaliona, İst. 1893.

H. Megiser, Institutionum lingua turcicae, libri quator, Leipzig, 161."

Hengirmen yüzyıllara göre Türkçe öğretimine dair yazılmış olan eserlerin bir de sayılarını tabloştürmüştür (1993: 7) .

Tablo 12: Türkçe Öğretimine Dair Yazılmış Olan Eserlerin Sayıları

Yüzyıl	Türk Yazarlar	Yabancı yazarlar
XI. yüzyıl	1 Kitap	-
XII. yüzyıl	-	-
XIII. yüzyıl	-	-
XIV. yüzyıl	-	-
XV. yüzyıl	-	-
XVI. yüzyıl	-	-
XVII. yüzyıl -	-	11 kitap
XVIII. yüzyıl -	-	11 kitap
XIX. yüzyıl	6 kitap	34 kitap
XX. yüzyıl	149 kitap	172 kitap
Toplam	156 kitap	228 kitap

Hengirmen'in oluşturduğu tabloda sayıları verilen ancak isimleri söylenmeyen yabancı yazarlar tarafından Türkçe öğretimine yönelik hazırlanmış olan eserlerden bazı örnekleri şu şekilde sıralayabiliriz:

“ Davids, Arthur Lumley (1832), A Grammar Of Turkish Language, London, Parbury And Allen.

Boyd, Charles (1842), The Turkish Interpreter; or, A New Grammar of the Turkish Language, London and Paris.

Barker, William Burckhardt (1854), A Reading Book Of The Turkish Language: With A Grammar And Vocabulary, J. Madden.

Barker, William Burckhardt (1854), A Practical Grammar Of The Turkish Language: With Dialogues And Vocabulary, B. Quaritch.

Redhouse, Sir James (1884), A Simplified Grammar Of The Ottoman-Turkish Language, London: Trubner.

Hagopian, V. H. (1907), Ottoman-Turkish Conversation-Grammar: A Practical Method of Learning the Ottoman-Turkish Language, (Dil Bilimi Bibliyografyası, 2009).

Manisaciyan, J. J. (1893), Lehrbuch der Modernen Osmanischen Sprache,

Mürşid-i Lisân-ı Osmanî, Berlin (Sülükçü: 62-63) (ayrıca bkz: Erdem, 2009; 888; Göçer ve Moğol, 2011: 797; Kahrıman vd., 2013: 80).

Tarihî süreçler içerisinde Türkçenin öğretimi için farklı eserler yazıldığı görülmektedir. Bu faaliyetin yalnızca Türklerce yapılmaması Türkçeye yönelik ilginin var olduğunun göstergesidir. Türklerin farklı milletleri egemenlikleri altına almaları ve güçlü devlet yapıları, yabancı milletler tarafından dillerine yönelik öğrenme isteği doğmasına sebep olmuştur. Ancak Türklerin tarihine bakıldığında dillerini ihmal ettiklerini de söylemek mümkündür. Selçuklular döneminde Farsçanın ağırlığı kendini göstermiştir. Daha sonra Osmanlı egemenliğinin olduğu sürece bakıldığında Farsçanın edebiyat dili olduğu ve Arapçanın da ilim dili olduğu görülmektedir. Medreselerde Farsça ve Arapça yabancı dil olarak uzun bir süre okutulmuştur. Bu uygulamaların, Türkçenin gelişmesinde sıkıntılar doğurması kaçınılmaz olmuştur. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi hususunda bir devlet politikası kendini göstermemiştir. Devlet aracılığıyla Türkçe öğreten tek kurum olarak Enderun adındaki, devlet adamlarının yetiştirildiği kurum karşımıza çıkmaktadır. Bu okulda okuyan öğrencilerin büyük bir kısmı farklı milletlerden devşirme oldukları için zorunlu olarak Türkçe eğitimi almışlardır. Osmanlılar döneminde varlığını sürdüren bu okulda Türkçenin nasıl öğretildiğine dair herhangi bir bilgiye ise henüz ulaşamamıştır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi tarihî süreçlere bakılarak değerlendirildiğinde Türkçeye bir ilginin var olduğunu söylemek mümkündür. 21. yüzyılda gelişen ve ilerleyen bir ülke olma yolundaki Türkiye, sistematik eğitim ve doğru politikalarla kendi dilini öğretmeyi hedeflerse başarılı olması mümkün görünmektedir.

1.7.1. Cumhuriyet Döneminde Yabancılara Türkçe Öğretimi

Tarihî süreçler değerlendirildiğinde Türkçenin yabancılara öğretimine yönelik çalışmaları en çok yabancıların yaptığı görülmektedir. Cumhuriyet döneminde de yabancılara Türkçe öğretimine yönelik çalışmaların çok az olduğunu görmekteyiz. Yabancılara Türkçe öğretimi ilk olarak askerî iş ve ilişkilerden dolayı gündeme gelmiş ve daha sonra 1984'te Ankara Üniversitesi bünyesinde ilk Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) açılmış, bunu diğer üniversitelerin açtığı dil öğretim merkezleri takip etmiştir.

1993 yılında “Büyük Öğrenci Projesi” ile Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi konusu bir kez daha gündeme gelmiştir. Bu proje kapsamında Türkiye'ye Orta Asya Cumhuriyetlerinden eğitim için gelen on bin öğrenciye eğitim imkânları verilmiş ve Türkçe öğretilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçenin öğretilmesine yönelik kaynak kitaplar hazırlanmış ve eğitimciler yetiştirilmeye çalışılmıştır. Günümüzde de Türkiye'ye eğitim için gelen binlerce öğrenci bulunmaktadır. Ülkemizde sadece devlet üniversiteleri bünyesinde eğitim almak için Türkiye'ye gelmiş olan öğrencilerin sayısı her geçen gün hızlı bir şekilde artmaktadır. Bir gazete haberine göre “Yükseköğretim Kurulu (YÖK) verilerinden derlenen bilgilere göre, 2011-2012 akademik yılında 31 bin 170 olan Türkiye'de öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenci sayısı, 5 yılda yüzde 182 artış gösterdi. 2015-2016 akademik yılında 87 bin 903'e ulaşan Türk yükseköğretim sistemine kayıtlı 181 ülkeden uluslararası öğrencilerin 60 bin 156'sını erkek, 27 bin 747'sini de kızlar oluşturdu. Bu dönemde 23 bin 614 yabancı öğrenci Türk üniversitelerine kayıt yaptırdı.” (www.hurriyet.com.tr) .

Türkiye'de, Suriye'deki iç savaştan kaçan ve sığınmacı olarak yaşayan büyük bir nüfus kitlesi bulunmaktadır. Mültecilerin büyük bir çoğunluğunun Türkçe öğrenme adayı olduğu söylenebilir. Türkiye'de okuyan Suriyeli öğrenci sayısını Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz şu şekilde açıkladı : "Bakanlığımıza bağlı okullarda öğrenim gören geçici koruma kanunu kapsamındaki Suriyeli öğrenci sayısı 169 bin 10 olup, geçici eğitim merkezlerinde öğrenim gören Suriyeli öğrenci sayısı 294 bin 112'dir. Üniversitelerde ise 13 bin 663 Suriyeli öğrenci eğitim görmektedir." dedi (www.cnnturk.com). Millî eğitim Bakanlığı (MEB) Hayat Boyu Öğrenme Genel

Müdürlüğünce "Göç ve Acil Durum Eğitim Daire Başkanlığı" kurularak mülteci çocuklara daha iyi eğitim verebilmek ve okullaşmayı sağlayarak "kayıp kuşak" durumunun önüne geçmek istemiştir. MEB ilkokul çağından üniversite çağındaki her öğrenciye Türkçe öğretmeyi hedeflemektedir. Bu durumda büyük bir kitlenin Türkçe öğrenmek için hazır olduğu görülmektedir. Şu anda Türkiye’de Suriyelilere yönelik Millî Eğitim Bakanlığı tarafından, Avrupa Birliği desteğiyle yapılan “Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonun Desteklenmesi Projesi (PİCTES)” gerçekleştirilmektedir. Proje ile yüzlerce öğrenciye Türkçe öğretilmektedir (geniş bilgi için bkz: pictes.meb.gov.tr).

Bütün bu veriler göz önüne alındığında Türkiye’de Türkçe öğrenen, öğrenmek zorunda olan ve öğrenmek isteyen büyük bir grup karşımıza çıkmaktadır. Yabancılara Türkçe öğretiminin Türkiye açısından öneminin büyük olduğunu söylemek mümkündür.

Türkiye’deki yükseköğretim programlarında kayıtlı 87.903 yabancı uyruklu öğrenciye de yabancı dil olarak Türkçenin öğretildiği düşünüldüğünde bu alanın ne kadar geniş ve önemli olduğu bir kez daha anlaşılacaktır.

Türkçeyi öğrenen diğer bir grup ise Avrupa’ya Türklerin verdiği göçler sonucunda orada doğup büyüyen Türk çocuklarıdır. Bunlara yönelik olarak yaşadıkları ülkelerin eğitim sistemleri çeşitli düzenlemeler yapmaktadır.

Her yıl binlerce insan, farklı sebep ve amaçlarla Türkçe öğrenmektedir. Nurettin KOÇ “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi” adlı bildirisinde Türkçe öğrenen grupları şu şekilde sınıflamıştır:

1. *“Türk işçisi çalıştıran ülkelerde Türk işçi sorunlarıyla ilgilenen görevliler.*
2. *Yabancı ülkelerde, Türk öğrencilerin yoğun olarak bulunduğu bölge ve okullarda görev alan yabancı öğretmenler.*
3. *Yabancı üniversitelerin Türkbilim (Türkoloji), ve Doğubilim (Şarkiyat) bölümlerinde okuyan öğrenciler.*
4. *Türkiye ile sıkı ticari ilişkileri olan öğrenciler.*
5. *Türkiye’ye gelen elçilik personeli*

6. *Dost ülkelerden Türkiye'ye askeri eğitim için gelen askeri personel*
7. *Çeşitli ülkelerden Türk Üniversitelerine eğitim için gelen yabancı öğrenciler.*
8. *Çeşitli nedenlerden ötürü Türkiye'ye yerleşen yabancılar.*
9. *Türklerle evlenen yabancılar.*
10. *Sayıları on binleri bulan Türk işçi çocukları (Koç, 1988: 245)."*

Ülkemizde devlet üniversiteleri ve özel üniversiteler bünyesinde açılmış olan Türkçe Öğrenim, Araştırma ve Uygulama Merkezleri aracılığıyla yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretimi verilmeye devam etmektedir. Şu an Türkiye'de aktif olarak varlığını sürdüren Türkçe öğretim merkezleri şunlardır:

Enstitüler, Uygulama ve Araştırma Merkezleri

1. Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi TÖMER
2. Anadolu Üniversitesi
3. Ankara Üniversitesi TÖMER
4. Başkent Üniversitesi BÜDAM
5. Boğaziçi Üniversitesi Dil Merkezi
6. Balıkesir Üniversitesi TÖMER
7. Başkent Üniversitesi Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi (BÜDAM)
8. Bülent Ecevit Üniversitesi TÖMER
9. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi TÖMER
10. Dokuz Eylül Üniversitesi DEDAM
11. Dumlupınar Üniversitesi TÖMER
12. Düzce Üniversitesi TÖMER
13. Ege Üniversitesi TÖMER
14. Erciyes Üniversitesi ERSEM
15. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi TÖMER
16. Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi TÖMER
17. Gazi Üniversitesi TÖMER
18. Gaziantep Üniversitesi TÖMER
19. Gediz Üniversitesi TÖMER

20. Giresun Üniversitesi Giresun TÖMER
21. Hacettepe Üniversitesi TÖMER
22. İnönü Üniversitesi TÖMER
23. İstanbul Aydın Üniversitesi TÖMER
24. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi TÖMER
25. İstanbul Üniversitesi Dil Merkezi
26. Kastamonu Üniversitesi TÖMER
27. Kırklareli Üniversitesi TÖMER
28. Kilis 7 Aralık Üniversitesi DÖMER
29. Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi KONDİL
30. KTO Karatay Üniversitesi TÖMER
31. Marmara Üniversitesi TÖMER
32. Mersin Üniversitesi TUAM
33. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi TÖMER
34. Okan Üniversitesi TÖMER
35. Sakarya Üniversitesi Sakarya TÖMER
36. Selçuk Üniversitesi TÖMER
37. Süleyman Demirel Üniversitesi (TÜDAM)
38. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi TÖMER
39. Trakya Üniversitesi Dil Eğitimi ve Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi
40. Turgut Özal Üniversitesi TÖMER
41. Uşak Üniversitesi TÖMER
42. Üsküdar Üniversitesi TÖMER

Yurt dışında var olan Türkçe öğretim merkezleri de mevcuttur. Bunların yanı sıra Türkçe öğretimi yapan yabancı üniversiteler de vardır:

1. Harvard Üniversitesi [Harvard University]
2. Michigan Üniversitesi [University of Michigan]
3. Oxford Üniversitesi [Oxford University Turkish Studies]
4. Princeton Üniversitesi [Princeton University Turkish Course]
5. Amerika Birleşik Devletleri Türklük Araştırmaları Enstitüleri [The Institutes of Turkish Studies in United States]

6. Londra Üniversitesi [University of London-SOAS (School of Oriental and African Studies) Turkish Language Course]

Özellikle son yıllarda, yukarıda bahsedilen verilerden de anlaşılacağı üzere, dünyadaki siyasi gelişmeler sonucu Türkiye'ye gelen mülteci sayısında önemli bir artış olmuştur. Gelen mültecilere de Türkçe öğretimi yapıldığı ve yapılacağı düşünülürse Türkçe öğrenen kitlenin büyüklüğü daha da iyi anlaşılacaktır.

Buna dayanılarak yabancı dil olarak Türkçenin öğretim alanının her geçen gün biraz daha büyüdüğü söylenebilir. Türkiye'nin güçlü bir devlet olma yolundaki adımları dünya ülkeleriyle gelişen siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkileri, artan ticaret hacmi ve gün geçtikçe büyüyen turizm sektörü bu konuyu en çok etkileyen faktörler olarak gösterilebilir.

1.8. Temel Söz Varlığı

Türkçe Sözlük'te söz varlığı "*Bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, söz dağarcığı, sözcük hazinesi, kelime hazinesi, kelime kadrosu, vokabüler.*" şeklinde tanımlamıştır (2011: 2158). Dil alanında çalışma yapan pek çok araştırmacı "söz varlığı" kavramını farklı şekillerde açıklamıştır. Aksan (1996: 7) sözvarlığını şöyle tanımlamıştır: "*Bir dilin sözvarlığı denilince, yalnızca o dilin sözcüklerini değil, deyimlerin, kalıp sözlerin, kalıplaşmış sözlerin, atasözlerinin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütünü anlıyoruz.*" Vardar ise (2002: 182) : "*Bir bireyin kullandığı ya da bir bütüncede yer alan sözcüklerin tümü.*" şeklinde ifade etmiştir. Söz varlığıyla bir dildeki bütün anlamlı yapıları ifade etmektedir.

Temel söz varlığının bir dildeki öncelikli ihtiyaçları karşılamak için kullanılan kelimeler ve temel eylemleri ifade eden sözlerin tamamını kapsadığı söylenebilir. "*Temel söz varlığı, insan organ adları, esas hareketleri ifade eden fiiller, öncelikli ihtiyaç maddelerini karşılayan kelimeler, sayı isimleri, akrabalık isimleri gibi sözleri kapsamaktadır. İnsan için birinci derecede önemli olan ve zaman içinde de çok az değişikliğe uğrayan bu kelimeler, çekirdek kelimeler olarak da adlandırılır. Deyimlerin ve terimlerin oluşturulmasında temel söz varlığına ait kelimelerin çok sık kullanıldığı bilinmektedir (Şahin, 2006).*"

Yabancılara Türkçe öğretiminde temel söz varlığından yola çıkılması gerekmektedir. Yeni bir ülkede yeni bir dil öğrenen bireyin, öncelikle birincil ihtiyaçlarını karşılaması için temel söz varlığını öğrenmesi gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı temel ihtiyaçları karşılamaya yönelik olarak öncelikle temel ihtiyaçlara dönük olan bağlamlardan yola çıkarak söz varlığını tespit etmek ve tespit edilen söz varlığının sıklığına ulaşmaktır. Temel ihtiyaçlar olan yeme-içme (beslenme), giyinme, barınma, sağlık, eğitim vb. gibi bağlamlardan yola çıkarak çalışma için veri toplanmıştır. Böylece temel söz varlığına katkı sağlayacak bir çalışma oluşturulmak istenmiştir.

Türkçe Sözlük, TDK tarafından 2011 yılında 11. kez basılmıştır. Sözlüğün her yeni basımında kelime sayısının arttığı görülmektedir. Türk Dil Kurumunun 1945'te çıkardığı birinci baskı Türkçe Sözlük'te 20.000 civarında söz varken 1998'de çıkan Türkçe Sözlük'te ise 75.000 söz bulunmaktadır. Türkçe Sözlük'ün söz sayısı her basımında arttığı gibi 1998 yılından sonra 2005 yılında yapılan 10. Basımında 104.481 söz varlığı yer almıştır. "Türkçe Sözlük'ün son baskısında söz, deyim, terim, ek ve anlamdan oluşan 122.423 söz varlığı yer alıyor. Sözlükte 77.005 madde başı ve 15.287 madde içi olmak üzere 92.992 söz bulunuyor. Bu sözlerin:

“53.451'i isim

12.666'sı sıfat

3.312'si zarf

88'i zamir

40'ı edat

299'u ünlem

50'si bağlaç

9.912'si fiildir.” (TDK: 2011)

Bir dilin söz varlığı dil öğretim süreçlerinde parçalanarak verilmektedir. Temel, orta, ileri düzeylerde öğretilen kelimeler değişmektedir. Bu yüzden diller için yapılan sıklık çalışmaları, temel kelimeleri belirleme çalışmaları önem kazanmaktadır. Yukarıda sayıları verilen söz varlığında ilk 500-1000-1500-2000 kelime dil öğretimi

için oldukça önemlidir. Söz varlığından, temel söz varlığının süzülebilmesi için çalışmaların düzenli aralıklarla yapılması gerekmektedir. Bu çalışma temel söz varlığına yönelik olduğu için çalışmanın alanda kullanılabilir olmasını beraberinde getirmektedir.

1.9. Bütünce/Derlem/Corpus Çalışmaları

Bütünce çalışmaları dilbilim için kullanılan bir kavramdır. Bu çalışma da bir bütünce çalışmasıdır. Bütünce: Dil betimlerinde ya da dil konusundaki varsayımları doğrulamada kullanılan yazılı sözlü veriler toplamı olarak ifade edilebilir.

Vardar (2002: 53) ise bütünceyi şu şekilde açıklamıştır: “*Bir dili betimlemek ve çözümlenmek amacıyla derlenmiş sözlü ya da yazılı örnekler, sözcükler bütünü.*”

Bir diğer bütünce tanımı ise şöyledir: “*Derlem, bütünce, (corpus) belli prensipler çerçevesinde özel veya genel amaçlı metin ya da konuşma parça ya da bütünlerinin, üzerinde yapılacak araştırmaya uygun işaretlemelerle beraber bir araya getirilmesinden oluşan bütündür.*” (Say, 2006: 81). Tanımlarda görüldüğü gibi bütünce terimi yerine corpus (İng.) ya da derlem sözcükleri de kullanılabilir. Bu tanımlara ilave olarak Türkçede var olan “kütük” kelimesi anımsatılarak bir öneri sunulabilir. Türkçede yaşayan bir kelime olan kütük sözcüğünü kullanarak “kelime kütüğü” kavramını bu alanda “derlem-bütünce-corpus” kavramları yerine kullanılabilir. Sözlü ya da yazılı olarak derlenmiş olan bütün sözler bütününe **kelime kütüğü** denebilir. İngilizcede **word tree**, Arapçada **şecere** kelimeleri bu kavramı karşılamaktadır. Bu iki örnekte görüldüğü gibi ağaç anlamına gelen kelimeler bu kavram için kullanılmıştır. Türkçedeki kütük kelimesine de bu şekilde bir anlam vermek mümkündür. Türkçede eski bir kelime olan ve hâlâ dilimizde yaşayan **kütük** kelimesi nüfus kütüğü, soy kütüğü, seçmen kütüğü gibi tamlamalarda da birbiriyle ilişkili ve alakalı olan bütünleri ifade etmektedir. Türkçe sözlükte yer alan kütüğün “Bir arada işlenen ve birbirleriyle ilgili olan kayıtların tümü.” (2011: 1565) anlamından yola çıkarak bu kavramı kazandırmamız mümkündür.

Bütünce çalışmalarının dil üzerine yapılıyor olması, yalnızca dil öğretimi açısından kullanılacağı anlamı taşımaz. Bütünce çalışmaları dilbilimle ilgili pek çok alanında kullanılabilir. “*Dilbilimin pek çok alt sahasında bir derlemden*

yararlanmak bilimsel bir yöntem olarak araştırmalara katkıda bulunmaktadır: Bir sözlük oluşturulmasında günümüzün yeni sözcüklerinin nasıl bağlamlarda kullanıldığını araştırmak; sözdizimsel bir kuramın savlarını yaşayan dilin kesitlerinden örneklerle ve istatistiklerle desteklemek; bir dil öğrenimi sınıfında dilin yapılarına ve sözcüklerine örnekler vermek bu kullanımların sadece bazılarıdır.” (Aktaran: Say, 2006: 81).

Dil öğretimi alanında çalışanların bütüncü çalışmalarını takip etmesi ve yapılan çalışmalardan haberdar olması alanlarında daha başarılı olmalarına yardımcı olacaktır. Bütüncü çalışmalarında güvenilirliği ve geçerliği açısından toplanan alınan verilerin sayısal olarak çokluğu önemlidir. *“Doğal dil işleme alanında son yıllarda ağırlıklı olarak kullanılan istatistikî modellerin başarılı kullanımı için bol miktarda veriye, yani bir derleme ihtiyaç duyulur”*(Aktaran Say ve diğerleri, 2002:1). Doğal dilin işlenmesi ile her alana ait bütüncüler kurulabilir. Canlı bir vasıta olan dil, sürekli bir değişim içerisinde olduğu için bütüncü çalışmalarının da yenilenmesi ve sürekli güncel tutulması gerekmektedir. Veri toplamadaki güçlükler, sürekli değişen bir dil, insanın değişen ihtiyaçları ve bağlamların her geçen gün çeşitlenmesi bütüncü çalışmalarının yapılmasını güçleştirmektedir. Sosyal bilimlerde verilerin sürekli değişken olması çalışmaların aralıklarla tekrar yapılmasına yol açmaktadır.

Dünya genelinde başta İngilizce olmak üzere pek çok dil için bütüncü çalışmaları yapılmıştır ve hâlâ yapılmaktadır. Sözcük sıklığı sözlüğu ilk olarak İngilizler tarafından (Thorndike, E.L, & Lorge, I., 1944, The teacher’s word book of 30.000 words. New York: Teachers College, Columbia University, Bureau of Puplications) 1944 yılında bilgisayar desteğinden uzak olarak yapılmıştır. Dilini işleme konusunda bir adım daha atan İngilizler bilgisayar destekli ilk sayımı ise 1967 yılında yapmışlardır. (Kucera, H., & Francis W. N., 1967, Computational Analysis of Present-day American English. Providence, RI: Brown University Press)” (Göz, 2003:1)

Dünyada bütüncü çalışmaları yenilenerek ve artarak yapılmaya devam etmektedir. Aşağdaki listede bütüncü alanında yapılmış belli başlı çalışmalara yer verilmiştir. Bu çalışmaları ayrı ayrı ele almak tezin konusu dışında kalacağı için yalnızca isimleri verilmiştir:

1. “The Air Traffic Control Corpus
2. ACL/DCI
3. ATIS (Held by LDC)
4. Bank of English
5. BNC
6. The Brown Corpus
7. CALLFRIEND Collection (LDC)
8. CALLHOME Collection LDC)
9. CCAT Archive.:
10. The CHILDES
11. COLT
12. Contemporary Portuguese Corpus
13. CRATER
14. CSLU
15. CSPA.
16. CSR (Held by LDC)
17. English-Norwegian Parallel Corpus
18. English Turkish Aligned Parallel Corpora
19. Corpus of Estonian Written Texts
20. European Corpus Initiative Multilingual Corpus I (ECI/MCI)
21. The Gutenberg Project
22. The Canadian Hansard
23. The Helsinki Corpus of English Texts
24. Hypermedia Corpus of Japanese Conversation
25. The International Corpus of English (ICE)
26. The International Corpus of Learner English (ICLE)
27. Japanese Speech Corpora of Major City Dialects (in Japanese)
28. The Kolhapur Corpus
29. Lampeter Corpus of Early Modern English Tracts.
30. The Lancaster Parsed Corpus
31. The Lancaster/IBM Spoken English Corpus
32. Text Corpora

33. Speech Corpora
34. The LOB Corpus • The London-Lund Corpus (LLC)
35. The Market Research Corpus
36. MARSEC: The Machine Readable Spoken English Corpus
37. The Middle English Collection.
38. The Modern English Collection
39. Old English Corpus "...
40. The Oslo Corpus of Bosnian Texts.
41. The PEDANT Project,
42. Penn Treebank (LDC)
43. Regeringsforklaringen
44. The Religious and Sacred Texts Page.
45. LDC • Corpus of Spoken Bulgarian.
46. Corpus of Spoken Bulgarian.
47. SPIDRE Corpus - Recorded Telephone Conversations
48. The Susanne Corpus
49. Swedish component of the Parole project
50. TIMIT (English Speech Corpus)
51. TIPSTER Information Retrieval Text Research Collection(LDC)
52. United Nations Parallel Text Corpus
53. Wellington Corpus of Spoken New Zealand English (WSC)
54. Wellington Corpus of Written New Zealand English (WWC)
55. WHO bilingual documents (Aşık, 2007: 24-25)”

Türkiye’de yapılan ilk bütüncü çalışmaları her ne kadar dünya genelindeki çalışmalarla aynı yıllarda başlasa da daha sonraki süreçte konuya gereken önemin verilmediğini söylemek mümkündür. Türkiye’de 1926 yılında Maarif Vekâleti Talim ve Terbiye Dairesi tarafından İlk Mektep Kitapları Tetkik Komisyonunun Elifba Kitapları hakkındaki raporun 14. maddesinde: “*Bütün terbiyeciler çocuklara okutulacak kelimelerin çocuk lisanında yaşayan kelimelere münhasır kalınmasını iddia etmekte müttefiktirler. O halde çocuk lisanında yaşayan kelimelerin bir listesini tertip etmek fevkalade ehemmiyet-i haiz bir meseledir.*” (MEB Tebliğler Dergisi,

1981: 327-330) Raporun bu maddesinde çocukların dilinde kullanılmakta olan yani yaşayan kelimelerin tespitinin önemi belirtilmiştir. Bu rapordan sonra ilk çalışmayı Ömer Asım Aksoy yapmıştır. Aksoy “Bir Dili Öğrenmek İçin En Lüzumlu Kelimeler ve Bu Kelimelerin Belirtme Usulü” adlı eserinde Thorndike’nin İngilizce için hazırladığı 10.000 kelime listesinde ilk 2.500 kelimesinin Türkçe karşılıklarını vermiştir.

Türk dili ile ilgili olarak yapılmış bütüncü çalışmaları oldukça sınırlı sayıda ve genel olarak yazılı dil üzerine yapılmış çalışmalardan oluşmaktadır. Dokuz Eylül Üniversitesinde Aşık tarafından yılında yapılan Yabancılar İçin Temel Türkçe Sözcük Varlığının Oluşturulması (2007) adlı çalışmaya kadar sözlü Türkçenin sözcük sıklığı alanında bir çalışma yapılmamıştır. Bunun temel nedeni sözlü dil üzerine çalışma yapmanın yoğun emek gerektirmesi ve zahmetli bir süreç olmasıdır.

Daha sonra Tuncel tarafından yapılan bir çalışma olan Yabancılara Türkçe Öğretiminde Sözlü Türkçenin Kelime Sıklığı ve Yaygınlığını Belirleme Çalışması (2011) ise sadece üniversite bağlamında kelime sıklığı belirleme çalışması üzerine hazırlanmıştır

İlyas Göz (2003) ve Gökhan Ölker (2011) yazılı genel Türkçenin kelime sıklığı üzerine çalışma yapmışlardır.

Farklı bir bütüncü çalışması ise ODTÜ Türkçe Derleme adlı çalışmadır. Bu çalışma 1990 sonrası Türkçe metin örneklerini incelemiştir. Bu çalışmadaki sözcükler 10 farklı metin türünden alınmıştır. Her metin türünden 2 örnek alınmıştır. Her örnekte 2000 kelime bulunmaktadır. Ayrıca ODTÜ Türkçe Derlem’e paralel olarak hazırlanan ODTÜ-Sabancı Türkçe Ağaç Yapılı Derlem adlı çalışmada ise 7262 dil bilimsel cümlelerin biçim bilimsel ve söz dizimsel olarak işaretlenmiş olduğu ağaç yapılı bir derlemdir.

Türkiye’de yapılan bütüncü çalışmaları “ilgili çalışmalar” kısmında daha açıklayıcı bir şekilde ele alınmıştır.

Bu çalışma, Türkçenin temel söz varlığını belirlemeye yönelik yapılan bütüncü çalışmaları kapsamında, bağlamlardan hareketle sözlü dil üzerine hazırlanmış bir kelime sıklığı ve yaygınlığı belirleme çalışmasıdır. Asıl amaç hangi bağlamda hangi kelimelerin kullanıldığını tespit etmektir. Daha sonra bu kelimelerin sıklığını listelemektir.

II. BÖLÜM

Çalışmanın bu bölümünde problem cümlesi, araştırmanın amacı, önemi, varsayımları ve sınırlılıkları hakkında bilgi verilmiştir

2.1. Amaç

Bu çalışmanın amacı Yabancılara Türkçe Öğretimi (YTÖ) için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi'nden (AOÖÇ) hareketle belirli bağlamlardan yola çıkılarak Türkçenin temel söz varlığını tespit etmeye çalışmaktır.

Hızla değişen ve gelişen dünyada insanlar arasındaki etkileşim giderek artmaktadır. İnsanların birbiriyle her an iletişim hâlinde olması küçülen dünyada dil öğrenmenin gerekliliğini artırmıştır. Ana dili haricinde birkaç dil bilerek oluşan çok dillilik ve çok kültürlülük günümüz dünyasında önemli bir kavram olarak yer etmiştir. Çok dilli ve çok kültürlü olmak insanlarla iletişimi kolaylaştırır, insana yeni ufuklar açar ve diğer insanları daha iyi tanımaya yardımcı olur. Yabancı dil öğrenimi kişilere farklı kültürleri daha yakından tanıma şansı da verir. Dolayısıyla farklı dilleri konuşan insanlarla iletişim kurabilmek için yabancı dil öğrenmek bir ihtiyaçtır. Yabancı dil öğrenme ihtiyacı, toplumlararası ilişkilerin yoğunluk kazanması ve kitle iletişim araçlarının gelişmesiyle birlikte artış göstermiştir. Ayrıca yabancı dil biliyor olmak günümüzde çağdaşlığın ölçütlerinden biri olarak da kabul edilmektedir.

UNESCO verilerine göre dünyada en fazla kullanıcısı olan 5. dil Türkçedir. Zaman içerisinde Türkçeye olan ilgi artmış ve Türkçenin yabancılara öğretimi önem kazanmıştır. Kaşgarlı Mahmut'un Divanü Lûgat'it Türk adlı eseriyle başlayan yabancılara Türkçe öğretimi serüveni günümüze kadar gelmiştir. Ancak yapılan çalışmaların alanın yeni olmasından ve daha önceden hak ettiği ilgiyi bulamamasından dolayı çok eksik ve yetersiz kaldığı söylenebilir. Oysa gelişmiş ülkeler, kendi dillerinin öğretimine dair çalışmalara çok erken başlamış hatta lisans düzeyinde bölümler açmışlardır. Örneğin İngiltere ve Amerika'da ELT (English Language Teaching: İngiliz Dili Öğretimi bölümleri/merkezleri), Fransa'da FLE (Yabancı Dil Olarak Fransızca) bölümleri bir disiplin olarak yer almıştır.

Avrupa Birliğinde yabancı dil öğretimine yönelik olarak çalışmalar

yapılmaktadır. Yapılmış olan çalışmalar arasında Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi ve Dil Dosyası projesi dikkat çekmektedir Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi, Avrupa ülkelerinde hedef dillere yönelik öğretim programlarının, program yönergelerinin, sınav ve ders kitaplarının vb. hazırlanması için esas oluşturur. Bu çerçeve dil öğrenenlerin, bu dilde bildirişimsel gereksinimlerini karşılamak için neler yapmaları ve öğrenmeleri gerektiğini, bildirişimsel açıdan başarılı olabilmeleri için hangi bilgi ve yeterliklerini geliştirmeleri gerektiğini kapsamlı olarak betimler. Bu tanımlamalar o dilin kültür boyutunu da kapsar. Öneriler Çerçevesi aynı zamanda, dil öğrenenin yaşam boyu ve öğrenim sürecinin her basamağında elde ettiği kazanımın ölçülmesi için gerekli yeterlik düzeylerini de tanımlar. (geniş bilgi için bkz AOÖÇ, 2012: 11)

Türkiye’de henüz yeni bir alan olan YTÖ son yıllarda ülkede dil öğrenmek isteyen yabancıların artmasıyla birlikte önemi daha da anlaşılan bir bölüm olarak ortaya çıkmaktadır. YTÖ’de kullanılacak olan Türkçenin ilk beş yüz, bin ve iki bin sözcüğünün belli olmaması ve bu alanda gerekli çalışmaların yapılmamış olması dil öğretiminde temel bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada temel söz varlığının tespit edilmemiş olmasından yola çıkarak günlük hayattaki bağlamlardan hareketle (AOÖÇ’ de tanımlanan bağlamlar) temel söz varlığı tespit edilmek istenmiştir.

2.2. Önem

Türkçenin öğretimine dair çalışmaların genel olarak yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi üzerine değil, örgün eğitim sistemindeki öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeye yönelik olduğu söylenebilir. Yabancılara Türkçe öğretimi üzerine çok fazla çalışmanın olmayışı ve alandaki uzman yetersizliği gibi sebeplerle henüz alanda yapılması gereken pek çok temel çalışma bulunmaktadır. Türkçenin yabancılara öğretilmesinde kullanılacak temel söz varlığının tespit edilmemiş olması alandaki önemli eksikliklerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışma, araştırmanın sonucunda edilecek verilerden yola çıkarak;
1- Bir eksiklik olarak karşımıza çıkan YTÖ’de Türkçenin temel söz varlığının tespit edilmeye çalışılması,

2- Türkçenin temel söz varlığının tespiti sonucunda YTÖ için hazırlanacak kitaplara kaynaklık etmesi açısından önem arz etmektedir.

2.3. Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi:

“Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi'ndeki (AOÖÇ) bağlamlardan hareketle Türkçenin temel söz varlığında hangi kelimeler bulunmaktadır?” şeklinde belirlenmiştir.

2.4. Alt problemler

Araştırmanın alt problemleri şunlardır:

1. Bağlamlarda geçen genel kelimeler ve bağlama özel kelimeler nelerdir?
2. YTÖ'de bağlamlardan hareketle hangi kelimeler öğretilmelidir?
3. YTÖ'de bağlamlarda hangi kelimeler vardır?
4. Sözlü Türkçenin en sık kullanılan kelimeleri nelerdir?

2.5. Sınırlılıklar

Bu çalışma AOÖÇ'de yer alan bağlamlarla sınırlandırılmıştır:

Bağlamlarda geçen kelimelerin tespiti sırasında bağlamdaki kişilerin kendi aralarındaki konuşmaları göz önüne alınmamış yalnızca buldukları bağlamda olma nedenleri ile ilgili olan kelimeler ile sınırlandırılmıştır. Bağlam dışı konuşmalar ve bağlamlarda geçen konuşmalar daha sonra birleştirilerek analiz edilmiştir. Bağlamda geçen bağlam dışı konuşmalar, herhangi bir analize tabi tutulmadan olduğu gibi “Bağlam Dışı Konuşmalar” adı altında da sınıflandırılmış ve farklı bir listede sunulmuştur. Bağlam dışı konuşmalar sözlü Türkçenin kelime varlığı hakkında bilgi verdiği için ayrıca listelenmiş ve ileriki çalışmalara kaynaklık edilebileceği düşüncesiyle çalışmaya eklenmiştir.

2.6. Varsayımlar (Sayıtlar)

Bu tez çalışmasında aşağıdaki varsayımlardan hareket edilmiştir:

- 1- Bağlamlardan elde edilen sözcüklerin YTÖ'de temel söz varlığını temsil ettiği kabul edilecektir.
- 2- Bağlamlarda kullanılan cümlelerin temel cümle varlığını temsil ettiği varsayılacaktır.

III. BÖLÜM

3.1. İlgili Araştırmalar

Konuyla ilgili yapılan literatür taramasında bu alanda yapılan çalışmaların azlığı göze çarpmaktadır. Aşağıya konumuz ile doğrudan ilgili veya konuya yakın olduğu düşünülen çalışmalar alınmıştır. Konu ile ilgili kitap ve tezler vardır. Göz ve Ölker'in çalışmaları yazılı söz varlığına yönelik; Tuncel ve Aşık'ın çalışmalarının ise sözlü söz varlığına yönelik olduğu görülmektedir. Yapılmış olan çalışmalar ise şunlardır:

3.1.1. Kitaplar

Aksoy, Ömer Asım. (1936). Bir Dili Öğrenmek İçin En Lüzumlu Kelimeler ve Bu Kelimelerin Belirtme Usulü. Gaziantep: C.H.P. Basımevi.

Aksoy “Bir Dili Öğrenmek İçin En Lüzumlu Kelimeler ve Bu Kelimelerin Belirtme Usulü” adlı eserinde Thorndike'nin İngilizce için hazırladığı 10.000 kelimelik listenin ilk 2.500 kelimesinin Türkçe karşılıklarını vermiştir İngilizce için yapılan sıklık çalışmasıyla bu çalışmayı kıyaslayarak Türkçeyi temsil noktasında yetersiz olduğunu belirtmiştir. Aksoy eserinde Türkçe için Mr. Bridge tarafından yapılan bir sıklık çalışmasından bahsetmektedir. Mr. Bridge' nin üç eseri (Yakup Kadri “Yaban”, Reşat Nuri “Kızılcık Dalları” ve Türk Tarih Kurumunun yayımladığı “Tarih” kitabı) tarayarak kelime listelediğini ifade etmiş ve bu çalışmayı değerlendirmiştir (Aksoy, 1936: 106). Bu çalışma ilk olması nedeniyle önem taşımaktadır.

Göz, İlyas (2003). Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü. Ankara: TDK Yayınları

Bu çalışma Yazılı Türkçenin kelime sıklığını bulmak için hazırlanmıştır. Çalışma materyal olarak 1995-2000 yılları arasını kapsamaktadır. Yani çalışmaya dâhil edilen eserlerin ilk basım tarihi belirtilen yıllar aralığındadır. Bu çalışmada Göz, 1.006.306 kelimelik bir yazılı materyali değerlendirmiştir. Bu bir milyonluk metin gerekli işlemlerden geçirildikten sonra 22.693 maddelik bir sıklık sözlüğü ortaya konulmuştur.

3.1.2. Tezler

Hayrettin Tuncel, Yabancılara Türkçe Öğretiminde Sözlü Türkçenin Kelime Sıklığı ve Yaygınlığını Belirleme Çalışması, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale, 2011.

Bu çalışmada yabancı uyruklu öğrencilerin üniversite yerleşkesi içerisinde bulunan kantin, öğrenci işleri, kütüphane, yemekhane, fotokopi ve kırtasiyede ihtiyaç duyacağı kelimeleri ve kelime grupları tespit edilmeye çalışılmıştır.

Sözlü Türkçenin kelime sıklığı ve yaygınlığını yönelik yapılan bu çalışmanın evreni Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yerleşkesi; örnekleme ise yerleşke içerisinde bulunan kantin, kırtasiye, öğrenci işleri, fotokopi, kütüphane ve yemekhanedir.

Araştırmada örneklem olarak seçilen yerlere farklı gün ve saatlerde ses kayıt cihazı yerleştirilmiştir, ses kayıtları bilgisayar ortamında yazılı hâle getirilmiştir ve kelime havuzu oluşturulmuştur

Araştırmacı topladığı verileri çeşitli kategorilere ayırmıştır. Kantinde öğrenciler tarafından kullanılan soru kalıpları, kırtasiye ve fotokopide kullanılan soru kalıpları, yerleşke içerisinde kullanılan fiiller yapılmış olan gruplamalardan bazılarıdır. Tespit edilen kelimeler toplam 22 farklı tabloda çeşitli özelliklerine göre gruplara ayrılmıştır.

Yabancılar İçin Temel Türkçe Sözcük Varlığının Oluşturulması, Ufuk Aşık, Yüksek Lisans Tezi, İzmir, 2007

Bu çalışmanın amacı yabancı dil olarak Türkçe öğrenen bireylerin öğrenmesi gereken temel sözcükleri belirlemektir. Yabancı dil öğretiminde, en kısa zamanda doğru sözcükleri öğrenmek ve yabancı dil öğrenimine katkıda bulunmak için konuşulan Türkçe'nin sık kullanılan sözcüklerini ortaya çıkarmaya yönelik uygulamalı bir araştırma yöntemi kullanarak çalışmasını yapmıştır Aşık bu çalışmada bin ses kaydından oluşan bir ses havuzu oluşturmuş ve bu kelimelerin sıklık çalışmasını yapmıştır.

Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası), Gökhan Ölker, Doktora Tezi, Konya, 2011

Bu çalışma 1945-1950 yılları arasındaki yazılı Türkçenin kelime sıklığı sözlüğünü hazırlamak amacıyla yapılmıştır. Belirlenen tarihlerde basılmış olan gazete, roman, hikâye, dergi, okul kitabı kategorilerinde örnekler seçilmiş tespit edilen metinler tarayıcı ile bilgisayara aktarılmış ve bu örnekler kelime havuzunu oluşturmuştur. 1.000.000 kelimelik kelime havuzu oluşmuş ve bu kelimeler KWIC CONCORDANCE adlı programı ile analiz edilerek sıklık sözlüğü oluşturulmuştur.

Diğer Çalışmalar

ODTÜ Türkçe Derlemi ve bu derleme paralel olarak geliştirilen ODTÜ-Sabancı Ağaç Yapılı Derlemi de Türkçe üzerine yapılan diğer bütüncü çalışmalarıdır. ODTÜ Sözlü Türkçe Derlemi Projesi'nin amacı, yüz yüze ya da çeşitli iletişim araçlarıyla gerçekleşen Türkçe konuşmalardan oluşacak bir milyon kelimelik bir veri tabanını dilbilimsel yöntemlerle işleyerek günümüz Türkçesinin bilgisayar ortamında izlenmesini ve taranmasını sağlayacak bilimsel bir kaynak oluşturmaktır. (geniş bilgi için bkz: <https://std.metu.edu.tr/>)

Çevrimiçi hizmet veren bir derlem olan TS Corpus Taner Sezer tarafından hazırlanmış bir diğer çalışmadır. TS Corpus'un ilk sürümü 1 Mart 2012, ikinci sürümü 30 Ağustos 2012'de çevirim içi olarak hazırlanmıştır. Türkçe metinler üzerine araştırma yapanlar için güncel Türkçe sözlüğü baz alarak kelimeleri sınıflama, sayma, birlikte kullanılan yapıları bulmak gibi pek çok özelliği vardır (geniş bilgi için bkz: <https://tscorpus.com/corpora/>).

IV. BÖLÜM

4.1. Yöntem

Bu çalışma, Türk dilinin yabancılara öğretiminde AOÖÇ’ deki bağlamlardan hareketle sözcük sıklığı ve yaygınlığı açısından bir kaynak olması düşünülerek hazırlanmıştır. Çalışma uygulamalı araştırma yöntemine göre hazırlanmıştır. Kaptan’a göre yakın çevrenin güncel olan sorunlarına çözüm bulma amacı taşıyan çalışmalar uygulamalı çalışmalara olarak kabul edilmektedir. (Kaptan, 1995: 48) Çalışma sırasında saha çalışmasına ağırlık verilmiştir. Ankara, İstanbul, Konya, Mersin şehirlerinde bağlamlara kaynaklık eden mekânlarda ses kayıtları ve doğal gözlemler yoluyla çalışmamızın ses evrenini oluşturan kelimeler (veriler) elde edilmiştir. Değişik bağlamlarda yapılan ses kayıtlarında konuşmalarda kullanılan dilin yapaylıktan uzak, doğal dil olması için ortamdaki kişilerin kayıtlardan habersiz olmasına dikkat edilmiştir.

Kayıtlar sonucu elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Bu veriler, <http://ihaleka.com/metinanaliz/> internet adresinde bulunan Atakan Kurt ve Mehmet Kara tarafından geliştirilen **Türkçe Metin Sıklık Çözümleyicisi** programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda kelimelerin kullanım sıklığına ve yaygınlığına ulaşılmıştır. Her bağlam için ayrı istatistik sonuçları hazırlanmıştır. Ayrıca çalışmada tüm bağlamlardan elde edilen verilerin birlikte kullanıldığı istatistiklere de yer verilmiştir. Bağlamlarda geçen bağlam dışı konuşmalar ayrıca toplanmıştır. Bağlam dışı konuşmalarda geçen kelimeler sözlük maddesine indirgenmeden ve içerisindeki özel isimler çıkarılmadan yalnızca sıklık sıralı bir şekilde olduğu gibi listelenmiştir.

4.2. Araştırma Modeli

YTÖ için hazırlanan materyallerde kullanılmak üzere AOÖÇ’ deki bağlamlardan hareketle sözlü Türkçenin temel söz varlığını tespit edilmesini amaçlayan bu çalışma betimsel bir çalışmadır. “ *Model, bir sistemin temsilcisidir.*

Modeller, temsil ettikleri sisteme oranla, daha yalın olurlar. Model, ideal bir ortamın temsilcisi olup, yalnızca önemli görülen değişkenleri içine alacak şekilde, gerçek durumun özetlenmiş halidir.” (Karasar, 2003: 76). Tarama modeli, var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlar. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Önemli olan, bilinmek istenen şeyin gözlenip, belirlenebilmesidir. (Karasar, 2003: 77). Bu yüzden farklı bağlamlardan elde edilen konuşmalarda kullanılan dilin yapaylıktan uzak doğal dil olması için ortamdaki kişilerin kayıtlardan habersiz olmasına dikkat edilmiştir.

4.3. Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini Türkiye Cumhuriyeti’ndeki şehirler oluşturmaktadır. Örneklem olarak Ankara, İstanbul, Konya, Mersin illerinde önceden AOÖÇ’ye göre belirlenen bağlamlardan toplanan ses kayıtları alınmıştır. Çalışma için 104 ses kaydı toplanmıştır. Bağlamlarda temel ihtiyaçlar göz önüne alınmış ve ses kayıtlarında ulaşım, yeme-içme, barınma, sağlık gibi alanlara öncelik verilmiştir. Çalışma için ses kaydı alınan bağlamlar şunlardır:

Metrolar

Emlak ofisleri

Tramvaylar

Spor salonları

Tren garları

Kafeler

Belediye otobüsleri

Restoranlar

Dolmuşlar

Okullar

Büfeler

Resmî Daireler

Çocuk parkları

Semt pazarları

Sokaklar

Giyim mağazaları

Meydanlar

Alışveriş merkezleri

Eczaneler

Aile ortamı

Hastaneler

4.4. Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak ses kayıt cihazı kullanılmış ve veriler **Türkçe Metin Sıklık Çözümleyicisi** adlı internet tabanlı program ile analiz edilmiştir.

4.5. Kelime Havuzunun Oluşturulması

Bu çalışma için farklı illerden (Konya, Mersin, Ankara, İstanbul) belirlenen bağlamlarda ses kayıt cihazı aracılığıyla ses kaydı alınmıştır. Toplam 21 saatlik bir ses kaydı elde edilmiştir. Her bağlam için en az iki kez ses kaydı alınmıştır. Ses kayıtları tek tek dinlenmiş ve ses kalitesi düşük, anlaşılması güç kayıtlar veriler arasından çıkartılmıştır. Ses kayıtları yapılırken günlük konuşma dilinin temel söz varlığına ulaşılması için bağlamlarda yer alan kişilerin kayıttan habersiz olmalarına dikkat edilmiştir. Ses kayıt işlemleri bittikten sonra kayıtlar, öncelikle bağlamlarına göre sınıflandırılmış ve daha sonra tek tek dinlenerek yazıya geçirilmiştir.

4.6. Kelimeler Yazıya Geçirilirken Dikkat Edilen Hususlar

1. Konuşma dilindeki “seviyom, gidiyom, yapıyom” şeklindeki konuşma dili kullanımları yazılı dilde kullandığımız gibi seviyorum, gidiyorum, yapıyorum şeklinde standart Türkçe ile yazıya geçirilmiştir.
2. Özel isimler grubuna giren kelimeler çalışmaya alınmamıştır.
3. Bağlamlarda geçen bağlam dışı konuşmalar ayrı değerlendirilmiştir.
4. Konuşma dilinde var olan “bi” ifadesi “bir” şeklinde yazıya geçirilmiştir.
5. Konuşma dilinde var olan ünlemler çalışmaya alınmıştır. Ee, ay, hı, oha, yuh, vay... gibi sözlü dilde kullanılan sesler çalışmaya alınmıştır.
6. Konuşmalarda geçen sayılar çalışmaya alınmıştır. Ancak kayıtlara giren T.C kimlik numaraları, telefon numaraları bunun dışında tutulmuştur.

4.7. Kelimeler Sınıflandırılırken Dikkat Edilen Hususlar

Bu çalışma için toplanan veriler incelenirken şunlara dikkat edilmiştir:

1. Kelimelerin farklı çekim ekleri (işletme ekleri) almış hâlleri çalışmada madde başı olarak alınmamıştır. **Türkçe Metin Sıklık Çözümleyicisi** programında yapılan istatistiksel işlemde, kelimelere gelen farklı çekim ekleri nedeniyle aynı kelimenin farklı çekimleri ayrı birer madde olarak karşımıza çıkmıştır. Örneğin istatistiksel analizde çekim eki almış olan “yola, yolda, gittim, gidecek...” gibi kelimeler kullanılan programda madde başı olarak sayılmıştır. Ancak bunlar

aynı kelimenin farklı çekim ekleriyle işlenmiş hâlleri olduğu için çalışmaya alınmamıştır. Bu yüzden bunların yalın hâli olan “yol, git- “ madde başı olarak alınmıştır.

2. Fillerin olumsuz çekimleri madde başı olarak verilmesi uygun görülmüştür çünkü olumsuzluk eki kelimenin anlamını değiştiren bir yapım ekidir.
3. Bağlamlarda kelimeler analiz edilirken kelimelere gelen fiilimsi ekleri yapım eki kabul edildiği için madde başı olarak alınmıştır. Bütün kelimelerin yer aldığı listede ise fiilimsilerin tamamına değil yalnızca sözlük maddesi olanlarına yer verilmiştir.
4. Bitişik ve ayrı yazılan birleşik kelimeler madde başı olarak kabul edilmiştir.
5. Et-, ol-, kıl-, eyle- yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller önce ayrı ayrı değerlendirilmiş; daha sonra “birleşik yapılar” adıyla ayrı bir listede sunulmuştur. Ses türemesi ve ses düşmesine uğrayanlar (hissetmek, kaybolmak gibi) madde başı olarak verilmiş, ancak kalıp ifadeler ve birleşik yapılar başlığında tekrar yazılmıştır.
6. Kurallı birleşik filler, madde başı olarak alınmıştır. Örneğin yapabil-, geliver-gibi.
7. Çok anlamlı kelimeler tek tek tespit edilmiş, kullanıldığı bağlamda hangi anlamı ifade ediyorsa ona göre belirtilmiştir. Örneğin “yüz” kelimesinin “sayısal değer” mi yoksa “çehre, sima” anlamında mı kullanıldığına bakılmıştır. Çalışma bağlamlara özgü sınıflamalarla analiz yaptığı için bu duruma çok rastlanmamıştır.
8. Tespit edilen fiillerin anlam çeşitliliğine girilmemiştir.
9. Tespit edilen kalıp ifadeler (deyim, atasözü, özdeyiş, birleşik filler) “kalıp ifadeler ve birleşik yapılar” başlığı altında verilmiştir ancak bu kalıp ifadeler öncelikle listelerde ayrı birer kelime olarak gösterilmiş daha sonra “birleşik yapılar” başlığı altında sıralanmıştır.
10. Her bağlam için önce bağlamdaki kayıtlarda edilen bütün kelimelerin sıklık ve alfabetik sıralı listesi verilmiş, daha sonra yalnızca bağlama özgü olduğu düşünülen kelimelerin listesi verilmiştir.

11. Bütün verilerden elde edilen edatlar için ayrı bir liste hazırlanmıştır. Edatlar önce kendi bağlamlarında gösterilmiş daha sonra hepsi tek bir listede toplanmıştır.
12. Bağlam dışı konuşmalar ve bütün bağlamlardan elde edilen kelimeler birlikte analiz edilerek son bir liste daha hazırlanmıştır. Bu listedeki kelimeler sözlük maddesi olacak şekilde analiz edilmiştir.

V. BÖLÜM

BULGULAR

5.1. Bağlamlar ve Bağlamlarda Geçen Kelimler

Çalışmanın bu bölümünde AOÖÇ'deki bağlamlardan yola çıkılarak yapılan bağlam dinlemeleri yer almaktadır. Ses verileri yazıya geçirildikten sonra **Türkçe Metin Sıklık Çözümleyicisi** programı ile istatistik çalışması yapılmıştır. Her bağlam için farklı analiz yapılmış ve bağlam kendi içerisinde iki farklı şekilde değerlendirilmiştir: Öncelikle bağlamda geçen bütün cümleler analiz edilip alfabetik sıralı bir liste ve kelime sıklığını gösteren bir liste verilmiştir daha sonra bağlama özgü olduğu düşünülen kelimeler tek tek tespit edilerek ayrı bir liste daha hazırlanmıştır. Listeler tamamlandıktan sonra *Bağlamlarda Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Kelimeler* adı altında deyimler, birleşik fiiller, kalıplaşmış ifadeler ayrıca verilmiştir.

5.1.1. Alışveriş

Bu bağlamda farklı yerlerde ve farklı ihtiyaçlar için yapılmış olan alışverişlerin tamamına yer verilmiştir. Örneğin giyim kuşam alışverişi, pazar alışverişi, mağaza alışverişinde kullanılan kelimeler aynı ana başlık altında verilmiştir ancak alışverişin nerede yapıldığı alt başlıklarla belirtilmiştir.

Alışveriş, insanın temel ihtiyaçlarından tutun estetik ihtiyaçlarına kadar pek çok konuda önem arz etmektedir. İnsanlar ihtiyaçlarını alıp vererek karşılamaktadır. Bu süreçte hangi kelimelerin kullanıldığı önemlidir. Bir yabancı temel olarak yeme, içme, giyinme ihtiyaçları için alışveriş yapmak zorundadır ve bunu yaparken kullanacağı temel kavram ve kelimeleri bilmesi onun için kolaylık sağlayacaktır. Aşağıdaki alt başlıklarda farklı alışveriş bağlamlarında tespit edilen genel kelimeler ve bağlama özel kelimeler yer almaktadır.

- **Giyim alışverişi**

İnsanların temel ihtiyaçlarından biri giyinmedir. YTÖ' de bu alışverişin nasıl yapılması ve hangi kelimelerin bilinmesi gerektiği önemlidir. Giyim bağlamında şu kelimelere ulaşılmıştır:

Tablo 13: Giyim Alışverişi Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	a (ünlem)	1
2.	abi (ağabey)	10
3.	abla	1
4.	acaba	1
5.	aç-	2
6.	açık	2
7.	açık renk	1
8.	açma-	1
9.	ad	1
10.	adres	1
11.	ağrı-	1
12.	akıl	1
13.	al-	28
14.	alabil-	5
15.	alabilecek	1
16.	alış-	1
17.	alışverişi	2
18.	alma	1
19.	alma-	2
20.	alt	4
21.	altında	1
22.	ama (edat)	6
23.	amma (ünlem)	2
24.	anlaş-	1
25.	anlaşama-	1
26.	anne	3
27.	arkadaş	1
28.	arma	1
29.	armalı	1
30.	artık (zarf)	1
31.	aslında	1
32.	aşkı	1
33.	ay (ünlem)	2
34.	ayak	2
35.	ayakkabı	1
36.	ayna	1
37.	az	2
38.	baba	2
39.	bak-	21
40.	bakabil-	1
41.	bakma-	3
42.	bana	1
43.	banka	1
44.	basit	1
45.	başka	1
46.	bayıl-	1
47.	be (ünlem)	2
48.	bebek	1
49.	beden	4
50.	beğen-	4
51.	beğenme-	2
52.	bekle-	4
53.	bekleyen	2
54.	belki	2
55.	ben	9
56.	bence	5
57.	benek	2
58.	benzeyen	1
59.	beyaz	5
60.	beyefendi	3
61.	bırak-	2
62.	bil-	1
63.	bilme-	1
64.	bir	29
65.	biraz	8
66.	birlikte	1
67.	biz	1
68.	bonus	1
69.	boş	5
70.	böyle	1
71.	bu	56

72.	bugün	1
73.	bul-	2
74.	bulabil-	1
75.	bulama-	1
76.	bunaltıcı	1
77.	bura	14
78.	buyur-	13
79.	büyük	1
80.	büyük	7
81.	can	1
82.	canım	1
83.	ceket	3
84.	cep	1
85.	cırt renk	1
86.	çabuk	2
87.	çek-	4
88.	çık-	3
89.	çıkır-	3
90.	çocuksu	1
91.	çok	24
92.	daha	11
93.	dakika	1
94.	dar	2
95.	daraltılabil-	1
96.	de (edat)	19
97.	değerli	1
98.	değil (edat)	7
99.	değişim	1
100.	değiştir-	3
101.	dene-	11
102.	deneme	2
103.	deneyebil-	1
104.	devamı	1
105.	diğer	1
106.	dik	1
107.	dikkat	1
108.	dile-	1
109.	dolu	4
110.	dost	1
111.	döküm	2
112.	dur	8
113.	düşün-	1
114.	düşünebil-	1
115.	düz	2
116.	efendim	8

117.	el	2
118.	elbise	1
119.	emin	1
120.	erkeksi	1
121.	esne-	2
122.	esnek	1
123.	et-	6
124.	evet	6
125.	falan	2
126.	farklı	1
127.	fatura	1
128.	fena	1
129.	fiyatı	2
130.	fiyatta	1
131.	geç-	3
132.	geçebil-	1
133.	gel-	9
134.	geleme-	1
135.	gelince	1
136.	geniş	2
137.	getir-	1
138.	gez-	2
139.	gibi (edat)	6
140.	gidebil-	1
141.	gir-	1
142.	git-	3
143.	gitme-	2
144.	giy-	7
145.	giyecek	1
146.	giyil-	1
147.	giyim	1
148.	gömlek	3
149.	gönder-	2
150.	göre (edat)	1
151.	görme-	1
152.	gri	1
153.	güle güle	4
154.	günlerde	4
155.	güzel	16
156.	güzellik	1
157.	ha (ünlem)	7
158.	hah (ünlem)	3
159.	hangi	5
160.	hanım	1
161.	hani	1

162.	hareketli	1
163.	haydi	3
164.	hayır (edat)	2
165.	hayırlı	1
166.	hemen	4
167.	hep	2
168.	hepsi	1
169.	hesaplı	1
170.	hı (ünlem)	2
171.	hiç	3
172.	hoş	5
173.	içeri	2
174.	iftar	1
175.	iğne	1
176.	iki	3
177.	ikinci	1
178.	iksse (XS beden)	1
179.	ikslarç (XL beden)	3
180.	ile (edat)	1
181.	imkân	1
182.	indirim	1
183.	insanlar	1
184.	isim	2
185.	iste-	4
186.	isteme-	1
187.	iyi	4
188.	iz	1
189.	kabin	7
190.	kabul	2
191.	kaç	3
192.	kaçabil-	1
193.	kadar (edat)	2
194.	kafa	1
195.	kal-	5
196.	kalabalık	1
197.	kaldır-	1
198.	kaldırabil-	1
199.	kalın	2
200.	kaliteli	2
201.	kalma-	1
202.	kanka	3
203.	kapalı	1
204.	kapı	1
205.	karar	1
206.	karı	1

207.	karışma-	1
208.	kart	7
209.	kartsız	1
210.	kasa	1
211.	kat	1
212.	kes-	1
213.	kesim	1
214.	keten	3
215.	keyifli	1
216.	kırmızı	1
217.	kıyafet	1
218.	kız	1
219.	ki (edat)	6
220.	kim	1
221.	kolay	2
222.	kombin	2
223.	kontrol	1
224.	konuşmak	1
225.	koy	1
226.	kötü	1
227.	kredi	2
228.	kullan-	6
229.	kumaş	2
230.	kurtarma-	1
231.	kusur	1
232.	kuyruk	1
233.	küçük	2
234.	küçük	1
235.	küpe	1
236.	lan	1
237.	lazım	1
238.	le (L beden)	2
239.	lira	3
240.	lütfen	2
241.	mal	1
242.	maliyet	1
243.	mavi	2
244.	me (beden)	2
245.	mI (soru edatı)	40
246.	midyum (M beden)	1
247.	moda	2
248.	model	1
249.	müsait	1
250.	müşteri	1
251.	müzik	1

252.	nakit	1
253.	nasıl	10
254.	ne	10
255.	nerede	2
256.	numara	2
257.	o (işaret)	5
258.	o (kişi zamiri)	4
259.	o (ünlem)	1
260.	oda	1
261.	oğul	3
262.	ol-	43
263.	olabil-	1
264.	olabilecek	1
265.	olacak	4
266.	olama-	1
267.	olan	3
268.	olay	1
269.	olduk	1
270.	olma-	8
271.	ora	2
272.	otur-	1
273.	ödeme	2
274.	ölçü	3
275.	ön	1
276.	önce	1
277.	paça	1
278.	pahalı	1
279.	pantolon	10
280.	parça	2
281.	pardösü	1
282.	peki	2
283.	pembe	2
284.	peşin	1
285.	peşinatsız	1
286.	pörfekt(perfect) (mükemmel)	1
287.	rahat	3
288.	renk	8
289.	renkli	1
290.	reyon	1
291.	saat	1
292.	sade	2
293.	sağ	2
294.	sanki	3
295.	satan	1

296.	satış	1
297.	se (beden)	2
298.	sefer (kez)	1
299.	sen	19
300.	sence	1
301.	sıkıcı	1
302.	sıkıntı	3
303.	sıra	2
304.	siyah	2
305.	siz	3
306.	soluk	1
307.	soluk renk	1
308.	sonra	2
309.	sorun	1
310.	soyad	1
311.	sökülecek	1
312.	söyle	2
313.	spor	2
314.	şapka	1
315.	şey	4
316.	şifre	1
317.	şimdi	4
318.	şort	1
319.	şöyle	2
320.	şu	13
321.	şu	6
322.	şura	2
323.	tabii	4
324.	takım	1
325.	taksi	1
326.	taksit	5
327.	tamam	13
328.	tane	3
329.	taraf	1
330.	tarz	1
331.	tatlı	1
332.	tayt	2
333.	tek	3
334.	terlik	1
335.	terzi	4
336.	teşekkür	3
337.	tişört	4
338.	TL (Türk Lirası)	5
339.	topal	1
340.	toplam	1

341.	tut-	4
342.	ucuz	1
343.	usta	1
344.	uygun	2
345.	uyumlu	1
346.	uzayabil-	1
347.	ürün	5
348.	üst	2
349.	ütü	1
350.	vallahi	1
351.	var	18
352.	vay (ünlem)	1
353.	ve (edat)	1
354.	ver-	4
355.	vergi	1
356.	ya (edat)	10
357.	yakalı	2
358.	yakasız	1
359.	yakış-	1

360.	yalnız (edat)	2
361.	yani	2
362.	yap-	5
363.	yapabil-	2
364.	yapmak	1
365.	yardımcı	2
366.	yarın	1
367.	yaşa-	1
368.	yenge	1
369.	yer	2
370.	yeşil	1
371.	yıl	1
372.	yine	1
373.	yoğunluk	1
374.	yok	18
375.	yoksa (edat)	2
376.	yukarı	1
377.	zaman	2
378.	zaten	2

Tablo 14 : Giyim Alışverişi Bağlamında Kullanılan Kelimeler Sayısal Sıralı Sıklık

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	bu	56
2.	ol-	43
3.	mI (soru edatı)	40
4.	Bir	29
5.	al-	28
6.	çok	24
7.	bak-	21
8.	dA (edat)	19
9.	sen	19
10.	var	18
11.	yok	18
12.	güzel	16
13.	bura	14
14.	buyur-	13
15.	şu	13
16.	tamam	13
17.	daha	11
18.	dene-	11
19.	abi (ağabey)	10
20.	nasıl	10

21.	ne	10
22.	pantolon	10
23.	ya (edat)	10
24.	ben	9
25.	gel-	9
26.	biraz	8
27.	dur	8
28.	efendim	8
29.	olma-	8
30.	renk	8
31.	büyük	7
32.	değil (edat)	7
33.	giy-	7
34.	ha (ünlem)	7
35.	kabin	7
36.	kart	7
37.	ama (edat)	6
38.	et-	6
39.	evet	6
40.	gibi (edat)	6
41.	ki (edat)	6

42.	kullan-	6
43.	şu	6
44.	alabil-	5
45.	bence	5
46.	beyaz	5
47.	boş	5
48.	hangi	5
49.	hoş	5
50.	kal-	5
51.	o (işaret)	5
52.	taksit	5
53.	TL (Türk Lirası)	5
54.	ürün	5
55.	yap-	5
56.	alt	4
57.	beden	4
58.	beğen-	4
59.	bekle-	4
60.	çek-	4
61.	dolu	4
62.	güle güle	4
63.	günlerde	4
64.	hemen	4
65.	iste-	4
66.	iyi	4
67.	o (kişi zamiri)	4
68.	olacak	4
69.	şey	4
70.	şimdi	4
71.	tabii	4
72.	terzi	4
73.	tişört	4
74.	tut-	4
75.	ver-	4
76.	anne	3
77.	bakma-	3
78.	beyefendi	3
79.	ceket	3
80.	çık-	3
81.	çıkart-	3
82.	değiştir-	3
83.	geç-	3
84.	git-	3
85.	gömlek	3
86.	hah (ünlem)	3

87.	haydi	3
88.	hiç	3
89.	iki	3
90.	ikslarç (XL beden)	3
91.	kaç	3
92.	kanka	3
93.	keten	3
94.	lira	3
95.	oğul	3
96.	olan	3
97.	ölçü	3
98.	rahat	3
99.	sanki	3
100.	sıkıntı	3
101.	siz	3
102.	tane	3
103.	tek	3
104.	teşekkür	3
105.	aç-	2
106.	açık	2
107.	açık renk	2
108.	alışveriş	2
109.	alma-	2
110.	amma (ünlem)	2
111.	ay (ünlem)	2
112.	ayak	2
113.	az	2
114.	baba	2
115.	bakayım	2
116.	be (ünlem)	2
117.	beğenme-	2
118.	bekleyen	2
119.	belki	2
120.	benek	2
121.	bırak-	2
122.	bul-	2
123.	çabuk	2
124.	dar	2
125.	deneme	2
126.	döküm	2
127.	düz	2
128.	el	2
129.	esne-	2
130.	falan	2
131.	fiyatı	2

132.	geniş	2
133.	gez-	2
134.	gitme-	2
135.	gönder-	2
136.	hayır (edat)	2
137.	hep	2
138.	hı (ünlem)	2
139.	içeri	2
140.	isim	2
141.	kabul	2
142.	kadar (edat)	2
143.	kalın	2
144.	kaliteli	2
145.	kolay	2
146.	kombin	2
147.	kredi	2
148.	kumaş	2
149.	küçük	2
150.	le (L beden)	2
151.	lütfen	2
152.	mavi	2
153.	me (M beden)	2
154.	moda	2
155.	nerede	2
156.	numara	2
157.	ora	2
158.	ödeme	2
159.	parça	2
160.	peki	2
161.	pembe	2
162.	sade	2
163.	sağ	2
164.	se (S beden)	2
165.	sıra	2
166.	siyah	2
167.	sonra	2
168.	söyle	2
169.	spor	2
170.	şöyle	2
171.	şura	2
172.	tayt	2
173.	uygun	2
174.	üst	2
175.	yakalı	2
176.	yalnız (edat)	2

177.	yani	2
178.	yapabil-	2
179.	yardımcı	2
180.	yer	2
181.	yoksa	2
182.	zaman	2
183.	zaten	2
184.	a (ünlem)	1
185.	abla	1
186.	acaba	1
187.	açma-	1
188.	ad	1
189.	adres	1
190.	ağrı-	1
191.	akıl	1
192.	alabilecek	1
193.	alış-	1
194.	alma	1
195.	altında	1
196.	anlaş-	1
197.	anlaşama-	1
198.	arkadaş	1
199.	arma	1
200.	armalı	1
201.	artık (zarf)	1
202.	aslında	1
203.	aşkıım	1
204.	ayakkabı	1
205.	ayna	1
206.	bakabil-	1
207.	bana	1
208.	banka	1
209.	basit	1
210.	başka	1
211.	bayıl-	1
212.	bebek	1
213.	benzeyen	1
214.	bil-	1
215.	bilme-	1
216.	birlikte	1
217.	biz	1
218.	bonus	1
219.	böyle	1
220.	bugün	1
221.	bulabil-	1

222.	bulama-	1
223.	bunaltıcı	1
224.	büyü	1
225.	can	1
226.	canım	1
227.	cep	1
228.	cırt (renk)	1
229.	çocuksu	1
230.	dakika	1
231.	daraltılabil-	1
232.	değerli	1
233.	değişim	1
234.	deneyebil-	1
235.	devamı	1
236.	diğer	1
237.	dik	1
238.	dikkat	1
239.	dile-	1
240.	dost	1
241.	düşün-	1
242.	düşünebil-	1
243.	elbise	1
244.	emin	1
245.	erkeksi	1
246.	esnek	1
247.	farklı	1
248.	fatura	1
249.	fena	1
250.	fiyatta	1
251.	geçebil-	1
252.	geleme-	1
253.	gelince	1
254.	getir-	1
255.	gidebil-	1
256.	gir-	1
257.	giyecek	1
258.	giyil-	1
259.	giyim	1
260.	göre (edat)	1
261.	görme-	1
262.	gri	1
263.	güzellik	1
264.	hanım	1
265.	hani	1
266.	hareketli	1

267.	hayırlı	1
268.	hepsi	1
269.	hesaplı	1
270.	iftar	1
271.	iğne	1
272.	ikinci	1
273.	iksse (XS beden)	1
274.	ile (edat)	1
275.	imkan	1
276.	indirim	1
277.	insanlar	1
278.	isteme-	1
279.	iz	1
280.	kaçabil-	1
281.	kafa	1
282.	kalabalık	1
283.	kaldır-	1
284.	kaldırabil-	1
285.	kalma-	1
286.	kapalı	1
287.	kapı	1
288.	karar	1
289.	karı	1
290.	karışma-	1
291.	kartsız	1
292.	kasa	1
293.	kat	1
294.	kes-	1
295.	kesim	1
296.	keyifli	1
297.	kırmızı	1
298.	kıyafet	1
299.	kız	1
300.	kim	1
301.	kontrol	1
302.	konuşmak	1
303.	koy	1
304.	kötü	1
305.	kurtarma-	1
306.	kusur	1
307.	kuyruk	1
308.	küçük	1
309.	küpe	1
310.	lan	1
311.	lazım	1

312.	mal	1
313.	maliyet	1
314.	midyum (M beden)	1
315.	model	1
316.	müsait	1
317.	müşteri	1
318.	müzik	1
319.	nakit	1
320.	o (ünlem)	1
321.	oda	1
322.	olabil-	1
323.	olabilecek	1
324.	olama-	1
325.	olay	1
326.	olduk	1
327.	otur-	1
328.	ön	1
329.	önce	1
330.	paça	1
331.	pahalı	1
332.	pardösü	1
333.	peşin	1
334.	peşinatsız	1
335.	pörfekt (perfect) (mükemmel)	1
336.	renkli	1
337.	reyon	1
338.	saat	1
339.	satan	1
340.	satış	1
341.	sefer (kez)	1
342.	sence	1
343.	sıkıcı	1
344.	soluk	1
345.	soluk renk	1

346.	sorun	1
347.	soyad	1
348.	sökülecek	1
349.	şapka	1
350.	şifre	1
351.	şort	1
352.	takım	1
353.	taksi	1
354.	taraf	1
355.	tarz	1
356.	tatlı	1
357.	terlik	1
358.	topal	1
359.	toplam	1
360.	ucuz	1
361.	usta	1
362.	uyumlu	1
363.	uzayabil-	1
364.	ütü	1
365.	vallahi	1
366.	vay (ünlem)	1
367.	ve (edat)	1
368.	vergi	1
369.	yakasız	1
370.	yakış-	1
371.	yapmak	1
372.	yarın	1
373.	yaşa-	1
374.	yenge	1
375.	yeşil	1
376.	yıl	1
377.	yine	1
378.	yoğunluk	1
379.	yukarı	1

Tablo 14: Giyim Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	açık mavi
2.	armalı
3.	ayakkabı
4.	beden
5.	beyaz
6.	ceket
7.	dar

8.	döküm
9.	fiyat
10.	gömlek
11.	gri
12.	iğne
13.	ikslarç (XL beden)
14.	iksse (XS beden)

15.	kabin
16.	kaliteli
17.	keten
18.	kıyafet
19.	kombin
20.	küpe
21.	larç (L beden)
22.	mal
23.	mavi
24.	midyum (M beden)
25.	moda
26.	model
27.	numara
28.	ölçü
29.	paça
30.	pantolon

31.	pardösü
32.	pembe
33.	renk
34.	sade
35.	se (S beden)
36.	siyah
37.	soluk renk
38.	şort
39.	tayt
40.	terzi
41.	tişört
42.	ürün
43.	üst
44.	yakalı
45.	yakasız

Giyim bağlamında geçen deyimler, yardımcı eylemlerle kurulan birleşik filler, kalıp ifadeler ve diğer birleşik yapılar burada alfabetik olarak sıralanmıştır.

Tablo 15: Giyim Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	aklında kalmak
2.	basit kaçmak
3.	büyük olmak
4.	Canı sağ olsun!
5.	dar olmak
6.	düz yapmak (hesap)
7.	emin olmak
8.	fiyatta anlaşmak
9.	güle güle kullanmak
10.	güzel olmak
11.	güzellik yapmak
12.	Hayırlı olsun!
13.	Hoş geldiniz!
14.	hoş olmak
15.	hoşuna gitmek

16.	İyi günlerde kullanın!
17.	kabul etmek
18.	kafası ağrımak
19.	karı gibi olmak
20.	kusura bakmak
21.	ölçü almak
22.	peşin vermek
23.	sade olmak
24.	sağ olun
25.	şifre girmek
26.	taksit yapmak
27.	teşekkür etmek
28.	uygun olmak
29.	uyumlu olmak
30.	yardımcı olmak

- **Semt Pazarı Alışverişi**

Yeme-içme insanların temel ihtiyacıdır. Türkiye’de bu ihtiyaç semt pazarları ve mağazalardan karşılanmaktadır. Pazar bağlamında tespit edilen kelimeler şunlardır:

Tablo 16: Semt Pazarı Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	ay (ünlem)	1
2.	abi(ağabey)	15
3.	abla	14
4.	acı	2
5.	aç-	1
6.	adam	2
7.	al	3
8.	al-	20
9.	alabil-	1
10.	alacak	2
11.	aldık	1
12.	aleykümselam	2
13.	Allah	1
14.	alma-	1
15.	almadan	1
16.	alt	1
17.	ama (edat)	4
18.	aman	1
19.	amma	1
20.	An	2
21.	anne	2
22.	araba	1
23.	armut	1
24.	at-	1
25.	ayıp	1
26.	aynı	3
27.	az	1
28.	bak-	18
29.	bamya	1
30.	başka	1
31.	be (ünlem)	1
32.	beğen-	1
33.	bekle-	2
34.	ben	3
35.	bereket	2
36.	beş	1
37.	beyaz	1
38.	bıçak	1
39.	biber	9
40.	bil-	2
41.	bir	9
42.	biraz	1
43.	bismillah	1
44.	biz	2
45.	boş	1
46.	bozul-	1
47.	bu	22
48.	buçuk	7
49.	bura	13
50.	buruş-	2
51.	buyur-	12
52.	büyük	1
53.	cüzdan	1
54.	çatal	1
55.	çık-	1
56.	çift	1
57.	çilek	1
58.	çok	6
59.	çürük	1
60.	daha	3
61.	dal (isim/ağaç)	1
62.	dayı	1
63.	dA (edat)	10
64.	değil (edat)	2
65.	desen	2
66.	doğru	2
67.	doldur-	4
68.	dolmalık	3
69.	domates	9
70.	dönüş	1
71.	dört	2
72.	dur-	1
73.	düş-	2
74.	en	1
75.	erik	2

76.	et-	3
77.	ev	2
78.	evet	1
79.	eyvallah	1
80.	ezik	1
81.	ezil-	1
82.	fasulye	1
83.	fiyat	3
84.	geç-	1
85.	geçen	4
86.	gel-	17
87.	gör-	1
88.	görün-	1
89.	götür-	1
90.	güzel	9
91.	ha (ünlem)	2
92.	haber	2
93.	hafta	5
94.	hangisi	1
95.	havuç	2
96.	haydi	4
97.	hayır	1
98.	hediye	2
99.	helal	2
100.	hem	1
101.	hemen	1
102.	hep	1
103.	hepsi	1
104.	her	2
105.	hoş	1
106.	ıspanak	1
107.	için (edat)	1
108.	ihtiyaç	1
109.	iki	9
110.	incir	3
111.	iste-	6
112.	iş	1
113.	işte	1
114.	iyi	5
115.	kabak	2
116.	kabuklu	1
117.	kaç	2
118.	kadar (edat)	10
119.	kal-	1
120.	kapya	1

121.	kararma	1
122.	kardeş	8
123.	karpuz	1
124.	kasa	1
125.	kavun	1
126.	kendi	1
127.	kes-	2
128.	kesebil-	1
129.	kilo	17
130.	kiraz	1
131.	kok-	1
132.	kolay	2
133.	koli	1
134.	kop-	1
135.	kornişon	2
136.	koy-	2
137.	koyu	1
138.	kötü	1
139.	kral	1
140.	kuruş	3
141.	lezzetli	1
142.	limon	1
143.	lira	19
144.	madem	1
145.	mahsul	1
146.	mantar	1
147.	meyve	1
148.	mısır	1
149.	mI (soru edatı)	28
150.	model	1
151.	nakit	1
152.	nane	1
153.	ne	14
154.	o	2
155.	o (işaret)	2
156.	oğul	1
157.	oha (ünlem)	1
158.	ol-	9
159.	olacak	1
160.	olan	3
161.	olarak	1
162.	olma-	1
163.	ora	1
164.	organik	1
165.	ön	1

166.	pahalı	3
167.	para	4
168.	paslanma	1
169.	patates	2
170.	patlıcan	2
171.	pazar	2
172.	perişan	1
173.	poşet	2
174.	renkli	1
175.	sağ	1
176.	sahip	1
177.	salatalık	4
178.	sar-	1
179.	sarılı	1
180.	seç-	3
181.	seçebil-	1
182.	sefer (kez)	2
183.	selam	1
184.	selamünaleyküm	1
185.	sen	3
186.	simit	1
187.	simitçi	2
188.	sirke	1
189.	siyah	1
190.	siz	1
191.	soğan	3
192.	sos	1
193.	söyle-	2
194.	su	1
195.	sulu	4
196.	şahane	2
197.	şeftali	2
198.	şey	1
199.	şöyle	3
200.	şu	8
201.	şura	3
202.	tabii	5
203.	takım	1

204.	tamam	4
205.	tane	2
206.	tanı-	1
207.	taptaze	1
208.	tart-	12
209.	tartı	1
210.	taşı-	1
211.	tat (isim)	3
212.	telafi	1
213.	teşekkür	1
214.	teyze	1
215.	tezgâh	1
216.	toplam	1
217.	turşu	2
218.	turşucu	1
219.	tut	1
220.	usta	4
221.	üç	3
222.	üst	1
223.	ütü	1
224.	üzüm	1
225.	var	12
226.	ver-	10
227.	yahu (ünlem)	1
228.	yap-	3
229.	yapma-	1
230.	yarım	2
231.	ye-	2
232.	yeni	2
233.	yer	3
234.	yerleştir-	1
235.	yerli	1
236.	yeşil	1
237.	yeşilbiber	1
238.	yeter	5
239.	yeterli	1
240.	yok	9
241.	yumurta	2

Tablo 17: Semt Pazarı Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	mİ (soru edatı)	28
2.	bu	22
3.	al-	20
4.	lira	19
5.	bak-	18
6.	gel-	17
7.	kilo	17
8.	abi(ağabey)	15
9.	abla	14
10.	ne	14
11.	bura	13
12.	buyur-	12
13.	tart-	12
14.	var	12
15.	dA (edat)	10
16.	kadar (edat)	10
17.	ver-	10
18.	biber	9
19.	bir	9
20.	domates	9
21.	güzel	9
22.	iki	9
23.	ol-	9
24.	yok	9
25.	kardeş	8
26.	şu	8
27.	buçuk	7
28.	çok	6
29.	iste-	6
30.	hafta	5
31.	iyi	5
32.	tabii	5
33.	yeter	5
34.	ama (edat)	4
35.	doldur-	4
36.	geçen	4
37.	haydi	4
38.	para	4
39.	salatalık	4
40.	sulu	4
41.	tamam	4
42.	usta	4
43.	al	3

44.	aynı	3
45.	ben	3
46.	daha	3
47.	dolmalık	3
48.	et-	3
49.	fiyat	3
50.	incir	3
51.	kuruş	3
52.	olan	3
53.	pahalı	3
54.	seç-	3
55.	sen	3
56.	soğan	3
57.	şöyle	3
58.	şura	3
59.	tat (isim)	3
60.	üç	3
61.	yap-	3
62.	yer	3
63.	acı	2
64.	adam	2
65.	alacak	2
66.	aleykümselam	2
67.	an	2
68.	anne	2
69.	bekle-	2
70.	bereket	2
71.	bil-	2
72.	biz	2
73.	buruş-	2
74.	değil (edat)	2
75.	desen	2
76.	doğru	2
77.	dört	2
78.	düş-	2
79.	erik	2
80.	ev	2
81.	ha (ünlem)	2
82.	haber	2
83.	havuç	2
84.	hediye	2
85.	helal	2
86.	her	2
87.	kabak	2

88.	kaç	2
89.	kes-	2
90.	kolay	2
91.	kornişon	2
92.	koy-	2
93.	o (kişi)	2
94.	o (işaret)	2
95.	patates	2
96.	patlıcan	2
97.	pazar	2
98.	poşet	2
99.	sefer (kez)	2
100.	simitçi	2
101.	söyle-	2
102.	şahane	2
103.	şeftali	2
104.	tane	2
105.	turşu	2
106.	yarım	2
107.	ye-	2
108.	yeni	2
109.	yumurta	2
110.	ay (ünlem)	1
111.	aç-	1
112.	alabil-	1
113.	aldık	1
114.	Allah	1
115.	alma-	1
116.	almadan	1
117.	alt	1
118.	aman	1
119.	amma	1
120.	araba	1
121.	armut	1
122.	at-	1
123.	ayıp	1
124.	az	1
125.	bamya	1
126.	başka	1
127.	be (ünlem)	1
128.	beğen-	1
129.	beş	1
130.	beyaz	1
131.	bıçak	1
132.	biraz	1

133.	bismillah	1
134.	boş	1
135.	bozul-	1
136.	büyük	1
137.	cüzdan	1
138.	çatal	1
139.	çık-	1
140.	çift	1
141.	çilek	1
142.	çürük	1
143.	dal (isim/ ağaç)	1
144.	dayı	1
145.	dönüş	1
146.	dur-	1
147.	en	1
148.	evet	1
149.	eyvallah	1
150.	ezik	1
151.	ezil-	1
152.	fasulye	1
153.	geç-	1
154.	gör-	1
155.	görün-	1
156.	götür-	1
157.	hangisi	1
158.	hayır	1
159.	hem	1
160.	hemen	1
161.	hep	1
162.	hepsi	1
163.	hoş	1
164.	ıspanak	1
165.	için (edat)	1
166.	ihtiyaç	1
167.	iş	1
168.	işte	1
169.	kabuklu	1
170.	kal-	1
171.	kapya	1
172.	karama	1
173.	karpuz	1
174.	kasa	1
175.	kavun	1
176.	kendi	1
177.	kesebil-	1

178.	kiraz	1
179.	kok-	1
180.	koli	1
181.	kop-	1
182.	koyu	1
183.	kötü	1
184.	kral	1
185.	lezzetli	1
186.	limon	1
187.	madem	1
188.	mahsul	1
189.	mantar	1
190.	meyve	1
191.	mısır	1
192.	model	1
193.	nakit	1
194.	nane	1
195.	oğul	1
196.	oha (ünlem)	1
197.	olacak	1
198.	olarak	1
199.	olma-	1
200.	ora	1
201.	organik	1
202.	ön	1
203.	paslanma	1
204.	perişan	1
205.	renkli	1
206.	sağ	1
207.	sahip	1
208.	sar-	1
209.	sarıllı	1

210.	seçebil-	1
211.	selam	1
212.	selamünaleyküm	1
213.	simit	1
214.	sirkede	1
215.	siyah	1
216.	Siz	1
217.	Sos	1
218.	Su	1
219.	şey	1
220.	takım	1
221.	tanı-	1
222.	taptaze	1
223.	tartı	1
224.	taşı-	1
225.	telafi	1
226.	teşekkür	1
227.	teyze	1
228.	tezgâh	1
229.	toplam	1
230.	turşucu	1
231.	tut	1
232.	üst	1
233.	ütü	1
234.	üzüm	1
235.	yahu (ünlem)	1
236.	yapma-	1
237.	yerleştir-	1
238.	yerli	1
239.	yeşil	1
240.	yeşilbiber	1
241.	yeterli	1

Pazar bağlamına giren özel kelimeler belirlenirken filler alınmamıştır. Türkçede fillerin anlam çeşitliği oldukça fazladır bundan dolayı yalnızca isimler listeye alınmıştır. Alfabetik olarak bağlama özgü kelimeler sıralanmıştır.

Tablo 18: Pazar Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	acı
2.	acı biber
3.	armut

4.	bamya
5.	beyaz kabuklu
6.	biber

7.	çift sarılı
8.	çilek
9.	dolmalık biber
10.	domates
11.	erik
12.	fasülye
13.	havuç
14.	ıspanak
15.	incir
16.	incir
17.	kabak
18.	kapyra biber
19.	karpuz
20.	kasa
21.	kavun
22.	kilo
23.	kiraz
24.	koli
25.	kornişon
26.	limon

27.	mantar
28.	mısır
29.	nakit
30.	nane
31.	organik
32.	patates
33.	patlıcan
34.	salatalık
35.	simit
36.	sirke
37.	soğan
38.	şeftali
39.	taze
40.	tezgah
41.	turşu
42.	turşucu
43.	üzüm
44.	yeşilbiber
45.	yumurta

Pazar bağlamında kullanılan birleşik yapılı kelime grupları ve kalıp ifadeler aşağıda listelenmiştir.

Tablo 19: Pazar Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	Aleykümselam!
2.	Allah bereket versin!
3.	alta koymak
4.	ayıp etmek
5.	Bereketini gör!
6.	buruş buruş olmak
7.	çürük çıkmak
8.	dalından yeni kopmuş olmak
9.	doğru yerleştirmek
10.	ezik çürük çıkmak
11.	fiyatı düşmek
12.	güzel olmak
13.	haberi olmak
14.	Helal olsun!
15.	Hoş geldiniz!

16.	Kolay gelsin!
17.	pahalı olmak
18.	perişan olmak
19.	Selamünaleyküm!
20.	sulu olmak
21.	tadına bakmak
22.	telafi etmek

• **Mağaza Alışverişi (Şarküteri Reyonları)**

İnsanlar temel gıda maddelerinin büyük bir kısmını günümüzde büyük alışveriş merkezlerinde almaktadır. Alışveriş merkezlerinin sunduğu geniş bir hizmet yelpazesi vardır. Çalışma için daha çok diyalogların geçtiği şarküteri reyonları tercih edilmiştir çünkü genel olarak diğer reyonlarda insanlar iletişime çok fazla girmeden isteklerini kendilerinin aldığı görülmüştür. Temel gıda maddelerinin bir kısmını içerisinde barındıran şarküteri reyonlarındaki ses kayıtlarından çıkacak olan kelimelerin temel söz varlığının bir kısmını oluşturduğu düşünülmektedir.

Tablo 20: Şarküteri Reyonu Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	acı	1
2.	afiyet	1
3.	al-	7
4.	aldık	1
5.	alıp	1
6.	alma	1
7.	arzu	1
8.	bakabil-	2
9.	başka	1
10.	beğen-	1
11.	ben	1
12.	bence	1
13.	bey	1
14.	bırak-	1
15.	bir	6
16.	birkaç	1
17.	biz	5
18.	böyle	1
19.	bu	2
20.	bura	1
21.	buyur-	2
22.	çek-	1
23.	çekil-	1
24.	daha	2
25.	dakika	1
26.	de-	1
27.	değil (edat)	1
28.	değiştir-	1
29.	doğra-	1
30.	efendim	3
31.	evet	1
32.	fiyat	1
33.	geçen	1
34.	gel-	2
35.	gel-	2
36.	gibi (edat)	1
37.	göğüs	1
38.	güzel	1
39.	ha (ünlem)	1
40.	hangi	1
41.	hayır	1
42.	hemen	2
43.	hım (ünlem)	1
44.	ilgilenebil-	1
45.	iste-	1
46.	kadar (edat)	2
47.	kaşar	1
48.	kıyma	2
49.	kilo	4
50.	koy-	1
51.	köfte	1
52.	kuşbaşı	1
53.	maalesef	1
54.	mI (soru edatı)	6
55.	nasıl	2
56.	ne	3
57.	niye	1
58.	o (işaret)	1
59.	ol-	7

60.	olabil-	1
61.	olan	1
62.	otlu	1
63.	peki	2
64.	peynir	3
65.	peynir	1
66.	problem	1
67.	sağ	1
68.	sefer	2
69.	sen	2
70.	sevme-	1
71.	siz	1
72.	şey	1
73.	şöyle	1
74.	şu	2
75.	şura	1
76.	tabi	4
77.	tam	1
78.	tamam	4
79.	tane	1
80.	tart-	2
81.	tat-	1

82.	tat (isim)	1
83.	tavuk	2
84.	tavuklar	1
85.	unut-	1
86.	usta	1
87.	var	1
88.	verme-	1
89.	ya	1
90.	yağlı	4
91.	yağlı	1
92.	yağsız	1
93.	yalnız	1
94.	yap-	1
95.	yardımcı	1
96.	yarım	3
97.	yemeklik	1
98.	yeter	1
99.	yoğurt	1
100.	yok	2
101.	yüksek	1
102.	zaman	1
103.	zeytin	1

Tablo 21: Şarküteri Reyonu Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	al-	7
2.	ol-	7
3.	bir	6
4.	mİ (soru edatı)	6
5.	biz	5
6.	kilo	4
7.	tabii	4
8.	tamam	4
9.	yağlı	4
10.	efendim	3
11.	ne	3
12.	peynir	3
13.	yarım	3
14.	bakabil-	2
15.	bu	2
16.	buyur-	2
17.	daha	2
18.	gel-	2

19.	gel-	2
20.	hemen	2
21.	kadar (edat)	2
22.	kıyma	2
23.	nasıl	2
24.	peki	2
25.	sefer	2
26.	sen	2
27.	şu	2
28.	tart-	2
29.	tavuk	2
30.	yok	2
31.	acı	1
32.	afiyet	1
33.	aldık	1
34.	alıp	1
35.	alma	1
36.	arzu	1
37.	başka	1

38.	beğen-	1
39.	ben	1
40.	bence	1
41.	bey	1
42.	bırak-	1
43.	birkaç	1
44.	böyle	1
45.	bura	1
46.	çek-	1
47.	çekil-	1
48.	dakika	1
49.	de-	1
50.	değil (edat)	1
51.	değiştir-	1
52.	doğra-	1
53.	evet	1
54.	fiyat	1
55.	geçen	1
56.	gibi (edat)	1
57.	göğüs	1
58.	güzel	1
59.	ha (ünlem)	1
60.	hangi	1
61.	hayır	1
62.	hım (ünlem)	1
63.	ilgilenebil-	1
64.	iste-	1
65.	kaşar	1
66.	koy-	1
67.	köfte	1
68.	kuşbaşı	1
69.	maalesef	1
70.	niye	1

71.	o (işaret)	1
72.	olabil-	1
73.	olan	1
74.	otlu	1
75.	peynir	1
76.	problem	1
77.	sağ	1
78.	sevme-	1
79.	siz	1
80.	şey	1
81.	şöyle	1
82.	şura	1
83.	tam	1
84.	tane	1
85.	tat-	1
86.	tat (isim)	1
87.	tavuklar	1
88.	unut-	1
89.	usta	1
90.	var	1
91.	verme-	1
92.	ya	1
93.	yağsız	1
94.	yalnız	1
95.	yap-	1
96.	yardımcı	1
97.	yemeklik	1
98.	yeter	1
99.	yoğurt	1
100.	yüksek	1
101.	zaman	1
102.	zeytin	1

Tablo 21: Şarküteri Reyonu Bağlamını Özgü Kelimeler

1.	acı
2.	zeytin
3.	tat
4.	kilo
5.	peynir
6.	tam yağlı
7.	yarım yağlı
8.	yağsız
9.	otlu peynir

10.	tavuk göğsü
11.	tavuk
12.	yemeklik
13.	kıyma
14.	köfte
15.	kaşar peynir
16.	kuşbaşı et
17.	yoğurt
18.	sucuk

19.	kasa
20.	etiket

21.	fiyat
-----	-------

Tablo 22: Şarküteri Reyonu Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	yardımcı olmak
2.	tadına bakmak
3.	kıyma çekmek

4.	Afiyet olsun!
5.	Başka bir arzunuz!

- **Büfeler**

Büfeler, halk arasındaki yaygın adıyla bakkallar, hemen hemen her şehirde bulunan temel ihtiyaçları karşılamaya dönük küçük alışveriş merkezleridir. Genellikle küçük çaplı alışverişlerin yapıldığı yerlerdir. Her yerde bulunması ve temel ihtiyaçlara dönük olması sebebiyle bu bağlamda dinlemeler yapılmıştır.

Tablo 23: Büfeler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	abi (ağabey)	3
2.	akşam	1
3.	al-	3
4.	aleykümselam	1
5.	alma-	1
6.	arka	1
7.	bir	2
8.	biz	1
9.	bu	2
10.	bura	1
11.	cips	1
12.	dolap	1
13.	dondurma	1
14.	ekmek	3
15.	et-	2
16.	gel-	2
17.	hemen	1
18.	hepsi	1
19.	iki	2
20.	kadar (edat)	1

21.	kola	1
22.	mI (soru edatı)	2
23.	ne	1
24.	öyle	1
25.	para	1
26.	saat	1
27.	selamünaleyküm	1
28.	sigara	1
29.	sonra	1
30.	süt	2
31.	şura	1
32.	tane	4
33.	toplam	1
34.	unut-	1
35.	üç	1
36.	üst	1
37.	var	2
38.	ya	1
39.	yağlı	1
40.	yarım	1

Tablo 24: Büfeler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	tane	4
2.	abi (ağabey)	3
3.	al-	3
4.	ekmek	3
5.	bir	2
6.	bu	2
7.	et-	2
8.	gel-	2
9.	iki	2
10.	mI (soru edatı)	2
11.	süt	2
12.	var	2
13.	akşam	1
14.	aleyküm selam	1
15.	alma-	1
16.	arka	1
17.	biz	1
18.	bura	1
19.	cips	1
20.	dolap	1
21.	dondurma	1
22.	hemen	1
23.	hepsi	1
24.	kadar (edat)	1
25.	kola	1
26.	ne	1
27.	öyle	1
28.	para	1
29.	saat	1
30.	selamünaleyküm	1
31.	sigara	1
32.	sonra	1
33.	şura	1
34.	toplam	1
35.	unut-	1
36.	üç	1
37.	üst	1
38.	ya	1
39.	yağlı	1
40.	yarım	1

Tablo 25: Büfe Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	sigara
2.	ekmek
3.	cips
4.	dondurma
5.	yarım yağlı süt
6.	kola

Tablo 26: Büfe Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	Selamünaleyküm	2.	Aleyküm selam
----	----------------	----	---------------

5.1.2. Restoranlar-Lokantalar

Restoran ve lokantalar Türkiye’ de insanların temel ihtiyacı olan yeme içmenin en sık yapıldığı alanlardır. Bu bağlamdan alınan ses verilerinde tespit edilen kelimelerin temel söz varlığını yansıttığı düşünülmektedir. Ses verileri alınırken ülke genelinde insanların en çok tercih ettiği kebab salonları, dönerciler birinci veri toplama alanı olarak tercih edilmiştir.

Tablo 27: Restoran Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	abi	3
2.	acı-	1
3.	adana (yemek)	1
4.	adisyon	1
5.	afiyet	2
6.	akşam	1
7.	al-	14
8.	alabil-	4
9.	ama	1
10.	ancak	1
11.	ara	1
12.	arzu	1
13.	aşağı	2
14.	ayran	5
15.	bak-	3
16.	başka	2
17.	bekle-	2
18.	ben	2
19.	bilme-	1
20.	bir	14
21.	biraz	1
22.	biz	3
23.	bol	2
24.	borç	2
25.	boş	2
26.	bu	1
27.	buçuk	1
28.	bul-	1
29.	bura	2
30.	buyur-	6
31.	canım	2
32.	çabuk	1
33.	çağır-	2
34.	çay (içecek)	2
35.	çok	1
36.	çorba	5
37.	de-	1
38.	dA (edat)	5
39.	değil (edat)	1
40.	döner	1
41.	e (ünlem)	1
42.	efendim	14
43.	ekmek	2
44.	el	1
45.	et	1
46.	et-	1
47.	etli	1
48.	etli ekmek	2
49.	evet	3
50.	fırın	1
51.	garson	1
52.	gecikmeli	1
53.	geç	1
54.	geç-	1
55.	gel-	2
56.	gibi (edat)	1
57.	gün	1
58.	güzel	3
59.	haydi	1
60.	hayır	1
61.	hayırlı	1
62.	hazırla-	1
63.	hesap	2
64.	hım (ünlem)	2
65.	hoş	2

66.	ızgara	2
67.	içecek	2
68.	iki	2
69.	İskender (yemek)	2
70.	iste-	7
71.	istedik	1
72.	kadar (edat)	2
73.	kal-	2
74.	kapalı	1
75.	karar	1
76.	karışık	2
77.	kat	1
78.	kebab	1
79.	ki (edat)	1
80.	kola	2
81.	köfte	1
82.	kurt	1
83.	kutu	1
84.	lavaş	2
85.	lira	2
86.	lütfen	2
87.	masa	3
88.	menü	3
89.	meze	1
90.	mI (soru edatı)	20
91.	mümkün	1
92.	ne	7
93.	numara	1
94.	numaralı	1
95.	o (işaret)	1
96.	o (kişi)	1
97.	ol-	15
98.	olarak	3
99.	otur-	1
100.	ödeme	1
101.	önden (ilk önce)	2
102.	öyle	1
103.	peki	3
104.	pipet	1
105.	sacarası (tatlı)	1

106.	sağ	2
107.	sağlık	1
108.	sanki	1
109.	sen	1
110.	sipariş	3
111.	siz	2
112.	soğansız	1
113.	soğu-	1
114.	somun	2
115.	sorun	1
116.	su	1
117.	sütlac	1
118.	şey	1
119.	şöyle	2
120.	tabii	5
121.	tamam	4
122.	tane	1
123.	tanem	1
124.	tantuni	1
125.	tarz	1
126.	tatlı	2
127.	tavuk	1
128.	teşekkür	1
129.	üst	1
130.	var	3
131.	ve (edat)	2
132.	ver-	1
133.	verebil-	1
134.	verince	1
135.	veya (edat)	1
136.	ya	2
137.	yan	1
138.	yayık	3
139.	yayla	3
140.	ye-	4
141.	yere	1
142.	yine	2
143.	yok	3
144.	zaman	1

Tablo 28: Restoranlar Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	mI (soru edatı)	20

2.	ol-	15
3.	al-	14

4.	bir	14
5.	efendim	14
6.	iste-	7
7.	ne	7
8.	buyur-	6
9.	ayran	5
10.	çorba	5
11.	dA (edat)	5
12.	tabii	5
13.	alabil-	4
14.	tamam	4
15.	ye-	4
16.	abi (ağabey)	3
17.	bak-	3
18.	biz	3
19.	evet	3
20.	güzel	3
21.	masa	3
22.	menü	3
23.	olarak	3
24.	peki	3
25.	sipariş	3
26.	var	3
27.	yayıp	3
28.	yayla	3
29.	yok	3
30.	afiyet	2
31.	aşağı	2
32.	başka	2
33.	bekle-	2
34.	ben	2
35.	bol	2
36.	borç	2
37.	boş	2
38.	bura	2
39.	canım	2
40.	çağır-	2
41.	çay (içecek)	2
42.	ekmek	2
43.	etli ekmek	2
44.	gel-	2
45.	hesap	2
46.	hım (ünlem)	2
47.	hoş	2
48.	ızgara	2

49.	içecek	2
50.	iki	2
51.	İskender(yemek)	2
52.	kadar (edat)	2
53.	kal-	2
54.	karişik	2
55.	kola	2
56.	lavaş	2
57.	lira	2
58.	lütfen	2
59.	önden (ilk önce)	2
60.	sağ	2
61.	siz	2
62.	somun	2
63.	şöyle	2
64.	tatlı	2
65.	ve (edat)	2
66.	ya	2
67.	yine	2
68.	acıp-	1
69.	Adana (yemek)	1
70.	adisyon	1
71.	akşam	1
72.	ama (edat)	1
73.	ancak (edat)	1
74.	ara	1
75.	arzu	1
76.	bilme-	1
77.	biraz	1
78.	bu	1
79.	buçuk	1
80.	bul-	1
81.	çabuk	1
82.	çok	1
83.	de-	1
84.	değil (edat)	1
85.	döner	1
86.	e (ünlem)	1
87.	el	1
88.	et	1
89.	et-	1
90.	etli	1
91.	fırın	1
92.	garson	1
93.	gecikmeli	1

94.	geç	1
95.	geç-	1
96.	gibi (edat)	1
97.	gün	1
98.	haydi	1
99.	hayır	1
100.	hayırlı	1
101.	hazırla-	1
102.	istedik	1
103.	kapalı	1
104.	karar	1
105.	kat	1
106.	kebab	1
107.	ki (edat)	1
108.	köfte	1
109.	kurt	1
110.	kutu	1
111.	meze	1
112.	mümkün	1
113.	numara	1
114.	numaralı	1
115.	o (işaret)	1
116.	o (kişi)	1
117.	otur-	1
118.	ödeme	1
119.	öyle	1

120.	pipet	1
121.	sacarası (tatlı)	1
122.	sağlık	1
123.	sanki	1
124.	sen	1
125.	soğansız	1
126.	soğu-	1
127.	sorun	1
128.	su	1
129.	sütlac	1
130.	şey	1
131.	tane	1
132.	tanem	1
133.	tantuni	1
134.	tarz	1
135.	tavuk	1
136.	teşekkür	1
137.	üst	1
138.	ver-	1
139.	verebil-	1
140.	verince	1
141.	veya (edat)	1
142.	yan	1
143.	yere	1
144.	zaman	1

Tablo 29: Restoran Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	adana
2.	adisyon
3.	ayran
4.	çay
5.	çorba
6.	döner
7.	ekmek
8.	etli ekmek
9.	fırın kebabı
10.	hesap
11.	iskender
12.	karışık ızgara
13.	kola
14.	köfte
15.	kutu ayran

16.	lavaş
17.	menü
18.	meze
19.	pipet
20.	saçarası (tatlı)
21.	sipariş
22.	soğansız
23.	somun ekmek
24.	su
25.	sütlac
26.	tantuni
27.	tatlı
28.	tavuk tantuni
29.	yayık ayran
30.	yayla çorbası,

Tablo 30: Restoran Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	Afiyet olsun!	9.	Hoş geldiniz
2.	arzu etmek	10.	karar vermek
3.	bol olmak (çok anlamında)	11.	kurt gibi acıkmak
4.	Eline sağlık!	12.	menü almak
5.	geç kalmak	13.	Sağ olun!
6.	Hayırlı akşamlar!	14.	sipariş almak
7.	hesap almak	15.	sipariş vermek
8.	Hoş bulduk!		

5.1.3. Kafeler

Günlük hayatta kafeler, kahvehaneler, çay ocakları, çay bahçeleri insanların sıklıkla kullandığı alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye’de insanların en çok bulunduğu, sosyalleştiği, vakit geçirdiği yerler arasında bu mekânların olduğu söylenebilir. Bu bağlamda dinlemeler yapılarak gerekli tablolar aşağıda verilmiştir.

Tablo 31: Kafeler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık			
1.	a (ünlem)	1	21.	bir	21
2.	abi (ağabey)	1	22.	birleştirebil-	1
3.	acaba	1	23.	birlikte	1
4.	adisyon	3	24.	biz	5
5.	afiyet	4	25.	borç	1
6.	akşam	2	26.	böyle	1
7.	al-	17	27.	bu	4
8.	alabil-	6	28.	buçuk	1
9.	alma-	1	29.	bul-	1
10.	ama	1	30.	bura	4
11.	arkadaş	3	31.	buyur-	11
12.	arzu	2	32.	canım	1
13.	bak-	8	33.	çay	8
14.	bakma-	1	34.	çek-	1
15.	başka	4	35.	çok	3
16.	baştan	1	36.	daha	3
17.	baya	1	37.	de-	1
18.	bekle-	3	38.	dA (edat)	5
19.	ben	13	39.	değil (edat)	2
20.	bence	1	40.	dene-	1
			41.	dışarı	1

42.	dibek (kahve)	5
43.	dikkatli	1
44.	dört	1
45.	dur-	1
46.	durama-	1
47.	efendim	14
48.	et-	3
49.	evet	1
50.	fincan	1
51.	gazoz	1
52.	geç	1
53.	geç-	1
54.	geçen	1
55.	gel-	10
56.	gelince	1
57.	getir-	1
58.	gir-	1
59.	göre (edat)	1
60.	güzel	1
61.	hanımefendi	1
62.	haydi	2
63.	hayır	3
64.	hazırlan-	1
65.	hemen	6
66.	hesap	1
67.	hı (ünlem)	1
68.	hoş	6
69.	höşmerim (tatlı)	1
70.	iç-	5
71.	içeri	3
72.	içil-	1
73.	iki	3
74.	ilgilen-	1
75.	iste-	4
76.	istedik	2
77.	iyi	3
78.	kadar (edat)	1
79.	kahve	10
80.	kal-	1
81.	kalabalık	2
82.	kalk-	1
83.	kalma-	1
84.	karışık	1
85.	karışım	1
86.	kız	1

87.	ki	2
88.	kivi	2
89.	kusur	1
90.	limonlu	2
91.	lira	2
92.	lütfen	5
93.	masa	4
94.	meyve	2
95.	meyveli	1
96.	mİ (soru edatı)	18
97.	milkşeyk (içecek)	2
98.	misafir	1
99.	nasıl	2
100.	ne	5
101.	nerede	2
102.	normal	1
103.	o (işaret)	3
104.	o (kişi zamiri)	3
105.	o (ünlem)	2
106.	oğul	2
107.	ol-	12
108.	olma-	3
109.	orta	1
110.	otur-	2
111.	oturabil-	1
112.	oturacak	1
113.	öde-	2
114.	öyle	3
115.	özel	1
116.	para	1
117.	peki	1
118.	pipet	1
119.	rahat	1
120.	sade	2
121.	sağ	1
122.	san-	1
123.	sefer (kez, defa)	1
124.	sen	3
125.	sert	1
126.	sessiz	1
127.	sıcak	1
128.	sıkıntı	1
129.	sigara	1
130.	sipariş	7
131.	siz	4

132.	soda	3
133.	soğuk	1
134.	sonra	2
135.	sonunda (nihayet)	1
136.	sor-	3
137.	söyle-	2
138.	su	1
139.	süt	1
140.	şey	4
141.	şifre	1
142.	şöyle	1
143.	şu	2
144.	şura	4
145.	tabii	7
146.	tamam	4
147.	tane	3
148.	tekrar	1

149.	teşekkür	4
150.	tropikal	1
151.	üç	1
152.	üst	1
153.	vallahi	1
154.	var	5
155.	ve (edat)	1
156.	ver-	6
157.	ya	1
158.	yan	2
159.	yanına	1
160.	yanlışlık	1
161.	yap-	2
162.	yapma-	1
163.	yer	2
164.	yok	7
165.	zaman	1

Tablo 32: Kafeler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	bir	21
2.	mI (soru edatı)	18
3.	al-	17
4.	efendim	14
5.	ben	13
6.	ol-	12
7.	buyur-	11
8.	gel-	10
9.	kahve	10
10.	bak-	8
11.	çay	8
12.	sipariş	7
13.	tabii	7
14.	yok	7
15.	alabil-	6
16.	hemen	6
17.	hoş	6
18.	ver-	6
19.	biz	5
20.	dA (edat)	5
21.	dibek (kahve)	5
22.	iç-	5
23.	lütfen	5

24.	ne	5
25.	var	5
26.	afiyet	4
27.	başka	4
28.	bu	4
29.	bura	4
30.	iste-	4
31.	masa	4
32.	siz	4
33.	şey	4
34.	şura	4
35.	tamam	4
36.	teşekkür	4
37.	adisyon	3
38.	arkadaş	3
39.	bekle-	3
40.	çok	3
41.	daha	3
42.	et-	3
43.	hayır	3
44.	içeri	3
45.	iki	3
46.	iyi	3
47.	o (kişi zamiri)	3

48.	olma-	3
49.	öyle	3
50.	sen	3
51.	soda	3
52.	sor-	3
53.	tane	3
54.	akşam	2
55.	arzu	2
56.	değil (edat)	2
57.	haydi	2
58.	istedik	2
59.	kalabalık	2
60.	ki (edat)	2
61.	kivi	2
62.	limonlu	2
63.	lira	2
64.	meyve	2
65.	milkşeyk (içecek)	2
66.	nasıl	2
67.	nerede	2
68.	o (işaret)	2
69.	o (ünlem)	2
70.	oğul	2
71.	otur-	2
72.	öde-	2
73.	sade	2
74.	sonra	2
75.	söyle-	2
76.	şu	2
77.	yan	2
78.	yap-	2
79.	yer	2
80.	a (ünlem)	1
81.	abi (ağabey)	1
82.	acaba	1
83.	alma-	1
84.	ama	1
85.	bakma-	1
86.	baştan	1
87.	baya	1
88.	bence	1
89.	birleştirebil-	1
90.	birlikte	1
91.	borç	1
92.	böyle	1

93.	buçuk	1
94.	bul-	1
95.	canım	1
96.	çek-	1
97.	de-	1
98.	dene-	1
99.	dışarı	1
100.	dikkatli	1
101.	dört	1
102.	dur-	1
103.	durama-	1
104.	evet	1
105.	fincan	1
106.	gazoz	1
107.	geç	1
108.	geç-	1
109.	geçen	1
110.	gelince	1
111.	getir-	1
112.	gir-	1
113.	göre (edat)	1
114.	güzel	1
115.	hanımefendi	1
116.	hazırlan-	1
117.	hesap	1
118.	hı (ünlem)	1
119.	höşmerim (tatlı)	1
120.	içil-	1
121.	ilgilen-	1
122.	kadar (edat)	1
123.	kal-	1
124.	kalk-	1
125.	kalma-	1
126.	karişık	1
127.	karişım	1
128.	kız	1
129.	kusur	1
130.	meyveli	1
131.	misafir	1
132.	normal	1
133.	o	1
134.	orta	1
135.	oturabil-	1
136.	oturacak	1
137.	özel	1

138.	para	1
139.	peki	1
140.	pipet	1
141.	rahat	1
142.	sağ	1
143.	san-	1
144.	sefer (kez, defa)	1
145.	sert	1
146.	sessiz	1
147.	sıcak	1
148.	sıkıntı	1
149.	sigara	1
150.	soğuk	1
151.	sonunda (nihayet)	1
152.	su	1

153.	süt	1
154.	şifre	1
155.	şöyle	1
156.	tekrar	1
157.	tropikal	1
158.	üç	1
159.	üst	1
160.	vallahi	1
161.	ve (edat)	1
162.	ya	1
163.	yanına	1
164.	yanlışlık	1
165.	yapma-	1
166.	zaman	1

Tablo 33: Kafe Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	adisyon
2.	çay
3.	dibek kahvesi
4.	gazoz
5.	höşmerim
6.	karışık meyve çayı
7.	kivi çayı
8.	Kolombiya kahvesi
9.	limonlu soda

10.	milksheyk
11.	Niğde gazozu
12.	pipet
13.	sade soda
14.	soğuk su
15.	süt
16.	tropikal meyve
17.	Türk kahvesi

Tablo 34: Kafe Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	Afiyet olsun!
2.	arzu etmek
3.	hesap vermek
4.	Hoş bulduk!
5.	Hoş geldiniz!
6.	İyi akşamlar!

7.	iyi olmak
8.	Kusura bakmayın!
9.	rahat etmek
10.	sipariş almak
11.	sipariş vermek
12.	yanlışlık olmak

5.1.4. Ulaşım

Bir yerden bir yere gitmek için insanlar farkı ulaşım araçları kullanmaktadır. Ulaşım insanların temel ihtiyaçları arasında saymak mümkündür. Günümüz dünyasında ulaşım imkânlarının artması ve çeşitlenmesiyle birlikte insanlar bir yerden

başka bir yere farklı ulaşım araçlarıyla gidebilmektedir. Bu yüzden çalışma için farklı ulaşım araçlarından ses kayıtları alınmıştır. En fazla iletişimin olduğu bağlamın dolmuşlar olduğu görülmüştür. Şehir içerisinde ulaşım sağlayan dolmuşlarda para kullanılması sebebiyle etkili bir iletişim olduğunu söylemek mümkündür. En fazla iletişimin olduğu dolmuşlar bu yüzden ayrı bir başlıkta analiz edilmiştir. Para alışverişinin olmadığı metrolar, tramvay hatları ve belediye otobüslerinde çok fazla iletişim olmadığı görülmüş, bağlamda yer alan sesli uyarılar ve yazılı uyarılar aracılığıyla insanların ihtiyaçlarının büyük bir kısmını karşıladığı fark edilmiştir. Bundan dolayı sesli ve yazılı uyarılar bağlama eklenmiştir. Metrolar, tramvay hatları ve belediye otobüslerinde ara ara kart alışverişinin olduğu ve yer sormak için konuşulduğu onun haricinde ulaşım bağlamıyla ilgili çok fazla bir iletişimin olmadığı gözlenmiştir. Bu yüzden üç ulaşım aracı tek bir başlık altında analiz edilmiştir. Günümüz Türkiye’inde oldukça fazla kullanılan hızlı trenler ve şehirler arası tren seferleri de ulaşım başlığı altında düşünülmüş ve tren garları bağlamında dinlemeler yapılmıştır.

Son ulaşım bağlamı ise taksiler olmuştur. Taksiler özel ulaşım hizmeti veren ve aktif olarak Türkiye’ de faaliyet gösteren taşıtlardır bu yüzden ulaşım başlığı altında ayrı bir bağlam olarak değerlendirilmiştir. Sayılan bu bağlamlardan elde edilen istatistiksel veriler ayrı başlıklar hâlinde sunulmuştur.

Tablo 35: Dolmuşlar Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	a (ünlem)	1
2.	abi (ağabey)	24
3.	abla	9
4.	aç-	1
5.	aç-	9
6.	açılma-	1
7.	açma-	1
8.	al-	11
9.	alabil-	1
10.	alacak	1
11.	aliver-	1
12.	almayan	1
13.	aman (ünlem)	1
14.	anne	5

15.	araba	2
16.	arka	4
17.	arkadaş	1
18.	artık	1
19.	ay (ünlem)	2
20.	ayakta	1
21.	az	1
22.	bahset-	1
23.	bak-	3
24.	başka	3
25.	be (ünlem)	1
26.	bekle-	5
27.	belediye	3
28.	ben	4
29.	beş	3

30.	bey	4
31.	beyaz	2
32.	bırak-	4
33.	bil-	1
34.	bin-	7
35.	binebil-	1
36.	binelim	2
37.	binme-	1
38.	bir	41
39.	biraz	2
40.	biri	1
41.	biz	1
42.	boş	1
43.	bu	5
44.	bura	11
45.	buyur-	14
46.	bütün	1
47.	cadde	2
48.	cam	1
49.	camekânlı	1
50.	çalış-	2
51.	çarşı	2
52.	çelik	1
53.	çık-	1
54.	çıkış	1
55.	çok	8
56.	daha	5
57.	dakika	7
58.	dA (edat)	10
59.	değil (edat)	6
60.	değiş-	2
61.	devam	1
62.	devlet	1
63.	dikkatli	1
64.	doğum	1
65.	dolmuş (araç)	7
66.	dön-	4
67.	dönme-	1
68.	dönüş	1
69.	dur-	4
70.	durabil-	1
71.	durak	2
72.	durama-	1
73.	durma-	2
74.	durmak	1

75.	düş-	2
76.	e (ünlem)	1
77.	efendim (ünlem)	1
78.	eğer (edat)	1
79.	emin	1
80.	en	1
81.	eski	3
82.	et-	13
83.	etme-	1
84.	ev	3
85.	evet	9
86.	fabrika	1
87.	garaj	1
88.	geç-	18
89.	geçit	1
90.	gel-	6
91.	gelen	2
92.	gelin	1
93.	geliş	1
94.	genç	2
95.	gerek-	1
96.	gidebil-	2
97.	gidecek	1
98.	gideme-	1
99.	girme-	1
100.	git-	13
101.	gitme-	2
102.	gitmek	1
103.	gün	3
104.	hacı	1
105.	hafta	3
106.	hangi	3
107.	hareket	1
108.	hastane	2
109.	hava	1
110.	haydi	5
111.	hayır (ünlem)	2
112.	hayırlı	2
113.	hayret	1
114.	hepsi	1
115.	herkes	1
116.	hoca	1
117.	hop (ünlem)	1
118.	ışık (trafik ışıkları)	4
119.	iç	1

120.	için (edat)	1
121.	iki	7
122.	ileri	2
123.	ilerleyebil-	1
124.	in-	33
125.	indir-	6
126.	inebil-	5
127.	inecek	13
128.	inşallah	2
129.	istasyon	1
130.	iş	4
131.	iyi	3
132.	iyilik	1
133.	kaç	2
134.	kadar (edat)	2
135.	kalabalık	3
136.	kalma-	1
137.	kampüs	4
138.	kapatma-	1
139.	kapı	11
140.	kardeş	1
141.	karşı	2
142.	kemer	1
143.	kent	1
144.	ki (edat)	1
145.	kişi	18
146.	kolay	2
147.	köprü	1
148.	köşe	2
149.	kuzum (ünlem)	1
150.	lira	2
151.	lise	1
152.	lütfen	8
153.	maliye	1
154.	market	1
155.	merkez	3
156.	meydan	1
157.	mI (soru edatı)	80
158.	minibüs	1
159.	müsaade	7
160.	müsait	18
161.	nasıl	1
162.	ne	3
163.	nerede	1
164.	nereye	2

165.	niye	1
166.	normalde	1
167.	o (kişi zamiri)	2
168.	oğul	2
169.	ol-	10
170.	olabil-	2
171.	olan	1
172.	olduk	1
173.	olma-	1
174.	ora	11
175.	organik	1
176.	orta	1
177.	otogar	3
178.	otur-	6
179.	oy (ünlem)	1
180.	ön	3
181.	öyle	1
182.	para	2
183.	pardon	2
184.	park	1
185.	pazar	1
186.	pencere	1
187.	petrol	2
188.	plaza	1
189.	rica	1
190.	saat	2
191.	sadece	1
192.	sağ	3
193.	sağ (yön)	1
194.	sanayi	1
195.	saniye	1
196.	sarraf	2
197.	selam	1
198.	sıcak	2
199.	sıkıntı	1
200.	sıkışma-	1
201.	siz	5
202.	sol	1
203.	son	2
204.	sonra	1
205.	sor-	1
206.	sorabil-	1
207.	söyle-	2
208.	su	1
209.	sürme-	1

210.	şekil	1
211.	şey	2
212.	şimdi	3
213.	şoför	4
214.	şu	5
215.	şura	11
216.	tabii	2
217.	tamam	7
218.	tane	2
219.	taraf	2
220.	tekrar	1
221.	teşekkür	6
222.	teyze	2
223.	tıp	1
224.	tut-	1
225.	usta	4
226.	uzak	3
227.	uzatabil-	2
228.	üst (para üstü)	5
229.	üzeri (para üzeri)	2
230.	valilik	1
231.	var	27
232.	ver-	2

233.	veren	1
234.	ya (edat)	3
235.	yahu (ünlem)	1
236.	yakın	4
237.	yan	1
238.	yani	2
239.	yarama-	1
240.	yasak	1
241.	yavaş	2
242.	yavru	1
243.	yaz-	1
244.	yeni	1
245.	yer	23
246.	yeraltı	1
247.	yirmi	2
248.	yoğun	1
249.	yok	4
250.	yoksa (edat)	1
251.	yol	5
252.	yolcu	2
253.	yürü-	4
254.	yüzden (dolayı) (edat)	2
255.	zambak	2

Tablo 36: Dolmuşlar Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	mI (soru edatı)	80
2.	bir	41
3.	in-	33
4.	var	27
5.	abi (ağabey)	24
6.	yer	23
7.	geç-	18
8.	kişi	18
9.	müsait	18
10.	buyur-	14
11.	et-	13
12.	git-	13
13.	inecek	13
14.	al-	11
15.	bura	11
16.	kapı	11

17.	ora	11
18.	şura	11
19.	dA (edat)	10
20.	ol-	10
21.	abla	9
22.	aç-	9
23.	evet	9
24.	çok	8
25.	lütfen	8
26.	bin-	7
27.	dakika	7
28.	dolmuş (araç)	7
29.	iki	7
30.	müsaade	7
31.	tamam	7
32.	değil (edat)	6
33.	gel-	6

34.	indir-	6
35.	otur-	6
36.	teşekkür	6
37.	anne	5
38.	bekle-	5
39.	bu	5
40.	daha	5
41.	haydi	5
42.	inebil-	5
43.	siz	5
44.	şu	5
45.	üst (para üstü)	5
46.	yol	5
47.	arka	4
48.	ben	4
49.	bey	4
50.	bırak-	4
51.	dön-	4
52.	dur-	4
53.	ışık(trafik ışıkları)	4
54.	iş	4
55.	kampüs	4
56.	şoför	4
57.	usta	4
58.	yakın	4
59.	yok	4
60.	yürü-	4
61.	bak-	3
62.	başka	3
63.	belediye	3
64.	beş	3
65.	eski	3
66.	ev	3
67.	gün	3
68.	hafta	3
69.	hangi	3
70.	iyi	3
71.	kalabalık	3
72.	merkez	3
73.	ne	3
74.	otogar	3
75.	ön	3
76.	sağ	3
77.	şimdi	3
78.	uzak	3

79.	ya (edat)	3
80.	yüzden (dolayı) (edat)	2
81.	araba	2
82.	ay (ünlem)	2
83.	beyaz	2
84.	binelim	2
85.	biraz	2
86.	cadde	2
87.	çalış-	2
88.	çarşı	2
89.	değiş-	2
90.	durak	2
91.	durma-	2
92.	düş-	2
93.	gelen	2
94.	genç	2
95.	gidebil-	2
96.	gitme-	2
97.	hastane	2
98.	hayır (ünlem)	2
99.	hayırlı	2
100.	ileri	2
101.	inşallah	2
102.	kaç	2
103.	kadar (edat)	2
104.	karşı	2
105.	kolay	2
106.	köşe	2
107.	lira	2
108.	nereye	2
109.	o (kişi zamiri)	2
110.	oğul	2
111.	olabil-	2
112.	para	2
113.	pardon	2
114.	petrol	2
115.	saat	2
116.	sarraf	2
117.	sıcak	2
118.	son	2
119.	söyle-	2
120.	şey	2
121.	tabii	2
122.	tane	2

123.	taraf	2
124.	teyze	2
125.	uzatabil-	2
126.	üzeri (para üzeri)	2
127.	ver-	2
128.	yani	2
129.	yavaş	2
130.	yirmi	2
131.	yolcu	2
132.	zambak	2
133.	a (ünlem)	1
134.	aç-	1
135.	açılma-	1
136.	açma-	1
137.	alabil-	1
138.	alacak	1
139.	alıver-	1
140.	almayan	1
141.	aman (ünlem)	1
142.	arkadaş	1
143.	artık	1
144.	ayakta	1
145.	az	1
146.	bahset-	1
147.	be (ünlem)	1
148.	bil-	1
149.	binebil-	1
150.	binme-	1
151.	biri	1
152.	biz	1
153.	boş	1
154.	bütün	1
155.	cam	1
156.	camekanlı	1
157.	çelik	1
158.	çık-	1
159.	çıkış	1
160.	devam	1
161.	devlet	1
162.	dikkatli	1
163.	doğum	1
164.	dönme-	1
165.	dönüş	1
166.	durabil-	1
167.	durama-	1

168.	durmak	1
169.	e (ünlem)	1
170.	efendim (ünlem)	1
171.	eğer (edat)	1
172.	emin	1
173.	en	1
174.	etme-	1
175.	fabrika	1
176.	garaj	1
177.	geçit	1
178.	gelin	1
179.	geliş	1
180.	gerek-	1
181.	gidecek	1
182.	gideme-	1
183.	girme-	1
184.	gitmek	1
185.	hacı	1
186.	hareket	1
187.	hava	1
188.	hayret	1
189.	hepsi	1
190.	herkes	1
191.	hoca	1
192.	hop (ünlem)	1
193.	iç	1
194.	için (edat)	1
195.	ilerleyebil-	1
196.	istasyon	1
197.	iyilik	1
198.	kalma-	1
199.	kapatma-	1
200.	kardeş	1
201.	kemer	1
202.	kent	1
203.	ki (edat)	1
204.	köprü	1
205.	kuzum (ünlem)	1
206.	lise	1
207.	maliye	1
208.	market	1
209.	meydan	1
210.	minibüs	1
211.	nasıl	1
212.	nerede	1

213.	niye	1
214.	normalde	1
215.	olan	1
216.	olduk	1
217.	olma-	1
218.	organik	1
219.	orta	1
220.	oy (ünlem)	1
221.	öyle	1
222.	park	1
223.	pazar	1
224.	pencere	1
225.	plaza	1
226.	rica	1
227.	sadece	1
228.	sağ (yön)	1
229.	sanayi	1
230.	saniye	1
231.	selam	1
232.	sıkıntı	1
233.	sıkışma-	1
234.	sol	1

235.	sonra	1
236.	sor-	1
237.	sorabil-	1
238.	su	1
239.	sürme-	1
240.	şekil	1
241.	tekrar	1
242.	tıp	1
243.	tut-	1
244.	valilik	1
245.	veren	1
246.	yahu (ünlem)	1
247.	yan	1
248.	yarama-	1
249.	yasak	1
250.	yavru	1
251.	yaz-	1
252.	yeni	1
253.	yeraltı	1
254.	yoğun	1
255.	yoksa (edat)	1

Bu bağlama özgü kelimelerin genellikle in-, bin-, aç- vb. gibi fillerden oluştuğu görülmüştür, yapılan dinlemelerde tespit edilen bağlama özgü isimler oldukça azdır.

Tablo 37: Dolmuş Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	dolmuş
2.	kemer (emniyet kemeri)
3.	minibüs
4.	para üstü
5.	şoför
6.	usta, hoca, kaptan (şoför anlamında kullanılan kelimeler)

Tablo 38: Dolmuş Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	ayakta durmak
2.	bahsetmek
3.	devam etmek
4.	hareket etmek
5.	Hayırlı işler!
6.	İyi günler!
7.	iyilik yaramamak
8.	kalabalık olmak

9.	karşıya geçmek
10.	Kolay gelsin!
11.	müsaade etmek
12.	müsaait bir yerde inmek
13.	rica etmek
14.	teşekkür etmek
15.	uzak düşmek

- **Tren Garı**

Raylı sistemler şehir içi ulaşımda olduğu kadar şehirlerarası ulaşımda da kullanılan bir sistemdir. Günümüz Türkiye’inde şehirlerarası raylı sistemler hızla gelişmekte ve insanların sıklıkla tercih ettiği ulaşım aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlama giren kelimeler şehir içi ulaşımda kullanılan kelimelerden farklı olduğu için ayrı bir başlık altında analiz edilmesi uygun görülmüştür.

Tablo 39: Tren Garları Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	abi (ağabey)	5
2.	açık	2
3.	ad	1
4.	affet-	1
5.	akşam	2
6.	al-	5
7.	Allah	1
8.	alma	1
9.	ama	2
10.	an	1
11.	ara-	1
12.	araba	1
13.	asker	1
14.	ay (zaman)	1
15.	ay (ünlem)	3
16.	bak-	5
17.	bayram	1
18.	be (ünlem)	1
19.	bekle-	1
20.	bekleme	1
21.	bekleme-	1
22.	belli	1
23.	ben	5
24.	bilet	7
25.	bilme-	1
26.	bin-	2
27.	bir	5
28.	biz	1
29.	boşal-	1
30.	bozulma-	1
31.	böyle	1
32.	bu	6
33.	bugün	2
34.	bura	5
35.	buyur-	5
36.	çık-	1
37.	çıkabil-	1
38.	çıkma-	1
39.	çok	1
40.	dA (edat)	12
41.	değil (edat)	4
42.	dikkat	1
43.	dönüş	3
44.	dur-	1
45.	emanet	1
46.	enişte	1
47.	eşya	1
48.	et-	3
49.	evet	3
50.	geç-	2
51.	geçebil-	1
52.	geçen	1
53.	geçiş	1
54.	gel-	3
55.	gerek-	1
56.	getir-	1
57.	getirebil-	1
58.	gibi (edat)	1
59.	gidiş	2
60.	git-	1
61.	gör-	1
62.	görebil-	1
63.	güzel	1
64.	hâl	2
65.	haydi	3
66.	hayırlı	2
67.	hemen	1

68.	herhalde	1
69.	herkes	1
70.	hızlı	1
71.	hop (ünlem)	1
72.	internet	2
73.	isim	1
74.	iste-	4
75.	iş	1
76.	iyi	1
77.	kaç	3
78.	kaçıncı	1
79.	kal-	1
80.	kalabalık	2
81.	kaldırım	1
82.	kalma-	1
83.	kardeş	1
84.	kart	1
85.	kendi	1
86.	kes-	1
87.	kısım	1
88.	ki (edat)	1
89.	kimlik	5
90.	kişi	2
91.	kolay	1
92.	kuyruk	1
93.	lira	2
94.	lütfen	6
95.	mesaj	1
96.	mİ (soru edatı)	16
97.	mutlaka	1
98.	nasıl	2
99.	ne	1
100.	nerede	1
101.	niye	1
102.	numara	3
103.	o (işaret)	1
104.	o (kişi zamiri)	3
105.	ol-	2
106.	olmayan	1
107.	ora	1
108.	önce	1
109.	pardon	1
110.	peki	3

111.	peynir	1
112.	peynirsiz	1
113.	rezervasyon	2
114.	sağ	1
115.	sağlıcakla	1
116.	selam	1
117.	sen	1
118.	sıra	7
119.	siz	2
120.	son	1
121.	sonra	1
122.	sor-	1
123.	söyle-	4
124.	şey	1
125.	şöyle	2
126.	şu	1
127.	tabii	3
128.	tamam	7
129.	taraf	1
130.	tekrar	1
131.	telefon	5
132.	teşekkür	3
133.	teyze	4
134.	tren	2
135.	unutma-	2
136.	üzeri	1
137.	vagon	2
138.	vallahi	1
139.	var	5
140.	var-	1
141.	ver-	2
142.	ya (edat)	6
143.	yalnız	1
144.	yan	1
145.	yapma-	1
146.	yarın	3
147.	yaş	1
148.	yer	1
149.	yok	5
150.	yol	1
151.	yolcu	2
152.	yolculuk	3
153.	zorlaştır-	1

Tablo 40: Tren Garları Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	mİ (soru edatı)	16
2.	dA (edat)	12
3.	bilet	7
4.	sıra	7
5.	tamam	7
6.	bu	6
7.	lütfen	6
8.	ya (edat)	6
9.	abi (ağabey)	5
10.	al-	5
11.	bak-	5
12.	ben	5
13.	bir	5
14.	bura	5
15.	buyur-	5
16.	kimlik	5
17.	telefon	5
18.	var	5
19.	yok	5
20.	değil (edat)	4
21.	iste-	4
22.	söyle-	4
23.	teyze	4
24.	ay (ünlem)	3
25.	dönüş	3
26.	et-	3
27.	evet	3
28.	gel-	3
29.	haydi	3
30.	kaç	3
31.	numara	3
32.	o (kişi zamiri)	3
33.	peki	3
34.	tabii	3
35.	teşekkür	3
36.	yarın	3
37.	yolculuk	3
38.	açık	2
39.	aşam	2
40.	ama	2
41.	bin-	2
42.	bugün	2
43.	geç-	2

44.	gidiş	2
45.	hâl	2
46.	hayırlı	2
47.	internet	2
48.	kalabalık	2
49.	kişi	2
50.	lira	2
51.	nasıl	2
52.	ol-	2
53.	rezervasyon	2
54.	siz	2
55.	şöyle	2
56.	tren	2
57.	unutma-	2
58.	vagon	2
59.	ver-	2
60.	yolcu	2
61.	ad	1
62.	affet-	1
63.	Allah	1
64.	alma	1
65.	an	1
66.	ara-	1
67.	araba	1
68.	asker	1
69.	ay	1
70.	bayram	1
71.	be (ünlem)	1
72.	bekle-	1
73.	bekleme	1
74.	belli	1
75.	bilme-	1
76.	biz	1
77.	boşal-	1
78.	bozulma-	1
79.	böyle	1
80.	çık-	1
81.	çıkabil-	1
82.	çıkma-	1
83.	çok	1
84.	dikkat	1
85.	dur-	1
86.	emanet	1
87.	enişte	1

88.	eşya	1
89.	geçebil-	1
90.	geçen	1
91.	geçiş	1
92.	gerek-	1
93.	getir-	1
94.	getirebil-	1
95.	gibi (edat)	1
96.	git-	1
97.	gör-	1
98.	görebil-	1
99.	güzel	1
100.	hemen	1
101.	herhalde	1
102.	herkes	1
103.	hızlı	1
104.	hop (ünlem)	1
105.	isim	1
106.	iş	1
107.	iyi	1
108.	kaçıncı	1
109.	kal-	1
110.	kaldırım	1
111.	kalma-	1
112.	kardeş	1
113.	kart	1
114.	kendi	1
115.	kes-	1
116.	kısım	1
117.	ki (edat)	1
118.	kolay	1
119.	kuyruk	1
120.	mesaj	1

121.	mutlaka	1
122.	ne	1
123.	nerede	1
124.	niye	1
125.	o (işaret)	1
126.	olmayan	1
127.	ora	1
128.	önce	1
129.	pardon	1
130.	peynir	1
131.	peynirsiz	1
132.	sağ	1
133.	sağlıcakla	1
134.	selam	1
135.	sen	1
136.	son	1
137.	sonra	1
138.	sor-	1
139.	şey	1
140.	şu	1
141.	taraf	1
142.	tekrar	1
143.	üzeri	1
144.	vallahi	1
145.	var-	1
146.	yalnız	1
147.	yan	1
148.	yapma-	1
149.	yaş	1
150.	yer	1
151.	yol	1
152.	zorlaştır-	1
153.	bekleme-	

Tablo 41: Tren Garı Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	açık bilet
2.	bilet
3.	geçiş
4.	gidiş dönüş bileti
5.	kalabalık
6.	kimlik

7.	rezervasyon
8.	sıra
9.	tren
10.	vagon
11.	yolcu

Tablo 42: Tren Garı Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	affetmek	8.	işi zorlaştırmak
2.	Allah'a emanet ol!	9.	Kolay gelsin!
3.	bekleme yapmak	10.	Sağ olun!
4.	bilet almak	11.	Sağlıcakla kal!
5.	bilet vermek	12.	selam söylemek
6.	dikkat etmek	13.	teşekkür etmek
7.	Hayırlı yolculuklar!		

- **Taksiler**

Şehir içi ulaşımda kullanılan bir diğer ulaşım aracı taksilerdir. Taksilerde para alışverişi olduğu için karşılıklı bir iletişim vardır. Genel olarak gidilmek istenen yerin söylenmesi ve para verme sürecindeki iletişimde ortaya çıkan kelimeler taksi bağlamındaki kelimeleri oluşturmaktadır.

Tablo 43: Taksiler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık			
1.	abi (ağabey)	4	24.	git-	3
2.	abla	2	26.	götür-	1
3.	acele	1	27.	gün	1
4.	ama	1	28.	hayırlı	2
5.	beş	1	29.	hoş	1
6.	beyefendi	1	30.	iş	1
7.	bırak-	1	31.	kaç	1
8.	bin-	1	32.	kadar (edat)	3
9.	biz	1	33.	kal-	1
10.	borç-	1	34.	ki (edat)	1
11.	boş	1	35.	kuruş	1
12.	bozuk	1	36.	lira	4
13.	buyur-	4	37.	maalesef	1
15.	daha	1	38.	mİ (soru edatı)	5
16.	dakika	3	39.	ne	4
17.	de-	1	40.	nereye	1
14.	de(edat)	1	41.	o (kişi zamiri)	1
18.	dile-	1	42.	ol-	4
19.	erken	1	43.	olma-	1
20.	et-	1	44.	ora	1
21.	gar	1	45.	para	2
22.	geçme-	1	46.	sen	1
23.	gel-	2	47.	şöyle	2
25.	gidebil-	1	48.	tabii	1
			49.	tahmin	1

50.	taksi	2
51.	taksimetre	1
52.	teşekkür	1
53.	trafik	1
54.	tut-	1
55.	usta	2

56.	üst	2
57.	var	9
58.	yaz-	1
59.	yok	2
60.	yolculuk	1

Tablo 44: Taksiler Bağlamında kullanılan kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	var	9
2.	mI (soru edatı)	5
3.	abi (ağabey)	4
4.	buyur-	4
5.	lira	4
6.	ne	4
7.	ol-	4
8.	dakika	3
9.	git-	3
10.	kadar (edat)	3
11.	abla	2
12.	gel-	2
13.	hayırlı	2
14.	para	2
15.	şöyle	2
16.	taksi	2
17.	usta	2
18.	üst	2
19.	yok	2
20.	acele	1
21.	ama	1
22.	beş	1
23.	beyefendi	1
24.	bırak-	1
25.	bin-	1
26.	biz	1
27.	borç-	1
28.	boş	1
29.	bozuk	1
30.	daha	1

31.	de-	1
32.	dA (edat)	1
33.	dile-	1
34.	erken	1
35.	et-	1
36.	gar	1
37.	geçme-	1
38.	gidebil-	1
39.	götür-	1
40.	gün	1
41.	hoş	1
42.	iş	1
43.	kaç	1
44.	kal-	1
45.	ki (edat)	1
46.	kuruş	1
47.	maalesef	1
48.	nereye	1
49.	o (kişi zamiri)	1
50.	olma-	1
51.	ora	1
52.	sen	1
53.	tabii	1
54.	tahmin	1
55.	taksimetre	1
56.	teşekkür	1
57.	trafik	1
58.	tut-	1
59.	yaz-	1
60.	yolculuk	1

- **Taksi Bağlamına Özgü Kelimeler**

Bu bağlamda genel olarak fillerin yer aldığı görülmüştür. Bağlama giren diğer isimler genel olarak ulaşım ile ilgilidir ve yalnızca taksiye ait iki kelime vardır:

1.	taksi
2.	taksimetre.

Tablo 45: Taksi Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	erken gitmek	4.	Hoş geldiniz!
2.	Hayırlı günler!	5.	teşekkür etmek
3.	Hayırlı yolculuklar !	6.	Üstü kalsın!

- **Belediye Otobüsleri-Metrolar-Tramvay Hatları**

İnsanların en sık kullandığı ulaşım araçları arasında belediye otobüsleri, metrolar ve tramvay hatları bulunmaktadır. Yapılan ses kayıtlarında bu bağlamlarda çok canlı bir iletişimin olmadığı görülmüştür. Yolculuk esnasında kart isteme ve ara ara yer sorma gibi kısa konuşmalar olduğu tespit edilmiş bunun haricinde ulaşım esnasında yazılı ve sesli uyarıların olduğu görülmüştür. Yazılı ve sesli uyarılar bağlama eklenmiştir.

Tablo 46: Belediye Otobüsleri-Metrolar-Tramvay Hatları Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	abi (ağabey)	2
2.	ablacım	1
3.	acil	2
4.	açar	1
5.	açılma	2
6.	açılma-	1
7.	adliye	3
8.	akbil	1
9.	akıllı	1
10.	aktarma	1
11.	al-	2
12.	alabilir-	1
13.	alışveriş	1
14.	Allah	1
15.	alma-	1
16.	ama	1
17.	araba	2
18.	araç	5
19.	arka	2
20.	bak-	1
21.	bari (ünlem)	1
22.	bas-	1
23.	basılı	1
24.	basılınca	1
25.	basınca	1
26.	bayan	1
27.	bebek	1
28.	bekle-	3
29.	ben	1
30.	bin-	2
31.	bir	6
32.	bisiklet	1
33.	boş	1
34.	bu	2
35.	bulunan	1

36.	bura	5
37.	buton	1
38.	buyurun	2
39.	cezalandır-	1
40.	cezalandırıl-	2
41.	cihaz	1
42.	çek-	1
43.	çekebil-	1
44.	çekiç	1
45.	çevir-	1
46.	çok	1
47.	dA (edat)	1
48.	daha	2
49.	de-	2
50.	değil (edat)	3
51.	dikkat	2
52.	dinleme	1
53.	doğru	1
54.	doldur-	1
55.	dolu	1
56.	durak	3
57.	durma	1
58.	durma-	1
59.	durum	2
60.	duy-	1
61.	el	3
62.	el kart	1
63.	en (zarf)	1
64.	engelli	1
65.	esna	1
66.	et-	2
67.	evet	1
68.	fazla	4
69.	fren	1
70.	frenleme	1
71.	geç-	5
72.	geçebil-	1
73.	geçen	1
74.	geçme	1
75.	gel-	2
76.	gelecek	1
77.	gerekmek	1
78.	gişe	1
79.	git-	4
80.	görüşme	1

81.	göster-	1
82.	hanımefendi	1
83.	hastane	1
84.	hatırlat-	1
85.	hay (ünlem)	1
86.	haydi	3
87.	hayır	1
88.	hazır	1
89.	hem	1
90.	hep	1
91.	hızlı	1
92.	hükümet	1
93.	iç	1
94.	içeri	1
95.	için (edat)	3
96.	ikaz	1
97.	iki	1
98.	ile (edat)	2
99.	ilerle-	2
100.	imdat	1
101.	in-	5
102.	indir-	1
103.	inecek	1
104.	iniş	1
105.	istasyon	3
106.	kadar (edat)	4
107.	kal-	1
108.	kapı	8
109.	kaptan	1
110.	karşı	2
111.	kart	6
112.	kaza	1
113.	kenar	1
114.	kendi	1
115.	kez (defa)	2
116.	kısa	1
117.	klima	1
118.	kolu	1
119.	kullan-	1
120.	kullanan	3
121.	kullanımlık	1
122.	lira	1
123.	lütfen	4
124.	lüzumsuz	3
125.	maalesef	1

126.	merkezi	1
127.	mI (soru edatı)	15
128.	müdürlük	1
129.	müze	1
130.	ne	3
131.	nerede	1
132.	nüfus	1
133.	ok	1
134.	okutma	1
135.	okutmayan	1
136.	ol-	4
137.	olan	3
138.	olma-	1
139.	oluşan	1
140.	ora	3
141.	otobüs	2
142.	otopark	1
143.	ön	1
144.	önemli	2
145.	özenli	1
146.	para	1
147.	pek	1
148.	polis	1
149.	razı	1
150.	saat	1
151.	sağ	2
152.	sahip	1
153.	sayın	1
154.	sen	2
155.	sesi	1
156.	sıkı	1
157.	sıkış-	1
158.	sistem	1
159.	siz	2
160.	son	1
161.	sonra	1
162.	sor-	1

163.	sorumlu	1
164.	söyle	1
165.	süre	1
166.	sürücü	2
167.	şey	1
168.	şimdi	1
169.	şoför	1
170.	şu	1
171.	taksi	1
172.	talep	1
173.	tamam	1
174.	taraf	1
175.	tarafı	1
176.	tek	1
177.	tekrar	1
178.	tesirli	1
179.	teşekkür	2
180.	tramvay	1
181.	tutun-	1
182.	uyar-	1
183.	uzun	1
184.	üniversite	1
185.	var	12
186.	ve	2
187.	veren	1
188.	verme-	1
189.	yaklaşma	1
190.	yarım	1
191.	yaslanma-	1
192.	yaya	1
193.	ye-	1
194.	yok	7
195.	yolcu	3
196.	yön	1
197.	zaman	1
198.	zarar	2

Tablo 47: Belediye Otobüsleri-Metrolar-Tramvay Hatları Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	mI (soru edatı)	15
2.	var	12
3.	kapı	8

4.	yok	7
5.	bir	6
6.	kart	6
7.	araç	5

8.	bura	5
9.	geç-	5
10.	in-	5
11.	fazla	4
12.	git-	4
13.	kadar (edat)	4
14.	lütfen	4
15.	ol-	4
16.	adliye	3
17.	bekle-	3
18.	değil (edat)	3
19.	durak	3
20.	el	3
21.	haydi	3
22.	için (edat)	3
23.	istasyon	3
24.	kullanan	3
25.	lüzumsuz	3
26.	ne	3
27.	olan	3
28.	ora	3
29.	yolcu	3
30.	abi (ağabey)	2
31.	acil	2
32.	açılma	2
33.	al-	2
34.	araba	2
35.	arka	2
36.	bin-	2
37.	bu	2
38.	buyurun	2
39.	cezalandırıl-	2
40.	daha	2
41.	de-	2
42.	dikkat	2
43.	durum	2
44.	et-	2
45.	gel-	2
46.	ile (edat)	2
47.	ilerle-	2
48.	karşı	2
49.	kez (defa)	2
50.	otobüs	2
51.	önemli	2
52.	sağ	2

53.	sen	2
54.	siz	2
55.	sürücü	2
56.	teşekkür	2
57.	ve	2
58.	zarar	2
59.	ablacım	1
60.	açar	1
61.	açılma-	1
62.	akbil	1
63.	akıllı	1
64.	aktarma	1
65.	alabil-	1
66.	alışveriş	1
67.	Allah	1
68.	alma-	1
69.	ama	1
70.	bak-	1
71.	bari (ünlem)	1
72.	bas-	1
73.	basılı	1
74.	basılınca	1
75.	basınca	1
76.	bayan	1
77.	bebek	1
78.	ben	1
79.	bisiklet	1
80.	boş	1
81.	bulunan	1
82.	buton	1
83.	cezalandır-	1
84.	cihaz	1
85.	çek-	1
86.	çekebil-	1
87.	çekiç	1
88.	çevir-	1
89.	çok	1
90.	dA (edat)	1
91.	dinleme	1
92.	doğru	1
93.	doldur-	1
94.	dolu	1
95.	durma	1
96.	durma-	1
97.	duy-	1

98.	el kart	1
99.	en (zarf)	1
100.	engelli	1
101.	esna	1
102.	evet	1
103.	fren	1
104.	frenleme	1
105.	geçebil-	1
106.	geçen	1
107.	geçme	1
108.	gelecek	1
109.	gerekmek	1
110.	gişe	1
111.	görüşme	1
112.	göster-	1
113.	hanımefendi	1
114.	hastane	1
115.	hatırlat-	1
116.	hay (ünlem)	1
117.	hayır	1
118.	hazır	1
119.	hem	1
120.	hep	1
121.	hızlı	1
122.	hükümet	1
123.	iç	1
124.	içeri	1
125.	ikaz	1
126.	iki	1
127.	imdat	1
128.	indir-	1
129.	inecek	1
130.	iniş	1
131.	kal-	1
132.	kaptan	1
133.	kaza	1
134.	kenar	1
135.	kendi	1
136.	kısa	1
137.	klima	1
138.	kolu	1
139.	kullan-	1
140.	kullanımlık	1
141.	lira	1
142.	maalesef	1

143.	merkezi	1
144.	müdürlük	1
145.	müze	1
146.	nerede	1
147.	nüfus	1
148.	ok	1
149.	okutma	1
150.	okutmayan	1
151.	olma-	1
152.	oluşan	1
153.	otopark	1
154.	ön	1
155.	özenli	1
156.	para	1
157.	pek	1
158.	polis	1
159.	razı	1
160.	saat	1
161.	sahip	1
162.	sayın	1
163.	sesi	1
164.	sıkı	1
165.	sıkış-	1
166.	sistem	1
167.	son	1
168.	sonra	1
169.	sor-	1
170.	sorumlu	1
171.	söyle	1
172.	süre	1
173.	şey	1
174.	şimdi	1
175.	şoför	1
176.	şu	1
177.	taksi	1
178.	talep	1
179.	tamam	1
180.	taraf	1
181.	tarafı	1
182.	tek	1
183.	tekrar	1
184.	tesirli	1
185.	tramvay	1
186.	tutun-	1
187.	uyar-	1

188.	uzun	1
189.	üniversite	1
190.	veren	1
191.	verme-	1
192.	yaklaşma	1
193.	yarım	1

194.	yaslanma-	1
195.	yaya	1
196.	ye-	1
197.	yön	1
198.	zaman	1

Tablo 48: Belediye Otobüsleri-Metrolar-Tramvay Hatları Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	kart
2.	akbil
3.	istasyon
4.	hazır kart
5.	tek kullanımlık kart

6.	yolcu
7.	cihaz
8.	tramvay
9.	yaya
10.	durak

Tablo 49: Belediye Otobüsleri- Metrolar- Tramvay Hatları Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	Allah razı olsun!
2.	Butona basmak
3.	Dolu olmak
4.	Kapıya yaslanmak
5.	Lüzumsuz kullanmak
6.	Özenli kullanmak

7.	Sağ ol!
8.	Sağ olun!
9.	Sıkı tutunmak
10.	Teşekkür etmek
11.	Zarar vermek

Resim 4: Belediye Otobüsleri-Metrolar-Tramvay Hatları Bağlamında Geçen Yazılı Uyarılara Örnek Bir Resim

5.1.5. Okul

Okullar bağlamında bir ilkokul ve ortaokulda ses kayıtları alınmıştır. Koridorlar, bahçe ve sınıflar dinlemenin yapıldığı alanlardır. Ders sürecinde yapılan dinlemelerde dersin özel alanına giren kavramlar listelere alınmamıştır.

Tablo 50: Okul Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	a (ünlem)	3
2.	abartma-	1
3.	abla	1
4.	aç-	1
5.	açıklama	1
6.	ad	1
7.	ağaç	1
8.	ağla-	1
9.	aile	1
10.	al-	4
11.	alabil-	1
12.	alt	4
13.	altı	1
14.	altıncı	2
15.	ama (edat)	2
16.	an	1
17.	ana (şaşıрма)	1
18.	anla-	1
19.	anlama-	1
20.	anlat-	3
21.	anlatılan	1
22.	anlayama-	1
23.	anne	3
24.	ara	2
25.	aralık	3
26.	arka	3
27.	arkadaş	2
28.	at-	2
29.	at-	1
30.	atla-	5
31.	ay (ünlem)	6
32.	aynı	1
33.	baba	4
34.	bak-	16
35.	basamak	1
36.	basit	1
37.	başarı	1
38.	başka	1
39.	başla-	1
40.	başlayıp	1
41.	bazı	1
42.	ben	26
43.	bence	1
44.	beş	1
45.	bıraktık	1
46.	bil-	1
47.	bile (edat)	1
48.	bir	22
49.	birim	6
50.	birleştirme	1
51.	bit-	1
52.	bitir-	1
53.	bitiren	1
54.	biz	10
55.	boşalt-	2
56.	boy	1
57.	boya	1
58.	boya-	1
59.	böyle	2
60.	bu	18
61.	bura	11
62.	bütün	1
63.	büyük	4
64.	büyükanne	2
65.	büyütme-	1
66.	cevap	1
67.	çabuk	3
68.	çaldı	2
69.	çalış-	1
70.	çalışma	1
71.	çalışmayan	1
72.	çevir-	1
73.	çıkabil-	1

74.	çıkar-	2
75.	çıkarak	1
76.	çıkarma	1
77.	çıkamak	1
78.	çirkin	1
79.	çizgi	1
80.	çocuk	4
81.	çoğul	1
82.	çok	6
83.	çözüm	2
84.	dağıt-	2
85.	daha	6
86.	de-	3
87.	de-	6
88.	dA (edat)	18
89.	defter	4
90.	değil (edat)	7
91.	değişik	1
92.	demek	2
93.	ders	8
94.	dış	1
95.	diğer	5
96.	dikkat	4
97.	dikkatli	2
98.	dinle-	7
99.	dinleme	1
100.	dinleyip	1
101.	diyebil-	1
102.	doğru	10
103.	doğum	3
104.	dolanma-	1
105.	dolap	1
106.	dolayı (edat)	1
107.	dosya	2
108.	dördüncü	1
109.	dudak	1
110.	duman	1
111.	dur-	2
112.	durdurarak	1
113.	düş-	1
114.	düşmek	1
115.	düzgün	1
116.	e (ünlem)	1
117.	ek	1
118.	eksik	1

119.	emin	2
120.	en	2
121.	en (boy)	1
122.	erkek	1
123.	eşleştirme	1
124.	et-	7
125.	etkinlik	4
126.	etme-	1
127.	etraf	1
128.	ev	4
129.	evet	6
130.	eylül	1
131.	farklı	2
132.	fazla	1
133.	flaş	3
134.	fotokopi	1
135.	geç-	7
136.	geçebil-	1
137.	geçeme-	1
138.	gel-	10
139.	gelebil-	2
140.	gelen	1
141.	gelince	1
142.	gelme-	1
143.	gençler	7
144.	gerçek	1
145.	geri	1
146.	getir-	1
147.	gibi (edat)	3
148.	giden	2
149.	gir-	3
150.	girdiğinde	1
151.	girecek	1
152.	git-	1
153.	git-	1
154.	gönder-	1
155.	göre (edat)	2
156.	görünme-	1
157.	göstermeyen	1
158.	gün	6
159.	günaydın	1
160.	ha (ünlem)	11
161.	haber	1
162.	hafta	2
163.	hâlâ	1

164.	hangi	1
165.	hareketli	1
166.	hatta	1
167.	haydi	13
168.	hayır	3
169.	hazır	2
170.	hemen	3
171.	hepsi	1
172.	her	1
173.	herkes	2
174.	hesapla-	1
175.	hesaplama	1
176.	hırpala-	1
177.	hızlı	2
178.	hızlıca	1
179.	hiçbir	1
180.	hoca	41
181.	ışın	2
182.	içeri	4
183.	için (edat)	1
184.	iki	3
185.	ikinci	1
186.	ilgili	1
187.	ilk	1
188.	ise (edat)	1
189.	isim	6
190.	iste-	1
191.	istedik	1
192.	isteme-	1
193.	işaretleme-	1
194.	işle-	1
195.	işlem	2
196.	iyi	8
197.	iz	1
198.	kaç	5
199.	kadar (edat)	2
200.	kâğıt	7
201.	kal-	6
202.	kalem	2
203.	kalkma-	1
204.	kalma-	1
205.	kapat	2
206.	kapı	2
207.	kar	2
208.	kardeş	1

209.	kavra-	1
210.	kaybol-	2
211.	kımıldama-	1
212.	kırma-	1
213.	kısa	1
214.	kız	3
215.	ki (edat)	1
216.	kim	2
217.	kirli	1
218.	kişi	1
219.	kitap	3
220.	kolay	1
221.	kontrol	1
222.	konu	4
223.	konu	1
224.	konum	2
225.	konuşma-	2
226.	koridor	2
227.	koş-	1
228.	koy-	4
229.	kötü	3
230.	kuzen	1
231.	küme	1
232.	lan (ünlem)	1
233.	lazım	1
234.	liste	1
235.	lütfen	1
236.	mart	1
237.	masa	1
238.	mecaz	1
239.	merdiven	1
240.	mesafe	1
241.	mesela	1
242.	mI (soru edatı)	22
243.	model	1
244.	müdür	4
245.	ne	16
246.	neden	3
247.	nerede	7
248.	niye	3
249.	nokta	15
250.	not	2
251.	nöbetçi	2
252.	o (kişi zamiri)	21
253.	o (ünlem)	1

254.	ocak	2
255.	of (ünlem)	1
256.	oğlum	4
257.	ok	1
258.	oku-	3
259.	okuduk	1
260.	okul	2
261.	okuma	2
262.	okuma-	1
263.	okurken	1
264.	ol-	20
265.	olacak	1
266.	olan	1
267.	oley (sevinç)	2
268.	olma-	1
269.	ora	3
270.	otur-	4
271.	oturma-	1
272.	oyalama-	1
273.	oyna-	4
274.	oynama	2
275.	oynama-	1
276.	oyun	3
277.	öğretmen	4
278.	önce	2
279.	örnek	2
280.	öyle	3
281.	özellik	1
282.	özen	1
283.	özet	1
284.	parça	2
285.	payda	1
286.	peki	5
287.	puan	3
288.	rab	1
289.	rahatsız	1
290.	resim	6
291.	sadece	1
292.	sağ (yön)	2
293.	sakin	1
294.	salak	2
295.	salon	1
296.	say-	1
297.	sayfa	4
298.	sefer (defa)	1

299.	sekiz	1
300.	sen	9
301.	sessiz	2
302.	sev-	7
303.	sınav	6
304.	sınıf	4
305.	silgi	1
306.	siz	9
307.	sol	5
308.	somut	1
309.	son	2
310.	sonra	6
311.	sonsuz	2
312.	sor-	2
313.	soru	3
314.	sorun	1
315.	soyut	1
316.	söyle-	3
317.	sus	3
318.	şarkı	1
319.	şekil	1
320.	şey	1
321.	şikâyet	1
322.	şimdi	6
323.	şu	5
324.	şura	1
325.	tahta	2
326.	takip	1
327.	tam	1
328.	tamam	5
329.	tamamla-	2
330.	tane	3
331.	taraf	3
332.	tarih	2
333.	tek	2
334.	tekrar	2
335.	temizle-	1
336.	top	1
337.	topla-	2
338.	tövbe	2
339.	Türkçe	1
340.	unutma-	1
341.	uzak	1
342.	uzatma-	1
343.	üç	2

344.	üçüncü	2
345.	ürün	2
346.	üst (kıyafet)	6
347.	üzeri	4
348.	vallahi	3
349.	var	10
350.	vay (ünlem)	1
351.	ve (edat)	4
352.	ver-	5
353.	verme-	1
354.	ya	4
355.	yak-	1
356.	yakalama	1
357.	yan	3
358.	yani	1
359.	yanlış	5
360.	yap-	22
361.	yapabil-	1
362.	yapan	1
363.	yapboz	1
364.	yapılmış	1
365.	yapma	2
366.	yapma-	4
367.	yaptık	1

368.	yardımcı	1
369.	yaş	1
370.	yaşasın	1
371.	yat-	1
372.	yavaş	4
373.	yaz-	13
374.	yazdırdık	1
375.	yazı	2
376.	yazın	3
377.	yazma-	2
378.	ye-	2
379.	yedi	1
380.	yer	4
381.	yeter	1
382.	yıl	3
383.	yok	4
384.	yol	1
385.	yorum	1
386.	yönerge	1
387.	yurt	1
388.	yükseklik	1
389.	zaman	5
390.	zeki	1
391.	zil	2

Tablo 51: Okul Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	hoca	41
2.	ben	26
3.	bir	22
4.	mI (soru edatı)	22
5.	yap-	22
6.	o (kişi zamiri)	21
7.	ol-	20
8.	bu	18
9.	dA (edat)	18
10.	bak-	16
11.	ne	16
12.	nokta	15
13.	haydi	13
14.	yaz-	13
15.	bura	11

16.	ha (ünlem)	11
17.	biz	10
18.	doğru	10
19.	gel-	10
20.	var	10
21.	sen	9
22.	siz	9
23.	ders	8
24.	iyi	8
25.	değil (edat)	7
26.	dinle-	7
27.	et-	7
28.	geç-	7
29.	gençler	7
30.	kâğıt	7
31.	nere	7

32.	sev-	7
33.	ay (ünlem)	6
34.	birim	6
35.	çok	6
36.	daha	6
37.	de-	6
38.	evet	6
39.	gün	6
40.	isim	6
41.	kal-	6
42.	resim	6
43.	sınav	6
44.	sonra	6
45.	şimdi	6
46.	üst (kıyafet)	6
47.	atla-	5
48.	diğer	5
49.	kaç	5
50.	peki	5
51.	sol	5
52.	şu	5
53.	tamam	5
54.	ver-	5
55.	yanlış	5
56.	zaman	5
57.	al-	4
58.	alt	4
59.	baba	4
60.	büyük	4
61.	çocuk	4
62.	defter	4
63.	dikkat	4
64.	etkinlik	4
65.	ev	4
66.	içeri	4
67.	konu	4
68.	koy-	4
69.	müdür	4
70.	oğlum	4
71.	otur-	4
72.	oyna-	4
73.	öğretmen	4
74.	sayfa	4
75.	sınıf	4
76.	üzeri	4

77.	ve (edat)	4
78.	ya	4
79.	yapma-	4
80.	yavaş	4
81.	yer	4
82.	yok	4
83.	a (ünlem)	3
84.	anlat-	3
85.	anne	3
86.	aralık	3
87.	arka	3
88.	çabuk	3
89.	de-	3
90.	doğum	3
91.	flaş	3
92.	gibi (edat)	3
93.	gir-	3
94.	hayır	3
95.	hemen	3
96.	iki	3
97.	kız	3
98.	kitap	3
99.	kötü	3
100.	neden	3
101.	niye	3
102.	oku-	3
103.	ora	3
104.	oyun	3
105.	öyle	3
106.	puan	3
107.	soru	3
108.	söyle-	3
109.	sus	3
110.	tane	3
111.	taraf	3
112.	vallahi	3
113.	yan	3
114.	yazın	3
115.	yıl	3
116.	altıncı	2
117.	ama (edat)	2
118.	ara	2
119.	arkadaş	2
120.	at-	2
121.	boşalt-	2

122.	böyle	2
123.	büyükanne	2
124.	çaldı	2
125.	çıkar-	2
126.	çözüm	2
127.	dağıt-	2
128.	demek	2
129.	dikkatli	2
130.	dosya	2
131.	dur-	2
132.	emin	2
133.	en	2
134.	gelebil-	2
135.	giden	2
136.	göre (edat)	2
137.	hafta	2
138.	hazır	2
139.	herkes	2
140.	hızlı	2
141.	ışın	2
142.	işlem	2
143.	kadar (edat)	2
144.	kalem	2
145.	kapat	2
146.	kapı	2
147.	kar	2
148.	kaybol-	2
149.	kim	2
150.	konum	2
151.	konuşma-	2
152.	koridor	2
153.	not	2
154.	nöbetçi	2
155.	ocak	2
156.	okul	2
157.	okuma	2
158.	oley (sevinç)	2
159.	oynadık	2
160.	oynama	2
161.	önce	2
162.	örnek	2
163.	parça	2
164.	sağ (yön)	2
165.	salak	2
166.	sessiz	2

167.	son	2
168.	sonsuz	2
169.	sor-	2
170.	tahta	2
171.	tamamla-	2
172.	tarih	2
173.	tek	2
174.	tekrar	2
175.	topla-	2
176.	tövbe	2
177.	üç	2
178.	üçüncü	2
179.	ürün	2
180.	yapma	2
181.	yazı	2
182.	yazma-	2
183.	ye-	2
184.	zil	2
185.	dolayı (edat)	1
186.	yüzden (edat)	1
187.	abartma-	1
188.	abla	1
189.	aç-	1
190.	açıklama	1
191.	ad	1
192.	ağaç	1
193.	ağla-	1
194.	aile	1
195.	alabil-	1
196.	altı	1
197.	an	1
198.	ana (şaşıрма)	1
199.	anla-	1
200.	anlama-	1
201.	anlatılan	1
202.	anlayama-	1
203.	at-	1
204.	aynı	1
205.	basamak	1
206.	basit	1
207.	başarı	1
208.	başka	1
209.	başla-	1
210.	başlayıp	1
211.	bazı	1

212.	bence	1
213.	beş	1
214.	bıraktık	1
215.	bil-	1
216.	bile	1
217.	birleştirme	1
218.	bit-	1
219.	bitir-	1
220.	bitiren	1
221.	boy	1
222.	boya	1
223.	boya-	1
224.	bütün	1
225.	büyütme-	1
226.	cevap	1
227.	çalış-	1
228.	çalışma	1
229.	çalışmayan	1
230.	çevir-	1
231.	çıkabil-	1
232.	çıkarak	1
233.	çıkarma	1
234.	çıkma	1
235.	çirkin	1
236.	çizgi	1
237.	çoğul	1
238.	değişik	1
239.	dış	1
240.	dinleme	1
241.	dinleyip	1
242.	diyebil-	1
243.	dolanma-	1
244.	dolap	1
245.	dördüncü	1
246.	dudak	1
247.	duman	1
248.	durdurarak	1
249.	düş-	1
250.	düşmek	1
251.	düzgün	1
252.	e (ünlem)	1
253.	ek	1
254.	eksik	1
255.	en (boy)	1
256.	erkek	1

257.	eşleştirme	1
258.	etme-	1
259.	etraf	1
260.	eylül	1
261.	faklı	1
262.	farklı	1
263.	fazla	1
264.	fotokopi	1
265.	geçebil-	1
266.	geçeme-	1
267.	gelen	1
268.	gelince	1
269.	gelme-	1
270.	gerçek	1
271.	geri	1
272.	getir-	1
273.	girdiğinde	1
274.	girecek	1
275.	git-	1
276.	git-	1
277.	gönder-	1
278.	görünme-	1
279.	göstermeyen	1
280.	günaydın	1
281.	haber	1
282.	hâlâ	1
283.	hangi	1
284.	hareketli	1
285.	hatta	1
286.	hepsi	1
287.	her	1
288.	hesapla-	1
289.	hesaplama	1
290.	hırpala-	1
291.	hızlıca	1
292.	hiçbir	1
293.	için (edat)	1
294.	ikinci	1
295.	ilgili	1
296.	ilk	1
297.	ise (edat)	1
298.	iste-	1
299.	istedik	1
300.	isteme-	1
301.	işaretleme-	1

302.	işle-	1
303.	iz	1
304.	kalkma-	1
305.	kalma-	1
306.	kardeş	1
307.	kavra-	1
308.	kımıldama-	1
309.	kırma-	1
310.	kısa	1
311.	ki (edat)	1
312.	kirli	1
313.	kişi	1
314.	kolay	1
315.	kontrol	1
316.	konu	1
317.	koş-	1
318.	kuzen	1
319.	küme	1
320.	lan (ünlem)	1
321.	lazım	1
322.	liste	1
323.	lütfen	1
324.	mart	1
325.	masa	1
326.	mecaz	1
327.	merdiven	1
328.	mesafe	1
329.	mesela	1
330.	model	1
331.	o (ünlem)	1
332.	of (ünlem)	1
333.	ok	1
334.	okuduk	1
335.	okuma-	1
336.	okurken	1
337.	olacak	1
338.	olan	1
339.	olma-	1
340.	oturma-	1
341.	oyalama-	1
342.	oynama-	1
343.	özellik	1
344.	özen	1
345.	özet	1
346.	payda	1

347.	rab	1
348.	rahatsız	1
349.	sadece	1
350.	sakin	1
351.	salon	1
352.	say-	1
353.	sefer (defa)	1
354.	sekiz	1
355.	silgi	1
356.	somut	1
357.	sorun	1
358.	soyut	1
359.	şarkı	1
360.	şekil	1
361.	şey	1
362.	şikâyet	1
363.	şura	1
364.	takip	1
365.	tam	1
366.	temizle-	1
367.	top	1
368.	Türkçe	1
369.	unutma-	1
370.	uzak	1
371.	uzatma-	1
372.	vay (ünlem)	1
373.	verme-	1
374.	yak-	1
375.	yakalama	1
376.	yani	1
377.	yapabil-	1
378.	yapan	1
379.	yapboz	1
380.	yapılmış	1
381.	yaptık	1
382.	yardımcı	1
383.	yaş	1
384.	yaşasın	1
385.	yat-	1
386.	yazdırdık	1
387.	yedi	1
388.	yeter	1
389.	yol	1
390.	yorum	1
391.	yönerge	1

392.	yurt	1
393.	yükseklik	1

394.	zeki	1
------	------	---

Tablo 52: Okul Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	boyama
2.	çalışma
3.	defter
4.	ders
5.	etkinlik
6.	hesaplama
7.	hoca
8.	işlem
9.	konu
10.	liste
11.	müdür

12.	müdür yardımcısı
13.	nöbetçi
14.	öğretmen
15.	puan
16.	sınav
17.	sınav
18.	sınıf
19.	ürün
20.	yanlış
21.	yazılı
22.	yazma

Tablo 53: Okul Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	bir araya gelmek
2.	cevap vermek
3.	çalışma yapmak
4.	darma duman olmak
5.	derse geçmek
6.	dikkat etmek
7.	dikkatli bakmak
8.	dikkatli okumak
9.	emin olmak
10.	etkinlik yapmak
11.	geri kalmak
12.	hazır olmak
13.	hızlı olmak
14.	İyi dersler!
15.	kâğıda bakmak
16.	kar atmak
17.	kaybolmak
18.	kirli olmak
19.	kontrol etmek
20.	konuyu kapatmak

21.	masaya koymak
22.	not vermek
23.	puan kırmak
24.	puan vermek
25.	rahatsız etmek
26.	sakin olmak
27.	sessiz durmak
28.	sessiz olmak
29.	sınav olmak
30.	sınav yapmak
31.	soruya bakmak
32.	takip etmek
33.	tekrar etmek
34.	tekrar yapmak
35.	üstüne atlamak
36.	yanlış yapmak
37.	yerine geçmek
38.	yurttan kalmak
39.	zil çalmak

5.1.6. Sağlık Hizmetleri

Sağlık hizmetleri kapsamında hastaneler, ağız ve diş sağlığı merkezleri ile eczanelerde dinleme yapılmıştır. Hastane ve eczaneler ayrı başlıklar altında değerlendirilmiştir.

- **Hastaneler**

Sağlık hizmetleri her yaş grubundaki insan için vazgeçilmez ve hayati öneme sahip bir hizmettir. İnsanlar çeşitli sağlık sorunlarından ötürü hastanelere gitmektedir. Hastanelerde yapılan ses kayıtlarına yansıyan kelimeler aşağıda listelenmiştir.

Tablo 54: Hastane Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	...e doğru (edat)	1
2.	abi (ağabey)	2
3.	abla	2
4.	acaba	2
5.	acil servis	1
6.	aç	1
7.	açı	1
8.	ağır-	8
9.	ağız	1
10.	ağrı	12
11.	aile	1
12.	ait	1
13.	al-	4
14.	alın	3
15.	alma-	1
16.	altıncı	1
17.	ama (edat)	6
18.	amaçlı	4
19.	amalgam	1
20.	aman (ünlem)	1
21.	ameliyatlık	1
22.	an	2
23.	anam (ünlem)	1
24.	ara	1
25.	artınca	2
26.	aşağı	4
27.	avantaj	1
28.	ay (ünlem)	2
29.	ayak	3
30.	ayakkabı	1
31.	az	1
32.	bacak	4
33.	bak-	7
34.	bakabil-	1
35.	barkod	5
36.	bas-	1
37.	basılacak	1
38.	baş	1
39.	başka	2
40.	başla-	1
41.	bazen	2
42.	bekle-	12
43.	bekleme-	1
44.	bel	4
45.	ben	8
46.	bey	6
47.	beyaz	1
48.	bırak-	2
49.	bilme-	1
50.	bir	20
51.	biraz	2
52.	blok	1
53.	boğaz	1
54.	boşluk	1
55.	böyle	1
56.	bu	11
57.	bu	5
58.	bulun-	1
59.	bura	8
60.	burun	1
61.	buyur-	5

62.	ciddi	2
63.	cuma	4
64.	çağır-	2
65.	çağırma-	1
66.	çalış-	1
67.	çalışınca	2
68.	çalışma	2
69.	çek-	1
70.	çekim	1
71.	çekin-	1
72.	çektir-	3
73.	çektirebil-	1
74.	çektirip	1
75.	çektirme	1
76.	çık-	5
77.	çıkır-	1
78.	çok	9
79.	daha	5
80.	dakika	2
81.	dayanıklı	1
82.	de-	8
83.	dA (edat)	8
84.	değil (edat)	1
85.	deyince	1
86.	dezavantaj	1
87.	dil	1
88.	diş	6
89.	diz	2
90.	doktor	13
91.	dolgu	8
92.	dolgulu	1
93.	dolgun	1
94.	dön-	1
95.	dur-	3
96.	durunca	1
97.	düz	1
98.	eğer (edat)	2
99.	ekran	1
100.	el	2
101.	eşya	1
102.	et-	5
103.	etme-	1
104.	evet	7
105.	falan	1
106.	fark	1

107.	fena	1
108.	fitik	3
109.	film	5
110.	gece	1
111.	geç	2
112.	geç-	4
113.	geçir-	1
114.	geçmiş	5
115.	gel-	16
116.	gelebil-	1
117.	gelme	1
118.	genel	1
119.	ger-	1
120.	gevşetici	1
121.	gir-	2
122.	girebil-	1
123.	git-	3
124.	gitme-	1
125.	gittik	1
126.	göster-	2
127.	gösterebil-	1
128.	göz	1
129.	gözük-	2
130.	gün	1
131.	gündüz	1
132.	hafta	1
133.	haklı	1
134.	hangi	1
135.	hanım	3
136.	hanımefendi	1
137.	hareket	1
138.	hasta	2
139.	haydi	1
140.	hayır	2
141.	hemen	3
142.	hey (ünlem)	1
143.	hiç	1
144.	hissetme-	4
145.	ısınınca	1
146.	iç	2
147.	içeri	5
148.	için (edat)	2
149.	iki	5
150.	ilaç	6
151.	ilgili	1

152.	in-	1
153.	insan	1
154.	isim	1
155.	iş	1
156.	iyi	4
157.	kadar (edat)	1
158.	kafam	1
159.	kağıt	1
160.	kalkabil-	1
161.	kap-	1
162.	kapı	2
163.	karın	1
164.	karış-	1
165.	kas	1
166.	kaşe	1
167.	kat	5
168.	kayıt	4
169.	kendi	1
170.	kısım	1
171.	kız	2
172.	ki (edat)	1
173.	kimlik	2
174.	kişi	1
175.	klirik	1
176.	kolay	3
177.	komple	1
178.	kontrol	2
179.	kork-	1
180.	korkma-	1
181.	koy-	1
182.	kötü	1
183.	kulak	1
184.	kullan-	4
185.	kullanmayabil-	1
186.	kulunç	1
187.	lazım	1
188.	lütfen	3
189.	merhaba	3
190.	metal	1
191.	mI (soru edatı)	27
192.	muayene	1
193.	ne	6
194.	nere	3
195.	net	1
196.	neyse	1

197.	niçin	1
198.	normal	2
199.	numara	2
200.	numaralı	2
201.	o (işaret)	4
202.	o (kişi)	7
203.	ol-	17
204.	olabil-	3
205.	olan	2
206.	olarak	2
207.	olduk	1
208.	olma-	3
209.	olunca	1
210.	ora	2
211.	otur-	1
212.	otururken	1
213.	öğrenmek	1
214.	ön	2
215.	önce	1
216.	öyle	1
217.	parça	2
218.	parmak	1
219.	pek	2
220.	peki	2
221.	poliklinik	1
222.	problem	1
223.	radasyon	2
224.	rahat	2
225.	rahatsız	1
226.	rahatsızlık	1
227.	randevu	3
228.	rapor	1
229.	reçete	4
230.	resmen	1
231.	röntgen	7
232.	saat	1
233.	sabah	1
234.	sağ	5
235.	sağ (yön)	1
236.	savaş	2
237.	sefer	1
238.	sekreter	1
239.	sen	3
240.	serbest	1
241.	sıcak	1

242.	sıra	4
243.	sırt	4
244.	sızla-	1
245.	sistem	1
246.	siz	9
247.	son	2
248.	sonra	6
249.	sonuç	7
250.	söyle-	3
251.	su	1
252.	sür-	1
253.	süre	1
254.	sürekli	2
255.	şekilde	2
256.	şey	5
257.	şiddetli	2
258.	şikâyet	2
259.	şimdi	8
260.	şöyle	3
261.	şu	4
262.	şura	3
263.	tabii	1
264.	tam	3
265.	tamam	17
266.	taraf	1
267.	T.C. (kimlik no)	1
268.	tedbir	3
269.	tek	2
270.	tekrar	2
271.	teşekkür	6
272.	teyze	5
273.	tut-	6
274.	unut-	2
275.	unutma-	1

276.	uzan-	1
277.	uzun	2
278.	üç	2
279.	üst	2
280.	üşüt-	1
281.	vallahi	1
282.	var	16
283.	ve (edat)	2
284.	ver-	4
285.	vücut	1
286.	ya (edat)	1
287.	yahu	1
288.	yan	1
289.	yani	1
290.	yap-	5
291.	yapma-	2
292.	yaptır-	4
293.	yatın	1
294.	yavaş	2
295.	yaz-	4
296.	yenile-	1
297.	yer	4
298.	yıl	4
299.	yıpran-	1
300.	yoğun	1
301.	yok	15
302.	yoksa (edat)	2
303.	yolla-	1
304.	yukarı	4
305.	yürürken	2
306.	zaman	8
307.	zaten	1
308.	zemin	1

Tablo 55: Hastane Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	mI (soru edatı)	27
2.	bir	20
3.	ol-	17
4.	tamam	17
5.	gel-	16
6.	var	16
7.	yok	15
8.	doktor	13

9.	ağrı	12
10.	bekle-	12
11.	bu	11
12.	çok	9
13.	siz	9
14.	ağır-ı-	8
15.	ben	8
16.	bura	8
17.	de-	8

18.	dA (edat)	8
19.	dolgu	8
20.	şimdi	8
21.	zaman	8
22.	bak-	7
23.	evet	7
24.	o (kişi)	7
25.	röntgen	7
26.	sonuç	7
27.	ama (edat)	6
28.	bey	6
29.	diş	6
30.	ilaç	6
31.	ne	6
32.	sonra	6
33.	teşekkür	6
34.	tut-	6
35.	barkod	5
36.	bu	5
37.	buyur-	5
38.	çık-	5
39.	daha	5
40.	et-	5
41.	film	5
42.	geçmiş	5
43.	içeri	5
44.	iki	5
45.	kat	5
46.	sağ	5
47.	şey	5
48.	teyze	5
49.	yap-	5
50.	al-	4
51.	amaçlı	4
52.	aşağı	4
53.	bacak	4
54.	bel	4
55.	cuma	4
56.	geç-	4
57.	hissetme-	4
58.	iyi	4
59.	kayıt	4
60.	kullan-	4
61.	o (işaret)	4
62.	reçete	4

63.	sıra	4
64.	sırt	4
65.	şu	4
66.	ver-	4
67.	yaptır-	4
68.	yaz-	4
69.	yer	4
70.	yıl	4
71.	yukarı	4
72.	alın	3
73.	ayak	3
74.	çektir-	3
75.	dur-	3
76.	fitik	3
77.	git-	3
78.	hanım	3
79.	hemen	3
80.	kolay	3
81.	lütfen	3
82.	merhaba	3
83.	nere	3
84.	olabil-	3
85.	olma-	3
86.	randevu	3
87.	sen	3
88.	söyle-	3
89.	şöyle	3
90.	şura	3
91.	tam	3
92.	tedbir	3
93.	abi (ağabey)	2
94.	abla	2
95.	acaba	2
96.	an	2
97.	artınca	2
98.	ay (ünlem)	2
99.	başka	2
100.	bazen	2
101.	bırak-	2
102.	biraz	2
103.	ciddi	2
104.	çağır-	2
105.	çalışınca	2
106.	çalışma	2
107.	dakika	2

108.	diz	2
109.	eğer (edat)	2
110.	el	2
111.	geç	2
112.	gir-	2
113.	göster-	2
114.	gözük-	2
115.	hasta	2
116.	hayır	2
117.	iç	2
118.	için (edat)	2
119.	kapı	2
120.	kız	2
121.	kimlik	2
122.	kontrol	2
123.	ne	2
124.	normal	2
125.	numara	2
126.	numaralı	2
127.	olan	2
128.	olarak	2
129.	ora	2
130.	ön	2
131.	parça	2
132.	pek	2
133.	peki	2
134.	radasyon	2
135.	rahat	2
136.	savaş	2
137.	son	2
138.	sürekli	2
139.	şekilde	2
140.	şiddetli	2
141.	şikâyet	2
142.	tek	2
143.	tekrar	2
144.	unut-	2
145.	uzun	2
146.	üç	2
147.	üst	2
148.	ve (edat)	2
149.	yapma-	2
150.	yavaş	2
151.	yoksa (edat)	2
152.	yürürken	2

153.	...e doğru (edat)	1
154.	acil servis	1
155.	aç	1
156.	açı	1
157.	ağız	1
158.	aile	1
159.	ait	1
160.	alma-	1
161.	altıncı	1
162.	amalgam	1
163.	aman (ünlem)	1
164.	ameliyatlık	1
165.	anam(ünlem)	1
166.	ara	1
167.	avantaj	1
168.	ayakkabı	1
169.	az	1
170.	bakabil-	1
171.	bas-	1
172.	basılacak	1
173.	baş	1
174.	başla-	1
175.	bekleme-	1
176.	bel	1
177.	beyaz	1
178.	bilme-	1
179.	blok	1
180.	boğaz	1
181.	boşluk	1
182.	böyle	1
183.	bulun-	1
184.	burun	1
185.	çağırma-	1
186.	çalış-	1
187.	çek-	1
188.	çekim	1
189.	çekin-	1
190.	çektirebil-	1
191.	çektirip	1
192.	çektirme	1
193.	çıkır-	1
194.	dayanıklı	1
195.	değil (edat)	1
196.	deyince	1
197.	dezavantaj	1

198.	dil	1
199.	dolgunlu	1
200.	dolgun	1
201.	dön-	1
202.	durunca	1
203.	düz	1
204.	ekran	1
205.	eşya	1
206.	etme-	1
207.	falan	1
208.	fark	1
209.	fena	1
210.	gece	1
211.	geçir-	1
212.	gelebil-	1
213.	gelme	1
214.	genel	1
215.	ger-	1
216.	gevşetici	1
217.	girebil-	1
218.	gitme-	1
219.	gittik	1
220.	gösterebil-	1
221.	göz	1
222.	gün	1
223.	gündüz	1
224.	hafta	1
225.	haklı	1
226.	hangi	1
227.	hanımefendi	1
228.	hareket	1
229.	haydi	1
230.	hey (ünlem)	1
231.	hiç	1
232.	ısınca	1
233.	ilgili	1
234.	in-	1
235.	insan	1
236.	isim	1
237.	iş	1
238.	kadar (edat)	1
239.	kafa	1
240.	kâğıt	1
241.	kalkabil-	1
242.	kap-	1

243.	karın	1
244.	karış-	1
245.	kas	1
246.	kaşe	1
247.	kendi	1
248.	kısım	1
249.	ki (edat)	1
250.	kişi	1
251.	klirik	1
252.	komple	1
253.	kork-	1
254.	korkma-	1
255.	koy-	1
256.	kötü	1
257.	kulak	1
258.	kullanmayabil-	1
259.	kulunç	1
260.	lazım	1
261.	metal	1
262.	muayene	1
263.	net	1
264.	neyse	1
265.	niçin	1
266.	olduk	1
267.	olunca	1
268.	otur-	1
269.	otururken	1
270.	öğrenmek	1
271.	önce	1
272.	öyle	1
273.	parmak	1
274.	poliklinik	1
275.	problem	1
276.	rahatsız	1
277.	rahatsızlık	1
278.	raporun	1
279.	resmen	1
280.	saat	1
281.	sabah	1
282.	sağ (yön)	1
283.	sefer	1
284.	sekreter	1
285.	serbest	1
286.	sıcak	1
287.	sızla-	1

288.	sistem	1
289.	su	1
290.	sür-	1
291.	süre	1
292.	tabii	1
293.	taraf	1
294.	T.C. (kimlik no)	1
295.	unutma-	1
296.	uzan-	1
297.	üşüt-	1
298.	vallahi	1
299.	vücut	1

300.	ya (edat)	1
301.	yahu	1
302.	yan	1
303.	yani	1
304.	yatın	1
305.	yenile-	1
306.	yıpran-	1
307.	yoğun	1
308.	yolla-	1
309.	zaten	1
310.	zemin	1

Tablo 56: Hastane Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	doktor
2.	kulak
3.	burun
4.	boğaz
5.	randevu
6.	bel
7.	ağrı
8.	ilaç
9.	röntgen
10.	ameliyat
11.	bel fıtığı
12.	reçete
13.	hasta
14.	sonuç
15.	rapor
16.	sırt
17.	şikayet

18.	ağrı
19.	bacak
20.	diz
21.	film
22.	barkod
23.	kas gevşetici
24.	karın
25.	göz
26.	poliklinik
27.	reçete
28.	sekreter
29.	kimlik
30.	diş
31.	dolgu
32.	sızı
33.	dil
34.	ağız

Tablo 57: Hastane Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	randevu almak
2.	kayıt yapmak
3.	Geçmiş olsun!
4.	Sağ ol!
5.	sonuç göstermek
6.	kaşe basmak
7.	Ne olur ne olmaz!
8.	kendini unutmak
9.	hissetmek

10.	kontrole gitmek
11.	film çektmek
12.	röntgen çektmek
13.	teşekkür etmek
14.	kafası karışmak
15.	radyasyon kapmak
16.	kayıt yapmak
17.	kulunç tutmak
18.	sıcak tutmak

19.	iyi gözükmek
20.	ayakta durmak
21.	ilaç yazmak
22.	muayene etmek
23.	ağrı tutmak
24.	rahatsız olmak
25.	kötü olmak

26.	randevu yazmak
27.	ağzını açmak
28.	kayıt yaptırmak
29.	İyi çalışmalar!
30.	Kolay gelsin!
31.	teşekkür etmek

- **Eczaneler**

Sağlık hizmetleri içerisinde yer alan eczaneler, insanların tedavileri için gerekli ilaç ve tıbbi malzemeleri temin ettiği yerlerdir. Eczanelerde ilaç ve tıbbi malzeme alışverişi sırasında kullanılan kelimelerin varlığını tespit etmek temel ihtiyaçları karşılamak için önemlidir.

Tablo 58: Eczane Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	ad (isim)	1
2.	al-	6
3.	alabil-	2
4.	Allah	1
5.	ama	1
6.	amca	1
7.	an	1
8.	bekle-	1
9.	ben	2
10.	bu	1
11.	buçuk	1
12.	bura	2
13.	buyur-	5
14.	çek-	1
15.	çık-	1
16.	dA (edat)	1
17.	de-	1
18.	et-	3
19.	etme-	1
20.	ev	2
21.	fark	1
22.	geç-	1
23.	geçmiş	1
24.	gel-	2
25.	gerek-	1
26.	gün	1
27.	hazır	1
28.	hepsi	1

29.	ilaç	6
30.	iğne	1
31.	iki	2
32.	iş	1
33.	iyi	1
34.	kadar (edat)	2
35.	kart	2
36.	kız (cinsiyet)	2
37.	ki (edat)	1
38.	kimlik	1
39.	kolay	2
40.	kullan-	2
41.	kullanacak	1
42.	lira	3
43.	mI (soru edatı)	6
44.	muayene	2
45.	nasıl	2
46.	niye	1
47.	o (işaret)	1
48.	ol-	5
49.	olan	1
50.	otur-	2
51.	öyle	1
52.	peki	1
53.	razı	1
54.	reçete	4
55.	sağ	1
56.	sen	2
57.	sıkıntı	1

58.	siz	1
59.	soyad	1
60.	şifre	1
61.	şimdi	1
62.	şöyle	1
63.	şu	1
64.	tamam	4
65.	tane	1
66.	telefon	4
67.	teşekkür	2
68.	teyze	2

69.	tut-	2
70.	ücret	3
71.	ücret	2
72.	üzeri	1
73.	var	3
74.	ver-	3
75.	yap-	1
76.	yaz-	3
77.	yok	6
78.	yüksek	1
79.	yüzden (dolayı)	1

Tablo 59: Eczane Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	al-	6
2.	ilaç	6
3.	mI (soru edatı)	6
4.	yok	6
5.	buyur-	5
6.	ol-	5
7.	reçete	4
8.	tamam	4
9.	telefon	4
10.	et-	3
11.	lira	3
12.	ücret	3
13.	var	3
14.	ver-	3
15.	yaz-	3
16.	alabil-	2
17.	ben	2
18.	bura	2
19.	ev	2
20.	gel-	2
21.	iki	2
22.	kadar (edat)	2
23.	kart	2
24.	kız (cinsiyet)	2
25.	kolay	2
26.	kullan-	2
27.	muayene	2
28.	nasıl	2
29.	otur-	2
30.	sen	2

31.	teşekkür	2
32.	teyze	2
33.	tut-	2
34.	ücret	2
35.	ad (isim)	1
36.	Allah	1
37.	ama	1
38.	amca	1
39.	an	1
40.	bekle-	1
41.	bu	1
42.	buçuk	1
43.	çek-	1
44.	çık-	1
45.	dA (edat)	1
46.	de-	1
47.	etme-	1
48.	fark	1
49.	geç-	1
50.	geçmiş	1
51.	gerek-	1
52.	gün	1
53.	hazır	1
54.	hepsi	1
55.	iğne	1
56.	iş	1
57.	iyi	1
58.	ki (edat)	1
59.	kimlik	1
60.	kullanacak	1
61.	niye	1

62.	o (işaret)	1
63.	olan	1
64.	öyle	1
65.	peki	1
66.	razı	1
67.	sağ	1
68.	sıkıntı	1
69.	siz	1
70.	soyad	1

71.	şifre	1
72.	şimdi	1
73.	şöyle	1
74.	şu	1
75.	tane	1
76.	üzeri	1
77.	yap-	1
78.	yüksek	1
79.	yüzden (dolayı)	1

Tablo 60: Eczane Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	ilaç
2.	reçete
3.	kimlik

4.	muayene
5.	ücret

Tablo 61: Eczane Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	Kolay gelsin!
2.	ilaç almak
3.	fark etmek
4.	teşekkür etmek
5.	telefon almak
6.	hazır olmak
7.	üzerine yazmak

8.	Sağ olun!
9.	Allah razı olsun!
10.	yüksek çıkmak
11.	karttan çekmek
12.	iğne yapmak
13.	İyi günler!
14.	Geçmiş olsun!

5.1.7. Açık Alanlar

AOÖÇ' de yer alan açık alanlar bağlamında parklar, sokaklar ve meydanlar yer almaktadır. Çalışma için oyun parkları, sokak ve meydanlardan ses kayıtları alınmıştır.

- **Çocuk Parkı**

AOÖÇ'de geçen açık alanlardan bir tanesi de parklardır. Genellikle çocukların kullandığı parklarda onlara annelerin eşlik ettiği görülmüştür. Bağlamda geçen kelimelerin listesi aşağıda verilmiştir.

Tablo 62: Çocuk Parkı Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	akıl	1
2.	ama	1
3.	anne	3
4.	aşağı	1
5.	at-	2
6.	ben	1
7.	berbat	1
8.	bırak-	1
9.	bir	1
10.	birlikte	1
11.	bura	3
12.	büyük	1
13.	çık-	7
14.	çıkart-	1
15.	dur-	2
16.	düş-	2
17.	düzgün	1
18.	efendim	1
19.	et	1
20.	geç-	1
21.	haydi	1
22.	hop	1
23.	in-	1
24.	kaç-	2

25.	kay-	2
26.	kaydırak	3
27.	kısım	1
28.	kız(cinsiyet)	1
29.	koş-	2
30.	mI (soru edatı)	2
31.	ne	1
32.	o (işaret)	1
33.	oğul	3
34.	onun	1
35.	ora	4
36.	orta	1
37.	oyna-	5
38.	park	2
39.	salıncak	1
40.	salla-	2
41.	su	1
42.	şey	1
43.	şu	1
44.	tahterevalli	1
45.	tamam	2
46.	üst (kıyafet)	1
47.	ya	1
48.	yap-	1
49.	yavaş	3

Tablo 63: Çocuk Parkı Bağlamında Kullanılan Kelimeler Sayısal Sıralı

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	çık-	7
2.	oyna-	5
3.	ora	4
4.	anne	3
5.	bura	3
6.	kaydırak	3
7.	oğul	3
8.	yavaş	3
9.	at-	2

10.	dur-	2
11.	düş-	2
12.	kaç-	2
13.	kay-	2
14.	koş-	2
15.	mI (soru edatı)	2
16.	park	2
17.	salla-	2
18.	tamam	2
19.	akıl	1

20.	ama	1
21.	aşağı	1
22.	ben	1
23.	berbat	1
24.	bırak-	1
25.	bir	1
26.	birlikte	1
27.	büyük	1
28.	çıkır-	1
29.	düzgün	1
30.	efendim	1
31.	et-	1
32.	geç-	1
33.	haydi	1
34.	hop	1

35.	in-	1
36.	kısım	1
37.	kız(cinsiyet)	1
38.	ne	1
39.	o (işaret)	1
40.	onun	1
41.	orta	1
42.	salıncak	1
43.	su	1
44.	şey	1
45.	şu	1
46.	tahterevalli	1
47.	üst (kıyafet)	1
48.	ya (edat)	1
49.	yap-	1

Tablo 64: Park Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	kaydırak
2.	tahterevalli
3.	salıncak

Tablo 65: Park Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	berbat etmek
2.	suyunu çıkarmak
3.	aklı çıkmak

- **Meydanlar- Sokaklar**

Meydanlar, büyük ve kalabalık şehirlerde en işlek yerler arasında sayılabilir. Meydan bağlamı günlük konuşulan dil ve kelimelerin rahatlıkla tespit edileceği bir bağlamdır. Meydan bağlamında yapılan dinlemelerde pek çok farklı konuda insanların konuştuğu görülmüştür.

Tablo 66 : Meydan- Sokak Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	abi	2
2.	abla	1
3.	ağla-	2

4.	al-	1
5.	alo	2
8.	am(cinsel organ)	1
6.	ama (edat)	2

7.	amca	1
9.	an	1
10.	anlama-	2
11.	anne	4
13.	ara-	1
12.	araba	2
14.	arkadaş	1
15.	at-	1
16.	baba	1
17.	bağır-	2
18.	bak-	3
19.	bank	1
20.	baş	1
21.	be (ünlem)	1
22.	bekle-	1
23.	ben	10
24.	bey	1
25.	bin-	1
26.	bir	5
27.	biz	2
28.	böyle	1
29.	bu	1
30.	bura	4
31.	çabuk	2
32.	çık-	2
33.	çocuk	1
34.	çok	3
35.	daha	1
36.	de-	2
37.	dA (edat)	4
38.	dışarı	1
39.	doğru	1
40.	dur-	6
41.	düş-	1
43.	eden	1
44.	efendim	2
45.	el	1
42.	et-	2
46.	evet	3
47.	geç-	4
48.	geçince	1
49.	gel-	4
50.	gelme-	1
51.	geri	1
52.	gibi (edat)	1

53.	gir	1
54.	git-	5
55.	görün-	1
56.	ha (ünlem)	2
57.	haber	1
59.	hâlet-	1
58.	haydi	2
60.	haydi	3
61.	hayırlısı	1
63.	hemen	1
64.	hep	1
65.	her	2
66.	herkes	1
67.	hesap	1
62.	hey (ünlem)	1
68.	hiç	1
69.	hitap	1
70.	huzursuz	1
71.	ışık	1
72.	içeri	1
73.	inşallah	1
74.	işte	2
75.	iyi	3
76.	kadar (edat)	1
78.	kal-	2
77.	kalabalık	1
79.	kalma-	1
80.	kampanya	1
81.	kapat-	1
82.	kardeş	1
83.	karşı	2
84.	kendi	1
85.	kız (cinsiyet)	2
86.	ki (edat)	6
87.	kimse	1
88.	koy-	1
89.	kötü	1
90.	kullan-	1
91.	kurma	1
92.	kurtar-	1
93.	küçük	1
94.	lan (ünlem)	2
95.	lira	1
96.	merhaba	2
97.	mI (soru edatı)	5

98.	mükemmel	1
99.	nasıl	4
100.	ne	3
101.	niye	1
102.	normal	1
106.	o (kişi)	1
107.	o (ünlem)	1
103.	oğul	3
104.	ol-	3
105.	olma-	1
108.	ora	1
109.	orta	2
110.	otur-	2
111.	öğretmen	2
112.	ön	1
113.	öyle	1
114.	para	1
115.	rengârenk	1
116.	saat	2
117.	sap	1
118.	sen	4
119.	seni	1
120.	ses	1
122.	sık-	1
121.	sıkkın	1
123.	sonra	1
124.	sor-	2
125.	soru	1
126.	söyle-	1

127.	Suriyeli	1
128.	süper	1
129.	sürpriz	1
130.	şey	1
131.	şimdi	1
132.	şöyle	1
133.	şu	2
134.	tamam	2
135.	taraf	1
136.	teşekkür	1
137.	toplantı	1
138.	ucuzluk	1
139.	uç-	3
140.	uyanma-	1
141.	vakit	1
142.	vallahi	2
143.	var	2
144.	vay (ünlem)	1
145.	ver-	1
146.	ya (edat)	3
147.	yap-	3
148.	ye-	2
149.	yeğen	1
150.	yer	2
151.	yeter	2
152.	yok	3
153.	zor	1

Tablo 67: Meydan- Sokak Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	ben	10
2.	dur-	6
3.	ki (edat)	6
4.	bir	5
5.	git-	5
6.	mI (soru edatı)	5
7.	anne	4
8.	bura	4
9.	dA (edat)	4
10.	geç-	4
11.	gel-	4
12.	nasıl	4
13.	sen	4

14.	bak-	3
15.	çok	3
16.	evet	3
17.	haydi	3
18.	iyi	3
19.	ne	3
20.	oğul	3
21.	ol-	3
22.	uç-	3
23.	ya (edat)	3
24.	yap-	3
25.	yok	3
26.	abi	2
27.	ağla-	2

28.	alo	2
29.	ama (edat)	2
30.	anlama-	2
31.	araba	2
32.	bağır-	2
33.	biz	2
34.	çabuk	2
35.	çık-	2
36.	de-	2
37.	efendim	2
38.	et-	2
39.	ha (ünlem)	2
40.	haydi	2
41.	her	2
42.	işte	2
43.	kal-	2
44.	karşı	2
45.	kız (cinsiyet)	2
46.	lan (ünlem)	2
47.	merhaba	2
48.	orta	2
49.	otur-	2
50.	öğretmen	2
51.	saat	2
52.	sor-	2
53.	şu	2
54.	tamam	2
55.	vallahi	2
56.	var	2
57.	ye-	2
58.	yer	2
59.	yeter	2
60.	abla	1
61.	al-	1
62.	am (cinsel organ)	1
63.	amca	1
64.	an	1
65.	ara-	1
66.	arkadaş	1
67.	at-	1
68.	baba	1
69.	bank	1
70.	baş	1
71.	be (ünlem)	1
72.	bekle-	1

73.	bey	1
74.	bin-	1
75.	böyle	1
76.	bu	1
77.	çocuk	1
78.	daha	1
79.	dışarı	1
80.	doğru	1
81.	düş-	1
82.	eden	1
83.	el	1
84.	geçince	1
85.	gelme-	1
86.	geri	1
87.	gibi (edat)	1
88.	gir	1
89.	görün-	1
90.	haber	1
91.	hâllet-	1
92.	hayırlısı	1
93.	hemen	1
94.	hep	1
95.	herkes	1
96.	hesap	1
97.	hey (ünlem)	1
98.	hiç	1
99.	hitap	1
100.	huzursuz	1
101.	ışık	1
102.	içeri	1
103.	inşallah	1
104.	kadar (edat)	1
105.	kalabalık	1
106.	kalma-	1
107.	kampanya	1
108.	kapat-	1
109.	kardeş	1
110.	kendi	1
111.	kimse	1
112.	koy-	1
113.	kötü	1
114.	kullan-	1
115.	kurma	1
116.	kurtar-	1
117.	küçük	1

118.	lira	1
119.	mükemmel	1
120.	niye	1
121.	normal	1
122.	o (kişi)	1
123.	o (ünlem)	1
124.	olma-	1
125.	ora	1
126.	ön	1
127.	öyle	1
128.	para	1
129.	rengârenk	1
130.	sap	1
131.	seni	1
132.	ses	1
133.	sık-	1
134.	sıkkın	1
135.	sonra	1

136.	soru	1
137.	söyle-	1
138.	Suriyeli	1
139.	süper	1
140.	sürpriz	1
141.	şey	1
142.	şimdi	1
143.	şöyle	1
144.	taraf	1
145.	teşekkür	1
146.	toplantı	1
147.	ucuzluk	1
148.	uyanma-	1
149.	vakit	1
150.	vay (ünlem)	1
151.	ver-	1
152.	yeğen	1
153.	zor	1

Tablo 68: Meydan – Sokak Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	amına koymak (küfür)
2.	canı sıkkın olmak
3.	dışarı atmak
4.	halletmek
5.	Hayırlısı olsun!
6.	hesabı kapatmak
7.	karşıya geçmek
8.	kötü haber almak
9.	ortalarda görünmemek

10.	saat kurmak
11.	sap gibi ortada kalmak
12.	soru sormak
13.	sürpriz yapmak
14.	teşekkür etmek
15.	vakit kalmak
16.	zor kurtarmak

5.1.8. Resmî Daireler

Resmî daireler pek çok resmi iş ve işlemin yapıldığı yerlerdir. Hemen hemen her vatandaşın uğradığı ve yabancıların da birtakım işlemler için uğramak zorunda kaldığı resmi daireler, yaptıkları işlerin çeşitliliği nedeniyle oldukça geniş bir kapsama sahiptir.

Tablo 69: Resmî Daireler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	abi (ağabey)	2
2.	ad	1
3.	al-	6
4.	alın-	1
5.	alma-	1
6.	ama	1
7.	an (zaman)	2
8.	arkadaş	1
9.	asansör	1
10.	at-	1
11.	bak-	1
12.	bari	1
13.	bas-	1
14.	başka	2
15.	başla-	1
16.	başvur-	1
17.	bay	1
18.	bayan	1
19.	bekle-	4
20.	ben	1
21.	beş	1
22.	beşinci	1
23.	bey	1
24.	bırak-	2
25.	bir	5
26.	biz	1
27.	borç	2
28.	bölüm	1
29.	bu	3
30.	bura	2
31.	buyur-	2
32.	büro	1
33.	büyük	1
34.	can	1
35.	çalış-	1
36.	çık-	1
37.	çok	3
38.	daire	1
39.	danışma	1
40.	de-	2
41.	dA (edat)	1
42.	değil (edat)	1
43.	dile-	1

44.	dilekçe	3
45.	dön-	1
46.	eşya	1
47.	et-	4
48.	evet	1
49.	evrak	2
50.	geç-	1
51.	gel-	6
52.	gelen	1
53.	gerek-	3
54.	gidip	2
55.	gişe	1
56.	gönder-	1
57.	görünme-	1
58.	görüş-	1
59.	gün	2
60.	hak	1
61.	hâl	2
62.	hanım	1
63.	hanımefendi	1
64.	haydi	1
65.	hayır	1
66.	helal	1
67.	herhâlde	1
68.	herkes	1
69.	hoca	1
70.	iade	1
71.	için (edat)	2
72.	ikinci	1
73.	imza	2
74.	isteme	1
75.	işlem	3
76.	iyi	2
77.	izin	1
78.	kadar (edat)	3
79.	kapat-	1
80.	kariştirma-	1
81.	kat	4
82.	katkı	2
83.	kayıt	2
84.	ki (edat)	1
85.	kişi	2
86.	kolay	1
87.	kredi	2

88.	lira	1
89.	lütfen	3
90.	mail	1
91.	merhaba	1
92.	mI (soru edatı)	3
93.	mühürle-	2
94.	mühürlet-	1
95.	nasıl	1
96.	ne	4
97.	nere	4
98.	numara	2
99.	of (ünlem)	1
100.	ol-	1
101.	olma-	1
102.	ora	1
103.	öde-	3
104.	öğrenci	1
105.	ön	1
106.	önce	1
107.	özlük	1
108.	özür	1
109.	sağ (yön)	2
110.	sayı	1
111.	sıra	7
112.	sistem	1
113.	sor-	3

114.	soyad	1
115.	şöyle	1
116.	şu	1
117.	şura	2
118.	tamam	1
119.	taraf	1
120.	taranma	1
121.	T.C. (kimlik no)	1
122.	telefon	1
123.	teslim	1
124.	teşekkür	2
125.	ücret	1
126.	üst	1
127.	vallahi	1
128.	var	3
129.	ver-	2
130.	vergi	1
131.	vezne	5
132.	ya (edat)	1
133.	yan-	1
134.	yani	1
135.	yap-	2
136.	yatır-	1
137.	yaz-	1
138.	yok	3

Tablo 70: Resmî Daireler Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	sıra	7
2.	al-	6
3.	gel-	6
4.	bir	5
5.	vezne	5
6.	bekle-	4
7.	et-	4
8.	kat	4
9.	ne	4
10.	nere	4
11.	bu	3
12.	çok	3
13.	dilekçe	3
14.	gerek-	3
15.	işlem	3

16.	kadar (edat)	3
17.	lütfen	3
18.	mI (soru edatı)	3
19.	öde-	3
20.	sor-	3
21.	var	3
22.	yok	3
23.	abi	2
24.	an (zaman)	2
25.	başka	2
26.	bırak-	2
27.	borç	2
28.	bura	2
29.	buyur-	2
30.	de-	2
31.	evrak	2

32.	gidip	2
33.	gün	2
34.	hâl	2
35.	için (edat)	2
36.	imza	2
37.	iyi	2
38.	katkı	2
39.	kayıt	2
40.	kişi	2
41.	kredi	2
42.	mühürle-	2
43.	numara	2
44.	sağ (yön)	2
45.	şura	2
46.	teşekkür	2
47.	ver-	2
48.	yap-	2
49.	ad	1
50.	alın-	1
51.	alma-	1
52.	ama	1
53.	arkadaş	1
54.	asansör	1
55.	at-	1
56.	bak-	1
57.	bari	1
58.	bas-	1
59.	başla-	1
60.	başvur-	1
61.	bay	1
62.	bayan	1
63.	ben	1
64.	beş	1
65.	beşinci	1
66.	bey	1
67.	biz	1
68.	bölüm	1
69.	büro	1
70.	büyük	1
71.	can	1
72.	çalış-	1
73.	çık-	1
74.	daire	1
75.	danışma	1
76.	dA (edat)	1

77.	değil (edat)	1
78.	dile-	1
79.	dön-	1
80.	eşya	1
81.	evet	1
82.	geç-	1
83.	gelen	1
84.	gişe	1
85.	gönder-	1
86.	görünme-	1
87.	görüş-	1
88.	hak	1
89.	hanım	1
90.	hanımefendi	1
91.	haydi	1
92.	hayır	1
93.	helal	1
94.	herhâlde	1
95.	herkes	1
96.	hoca	1
97.	iade	1
98.	ikinci	1
99.	isteme	1
100.	izin	1
101.	kapat-	1
102.	kariştirma-	1
103.	ki (edat)	1
104.	kolay	1
105.	lira	1
106.	mail	1
107.	merhaba	1
108.	mühürlet-	1
109.	nasıl	1
110.	of (ünlem)	1
111.	ol-	1
112.	olma-	1
113.	ora	1
114.	öğrenci	1
115.	ön	1
116.	önce	1
117.	özlük	1
118.	özür	1
119.	sayı	1
120.	sistem	1
121.	soyad	1

122.	şöyle	1
123.	şu	1
124.	tamam	1
125.	taraf	1
126.	taranma	1
127.	T.C (kimlik no)	1
128.	telefon	1
129.	teslim	1
130.	ücret	1

131.	üst	1
132.	vallahi	1
133.	vergi	1
134.	ya (edat)	1
135.	yan-	1
136.	yani	1
137.	yatır-	1
138.	yaz-	1

Tablo 71: Resmî Daireler Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	büro
2.	danışma
3.	evrak
4.	gişe
5.	imza
6.	işlem

7.	kayıt
8.	mühür
9.	numara
10.	sıra
11.	vezne

Tablo 72: Resmî Daireler Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	canla başla çalışmak
2.	Hakkımı helal et!
3.	hâletmek
4.	iade istemek
5.	İyi günler!
6.	kayıt almak
7.	Kolay gelsin!

8.	numara almak
9.	özür dilemek
10.	sıra almak
11.	sıra beklemek
12.	sistemde görünmek
13.	teslim etmek

5.1.9. Emlak Ofisleri

Barınma insanın temel ihtiyaçlarından biridir. Türkiye’de barınma yerlerini kiralama ve satma işlemleriyle genel olarak emlak ofisleri ilgilenmektedir. Temel ihtiyaçlara dönük bir bağlam olduğu için buradan ses kayıtları alınmıştır.

Tablo 73: Emlak Ofisi Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	abi (ağabey)	2
2.	abla	3
3.	acaba	1
4.	al-	1
5.	alt	1

6.	ama (edat)	2
7.	anla-	1
8.	ara	1
9.	ara-	1
11.	art-	1
10.	artı	2

12.	aynı	1
13.	bak-	3
14.	bakabil-	1
15.	ben	2
16.	bil-	1
17.	bina	2
18.	bir	4
19.	biraz	2
20.	bireysel	1
21.	biz	2
22.	bu	1
23.	bugün	1
24.	bul-	1
25.	buyur-	1
26.	cam	1
27.	cephe	1
28.	civar	3
31.	de-	4
30.	dA (edat)	1
32.	değiş-	1
33.	doğalgaz	2
34.	dolap	1
35.	dur-	1
36.	el	1
37.	eski	1
38.	eşya	1
39.	ev	6
40.	full	1
41.	garaj	1
42.	gel-	1
43.	git-	1
44.	gün	1
45.	hanımefendi	1
46.	hatırla-	1
47.	her	1
49.	iç	1
48.	içeri	1
50.	iki	1
51.	iste-	1
52.	iyi	1
53.	kal-	1
54.	kart	1
55.	kat	1

56.	katlı	1
57.	kere	1
58.	kira	5
59.	kiralık	4
60.	kişi	1
61.	kolay	1
62.	kombi	2
63.	konu	1
64.	lira	2
65.	makbul	1
66.	merhaba	1
67.	mI (soru edatı)	1
68.	nasıl	1
69.	ne	1
70.	neyse	1
71.	ol-	4
72.	önemli	1
73.	sağ	2
75.	satılık	1
74.	sen	3
76.	sıfır	2
77.	sığma-	1
78.	siz	1
79.	soran	1
80.	şekil	1
81.	şey	1
82.	şimdi	1
83.	tam	1
84.	tamam	1
85.	uç-	1
86.	üçüncü	1
87.	vallahi	1
88.	var	3
89.	ver-	1
90.	vestiyer	1
91.	ya (edat)	2
92.	yakın	1
93.	yapılı	1
94.	yer	1
95.	yok	1
96.	yol	3
97.	zaten	2
98.	zor	4

Tablo 74: Emlak Ofisleri Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	ev	6
2.	kira	5
3.	bir	4
4.	de-	4
5.	kiralık	4
6.	ol-	4
7.	zor	4
8.	abla	3
9.	bak-	3
10.	civar	3
11.	sen	3
12.	var	3
13.	yol	3
14.	abi (ağabey)	2
15.	ama (edat)	2
16.	artı	2
17.	ben	2
18.	bina	2
19.	biraz	2
20.	biz	2
21.	civarı	2
22.	doğalgaz	2
23.	kombi	2
24.	lira	2
25.	sağ	2
26.	sıfır	2
27.	ya (edat)	2
28.	zaten	2
29.	acaba	1
30.	al-	1
31.	alt	1
32.	anla-	1
33.	ara	1
34.	ara-	1
35.	art-	1
36.	aynı	1
37.	bakabil-	1
38.	bil-	1
39.	bireysel	1
40.	bu	1
41.	bugün	1
42.	bul-	1
43.	buyur-	1
44.	cam	1
45.	ceph	1
46.	dA (edat)	1
47.	değiş-	1
48.	dolap	1
49.	dur-	1
50.	el	1
51.	eski	1
52.	eşya	1
53.	full	1
54.	garaj	1
55.	gel-	1
56.	git-	1
57.	gün	1
58.	hanımefendi	1
59.	hatırla-	1
60.	her	1
61.	iç	1
62.	içeri	1
63.	iki	1
64.	iste-	1
65.	iyi	1
66.	kal-	1
67.	kart	1
68.	kat	1
69.	katlı	1
70.	kere	1
71.	kişi	1
72.	kolay	1
73.	konu	1
74.	makbul	1
75.	merhaba	1
76.	mI (soru edatı)	1
77.	nasıl	1
78.	ne	1
79.	neyse	1
80.	önemli	1
81.	satılık	1
82.	sığma-	1
83.	siz	1
84.	soran	1
85.	şekil	1
86.	şey	1
87.	şimdi	1

88.	tam	1
89.	tamam	1
90.	uç-	1
91.	üçüncü	1
92.	vallahi	1
93.	ver-	1

94.	vestiyer	1
95.	yakın	1
96.	yapılı	1
97.	yer	1
98.	yok	1

Tablo 75: Emlak Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	kiralık
2.	ev
3.	2+1 (iki artı bir daire)
4.	doğalgaz
5.	bireysel kombi
6.	kat
7.	bina
8.	cephe

9.	full yapılı
10.	dolap
11.	cam
12.	vestiyer
13.	kira
14.	sıfır (yeni)
15.	satılık

Tablo 76: Emlak Ofisi Bağlamında Kullanılan Birleşik Yapılar

1.	İyi günler!
2.	kart vermek
3.	Sağ olun!
4.	Kolay gelsin!
5.	ev aramak
6.	elinde olmak
7.	içeride kalmak
8.	zor bulmak

5.1.10. Spor Salonu

Spor salonları ülkemizde özellikle yabancı uyruklu öğrencilerin spor faaliyetleri için sıklıkla gittiği yerler arasındadır. Spor salonu kayıt işlemleri ve spor salonunda konuşulanları tespit edilmek için bu alanda dinlemeler yapılmıştır.

Tablo 77: Spor Salonu Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	ağırlık	1
2.	akşam	2
3.	al-	3
4.	alabil-	1

6.	alan	1
7.	aleykümselam	1
8.	alın-	1
5.	almadan	1
9.	alt	3

10.	an	3
11.	ara-	1
12.	avantajlı	1
13.	ay	1
14.	aylık	3
15.	ayrıca	1
16.	bant	2
17.	başka	1
18.	baya	1
19.	bayan	2
20.	bekle-	1
21.	ben	2
22.	bilgi	1
23.	bir	2
24.	biraz	1
26.	bone	1
25.	bonesiz	1
27.	broşür	1
28.	bu	7
29.	buhar	1
30.	bura	3
31.	buyur-	1
32.	çalışma-	1
33.	çok	3
35.	daha	1
36.	dâhil	2
37.	danışma	1
34.	dA (edat)	2
38.	değişiklik	3
39.	duş	2
41.	efendim	3
42.	eğitim	1
43.	elden	1
44.	eski	4
40.	et-	1
45.	evet	2
46.	fitness	3
47.	fiyat	3
48.	galoş	2
51.	geçen	1
49.	geçerli	2
50.	gel-	4
52.	gibi (edat)	1
53.	girilme-	2
54.	girmek	

55.	gözlük	1
56.	grup	1
57.	gün	1
58.	hak	1
59.	hâlâ	2
60.	hamam	2
61.	hatta	1
62.	havlu	2
63.	havuz	4
64.	hayır	1
65.	hayırlı	1
66.	hepsi	1
67.	her	2
68.	hoca	2
69.	içeri	1
70.	için (edat)	6
71.	iç	2
72.	ile (edat)	1
73.	ilk	1
74.	ise (edat)	1
75.	iste-	3
76.	iyi	1
77.	kabin	1
78.	kadar (edat)	1
79.	kal-	1
80.	kampanya	3
81.	kapat-	1
82.	kart	2
83.	kayıt	4
84.	kimlik	1
85.	kirli	1
86.	koşu	2
87.	kredi	2
88.	kulvar	1
89.	lan (ünlem)	1
90.	maalesef	1
91.	mesaj	1
92.	mI (soru edatı)	10
93.	ne	3
94.	normal	1
98.	o (işaret)	1
95.	oda	1
96.	oğul	1
97.	olan	2
99.	ödeme	1

100.	peki	3
101.	profesyonel	1
102.	sadece	1
103.	salonu	2
104.	sauna	3
105.	seans	1
106.	selamünaleyküm	1
107.	siz	2
108.	son	1
109.	sor-	1
110.	spor	1
111.	şey	2
112.	şu	4
113.	tabii	3
114.	taksit	4
115.	tamam	1
116.	tane	1
117.	telefon	1
118.	temiz	1
119.	terle-	1
120.	teşekkür	1
121.	TL (Türk lirası)	1
122.	uygun	1
123.	uzun	1

124.	üye	3
125.	üyelik	2
126.	vadeli	1
127.	var	6
128.	ve (edat)	1
129.	verebil-	1
130.	ya (edat)	1
131.	yap-	4
132.	yapabil-	2
133.	yapıl-	1
134.	yaptırmak	1
135.	yararlanabil-	1
136.	yarın	1
137.	yasak	1
138.	yaz-	2
139.	yer	1
140.	yeterli	1
141.	yıl	3
142.	yıllık	4
143.	yine	1
144.	yorul-	1
145.	yüz-	1
146.	yüzme	1
147.	zaten	1

Tablo 78: Spor Salonu Bağlamında Kullanılan Kelimeler Sayısal Sıralı Sıklık

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	mI (soru edatı)	10
2.	bu	7
3.	için (edat)	6
4.	var	6
5.	eski	4
6.	gel-	4
7.	havuz	4
8.	kayıt	4
9.	şu	4
10.	taksit	4
11.	yap-	4
12.	yıllık	4
13.	al-	3
14.	alt	3
15.	an	3
16.	aylık	3
17.	bura	3

18.	çok	3
19.	değişiklik	3
20.	efendim	3
21.	fitness	3
22.	fiyat	3
23.	iste-	3
24.	kampanya	3
25.	ne	3
26.	peki	3
27.	sauna	3
28.	tabii	3
29.	üye	3
30.	yıl	3
31.	akşam	2
32.	bant	2
33.	bayan	2
34.	ben	2
35.	bir	2

36.	dâhil	2
37.	dA (edat)	2
38.	duş	2
39.	evet	2
40.	galoş	2
41.	geçerli	2
42.	girilme-	2
43.	hâlâ	2
44.	hamam	2
45.	havlu	2
46.	her	2
47.	hoca	2
48.	içinde	2
49.	kart	2
50.	koşu	2
51.	kredi	2
52.	olan	2
53.	salonu	2
54.	siz	2
55.	şey	2
56.	üyelik	2
57.	yapabil-	2
58.	yaz-	2
59.	ağırlık	1
60.	alabil-	1
61.	alan	1
62.	aleyküm selam	1
63.	alın-	1
64.	almadan	1
65.	ara-	1
66.	avantajlı	1
67.	ay	1
68.	ayrıca	1
69.	başka	1
70.	baya	1
71.	bekle-	1
72.	bilgi	1
73.	biraz	1
74.	bone	1
75.	bonesiz	1
76.	broşür	1
77.	buhar	1
78.	buyur-	1
79.	çalışma-	1
80.	daha	1

81.	danışma	1
82.	eğitim	1
83.	elden	1
84.	et-	1
85.	geçen	1
86.	gibi (edat)	1
87.	gözlük	1
88.	grup	1
89.	gün	1
90.	hak	1
91.	hatta	1
92.	hayır	1
93.	hayırlı	1
94.	hepsi	1
95.	içeri	1
96.	ile (edat)	1
97.	ilk	1
98.	ise (edat)	1
99.	iyi	1
100.	kabin	1
101.	kadar (edat)	1
102.	kal-	1
103.	kapat-	1
104.	kimlik	1
105.	kirli	1
106.	kulvar	1
107.	lan (ünlem)	1
108.	maalesef	1
109.	mesaj	1
110.	normal	1
111.	o (işaret)	1
112.	oda	1
113.	oğul	1
114.	ödeme	1
115.	profesyonel	1
116.	sadece	1
117.	seans	1
118.	selamünaleyküm	1
119.	son	1
120.	sor-	1
121.	spor	1
122.	tamam	1
123.	tane	1
124.	telefon	1
125.	temiz	1

126.	terle-	1
127.	teşekkür	1
128.	Tl (Türk lirası)	1
129.	uygun	1
130.	uzun	1
131.	vadeli	1
132.	ve (edat)	1
133.	verebil-	1
134.	ya (edat)	1
135.	yapıl-	1
136.	yaptırmak	1

137.	yararlanabil-	1
138.	yarın	1
139.	yasak	1
140.	yer	1
141.	yeterli	1
142.	yine	1
143.	yorul-	1
144.	yüz-	1
145.	yüzme	1
146.	zaten	1
147.	girmek	1

Tablo 79: Spor Salonları Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	bone
2.	buhar
3.	duş kabini
4.	fitness
5.	galoş
6.	gözlük (yüzücü gözlüğü)
7.	hamam
8.	havlu
9.	havuz

10.	kampanya
11.	kayıt
12.	koşu bandı
13.	kulvar
14.	sauna
15.	spor
16.	üye
17.	üyelik

Tablo 80: Spor Salonları Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	Aleykümselam!
2.	bilgi vermek
3.	Hayırlı akşamlar!
4.	İyi akşamlar!
5.	kayıt yaptırmak

6.	mesaj gelmek
7.	Selamünaleyküm!
8.	taksit yapmak
9.	teşekkür etmek

5.1.11. Özel Alan

Bu çalışma için özel alanlardan birine örnek olması açısından bir ailedeki doğum günü partisi ses kaydına alınmıştır. AOÖÇ’de özel alanlar insanların birinci dereceden akrabaları, dostları ve arkadaşlarını kapsayacak şekilde verilmiştir, bu yüzden bağlama özgü kelimeler kısmında akrabalık bildiren kelimeler de alınmıştır.

Tablo 81: Doğum Günü Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Alfabetik Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	a (ünlem)	1
2.	abi	1
3.	abla	2
4.	aç-	1
5.	adam	1
6.	ağla-	3
7.	al-	6
8.	alkış	4
9.	alkışla-	1
10.	Allah	1
11.	ama	1
12.	amca	2
13.	anne	2
14.	ayır-	2
15.	ayrıca	1
16.	ay (ünlem)	1
17.	bağır-	1
18.	bak-	5
19.	ben	5
20.	bir	5
21.	birlik	2
22.	bu	2
23.	büyüt-	1
24.	çağır-	1
25.	çakmak	2
26.	çek-	5
27.	çocuk	4
29.	dağıt-	1
30.	dayı	1
31.	de-	1
28.	dA (edat)	1
32.	doğ-	7
33.	dur-	1
34.	et-	3
35.	fotoğraf	1
36.	geç-	1
37.	gel-	14
38.	güzel	2
39.	hala	3
40.	haydi	6

41.	hayırlı	1
42.	hazırla-	3
44.	hediye	3
45.	ışık	2
46.	iki	1
47.	iyi	7
48.	kamyon	1
49.	kapat-	2
50.	kes-	3
51.	ki (edat)	7
52.	kim	1
53.	kocaman	3
54.	kork-	4
55.	koy-	2
56.	masa	1
57.	maşallah	2
58.	mI (soru edatı)	1
59.	nasip	1
60.	nere	2
63.	o (işaret)	2
61.	oğul	4
62.	ol-	8
64.	onlar	2
65.	oy (ünlem)	3
66.	ömür	2
67.	öpücük	1
68.	pasta	4
69.	sağ	1
70.	sen	4
71.	servis	1
72.	siz	1
73.	süper	1
74.	şaşkın	1
75.	şu	1
76.	tabak	2
77.	tebrik	1
78.	telefon	1
79.	teşekkür	1
80.	teyze	1
81.	uğurlu	1
82.	uzun	1

83.	üç	1
84.	üfle-	5
85.	ve (edat)	1
86.	ver-	1

87.	yakın	1
88.	yaş	1
89.	yenge	3
90.	yeter	1

Tablo 82: Doğum Günü Bağlamında Kullanılan Kelimeler (Sayısal Sıralı Sıklık)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	gel-	14
2.	ol-	8
3.	doğ-	7
4.	iyi	7
5.	ki (edat)	7
6.	al-	6
7.	haydi	6
8.	bak-	5
9.	ben	5
10.	bir	5
11.	çek-	5
12.	üfle-	5
13.	alkış	4
14.	çocuk	4
15.	kork-	4
16.	oğul	4
17.	pasta	4
18.	sen	4
19.	ağla-	3
20.	et-	3
21.	hala	3
22.	hazırla-	3
23.	hediyeye	3
24.	kes-	3
25.	kocaman	3
26.	oy (ünlem)	3
27.	yenge	3
28.	abla	2
29.	amca	2
30.	anne	2
31.	ayır-	2
32.	birlik	2
33.	bu	2
34.	çakmak	2
35.	güzel	2
36.	ışık	2

37.	kapat-	2
38.	koy-	2
39.	maşallah	2
40.	nere	2
41.	o (işaret)	2
42.	onlar	2
43.	ömür	2
44.	tabak	2
45.	a (ünlem)	1
46.	abi (ağabey)	1
47.	aç-	1
48.	adam	1
49.	alkışla-	1
50.	Allah	1
51.	ama	1
52.	ayrıca	1
53.	ay (ünlem)	1
54.	bağır-	1
55.	büyüt-	1
56.	çağır-	1
57.	dağıt-	1
58.	dayı	1
59.	de-	1
60.	dA (edat)	1
61.	dur-	1
62.	fotoğraf	1
63.	geç-	1
64.	hayırlı	1
65.	iki	1
66.	kamyon	1
67.	kim	1
68.	masa	1
69.	mI (soru edatı)	1
70.	nasip	1
71.	öpücük	1
72.	sağ	1
73.	servis	1

74.	siz	1
75.	süper	1
76.	şaşkın	1
77.	şu	1
78.	tebrik	1
79.	telefon	1
80.	teşekkür	1
81.	teyze	1

82.	uğurlu	1
83.	uzun	1
84.	üç	1
85.	ve (edat)	1
86.	ver-	1
87.	yakın	1
88.	yaş	1
89.	yeter	1

Tablo 83: Doğum Günü Bağlamına Özgü Kelimeler

1.	abla
2.	alkış
3.	amca
4.	anne
5.	baba
6.	hala

7.	dayı
8.	kız (evlat)
9.	oğul (evlat)
10.	pasta
11.	teyze
12.	yenge

Tablo 84: Doğum Günü Bağlamında Geçen Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar

1.	adam olmak
2.	Allah hayırlı bir ömür nasip etsin!
3.	fotoğraf çekmek
4.	İyi ki doğdun!
5.	Ömrü güzel olsun!
6.	Ömrü uzun olsun!

7.	öpücük vermek
8.	Sağ olun!
9.	servise hazırlamak
10.	süper olmak
11.	tebrik etmek
12.	teşekkür etmek
13.	Hayırlı uğurlu olsun!

5.2. Bağlam Dışı Konuşmalarda Geçen Kelimeler

Bu bölümde bağlam dışı konuşmalarda yer alan kelimelerin listesi verilmiştir. Konumuzun aslını teşkil etmediği için buradaki kelimeler analiz edilmemiş fakat araştırmacılara kaynaklık etmesi ve günlük hayatta konuşulan kelimeler hakkında bilgi verici olduğu düşünüldüğü için çalışmaya eklenmiştir. Kelimeler çekim eklerinden arındırılmamış, edatlar belirtilmemiş, ve özel isimler çıkarılmamıştır elde edilen kelimelerin, mevcut kayıtlardaki şekilleri verilmiştir.

Tablo 85: Bağlam Dışı Konuşmalarda Geçen Kelimelerin Sıklık Listesi

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	ya	45
2.	çok	41
3.	yok	36
4.	bir	34
5.	ben	31
6.	var	27
7.	de	22
8.	ne	21
9.	ama	21
10.	abi	19
11.	da	18
12.	bu	18
13.	değil	17
14.	ki	15
15.	şu	15
16.	iyi	14
17.	evet	14
18.	tamam	14
19.	o	14
20.	haydi	13
21.	mı	13
22.	sen	13
23.	mi	12
24.	daha	11
25.	anne	11
26.	sonra	11
27.	zaten	11
28.	orada	10
29.	her	10
30.	biz	10
31.	onu	10
32.	dur	10
33.	şey	10
34.	oğlum	10
35.	şimdi	9
36.	adam	9
37.	gel	9
38.	görüşürüz	9
39.	diye (edat)	9
40.	ha	9

41.	üç	8
42.	beni	8
43.	kadar	8
44.	Allah	8
45.	olsun	8
46.	öyle	8
47.	hiç	7
48.	güzel	7
49.	niye	7
50.	oldu	7
51.	böyle	6
52.	araba	6
53.	alo	6
54.	lan	6
55.	benim	6
56.	geçiyor	6
57.	yani	6
58.	iki	6
59.	bakalım	6
60.	ondan	6
61.	işte	6
62.	Konya'da	6
63.	hadi	6
64.	seni	5
65.	gidelim	5
66.	olur	5
67.	falán	5
68.	diyor	5
69.	dakikaya	5
70.	vardı	5
71.	mu	5
72.	sıcak	5
73.	biraz	5
74.	söyle	5
75.	için	5
76.	onun	5
77.	oradan	5
78.	hemen	5
79.	belediye	5
80.	beş	5
81.	aldım	4

82.	evde	4
83.	kaç	4
84.	diyorum	4
85.	park	4
86.	burada	4
87.	buraya	4
88.	herhâlde	4
89.	burası	4
90.	anlamıyorum	4
91.	hocam	4
92.	efendim	4
93.	sık	4
94.	hayır	4
95.	be	4
96.	şöyle	4
97.	an	4
98.	yeter	4
99.	Ankara	4
100.	demiş	4
101.	pek	4
102.	baba	4
103.	hem	4
104.	neyse	4
105.	zaman	4
106.	canım	3
107.	kötü	3
108.	birinci	3
109.	Konya	3
110.	yere	3
111.	lira	3
112.	yaz	3
113.	mesela	3
114.	yapmış	3
115.	bunu	3
116.	yeri	3
117.	bizim	3
118.	buradan	3
119.	tane	3
120.	olmazsa	3
121.	senin	3
122.	geçer	3
123.	geliyor	3
124.	süper	3
125.	gelir	3
126.	kalabalık	3

127.	haberinin	3
128.	oraya	3
129.	pahalı	3
130.	hava	3
131.	hani	3
132.	hala	3
133.	olmaz	3
134.	sıkıntı	3
135.	numara	3
136.	uçuyorum	3
137.	doğru	3
138.	vallahi	3
139.	kimse	3
140.	neydi	3
141.	uzak	3
142.	ulaşım	3
143.	ev	3
144.	sınav	3
145.	otobüs	3
146.	en	3
147.	teyzem	3
148.	nasılsın	3
149.	telefon	3
150.	ağabey	3
151.	Zeynep	3
152.	batak	3
153.	abla	3
154.	bana	3
155.	Adanaspor	3
156.	şarj	3
157.	bekliyoruz	3
158.	bak	3
159.	şuraya	3
160.	on	2
161.	ederiz	2
162.	şekilde	2
163.	Avrupa	2
164.	oluyor	2
165.	ece	2
166.	kaldım	2
167.	içeri	2
168.	az	2
169.	telefonu	2
170.	eve	2
171.	eski	2

172.	şeker	2
173.	onları	2
174.	ay	2
175.	altmış	2
176.	ay	2
177.	tekrar	2
178.	içine	2
179.	almıştım	2
180.	ayrı	2
181.	olsa	2
182.	diğer	2
183.	diyorsan	2
184.	karşıya	2
185.	dolmuş	2
186.	vallahi	2
187.	verecek	2
188.	numarayı	2
189.	vermiyor	2
190.	akşam	2
191.	normalde	2
192.	bahsediyorum	2
193.	valla	2
194.	ağlama	2
195.	düğün	2
196.	Türkiye	2
197.	Türk	2
198.	iyiyim	2
199.	Şerafettin	2
200.	kampüs	2
201.	ucuzluk	2
202.	kar	2
203.	olacak	2
204.	aleti	2
205.	ali	2
206.	almışlar	2
207.	tabi	2
208.	ara	2
209.	gidip	2
210.	siz	2
211.	hatırlayamıyorum	2
212.	saat	2
213.	hayırlısıyla	2
214.	gideriz	2
215.	gidecek	2
216.	gibi (edat)	2

217.	özel	2
218.	gideceğim	2
219.	gideceğiz	2
220.	ses	2
221.	göre (edat)	2
222.	önce	2
223.	güzeldi	2
224.	sağ	2
225.	ha	2
226.	aradım	2
227.	önemli	2
228.	Halil	2
229.	saatte	2
230.	öf	2
231.	araç	2
232.	sana	2
233.	hep	2
234.	soracağım	2
235.	otobüsü	2
236.	İstanbul'a	2
237.	inşallah	2
238.	arıyoruz	2
239.	geleyim	2
240.	geldik	2
241.	geldi	2
242.	ortada	2
243.	nereye	2
244.	Anadolu	2
245.	çocuğun	2
246.	askerlik	2
247.	gelince	2
248.	gelmedi	2
249.	geç	2
250.	hi	2
251.	hey	2
252.	herkes	2
253.	çıkalım	2
254.	pazar	2
255.	gençler	2
256.	üzere (edat)	2
257.	gelmek	2
258.	anda	2
259.	ünlü	2
260.	aman	2
261.	almam	2

262.	yine	2
263.	yapalım	2
264.	bile	2
265.	bileyim	2
266.	bizimkiler	2
267.	maç	2
268.	kızım	2
269.	buçuğa	2
270.	mü	2
271.	yap	2
272.	kitap	2
273.	yapıyorsun	2
274.	canın	2
275.	nasip	2
276.	dedim	2
277.	yirmi	2
278.	şurada	2
279.	acayip	2
280.	çabuk	2
281.	koyayım	2
282.	bugün	2
283.	bulamıyorsun	2
284.	yerde	2
285.	yüz	2
286.	yapıyor	2
287.	bilmiyorum	2
288.	küfür	2
289.	yer	2
290.	bunlar	2
291.	bol	2
292.	maçı	2
293.	merhaba	2
294.	buluruz	2
295.	yaptım	2
296.	küme	2
297.	şura	2
298.	yemiş	2
299.	başka	2
300.	yıl	2
301.	yolu	2
302.	yavaş	2
303.	birlikte	2
304.	biter	2
305.	şurası	2
306.	yol	2

307.	vın	2
308.	belediyede	2
309.	yoruldun	2
310.	yaşa	2
311.	dedi	2
312.	nereden	2
313.	yukarı	2
314.	bekle	2
315.	bence	2
316.	biterse	2
317.	dakika	2
318.	çalışacağız	2
319.	lazım	2
320.	kim	2
321.	yakın	2
322.	bağırma	2
323.	bizde	2
324.	nasıl	2
325.	beyaz	2
326.	ye-	2
327.	kilo	2
328.	an	1
329.	payı	1
330.	Mevlâna	1
331.	metro	1
332.	paslanmalar	1
333.	parasına	1
334.	öğretmenim	1
335.	metallica	1
336.	Peyami Safa	1
337.	pezevenk	1
338.	parasını	1
339.	pasif	1
340.	öğretmen	1
341.	pazarını	1
342.	üniversite	1
343.	dışında	
344.	markete	1
345.	sadece	1
346.	madem	1
347.	salonu	1
348.	sabah	1
349.	saatlik	1
350.	mahkûm	1
351.	saatimi	1

352.	samimiyetle	1
353.	önemlisi	1
354.	sap	1
355.	sargısı	1
356.	lisesinde	1
357.	lokum	1
358.	sancak	1
359.	samimiyiz	1
360.	Macit	1
361.	saati	1
362.	ruh	1
363.	özellikle	1
364.	üzerine	1
365.	psikolojik	1
366.	mecazlı	1
367.	problemi	1
368.	öğrenci	1
369.	Özgecan'ı	1
370.	psikolojisi	1
371.	Ramazan	1
372.	mahvediyor	1
373.	romanlarından	1
374.	önü	1
375.	marka	1
376.	rengârenk	1
377.	ördüğüm	1
378.	planın	1
379.	ortalık	1
380.	olay	1
381.	oldum	1
382.	olmayabilir	1
383.	olacakmış	1
384.	şu	1
385.	okuyan	1
386.	olabilir	1
387.	şoförüyum	1
388.	önceden	1
389.	olmuyor	1
390.	musunuz	1
391.	olup	1
392.	olurdu	1
393.	olsam	1
394.	mükemmeldi	1
395.	olmuştu	1
396.	mısın	1

397.	müzik	1
398.	okumuştum	1
399.	okumuştuk	1
400.	nedir	1
401.	şeye	1
402.	şeyin	1
403.	şeyi	1
404.	şeyim	1
405.	neredeyim	1
406.	neyi	1
407.	şeyimi	1
408.	şeyden	1
409.	ocağı	1
410.	nasılsınız	1
411.	okulda	1
412.	şoförler	1
413.	okul	1
414.	okudum	1
415.	oh	1
416.	ok	1
417.	Mustafa	1
418.	oluruz	1
419.	mil	1
420.	ortalarda	1
421.	Osmanağa'dan	1
422.	üçe	1
423.	orası	1
424.	milyon	1
425.	üçten	1
426.	oradayım	1
427.	otobüsleri	1
428.	meğer (edat)	1
429.	oturayım	1
430.	oturuyor	1
431.	oturuyoruz	1
432.	oturalım	1
433.	otur	1
434.	Mevlana'nın	1
435.	otobüsün	1
436.	instagram	1
437.	minibüsteyim	1
438.	ona	1
439.	moralim	1
440.	miyim	1
441.	moralimi	1

442.	muhabbetim	1
443.	şunları	1
444.	şunu	1
445.	oluşmuş	1
446.	onlar	1
447.	onlara	1
448.	ıslak	1
449.	misin	1
450.	o	1
451.	miktar	1
452.	ışıklardan	1
453.	şehre	1
454.	onula	1
455.	oyun	1
456.	çıkabilirdi	1
457.	vereyim	1
458.	verende	1
459.	verirdi	1
460.	veriyorsun	1
461.	veriyoruz	1
462.	vereceğim	1
463.	vereceksin	1
464.	vay	1
465.	Vehbi	1
466.	çantadan	1
467.	verdiği	1
468.	vermeyebilirlermiş	1
469.	versen	1
470.	çalışmıyorlar	1
471.	çalışma	1
472.	yad	1
473.	yakası	1
474.	iksse	1
475.	çalışıyor	1
476.	versene	1
477.	çalışıyorum	1
478.	versin	1
479.	Vodafone	1
480.	çarşı	1
481.	vatandaş	1
482.	ucuz	1
483.	tığla	1
484.	çekeceksin	1
485.	ulustayım	1
486.	unutuyorum	1

487.	tıpta	1
488.	tutar	1
489.	toplantıda	1
490.	Torku	1
491.	tuhaf	1
492.	tutabilir	1
493.	uyanamadım	1
494.	uyandırma	1
495.	çağır	1
496.	çay	1
497.	varınca	1
498.	çat	1
499.	çağırmişti	1
500.	çağırıyorlar	1
501.	uyuyakalmış	1
502.	uyuyorum	1
503.	çek	1
504.	vaktim	1
505.	yakından	1
506.	çalışıyorlar	1
507.	yerlerde	1
508.	yerler	1
509.	yürür	1
510.	yetişemezsiniz	1
511.	yetişemiyoruz	1
512.	yürürüz	1
513.	yeni	1
514.	yediğimiz	1
515.	yüzde	1
516.	yemek	1
517.	yemeyeceğim	1
518.	yetmiyor	1
519.	yeğenim	1
520.	yollar	1
521.	yurt	1
522.	yolunu	1
523.	yorulmadım	1
524.	yola	1
525.	yoktu	1
526.	yiyeceksin	1
527.	yiyeceğim	1
528.	yiyin	1
529.	yürümeyi	1
530.	yatırırız	1
531.	yatırım	1

532.	yapacağız	1
533.	yaparsın	1
534.	yapma	1
535.	yapmasını	1
536.	yapacaksın	1
537.	yanınızda	1
538.	yalnız	1
539.	çalıyor	1
540.	yanlış	1
541.	yanında	1
542.	yapmayın	1
543.	çaktı	1
544.	Yasin	1
545.	yatağanlı	1
546.	yıprandım	1
547.	yatırmam	1
548.	yaramazsın	1
549.	yaptınız	1
550.	zor	1
551.	zihnimde	1
552.	yaptı	1
553.	zengin	1
554.	toparlayacaksın	1
555.	tok	1
556.	sorarız	1
557.	soran	1
558.	sordun	1
559.	sorma	1
560.	yorulmuşsun	1
561.	sor	1
562.	sonuçları	1
563.	sizinle	1
564.	çıkamaz	1
565.	çıkana	1
566.	sonuçlar	1
567.	sorman	1
568.	sormayacaklar	1
569.	stres	1
570.	stresi	1
571.	stresinden	1
572.	Suriyeli	1
573.	stat	1
574.	stadyum	1
575.	sormayalım	1
576.	soru	1

577.	soruyorum	1
578.	spor	1
579.	sizin	1
580.	sizi	1
581.	sekiz	1
582.	sefer	1
583.	seksen	1
584.	selam	1
585.	sence	1
586.	sağlık	1
587.	sağlama	1
588.	saymıyoruz	1
589.	sayılır	1
590.	ölümlü	1
591.	sağa	1
592.	sene	1
593.	öbür	1
594.	siktir	1
595.	sipariş	1
596.	sizde	1
597.	size	1
598.	seçim	1
599.	sesin	1
600.	çıkıp	1
601.	seninle	1
602.	sesi	1
603.	sesimiş	1
604.	çünkü	1
605.	söyledik	1
606.	takımları	1
607.	çekmişler	1
608.	çekiyorum	1
609.	tarafa	1
610.	tarafatar	1
611.	taksiyi	1
612.	taksiye	1
613.	tadı	1
614.	çekmişti	1
615.	takip	1
616.	Taksim'deyim	1
617.	taftaydı	1
618.	taftayım	1
619.	termosunun	1
620.	teyze	1
621.	teşekkür	1

622.	TL	1
623.	çekin	1
624.	telefonunu	1
625.	tarafında	1
626.	tavana	1
627.	taşıma	1
628.	lisede	1
629.	sıçayım	1
630.	sınavdan	1
631.	söyleyişlerde	1
632.	söylüyordu	1
633.	sözde	1
634.	çoğu	1
635.	çözümlemesini	1
636.	söyleyin	1
637.	söylediler	1
638.	söyledim	1
639.	söylemedi	1
640.	söyleyeceksin	1
641.	Sümeyye	1
642.	süpermarket	1
643.	sıkma	1
644.	sıkıldım	1
645.	çocuk	1
646.	çektiriyor	1
647.	sıkkın	1
648.	çocukları	1
649.	sürekli	1
650.	sürpriz	1
651.	sürü	1
652.	sıfır	1
653.	sarı	1
654.	kalsan	1
655.	bırakayım	1
656.	büyümesin	1
657.	bırakmadım	1
658.	bırakıp	1
659.	caddesinde	1
660.	cadde	1
661.	büyümeden	1
662.	büyükşehir	1
663.	Bursa'da	1
664.	buradaki	1
665.	börek	1
666.	büro	1

667.	büyük	1
668.	caddeyi	1
669.	canını	1
670.	davayı	1
671.	darılıırım	1
672.	dedem	1
673.	Defacto'da	1
674.	Defacto'ya	1
675.	dar	1
676.	dakikada	1
677.	Cerrahpaşa	1
678.	Cemal	1
679.	ciddi	1
680.	Cihan'ın	1
681.	dair	1
682.	buluşalım	1
683.	bulduğumuz	1
684.	bindik	1
685.	bin	1
686.	bindireyim	1
687.	bineceksin	1
688.	binersiniz	1
689.	bineceğiz	1
690.	bilmiyor	1
691.	bilmesin	1
692.	biliyormuş	1
693.	biliyor	1
694.	biliyorsun	1
695.	biliyorsunuz	1
696.	bilmem	1
697.	binmedin	1
698.	birazdan	1
699.	bozmayın	1
700.	borç	1
701.	bozulmam	1
702.	boş	1
703.	boşver	1
704.	Bodrum'a	1
705.	bize	1
706.	birinden	1
707.	biri	1
708.	birisi	1
709.	birisidir	1
710.	bitti	1
711.	Demiröz	1

712.	deniz	1
713.	düşüyor	1
714.	düşünüyorsun	1
715.	dışarı	1
716.	e	1
717.	edecek	1
718.	edebiyatının	1
719.	düşüneceğiz	1
720.	düşün	1
721.	dün	1
722.	dört	1
723.	dünya	1
724.	düşecek	1
725.	düştü	1
726.	edelim	1
727.	eden	1
728.	etaba	1
729.	et	1
730.	etap	1
731.	etapta	1
732.	etkileniyorum	1
733.	eskileri	1
734.	enes	1
735.	el	1
736.	ederim	1
737.	elbise	1
738.	eleyebiliriz	1
739.	elinden	1
740.	dönünce	1
741.	döneriz	1
742.	diyeceğim	1
743.	dinle	1
744.	diyemezdim	1
745.	diyorlar	1
746.	dokuza	1
747.	dişim	1
748.	değiştirmişler	1
749.	değişiklik	1
750.	dershanede	1
751.	derecede	1
752.	devamlı	1
753.	devlet	1
754.	değişiyor	1
755.	dokuzunda	1
756.	dolayı	1

757.	duruşuyla	1
758.	duruyorlar	1
759.	duydum	1
760.	duyuyorum	1
761.	dönen	1
762.	durumu	1
763.	durumdan	1
764.	dolmuştayız	1
765.	dolmuşa	1
766.	duracağım	1
767.	duraklarda	1
768.	durduralım	1
769.	bilir	1
770.	bilemedim	1
771.	anneanneme	1
772.	anlıyorum	1
773.	annem	1
774.	annen	1
775.	arabalar	1
776.	annesini	1
777.	anlayacağın	1
778.	anlarım	1
779.	Anadolu'yu	1
780.	Anadolu'nun	1
781.	ancak	1
782.	Ankara'ya	1
783.	anlamadım	1
784.	arabayla	1
785.	arabayı	1
786.	arkadaşlarıyla	1
787.	arkadaşlarım	1
788.	arkadaşım	1
789.	arkamda	1
790.	arkamızda	1
791.	arkadaş	1
792.	arena	1
793.	aradılar	1
794.	arada	1
795.	arayacağım	1
796.	arayayım	1
797.	araçlar	1
798.	amına	1
799.	amca	1
800.	adı	1
801.	adi	1

802.	adın	1
803.	Ahmet	1
804.	ailesi	1
805.	ahu	1
806.	adamlar	1
807.	acelesi	1
808.	abim	1
809.	abiciğim	1
810.	abimin	1
811.	abin	1
812.	ablamlara	1
813.	akşama	1
814.	akşamüstü	1
815.	alır	1
816.	altında	1
817.	alırız	1
818.	alıyor	1
819.	alışırsan	1
820.	altı	1
821.	alternatif	1
822.	alacaktım	1
823.	Alaeddin	1
824.	aldı	1
825.	aldığım	1
826.	almıyor	1
827.	artistlik	1
828.	artık	1
829.	bekleyin	1
830.	bekleyelim	1
831.	bekliyorum	1
832.	belasını	1
833.	belediyesi	1
834.	belediyenin	1
835.	başına	1
836.	başta	1
837.	bayram	1
838.	baya	1
839.	bazen	1
840.	bazı	1
841.	bağlı	1
842.	belediyesine	1
843.	beleşçi	1
844.	Beşiktaş'taki	1
845.	Beşiktaş'ta	1
846.	beşte	1

847.	bi	1
848.	bildiğin	1
849.	beğeniyorum	1
850.	bey	1
851.	bende	1
852.	belgesini	1
853.	benimle	1
854.	beraber	1
855.	beraberdik	1
856.	bataklar	1
857.	basit	1
858.	ayın	1
859.	aynı	1
860.	azından	1
861.	açıklanmadı	1
862.	ağrımişti	1
863.	ağlamış	1
864.	avukat	1
865.	atıyor	1
866.	Ataşehir'de	1
867.	Atatürk	1
868.	atlayacak	1
869.	atlayıp	1
870.	atmış	1
871.	ağrıyordu	1
872.	ağzındayım	1
873.	bakın	1
874.	baklava	1
875.	Bakırköy	1
876.	bankalar	1
877.	bankalarda	1
878.	bakayım	1
879.	bakarız	1
880.	aşırı	1
881.	aşkına	1
882.	babasını	1
883.	bakacağım	1
884.	bakarsın	1
885.	etmez	1
886.	etmiyorum	1
887.	kalkmasına	1
888.	kalk	1
889.	kalmadı	1
890.	kalmasın	1
891.	kalıyor	1

892.	kalsın	1
893.	kaldırılacak	1
894.	kaldık	1
895.	kafam	1
896.	kadınlar	1
897.	kafayı	1
898.	kal	1
899.	kaldı	1
900.	kalıyordu	1
901.	kampanya	1
902.	kardeşim	1
903.	kapatıyorum	1
904.	karışacak	1
905.	karışık	1
906.	karşılığı	1
907.	kapatıyorlar	1
908.	kapattım	1
909.	kanalıyla	1
910.	kampı	1
911.	kap	1
912.	kapanıyor	1
913.	kapatacaklar	1
914.	kabul	1
915.	işler	1
916.	insan	1
917.	inince	1
918.	insanlar	1
919.	insanın	1
920.	İstanbul'da	1
921.	İstanbul	1
922.	ineceksiniz	1
923.	ilgili	1
924.	hışş	1
925.	hızlı	1
926.	ikiye	1
927.	ile	1
928.	ilgilendi	1
929.	İstanbul'un	1
930.	istedim	1
931.	içeriz	1
932.	istiyorum	1
933.	işe	1
934.	işi	1
935.	işin	1
936.	istiyorsun	1

937.	istiyorsan	1
938.	istemem	1
939.	istedin	1
940.	istemezsin	1
941.	İstiklal	1
942.	istiyordu	1
943.	katlanmak	1
944.	katılmıyorum	1
945.	kum	1
946.	kullanmıyorum	1
947.	kurmuştum	1
948.	kurtaralım	1
949.	kurtardın	1
950.	kurtardık	1
951.	kullandım	1
952.	krem	1
953.	korkmayın	1
954.	Konya'ya	1
955.	Koton'dan	1
956.	koyacaksın	1
957.	kredi	1
958.	kurulmuştur	1
959.	kuruş	1
960.	Lcwaikiki	1
961.	lafını	1
962.	Lcwaikiki'de	1
963.	len	1
964.	Leyla	1
965.	laf	1
966.	la	1
967.	küçük	1
968.	köşk	1
969.	kırmızı	1
970.	kıyafetler	1
971.	kız	1
972.	Konya'nın	1
973.	konuşuyorum	1
974.	kaçırdı	1
975.	kaçında	1
976.	kaşane	1
977.	kaşanesi	1
978.	kendini	1
979.	kendine	1
980.	kaçamak	1
981.	kaybolmayın	1

982.	kayalı	1
983.	kavga	1
984.	kaybedecek	1
985.	kaybolacaksınız	1
986.	kaybolması	1
987.	kendinize	1
988.	kere	1
989.	kişiydi	1
990.	kişilermiş	1
991.	konuşması	1
992.	konuşmuyorsun	1
993.	konuşuyor	1
994.	kişi	1
995.	kitapta	1
996.	kesmiş	1
997.	kesin	1
998.	kestiler	1
999.	kitaba	1
1000.	kitabı	1
1001.	huzursuz	1
1002.	hoşçakal	1
1003.	gerekiyormuş	1
1004.	gerekiyor	1
1005.	geri	1
1006.	gerisini	1
1007.	getiririm	1
1008.	getireyim	1
1009.	gerek	1
1010.	gene	1
1011.	gelmezsen	1
1012.	gelmez	1
1013.	gelmiyor	1
1014.	gelmişler	1
1015.	gelsin	1
1016.	gezelim	1
1017.	gezeriz	1
1018.	gideceksin	1
1019.	gidecekleri	1
1020.	gideyim	1
1021.	gidin	1
1022.	gidiyor	1
1023.	geçtik	1
1024.	geçsin	1
1025.	geçerek	1
1026.	geçelim	1

1027.	geçersin	1
1028.	geçince	1
1029.	geçiyordu	1
1030.	gelmedin	1
1031.	gelme	1
1032.	fiyat	1
1033.	Fatma	1
1034.	futbol	1
1035.	futboldan	1
1036.	fıstık	1
1037.	fırsatı	1
1038.	farklı	1
1039.	fark	1
1040.	evdeyimiş	1
1041.	ettim	1
1042.	eziyet	1
1043.	eğer (edat)	1
1044.	fabrikasının	1
1045.	Galatasaray	1
1046.	garantisi	1
1047.	gelirim	1
1048.	gelene	1
1049.	geliriz	1
1050.	gelirsiniz	1
1051.	geliyorum	1
1052.	gelemeyeceğim	1
1053.	geleceğim	1
1054.	Gazali	1
1055.	garına	1
1056.	geceydi	1
1057.	geldiler	1
1058.	geleceksin	1
1059.	gidiyoruz	1
1060.	gir	1
1061.	hatalı	1
1062.	hata	1
1063.	Hatice	1
1064.	hatta	1
1065.	hatırladın	1
1066.	haftaya	1
1067.	hastaneye	1
1068.	hastanede	1
1069.	hallederiz	1
1070.	halledeceğim	1
1071.	hangisini	1

1072.	haricinde	1
1073.	hasan	1
1074.	hatırlamıyorum	1
1075.	hayırlı	1
1076.	hoca	1
1077.	hiçbir	1
1078.	hocanın	1
1079.	hocaya	1
1080.	hoşça	1
1081.	hizmetlerdir	1
1082.	hitap	1
1083.	he	1
1084.	hayırlısı	1
1085.	hey	1
1086.	hepsini	1
1087.	hesabımı	1
1088.	haha	1
1089.	hafif	1
1090.	gönderecekler	1
1091.	grubu	1
1092.	göreceğiz	1
1093.	görünmüyorsun	1
1094.	görünüyor	1

1095.	giymem	1
1096.	gitsin	1
1097.	girmiş	1
1098.	girmeyecektim	1
1099.	gitar	1
1100.	gitmezsin	1
1101.	gitmiyor	1
1102.	görürsünüz	1
1103.	görüşmek	1
1104.	haa	1
1105.	gürültü	1
1106.	haa	1
1107.	haber	1
1108.	haberi	1
1109.	günü	1
1110.	günleri	1
1111.	götürdü	1
1112.	görüştük	1
1113.	götüreyim	1
1114.	götürseydin	1
1115.	gün	1
1116.	lirasını	1

5.3.Ses Verilerinde Yer Alan Bütün Edatlar

Bu listede çalışmada yer alan bütün bağlamlar ve bağlam dışı konuşmalarda geçen edatlar verilmiştir.

Tablo 86: Edatların Sıklık Sıralı Listesi

Sıra	Edat	Sıklık
1.	mI	313
2.	de	120
3.	ya	76
4.	evet	60
5.	kadar	44
6.	ama	44
7.	şey	44
8.	ki	38
9.	ile	20
10.	için	18
11.	hayır	18
12.	gibi	17

13.	ve	15
14.	işte	7
15.	doğru	6
16.	göre	6
17.	hem	6
18.	yüzden	5
19.	dolayı	5
20.	eğer	5
21.	belki	3
22.	bile	3
23.	madem	2
24.	çünkü	1
25.	veya	1

5.4. Bütün Ses Verilerinden Elde Edilen Kelimeler

Bu bölümde çalışma için toplanan ses verilerinden elde edilen bütün kelimelerin tamamı birlikte sıklık analizine tabi tutulmuş ve kelimeler sözlük maddesi olacak şekilde düzenlenmiştir. Bütün bağlamlar ve bağlam dışı konuşmalar birlikte değerlendirilerek daha kapsamlı bir liste hazırlanmaya çalışılmıştır.

Tablo 86: Bütün Kelimeler (Sıklık Sıralı Liste)

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	mI (soru edatı)	313
2.	ol-	259
3.	bir	217
4.	bu	167
5.	gel-	160
6.	ben (zamir)	154
7.	var	150
8.	al-	139
9.	ne	127
10.	çok	121
11.	dA (edat)	120
12.	yok	117
13.	bak-	108
14.	bura	102
15.	yap-	95
16.	abi (ağabey)	89
17.	buyur-(buyurun)	89
18.	tamam	89
19.	ver-	87
20.	de-	78
21.	ya	76
22.	sen	75
23.	git-	68
24.	haydi	65
25.	et-	64
26.	şu	64
27.	evet	60
28.	geç-	60
29.	iyi	60
30.	hoca	57
31.	değil (edat)	53
32.	siz	53
33.	biz	52
34.	o (kişi zamiri)	52
35.	daha	51
36.	ora	50
37.	sev-	50
38.	yer	50
39.	efendim	48
40.	güzel	47
41.	iste-	46
42.	iki	45
43.	o (işaret)	45
44.	ama (edat)	44
45.	bekle-	44
46.	kadar (edat)	44
47.	şey	44
48.	in-	59
49.	dur-	41
50.	lira	40
51.	kal-	39
52.	ki (edat)	38
53.	tabii	35
54.	abla	33
55.	şura	33
56.	ha (ünlem)	32
57.	nere	32
58.	şimdi	32
59.	anne	31
60.	söyle-	31
61.	bilet	29
62.	otur-	29
63.	sonra	29

64.	lütfen	28
65.	oğul	28
66.	kişi	27
67.	yaz-	26
68.	ev	25
69.	peki	25
70.	teşekkür	25
71.	çık-	24
72.	gün	24
73.	hemen	24
74.	nasıl	24
75.	sağ	24
76.	zaman	24
77.	başka	23
78.	genç	23
79.	kaç	23
80.	kilo	23
81.	dakika	22
82.	oyna-	22
83.	bin-	21
84.	kapı	21
85.	şöyle	21
86.	öyle	20
87.	tane	20
88.	biraz	19
89.	müsait	19
90.	sor-	19
91.	teyze	19
92.	an (süre)	18
93.	ders	18
94.	hayır (edat)	18
95.	için (edat)	18
96.	kardeş	18
97.	kullan-	18
98.	oku-	18
99.	telefon	18
100.	üç	18
101.	çek-	17
102.	doğru	12
103.	gibi (edat)	17
104.	inecek	17
105.	lan (ünlem)	17
106.	ye-	17
107.	araba	16
108.	ay (ünlem)	16

109.	bırak-	16
110.	geç (zaman)	16
111.	her	16
112.	içeri	16
113.	kart	16
114.	sıra	16
115.	tut-	16
116.	yani	16
117.	ad (isim)	15
118.	çocuk	15
119.	doktor	15
120.	kolay	15
121.	nokta	15
122.	numara	15
123.	onlar	15
124.	öğretmen	15
125.	vallahi	15
126.	ve (edat)	15
127.	yıl	15
128.	zaten	15
129.	belediye	14
130.	bey	14
131.	çalış-	14
132.	dinle-	14
133.	hangi	14
134.	hayırlı	14
135.	hoş	14
136.	iş	14
137.	niye	14
138.	yol	14
139.	adam	13
140.	Allah	13
141.	arkadaş	13
142.	beş	13
143.	böyle	13
144.	büyük	13
145.	dene-	13
146.	en (zarf)	13
147.	gir-	13
148.	kız (cinsiyet)	13
149.	koy-	13
150.	soyad	13
151.	var-	13
152.	yet-	13
153.	baba	12

154.	dolmuş (araç)	12
155.	hafta	12
156.	hiç	12
157.	kitap	12
158.	ön	12
159.	ağrı	11
160.	alışveriş	11
161.	beyaz	11
162.	buçuk	11
163.	düş-	11
164.	fiyat	11
165.	görüş-	11
166.	kat	11
167.	okul	11
168.	oy (ünlem)	11
169.	önce	11
170.	saat	11
171.	tart-	11
172.	usta	11
173.	üst	11
174.	yavaş	11
175.	ağrı-	10
176.	akşam	10
177.	alın-	10
178.	boş	10
179.	bul-	10
180.	canım	10
181.	çıkart-	10
182.	dön-	10
183.	eski	10
184.	hepsi	10
185.	herkes	10
186.	ilaç	10
187.	isim	10
188.	kalabalık	10
189.	kapat-	10
190.	kayıt	10
191.	kendi	10
192.	konus-	10
193.	olabil-	10
194.	otobüs	10
195.	pantolon	10
196.	sınav	10
197.	sonuç	10
198.	taraf (yön)	10

199.	tekrar	10
200.	üst (kıyafet)	10
201.	aç-	9
202.	anla-	9
203.	ara-	9
204.	arka	9
205.	at-	9
206.	be (ünlem)	9
207.	beğen-	9
208.	dikkat	9
209.	domates	9
210.	geçen (zaman)	9
211.	gerek-	9
212.	kimlik	9
213.	kötü	9
214.	sıcak	9
215.	sipariş	9
216.	tam	9
217.	unut-	9
218.	üzeri (üstü)	9
219.	yürü-	9
220.	a(ünlem)	8
221.	az	8
222.	çabuk	8
223.	çağır-	8
224.	çay	8
225.	diğer	8
226.	diş (insan dişi)	8
227.	düşün-	8
228.	falan	8
229.	giy-	8
230.	hah (ünlem)	8
231.	haber	8
232.	hanım	8
233.	iç (alan, dış karşıt)	8
234.	iç-	8
235.	kâğıt	8
236.	kes-	8
237.	merhaba	8
238.	para	8
239.	park	8
240.	pazar	8
241.	pek	8
242.	renk	8
243.	sıkıntı	8

244.	taksit	8
245.	tek	8
246.	ulaşım	8
247.	yakın	8
248.	aç-	7
249.	afiyet	7
250.	ağla-	7
251.	araç	7
252.	aşağı	7
253.	atla-	7
254.	biber	7
255.	borç	7
256.	doğ-	7
257.	dolgu	7
258.	getir-	7
259.	gör-	7
260.	hâlâ	7
261.	hastane	7
262.	hey (ünlem)	7
263.	işte (edat)	7
264.	kabin	7
265.	kahve	7
266.	karşı	7
267.	kim	7
268.	kork-	7
269.	kredi	7
270.	masa	7
271.	müsaade	7
272.	normal	7
273.	oyun	7
274.	pahalı	7
275.	rahat	7
276.	röntgen	7
277.	sefer (kez)	7
278.	son	7
279.	TL (Türk lirası)	7
280.	uzak	7
281.	ürün	7
282.	yan (yön)	7
283.	yukarı	7
284.	alo	6
285.	arası	6
286.	birim	6
287.	birlikte	6
288.	bit-	6

289.	bol	6
290.	bugün	6
291.	çektir-	6
292.	dol-	6
293.	durak	6
294.	el (organ)	6
295.	geçmiş	6
296.	göre (edat)	6
297.	hem (edat)	6
298.	hep	6
299.	herhâlde	6
300.	hı (ünlem)	6
301.	hop (ünlem)	6
302.	insan	6
303.	işlem	6
304.	kampüs (üniversite)	6
305.	konu	6
306.	küçük	6
307.	orta	6
308.	parça	6
309.	reçete	6
310.	resim	6
311.	sağlık	6
312.	sınıf	6
313.	sol (yön)	6
314.	şekil	6
315.	şoför	6
316.	taksi	6
317.	yanlış	6
318.	yeni	6
319.	yine	6
320.	yolcu	6
321.	alma	5
322.	alt	5
323.	aman (ünlem)	5
324.	anlat-	5
325.	aynı	5
326.	barkod	5
327.	bas-	5
328.	bel (organ)	5
329.	birinci	5
330.	büyü-	5
331.	cadde	5
332.	çorba	5
333.	değiştir-	5

334.	doğum	5
335.	dolu	5
336.	dönüş	5
337.	dört	5
338.	e (ünlem)	5
339.	emin	5
340.	et (gıda)	5
341.	film	5
342.	gez-	5
343.	gönder-	5
344.	görün-	5
345.	göster-	5
346.	hediyeye	5
347.	hızlı	5
348.	hizmet	5
349.	ışık (trafik lambası)	5
350.	ile (edat)	5
351.	indir-	5
352.	inşallah	5
353.	kafa	5
354.	karış-	5
355.	kaybol-	5
356.	kuruş	5
357.	lazım	5
358.	maç	5
359.	mesela	5
360.	müdür	5
361.	neyse	5
362.	ocak (fırın)	5
363.	sağ (yön)	5
364.	selam	5
365.	spor	5
366.	tat	5
367.	uzun	5
368.	üfle-	5
369.	yağlı	5
370.	yalnız	5
371.	yaptır-	5
372.	yarım	5
373.	yoksa (edat)	5
374.	yüzden (edat)	5
375.	doğru (edat)	5
376.	açık	4
377.	aile	4
378.	aleyküm selam	4

379.	alkış	4
380.	altı sayı	4
381.	amaçlı	4
382.	anlaş-	4
383.	ayak	4
384.	ayran	4
385.	bacak	4
386.	bakabil-	4
387.	batak	4
388.	bayan	4
389.	beden	4
390.	beyefendi	4
391.	can	4
392.	cuma	4
393.	dağıt-	4
394.	defter	4
395.	değişiklik	4
396.	dikkatli	4
397.	dile-	4
398.	eğer (edat)	4
399.	etkinlik	4
400.	fark	4
401.	fazla	4
402.	futbol	4
403.	gelen (kişi)	4
404.	götür-	4
405.	güle güle (zarf)	4
406.	hanımefendi	4
407.	hani	4
408.	hatırla-	4
409.	hava	4
410.	hazır	4
411.	hisset-	4
412.	ilgili	4
413.	ilkokul	4
414.	istasyon	4
415.	kampanya	4
416.	kâr	4
417.	kedi	4
418.	kontrol	4
419.	koş-	4
420.	kurtar-	4
421.	küme	4
422.	me (beden)	4
423.	of (ünlem)	4

424.	ödeme	4
425.	önemli	4
426.	pasta	4
427.	peynir	4
428.	sabah	4
429.	sadece	4
430.	salatalık	4
431.	salon	4
432.	sanki	4
433.	hayatım	4
434.	ses	4
435.	sık	4
436.	sıra (zaman)	4
437.	sırt (insan sırtı)	4
438.	soru	4
439.	sorun	4
440.	su	4
441.	sulu	4
442.	süper	4
443.	şunlar	4
444.	tavuk	4
445.	tişört	4
446.	uyu-	4
447.	vezne	4
448.	yahu	4
449.	yardımcı	4
450.	yarın	4
451.	yayla	4
452.	yaz (mevsim)	4
453.	yenge	4
454.	yıllık	4
455.	yirmi	4
456.	yolculuk	4
457.	yorul-	4
458.	acaba	3
459.	acı (tat)	3
460.	aç (tok)	3
461.	adliye	3
462.	alacak (borç)	3
463.	altıncı	3
464.	altında	3
465.	amca	3
466.	amma (ünlem)	3
467.	anla-	3
468.	ara	3

469.	aralık	3
470.	artık	3
471.	arzu (istek)	3
472.	avukat	3
473.	ay (zaman)	3
474.	aylık	3
475.	bağır-	3
476.	bahset-	3
477.	basit	3
478.	başla-	3
479.	baştan	3
480.	baya	3
481.	bazen	3
482.	bazı	3
483.	belki (edat)	3
484.	bile (dahi) (edat)	3
485.	bil-	3
486.	aşkı	3
487.	boz-	3
488.	bütün	3
489.	ceket	3
490.	ciddi	3
491.	çarşı	3
492.	çıkabil-	3
493.	dar	3
494.	devam	3
495.	dolmalık	3
496.	durum	3
497.	duy-	3
498.	düz	3
499.	el kart	3
500.	eşya	3
501.	etap	3
502.	farklı	3
503.	fitik (hastalık)	3
504.	flaş (önemli)	3
505.	gar	3
506.	gelecek (zaman)	3
507.	geri	3
508.	gömlek	3
509.	hâlet-	3
510.	hareketli	3
511.	hatta (zarf)	3
512.	hayvan	3
513.	hazırla-	3

514.	helal	3
515.	ikinci	3
516.	ileri	3
517.	ilerle-	3
518.	ilgilen-	3
519.	incir	3
520.	kabul	3
521.	kaldır-	3
522.	kanka	3
523.	karar	3
524.	karışık	3
525.	keten	3
526.	kısa	3
527.	kısım	3
528.	kimse	3
529.	kocaman	3
530.	kuş	3
531.	kuzu	3
532.	lise	3
533.	lüzumsuz	3
534.	maalesef	3
535.	metro	3
536.	model	3
537.	muayene	3
538.	nasip	3
539.	neden	3
540.	numaralı	3
541.	ok (okey kısaltması) (tamam)	3
542.	on	3
543.	otogar	3
544.	öde-	3
545.	ölçü	3
546.	özel	3
547.	pardon	3
548.	problem	3
549.	puan	3
550.	randevu	3
551.	se (beden)	3
552.	sayfa	3
553.	seç-	3
554.	sessiz	3
555.	sistem	3
556.	siyah	3
557.	soğan	3

558.	stres	3
559.	sus-	3
560.	sürekli	3
561.	sürü	3
562.	şarj	3
563.	şeker	3
564.	şifre	3
565.	şikayet	3
566.	taraf (görüş)	3
567.	tatlı	3
568.	tedbir	3
569.	terzi	3
570.	topla-	3
571.	tren	3
572.	uç-	3
573.	uygun	3
574.	ücret	3
575.	vay (ünlem)	3
576.	vergi	3
577.	ikslarç (XL)	3
578.	yan	3
579.	yaş (ömür)	3
580.	yaşa-	3
581.	yatır-	3
582.	yayık	3
583.	yüz (sayı)	3
584.	acayip	2
585.	acele	2
586.	acil	2
587.	açılma	2
588.	adisyon	2
589.	akıl	2
590.	alan (yer)	2
591.	alet	2
592.	alış-	2
593.	altın	2
594.	altmış	2
595.	ancak	2
596.	art-	2
597.	askerlik	2
598.	aşkım (hitap)	2
599.	ayak	2
600.	ayakkabı	2
601.	ayrı	2
602.	banka	2

603.	baş (organ)	2
604.	bayram (dinî gün)	2
605.	bebeğim	2
606.	beklenti	2
607.	benek	2
608.	beraber	2
609.	bereket	2
610.	besle-	2
611.	bilgi	2
612.	birbiri	2
613.	birleştir-	2
614.	bitir-	2
615.	biz bize	2
616.	boşalt-	2
617.	boya-	2
618.	bozul-	2
619.	bulun-	2
620.	burun (organ)	2
621.	buruş-	2
622.	büyükanne	2
623.	büyükler (yaşlılar)	2
624.	cam	2
625.	cezalandırıl-	2
626.	çakmak	2
627.	çal-	4
628.	çalışma	2
629.	çekin-	2
630.	çevir-	2
631.	çiz-	2
632.	çözüm	2
633.	dâhil	2
634.	daire	2
635.	danışma	2
636.	değiş-	2
637.	demek	2
638.	deneme	2
639.	desen	2
640.	devlet	2
641.	dış	2
642.	diz (insan organı)	2
643.	dokuz	2
644.	dolayı (edat)	2
645.	dosya	2
646.	döküm	2
647.	durdur-	2

648.	düğün	2
649.	düzgün	2
650.	eğitim	2
651.	elbise	2
652.	erik	2
653.	erken	2
654.	esne-	2
655.	etli ekmek	2
656.	fabrika	2
657.	fena	2
658.	fitness	2
659.	gece	2
660.	geçerli	2
661.	giden	2
662.	gidiş	2
663.	gişe	2
664.	giyim	2
665.	gözükle-	2
666.	grup	2
667.	hak	2
668.	hala	2
669.	hâl (durum, vaziyet)	2
670.	hareket	2
671.	harika	2
672.	havuç	2
673.	hayat	2
674.	hemşire	2
675.	hesap	2
676.	heyecan	2
677.	hiçbir	2
678.	hoşça	2
679.	hoşlan-	2
680.	ışın	2
681.	ızgara	2
682.	içecek	2
683.	iğne (ilaç)	2
684.	ilk	2
685.	inan-	2
686.	indirim	2
687.	inşaat	2
688.	internet	2
689.	ise (edat)	2
690.	işle-	2
691.	iz	2
692.	kabak	2

693.	kalem	2
694.	kalın	2
695.	kaliteli	2
696.	kalk-	2
697.	kamusal	2
698.	kapalı	2
699.	kasa	2
700.	kaşane (köşk)	2
701.	katkı	2
702.	kaya	2
703.	kaydırak	2
704.	kemer (emniyet kemeri)	2
705.	kesin (kesinlikle)	2
706.	kez (defa)	2
707.	kırmızı	2
708.	kıyafet	2
709.	kıyma (çekilmiş et)	2
710.	kombin	2
711.	konum	2
712.	koridor	2
713.	kornişon	2
714.	köfte	2
715.	köpek	2
716.	köşe	2
717.	kumaş	2
718.	kural	2
719.	kusur	2
720.	kuyruk	2
721.	kuzum (yavrum anlamı)	2
722.	küfür	2
723.	laf	2
724.	madem (edat)	2
725.	market	2
726.	matematik	2
727.	mavi	2
728.	menü	2
729.	merkezi	2
730.	merkez	2
731.	mesaj	2
732.	meyve	2
733.	milkşeyk (içecek)	2
734.	minibüs	2
735.	moda	2
736.	moral	2

737.	muhabbet	2
738.	mühendis	2
739.	müzik	2
740.	nakit	2
741.	not	2
742.	nöbetçi	2
743.	okut-	2
744.	olay	2
745.	oley	2
746.	oluş-	2
747.	organik	2
748.	öğrenci	2
749.	öğren-	2
750.	ömür	2
751.	örnek	2
752.	özellik	2
753.	özür	2
754.	paslanma	2
755.	patates	2
756.	patlıcan	2
757.	pembe	2
758.	petrol	2
759.	poşet	2
760.	radasyon	2
761.	rahatsız	2
762.	razı	2
763.	rengârenk	2
764.	renkli	2
765.	reyon	2
766.	rezervasyon	2
767.	sade	2
768.	sahip	2
769.	sakin	2
770.	salak	2
771.	sarraf	2
772.	sat-	2
773.	sauna	2
774.	savaş	2
775.	sayın	2
776.	sefer (yolculuk)	2
777.	sekiz	2
778.	sence	2
779.	simitçi	2
780.	sonsuz	2
781.	süre	2

782.	sür-	2
783.	sürücü	2
784.	şahane	2
785.	şeftali	2
786.	şiddetli	2
787.	şuan	2
788.	tahta	2
789.	takım (futbol)	2
790.	takip	2
791.	tamamla-	2
792.	tanış-	2
793.	tanıt-	2
794.	tanı-	2
795.	tarih	2
796.	tarz	2
797.	taşı-	2
798.	tayt	2
799.	T.C. (kimlik no)	2
800.	tıp	2
801.	toplam	2
802.	tövbe	2
803.	tramvay	2
804.	turşu	2
805.	tutun-	2
806.	ucuz	2
807.	ucuzluk	2
808.	uzan-	2
809.	uzat-	2
810.	üçüncü	2
811.	üniversite	2
812.	ünlü	2
813.	ütü	2
814.	üye	2
815.	üyelik	2
816.	üzere (edat)	2
817.	vın (ses)	2
818.	iksse (XS)	2
819.	yaka	2
820.	yakalı	2
821.	yapıl-	2
822.	yat-	2
823.	yavru	2
824.	yazar	2
825.	yazı	2
826.	yem	2

827.	yemiş	2
828.	yeşil	2
829.	yeterli	2
830.	yetiş-	2
831.	yıpran-	2
832.	yoğun	2
833.	yumurta	2
834.	yüksek	2
835.	zambak	2
836.	zarar	2
837.	zil	2
838.	zor	2
839.	ay (ünlem)	1
840.	abart-	1
841.	acık-	1
842.	açı (terim)	1
843.	açıklama	1
844.	açıklan-	1
845.	Adana (yemek)	1
846.	âdi	1
847.	adres	1
848.	affet-	1
849.	ağaç	1
850.	ağ	1
851.	ağız (eşik, çıkış)	1
852.	ağız (organ)	1
853.	ahu (güzel anlamı)	1
854.	ait	1
855.	akbil	1
856.	akıllı	1
857.	akşamüstü	1
858.	aktarma	1
859.	alkışla-	1
860.	alt	3
861.	alternatif	1
862.	altılar(sınıf düzeyi)	1
863.	amalgam	1
864.	tamam	1
865.	ameliyatlık	1
866.	am (cinsel organ)	1
867.	ana (şaşıрма ünlem)	1
868.	anam (ünlem)	1
869.	anlaşma	1
870.	anlatılan	1
871.	anneciğim	1

872.	arada	1
873.	ara-	1
874.	arefe	1
875.	arena	1
876.	arma	1
877.	armalı	1
878.	armut	1
879.	artistlik	1
880.	asansör	1
881.	asker	1
882.	aslında	1
883.	aşırı	1
884.	aşk	1
885.	avantaj	1
886.	avantajlı	1
887.	ayıp	1
888.	ayna	1
889.	ayrıca	1
890.	babaanne	1
891.	bağlı	1
892.	baklava	1
893.	bamya	1
894.	bant (kaset)	1
895.	bank (oturak)	1
896.	bari (ünlem)	1
897.	basamak	1
898.	basıl-	1
899.	basılı	1
900.	basketbol	1
901.	başarı	1
902.	başta (ilk olarak)	1
903.	başvur-	1
904.	bayıl-	1
905.	bebeğim (hitap)	1
906.	bebek (küçük çocuk)	1
907.	beklet-	1
908.	bela	1
909.	beleşçi	1
910.	belge	1
911.	belli	1
912.	benze-	1
913.	berbat	1
914.	beşinci	1
915.	bıçak	1
916.	bildik	1

917.	bindir-	1
918.	birazdan	1
919.	birkaç	1
920.	birthday (doğum günü)	1
921.	bisiklet	1
922.	bismillah	1
923.	blok	1
924.	boğaz (ogan)	1
925.	bonus	1
926.	boşal-	1
927.	boş	1
928.	boşluk	1
929.	boşver-	1
930.	boya (isim)	1
931.	boy	1
932.	börek	1
933.	broşür	1
934.	bulabil-	1
935.	buluş-	1
936.	buluş-	1
937.	bunaltıcı	1
938.	buton	1
939.	büro	1
940.	büyü (sihir)	1
941.	büyükşehir	1
942.	büyüt-	1
943.	camekânlı	1
944.	cep	1
945.	cevap	1
946.	cezalandır-	1
947.	cırt (renk)	1
948.	cihan (dünya)	1
949.	cihaz	1
950.	cin	1
951.	civciv	1
952.	cumhuriyet	1
953.	cüzdân	1
954.	çak-	1
955.	çanta	1
956.	çat-	1
957.	çatal	1
958.	çekebil-	1
959.	çekici (alımlı)	1
960.	çekil-	1

961.	çekim	1
962.	çektirebil-	1
963.	çelik	1
964.	çıkırım	1
965.	çıkış	1
966.	çift	1
967.	çilek	1
968.	çirkin	1
969.	çizgi	1
970.	çocuksu	1
971.	çoğu	1
972.	çoğul	1
973.	çözümleme	1
974.	çünkü (edat)	1
975.	çürük	1
976.	dair	1
977.	dal(ağaç bölümü)	1
978.	daraltıl-	1
979.	darıl-	1
980.	darma duman	1
981.	dava	1
982.	davran-	1
983.	dayanıklı	1
984.	dayı (akrabalık)	1
985.	dede	1
986.	değerli	1
987.	değişik	1
988.	değişim	1
989.	değ-	
990.	deniz	1
991.	derece	1
992.	dershane	1
993.	devamlı	1
994.	dezavantaj	1
995.	dışarı	1
996.	dik	1
997.	dilekçe	1
998.	dilim	1
999.	doğra-	1
1000.	dolap	1
1001.	dolan-	1
1002.	dolgu	1
1003.	dolgun	1
1004.	dost	1
1005.	dördüncü	1

1006.	dudak	1
1007.	duman	1
1008.	duruş	1
1009.	dün	1
1010.	dünya	1
1011.	eczane	1
1012.	edebiyat	1
1013.	eğlen-	1
1014.	ek (ilave)	1
1015.	ekmek	1
1016.	ekran	1
1017.	eksik	1
1018.	el (yabancı)	1
1019.	elden (peşin)	1
1020.	ele-	1
1021.	emanet	1
1022.	engelli	1
1023.	en (uzunluk)	1
1024.	enişte	1
1025.	erkek	1
1026.	erkeksi	1
1027.	esna (an, sıra)	1
1028.	esnek	1
1029.	eşleştirme	1
1030.	etkilen-	1
1031.	etli	1
1032.	etraf	1
1033.	eylül	1
1034.	eyvallah	1
1035.	ezik	1
1036.	ezil-	1
1037.	eziyet	1
1038.	faklı	1
1039.	fasıl	1
1040.	fasulye	1
1041.	fatura	1
1042.	fırın	1
1043.	fırsat	1
1044.	fıstık (yemiş)	1
1045.	fincan	1
1046.	fotoğraf	1
1047.	fotokopi	1
1048.	fren	1
1049.	frençi	1
1050.	frenleme	1

1051.	garaj	1
1052.	garantisi	1
1053.	garson	1
1054.	geçir-	1
1055.	geçiş	1
1056.	geçit	1
1057.	geliş	1
1058.	gene (zarf)	1
1059.	genel	1
1060.	geniş	1
1061.	gerçek	1
1062.	gerin-	1
1063.	gevşetici	1
1064.	gezme	1
1065.	gitar	1
1066.	giyecek	1
1067.	giyil-	1
1068.	göğüs	1
1069.	görüşme	1
1070.	göz	1
1071.	gri	1
1072.	gül	1
1073.	günaydın	1
1074.	gündüz	1
1075.	gürültü	1
1076.	güven	1
1077.	güvercin	1
1078.	güvercinci	1
1079.	hacı	1
1080.	hafif	1
1081.	haklı	1
1082.	hamam	1
1083.	hariç	1
1084.	harman	1
1085.	hasta	1
1086.	hata	1
1087.	hatalı	1
1088.	hat (güzergâh)	1
1089.	havuz	1
1090.	hay (ünlem)	1
1091.	hayır (iyilik)	1
1092.	hayret	1
1093.	hazırlan-	1
1094.	he (ünlem)	1
1095.	hesaplama	1

1096.	hesapla-	1
1097.	hesaplı	1
1098.	heyecanlan-	1
1099.	hırpala-	1
1100.	hişt (ünlem)	1
1101.	hızlıca	1
1102.	hikâye	1
1103.	hitap	1
1104.	höşmerim (tatlı)	1
1105.	huzursuz	1
1106.	hükümet	1
1107.	ıslın-	1
1108.	ıslak	1
1109.	ıspanak	1
1110.	iade	1
1111.	icat	1
1112.	iftar	1
1113.	ihtiyaç	1
1114.	ikaz	1
1115.	ileti	1
1116.	ilköğretim	1
1117.	imdat	1
1118.	imiş (ek eylem)	1
1119.	imkan	1
1120.	imza	1
1121.	inek	1
1122.	İngilizce	1
1123.	iniş	1
1124.	işaretle-	1
1125.	iyilik	1
1126.	kabuklu	1
1127.	kaç-	1
1128.	kaçamak	1
1129.	kaçıncı	1
1130.	kaçır-	1
1131.	kadın	1
1132.	kafe	1
1133.	kaldırım	1
1134.	kamp	1
1135.	kamyon	1
1136.	kanal	1
1137.	kap-	1
1138.	kapan-	1
1139.	kapyra (biber)	1
1140.	karma	1

1141.	karı (kadın)	1
1142.	karışım	1
1143.	karın	1
1144.	karpuz	1
1145.	karşılık	1
1146.	kas	1
1147.	kaşar	1
1148.	kaşe	1
1149.	katıl-	1
1150.	katlan-	1
1151.	kavga	1
1152.	kavra-	1
1153.	kavun	1
1154.	kay-	1
1155.	kayalı	1
1156.	kaybet-	1
1157.	kaza	1
1158.	kebab	1
1159.	kenar	1
1160.	kent	1
1161.	kere (defa)	1
1162.	kesim	1
1163.	keyifli	1
1164.	kımılda-	1
1165.	kır-	1
1166.	kısaca	1
1167.	kiraz	1
1168.	kirli	1
1169.	kivi	1
1170.	klirik	1
1171.	kok-	1
1172.	kola	1
1173.	koli	1
1174.	kol	1
1175.	komple	1
1176.	konusanı	1
1177.	kop-	1
1178.	koyu	1
1179.	köprü	1
1180.	köşk	1
1181.	kral	1
1182.	krem	1
1183.	kulak	1
1184.	kule	1
1185.	kullanımlık	1

1186.	kulunç	1
1187.	kum	1
1188.	kur-	1
1189.	kurt	1
1190.	kurul-	1
1191.	kuşbaşı	1
1192.	kutu	1
1193.	kuzen	1
1194.	küpe	1
1195.	lavaş	1
1196.	lezzetli	1
1197.	limon	1
1198.	limonlu	1
1199.	liste	1
1200.	lokum	1
1201.	le (beden)	1
1202.	mağaza	1
1203.	mahkum	1
1204.	mahsul	1
1205.	mahvet-	1
1206.	makro (büyük)	1
1207.	mal	1
1208.	maliye	1
1209.	maliyet	1
1210.	mal (kaba, öküz kişi)	1
1211.	mantar	1
1212.	marka	1
1213.	mart	1
1214.	maşallah	1
1215.	mecaz	1
1216.	mecazlı	1
1217.	meğer (edat)	1
1218.	memnun	1
1219.	merdiven	1
1220.	mesafe	1
1221.	metal	1
1222.	metallica	1
1223.	meydan	1
1224.	meyveli	1
1225.	meze	1
1226.	mısır	1
1227.	midyum (M)	1
1228.	mil (örgü aleti)	1
1229.	milyon	1
1230.	mutlaka	1

1231.	mühürlet-	1
1232.	mükemmel	1
1233.	mümkün	1
1234.	müşteri	1
1235.	müze	1
1236.	nane	1
1237.	net	1
1238.	niçin	1
1239.	numune	1
1240.	oda	1
1241.	oh (ünlem)	1
1242.	oha (ünlem)	1
1243.	ortalık	1
1244.	otlu	1
1245.	otomotiv	1
1246.	otopark	1
1247.	oyala-	1
1248.	öbür	1
1249.	ölümlü	1
1250.	öncelik	1
1251.	öpücük	1
1252.	ör-	1
1253.	özen	1
1254.	özenli	1
1255.	özet	1
1256.	paça	1
1257.	padişah	1
1258.	panik	1
1259.	papağan	1
1260.	pardösü	1
1261.	parmak	1
1262.	pasif	1
1263.	payda	1
1264.	pay	1
1265.	paylaş-	1
1266.	pekiyi	1
1267.	pencere	1
1268.	pörfekt (perfect, mükemmel)	1
1269.	peri	1
1270.	perişan	1
1271.	peşin	1
1272.	peşinatsız	1
1273.	peynirsiz	1
1274.	pezevenk	1

1275.	pipet	1
1276.	plan	1
1277.	plaza	1
1278.	poliklinik	1
1279.	polis	1
1280.	proje	1
1281.	psikolojik	1
1282.	psikoloji	1
1283.	rab (ilah)	1
1284.	rahatsızlık	1
1285.	rapor	1
1286.	resmen	1
1287.	resmî	1
1288.	restoran	1
1289.	rica	1
1290.	roman	1
1291.	ruh	1
1292.	saatlik	1
1293.	saç	1
1294.	sağlama	1
1295.	sağlıcak	1
1296.	salıncak	1
1297.	samimiyet	1
1298.	samimi	1
1299.	sanayi	1
1300.	san-	1
1301.	saniye	1
1302.	sap	1
1303.	sar-	1
1304.	sargı	1
1305.	sarı	1
1306.	sarılı	1
1307.	satış	1
1308.	sayıl-	1
1309.	sayı	1
1310.	say-	1
1311.	seans	1
1312.	seçim	1
1313.	sekreter	1
1314.	seksen	1
1315.	sene	1
1316.	serbest	1
1317.	servis	1
1318.	sesli	1
1319.	sevimli	1

1320.	sıç-	1
1321.	sıfır	1
1322.	sıkı	1
1323.	sıkıcı	1
1324.	sıkıl-	1
1325.	sıkış-	1
1326.	sıkkın	1
1327.	sıkma	1
1328.	sızla-	1
1329.	sik-	1
1330.	silgi	1
1331.	simit	1
1332.	sirke	1
1333.	soda	1
1334.	soğu-	1
1335.	soluk	1
1336.	somut	1
1337.	sorumlu	1
1338.	sorumluluk	1
1339.	sos	1
1340.	soy (sülale)	1
1341.	soy-	1
1342.	soyut	1
1343.	sökül-	1
1344.	söyleyiş	1
1345.	sözde	1
1346.	stadyum	1
1347.	stat	1
1348.	Suriyeli	1
1349.	süpermarket	1
1350.	süreç	1
1351.	sürpriz	1
1352.	sütlaç	1
1353.	süt	1
1354.	şapka	1
1355.	şarkı	1
1356.	şarküteri	1
1357.	şaşkın	1
1358.	şehir	1
1359.	şort	1
1360.	tabakları	1
1361.	tahmin	1
1362.	tahterevalli	1
1363.	takım (kıyafet)	1
1364.	talep	1

1365.	tamirci	1
1366.	tanı-	1
1367.	tanışma	1
1368.	taptaze	1
1369.	tarafdar	1
1370.	tartı	1
1371.	tavan	1
1372.	tavşan	1
1373.	tebrik	1
1374.	telafi	1
1375.	temizle-	1
1376.	teneffüs	1
1377.	tenis	1
1378.	terlik	1
1379.	termos	1
1380.	tesirli	1
1381.	teslim	1
1382.	test	1
1383.	tezgah	1
1384.	tığ (örgü aleti)	1
1385.	tok	1
1386.	top	1
1387.	topal	1
1388.	toparla-	1
1389.	toplantı	1
1390.	trafik	1
1391.	tropikal	1
1392.	tuhaf	1
1393.	turşucu	1
1394.	uğurlu	1
1395.	uyan-	1
1396.	uyandır-	1
1397.	uyarı	1
1398.	uyar-	1
1399.	uykucu	1
1400.	uyumlu	1
1401.	uzatma	1
1402.	uza-	1
1403.	üşüt-	1
1404.	üzüm	1
1405.	vadeli	1
1406.	vagon	1
1407.	vakit	1
1408.	valilik	1
1409.	vatandaş	1

1410.	veya (edat)	1
1411.	vücut	1
1412.	yağsız	1
1413.	yakala-	1
1414.	yak-	1
1415.	yakasız	1
1416.	yakış-	1
1417.	yaklaş-	1
1418.	yan-	1
1419.	yanlışlık	1
1420.	yapboz	1
1421.	yaramaz	1
1422.	yara-	1
1423.	yararlan-	1
1424.	yardım	1
1425.	yasak	1
1426.	yaslan-	1
1427.	yaşasın (sevinç)	1
1428.	yatırım	1
1429.	yaya	1
1430.	yazdır-	1
1431.	yedi	1
1432.	yeğen	1
1433.	yemek	1
1434.	yemeklik	1

1435.	yenile-	1
1436.	yeraltı	1
1437.	yerden	1
1438.	yerleştir-	1
1439.	yeşilbiber	1
1440.	yoğunluk	1
1441.	yoğurt	1
1442.	yolla-	1
1443.	yorum	1
1444.	yönerge	1
1445.	yön	1
1446.	yurtdışı	1
1447.	yurt	1
1448.	yükseklik	1
1449.	yüz (surat)	1
1450.	zeki	1
1451.	zemin	1
1452.	zengin	1
1453.	zevk	1
1454.	zeytin	1
1455.	zihin	1
1456.	zorlaştır-	1
1457.	resim (fotoğraf)	1

Çalışmada elde edilen bütün kelimeler bu çalışma gibi sözlü Türkçe'nin temel söz varlığını belirlemeye yönelik yapılan Ufuk AŞIK'ın “*Yabancılar İçin Temel Türkçe Sözlük Varlığının Oluşturulması*” çalışması ile karşılaştırılmıştır. Çalışmanın Aşık'ın çalışması ile karşılaştırılmasının sebebi sözlü Türkçenin kelime varlığı alanında yapılmış tek çalışma olmasıdır. Ufuk Aşık çalışmasında ses verilerini topladığı ortamları belirli bir kritere göre seçmemiştir. Dedikodu ortamından yoga merkezine kadar çeşitli ortamlarda ses kayıtları almıştır. Bu çalışmayı farklı kılan ses verilerinin toplandığı bağlamların AOÖÇ'den hareketle belirlenmiş olmasıdır. Çalışmada elde edilen bütün veriler Aşık'ın verileri ile karşılaştırılmıştır. Aşık'ın sözlük maddesi şeklinde sunduğu kelime listesinin ilk 100, ilk 500, ilk 1000 kelimesi aşağıda verilmiştir.

Tablo 87: Ufuk Aşık'ın Çalışmasında Elde Ettiği İlk Yüz Kelime

1. bir	2. ya	3. ben
4. demek	5. da	6. olmak
7. şey	8. var	9. ne
10. yapmak	11. gelmek	12. bu
13. sen	14. de	15. gitmek
16. yani	17. mi	18. yok
19. mı	20. çok	21. ama
22. bakmak	23. almak	24. biz
25. değil	26. bilmek	27. vermek
28. işte	29. tamam	30. iki
31. böyle	32. daha	33. ki
34. şimdi	35. öyle	36. olma
37. sonra	38. iyi	39. zaman
40. etmek	41. ee	42. evet
43. adam	44. kadar	45. ha
46. söylemek	47. çıkmak	48. onu
49. hoca	50. tane	51. falan
52. beş	53. yer	54. mu
55. siz	56. abi	57. gibi
58. gün	59. üç	60. istemek
61. hı	62. güzel	63. nasıl
64. için	65. yüz	66. onlar
67. burada	68. hayır	69. görmek
70. kız	71. arkadaş	72. şu
73. on	74. orada	75. kendi
76. bana	77. iş	78. hiç
79. diye	80. çocuk	81. yemek
82. vallahi	83. ev	84. her
85. hani	86. bunu	87. çalışmak
88. girmek	89. onun	90. dört
91. para	92. niye	93. haydi
94. atmak	95. kalkmak	96. ve
97. koymak	98. aa	99. oğul
100. ondan		

Bu çalışmada elde edilen ilk yüz kelime aşağıda verilmiştir

Tablo 88 : İlk Yüz Kelime

Sıra	Kelime	Sıklık
1.	mI (soru edatı)	313
2.	ol-	259
3.	bir	217
4.	bu	167
5.	gel-	160
6.	ben (zamir)	154
7.	var	150
8.	al-	139
9.	ne	127
10.	çok	121
11.	dA (edat)	120
12.	yok	117
13.	bak-	108
14.	bura	102
15.	yap-	95
16.	abi (ağabey)	89
17.	buyur- (buyurun)	89
18.	tamam	89
19.	ver-	87
20.	de-	78
21.	ya	76
22.	sen	75
23.	git-	68
24.	haydi	65
25.	et-	64
26.	şu	64
27.	evet	60
28.	geç-	60
29.	iyi	60
30.	hoca	57
31.	değil	53
32.	siz	53
33.	biz	52
34.	o (kişi zamiri)	52
35.	daha	51
36.	ora	50
37.	sev-	50
38.	yer	50
39.	efendim	48

40.	güzel	47
41.	iste-	46
42.	iki	45
43.	o (işaret)	45
44.	ama (edat)	44
45.	bekle-	44
46.	kadar (edat)	44
47.	şey	44
48.	in-	59
49.	dur-	41
50.	lira	40
51.	kal-	39
52.	ki (edat)	38
53.	tabii	35
54.	abla	33
55.	şura	33
56.	ha (ünlem)	32
57.	nere	32
58.	şimdi	32
59.	anne	31
60.	söyle-	31
61.	bilet	29
62.	otur-	29
63.	sonra	29
64.	lütfen	28
65.	oğul	28
66.	kişi	27
67.	yaz-	26
68.	ev	25
69.	peki	25
70.	teşekkür	25
71.	çık-	24
72.	gün	24
73.	hemen	24
74.	nasıl	24
75.	sağ	24
76.	zaman	24
77.	başka	23
78.	genç	23
79.	kaç	23
80.	kilo	23
81.	dakika	22
82.	oyna-	22

83.	bin-	21
84.	kapı	21
85.	şöyle	21
86.	öyle	20
87.	tane	20
88.	biraz	19
89.	müsait	19
90.	sor-	19
91.	teyze	19

92.	an (süre)	18
93.	ders	18
94.	hayır (edat)	18
95.	için (edat)	18
96.	kardeş	18
97.	kullan-	18
98.	oku-	18
99.	telefon	18
100.	üç	18

Aşık'ın tespit ettiği ilk yüz kelimeye bakıldığında sözlük maddesi olarak verildiği söylenen kelimelerin bazılarının sözlük maddesine indirgenmeden listelendiği görülmektedir. Örneğin “mI” soru edatı ilk yüz kelime içerisinde üç farklı şekilde “mı, mi, mu” olarak gösterilmiştir. Aynı şekilde ben/bana kelimesi, bu/bunu kelimesi , de/da edatı, onu/onun/ondan kelimesi ayrı ayrı sayılmış ve sözlük maddesi olarak gösterilmiştir. Bu şekilde sözlük maddesi olarak gösterilen yapıların aslında sözlük maddesi olmadığı ve kelime sayımının tekrar düzenlenmesi gerektiği söylenebilir. Kelimelerin tekrar düzenlenmesi ile listede ilk yüz kelimedede değişiklik olacaktır.

Çalışmanın ilk yüz kelimesinde ortak olan 54 kelime tespit edilmiştir. Ortak kelimeler şunlardır:

1. ev	13. gel-	26. biz
2. oğul	14. bu	27. değil
3. o	15. bura	28. ver-
4. ve	16. sen	29. tamam
5. dA (edat)	17. de-	30. iki
6. ben	18. git-	31. daha
7. ya	19. yani	32. ki
8. ol-	20. mI (soru edatı)	33. şimdi
9. şey	21. yok	34. ora
10. var	22. çok	35. şu
11. ne	23. ama	36. hayır
12. yap-	24. bak-	37. bura
	25. al-	38. için

39. nasıl	45. söyle-	51. iyi
40. üç	46. ha (ünlem)	52. sonra
41. gün	47. kadar (edat)	53. ol-
42. abi	48. evet	54. öyle
43. yer	49. et-	
44. çık-	50. zaman	

Aşık'ın çalışmasında kelimelerin sözlük maddesi olarak verildiği söylendiği hâlde ilk beş yüz ve bin kelime içerisinde aynı kelimenin farklı çekim ekleriyle kullanılmış hâli oldukça fazladır. Bu kelimeler sözlük maddesi hâline getirilirse listedeki bütün sıralama değişecektir. “mI” soru edatının ilk bin kelime içerisinde 7 farklı kullanımı ayrı birer başlık olarak verilmiştir. Aşık'ın çalışmasındaki kelimelerin tam olarak sözlük maddesi hâline indirgindikten sonra karşılaştırmaların daha sağlıklı ve doğru sonuçlar doğuracağı düşünüldüğü için bu çalışmada elde edilen kelimeler Aşık'ın yalnızca ilk yüz kelimesi ile karşılaştırılmıştır. Bu alanda çalışan araştırmacılara kaynaklık etmesi açısından Aşık'ın ilk beş yüz ve ilk bin kelimesi aşağıda verilmiştir.

Resim 6 : Ufuk Aşık'ın “Yabancılar İçin Temel Türkçe Sözlük Varlığının Oluşturulması” Adlı Çalışması İlk Bin Kelime Listesi

bir	8169	çıkmaq	1011	hadi	579
ya	6366	onu	963	atmaq	573
ben	6112	hoca	946	kalkmaq	561
demek	5863	tane	961	ve	560
da	2759	falan	954	koymaq	552
olmaq	4918	beş	941	aa	547
şey	4914	zaten	934	oğul	541
var	4194	yer	929	ondan	534
o	4062	mu	918	kim	529
ne	3876	siz	909	mesela	523
yapmaq	3571	abi	900	saat	515
gelmek	3182	gibi	890	anne	511
bu	3040	gün	880	tabii	509
sen	3038	üç	853	insan	504
de	2734	istemek	835	bunlar	493
gitmek	2685	hı	828	kaç	492
yani	2651	güzel	827	sana	484
mi	2594	nasıl	824	anlamak	478
yok	2475	için	820	geçmek	472
mı	2460	yüz	801	biraz	469
çok	2355	onlar	782	ay	466
ama	2297	burada	776	yazmaq	465
bakmaq	2138	hayır	763	en	460
almak	2102	görmek	760	durmaq	449
biz	2067	kız	756	altı	447
değil	1930	arkadaş	755	sene	447
bilmek	1695	şu	755	bura	440
vermek	1688	on	753	biri	430
işte	1651	orada	749	konuşmaq	430
tamam	1613	kendi	744	yirmi	427
iki	1601	bana	725	musun	414
böyle	1568	iş	718	ders	410
daha	1499	hiç	708	okul	408
ki	1436	diye	699	lazım	406
şimdi	1422	çocuk	689	aynı	405
öyle	1390	yemek	688	başka	401
olma	1380	vallahi	666	bulmaq	400
sonra	1312	ev	660	milyon	400
iyi	1291	her	659	açmaq	398
zaman	1276	hani	647	artık	396
etmek	1154	bunu	625	doğru	389
ee	1144	çalışmaq	614	çekmek	385
evet	1126	girmek	606	çünkü	383
adam	1121	onun	606	an	378
kadar	1120	dört	605	okumak	371
ha	1061	para	600	son	370
söylemek	1026	niye	594	anlatmaq	369

getirmek	367	nerede	255	bitirmek	194
yedi	366	tek	255	gerçekten	194
lan	357	oradan	254	yapma	192
sormak	355	yıl	253	eğitim	190
el	354	sadece	252	tutmak	189
hafta	352	sınıf	252	çıkarmak	188
be	346	zor	251	yüzden	187
düşünmek	345	alt	246	açık	186
kişi	345	hep	244	ayak	186
akşam	343	yaş	242	ön	186
can	343	öğrenci	240	yatmak	185
ara	339	yarın	240	kardeş	183
başlamak	339	ile	239	geri	181
he	336	normal	238	hem	181
önce	333	büyük	237	önemli	180
şöyle	326	geçen	237	su	180
herkes	324	iç	237	çay	179
taraf	321	telefon	234	kere	178
bırakmak	316	ana	232	bütün	176
sekiz	310	arka	229	mü	176
filan	305	hemen	229	nereye	176
sevmek	302	bitmek	228	yol	175
asıl	298	bin	225	soru	173
oturmak	298	konu	225	ikinci	172
aramak	297	buçuk	224	göstermek	171
az	297	belki	223	bilgisayar	169
bile	297	boş	223	hayat	169
kullanmak	297	içinde	218	bey	168
oynamak	296	buradan	217	göz	168
araba	294	hangi	217	dönmek	165
kalmak	293	şekil	217	üniversite	165
yine	285	bugün	216	film	164
gerekmek	283	abla	212	üzeri	163
dakika	281	kırk	212	olay	162
içmek	281	tam	207	ağabey	161
öğretmen	280	bence	204	bayağı	161
elli	278	göre	204	gece	159
otuz	277	neden	204	şura	159
baş	276	karşı	203	kesmek	158
dokuz	275	ses	203	yaşamak	158
kitap	275	kimse	201	yan	156
yeni	274	izlemek	200	aman	154
ilk	272	sabah	200	ilgili	153
kötü	271	beklemek	199	dün	152
len	271	bunun	199	akıl	151
hepsi	270	hiçbir	199	durum	151
herhalde	267	sınav	197	nereden	151
oraya	265	götürmek	196	aşağı	150
oyun	262	sorun	196	tanımak	150
fazla	255	kafa	195	ya da	150

amca	148	yapılmak	118	ölmek	99
ıı	147	dayı	117	ulan	99
fark	146	muhabbet	117	vurmak	99
satmak	145	diğer	116	eğer	98
arada	144	hak	116	tekrar	98
çıkartmak	144	kaldırmak	116	yüksek	98
göndermek	144	tiyatro	116	gölmek	97
etme	143	hoş	115	kolay	97
yoksa	143	dil	114	sol	97
ad	141	orta	114	takım	97
gene	140	peki	114	değişmek	96
bölüm	139	rahat	114	sıra	96
vay	139	takmak	114	yavaş	96
görüşmek	137	hâlâ	113	değiştirmek	95
neyse	137	isim	113	devam	95
yanlış	137	milyar	113	dinlemek	95
gerek	136	dünya	111	sağ	95
öğrenmek	136	efendim	111	yukarı	95
şunu	136	genel	111	doksan	94
hım	135	kazanmak	111	konuşma	94
oo	135	ora	111	taa	94
uyumak	135	aşk	110	yazı	94
duymak	134	kapatmak	109	neyi	93
düşmek	134	köy	109	geç	92
haber	134	basamak	108	hava	92
hatta	134	beraber	108	internet	92
hıhı	133	dış	108	kaçmak	92
belli	132	sağ ol	108	yaptırmak	92
birisi	132	sonuç	108	birader	90
ayıp	131	sanmak	107	bazen	89
harbi	130	seksen	107	ciddi	89
yetmek	129	buna	106	içeri	89
direkt	128	asker	105	kadın	89
hâl	128	maç	105	laf	89
lise	128	taş	105	oda	89
küçük	127	bundan	104	yürüme	89
yalnız	126	evlenmek	104	eski	88
erkek	125	grup	104	matematik	88
üst	125	sefer	104	ağız	87
okuma	124	çalmak	102	çağırma	87
çalışma	123	lira	102	defa	87
sürekli	123	şurada	102	inanmak	87
yetmiş	123	yanında	102	kayıt	87
dışarı	121	bazı	101	altmış	86
yakın	121	burası	101	bilgi	86
am	119	kapı	100	genç	86
gelen	119	orası	100	manyak	86
varmak	119	ayrı	99	müdür	86
anlam	118	düşünme	99	sıfır	86
farklı	118	hangisi	99	susmak	86

uğraşmak	86	korkmak	74	koca	63
dönem	85	kurmak	74	sayfa	63
kesin	85	örnek	74	top	63
teşekkür	85	alma	73	veya	63
uzun	85	dikkat	73	cumartesi	62
yanmak	85	hasta	73	sürmek	62
acaba	84	ışık	73	üçüncü	62
gezme	84	mezun	73	bizimki	61
merkez	84	yağmur	73	cuma	61
mesaj	84	kat	72	herif	61
numara	84	puan	72	inşallah	61
sanki	84	hareket	71	izin	61
koşmak	83	salak	70	televizyon	61
masa	83	üstüne	70	artı	60
otobüs	83	beyaz	69	eksik	60
giymek	82	gelme	69	gazete	60
hatırlamak	82	nokta	69	geçmiş	60
pek	82	sıcak	69	gerçek	60
alan	81	sürü	69	hala	60
bulunmak	81	unutmak	69	hanım	60
tarih	81	birlikte	68	hastane	60
teyze	81	hazırlamak	68	katılmak	60
binmek	80	karı	68	onda	60
deniz	80	kart	68	şerefsiz	60
devlet	80	meslek	68	şiiir	60
makine	80	öğle	68	yardım	60
problem	80	şunlar	68	dövmek	59
pardon	79	alışmak	67	maaş	59
resim	79	dede	67	merak	59
yakmak	79	ekmek	67	millet	59
beri	78	oturma	67	renk	59
kilo	78	öbür	67	selam	59
sigara	78	yalan	67	silmek	59
bahsetmek	77	erken	66	toplamak	59
galiba	77	geçirmek	66	amaç	58
pazar	77	görünmek	66	bok	58
söz	77	özellikle	66	kabul	58
süre	77	sahip	66	kaçta	58
inmek	76	sikmek	66	kalma	58
sahne	76	beğenmek	65	mantık	58
cevap	75	fotoğraf	65	ah	57
kâğıt	75	ortam	65	bayram	57
müzik	75	saç	65	çözmek	57
öğretmenlik	75	sokmak	65	güç	57
özel	75	alaka	64	öpmek	57
program	75	halk	64	ayarlamak	56
sistem	75	kesinlikle	64	bozulmak	56
yarım	75	tatlı	64	durma	56
açılmak	74	yaz	64	fiyat	56
bayan	74	birbiri	63	mutlaka	56

İlk beş yüz kelime “bayan” sözcüğüne kadar olan kelimelerdir.

sağlık	56	hakikaten	48	la	44
acayip	55	havuz	48	of	44
benzemek	55	indirmek	48	özellik	44
kelime	55	kahve	48	savaş	44
ödev	55	oha	48	sigorta	44
yazar	55	ödemek	48	tavuk	44
bari	54	pahalı	48	yağmak	44
eleman	54	ufak	48	yaramak	44
hızlı	54	verilmek	48	yollamak	44
kamera	54	yabancı	48	aylık	43
karar	54	yapılmak	48	eğlenmek	43
proje	54	aha	47	espri	43
soğuk	54	ayakkabı	47	içerisi	43
test	54	bardak	47	karişmak	43
yüzde	54	boya	47	nere	43
banka	53	deli	47	olmaz	43
eskiden	53	dershane	47	üstünde	43
kalem	53	görev	47	yatırmak	43
kızmak	53	hazır	47	anlaşılmak	42
müşteri	53	kısa	47	azıcık	42
tatil	53	lütfen	47	bağlı	42
ucuz	53	şarkı	47	bizden	42
aleyküm selam	52	şeker	47	boy	42
öteki	52	tercih	47	bozmak	42
sayı	52	ülke	47	görüntü	42
alo	51	düz	46	hikâye	42
belediye	51	kurs	46	hissetmek	42
düğün	51	oh	46	işlemek	42
toplum	51	ortak	46	kaydetmek	42
buyur	50	türlü	46	kırmak	42
öldürmek	50	atamak	45	yaşlı	42
perşembe	50	bağırnak	45	zannetmek	42
seçmek	50	çarpmak	45	aşık	41
seyretmek	50	denemek	45	birden	41
sıkılmak	50	doldurmak	45	cep	41
süper	50	halletmek	45	çorba	41
yardımcı	50	hesap	45	eylül	41
yarı	50	kapalı	45	gözükmek	41
yetişmek	50	kaymak	45	kan	41
dökmek	49	kurtarmak	45	kimi	41
hayvan	49	mağaza	45	komik	41
kahvaltı	49	motor	45	takılmak	41
kenar	49	öğretmek	45	ulaşmak	41
mal	49	sevgili	45	ürün	41
merhaba	49	şans	45	alınmak	40
acı	48	ağlamak	44	baba	40
açı	48	ayrılmak	44	birileri	40
ağaç	48	bay (bye)	44	borç	40
diş	48	dükân	44	bölge	40
gerçi	48	kariştirmek	44	doktor	40

enerji	40	köpek	37	iğrenç	34
gayet	40	kültür	37	marka	34
ilişki	40	memur	37	otel	34
kaynak	40	mümkün	37	oyuncu	34
kulak	40	şehir	37	parça	34
mecbur	40	şuna	37	plan	34
oğlan	40	taşımak	37	tez	34
önceden	40	terbiyesiz	37	uyanmak	34
sarı	40	toplantı	37	yurt	34
sosyal	40	yenge	37	araştırma	33
ters	40	yiyecek	37	bozuk	33
yazık	40	boşuna	36	bunda	33
aile	39	doğum	36	çarşı	33
bakma	39	elektrik	36	çevre	33
basit	39	ilerlemek	36	çıkma	33
çakmak	39	imza	36	çizgi	33
çiçek	39	kapanmak	36	dolap	33
duygu	39	rapor	36	kaçırmak	33
düzgün	39	ritm	36	katmak	33
enişte	39	sırf	36	keşke	33
ihtiyaç	39	sinir	36	kokmak	33
köşe	39	yarışma	36	kola	33
prova	39	yenmek	36	kopmak	33
saniye	39	yıkamak	36	oyunculuk	33
saymak	39	zarar	36	salı	33
sevinmek	39	anlatma	35	sinema	33
uygun	39	bebek	35	süt	33
bağlamak	38	çarşamba	35	şaşırmak	33
birkaç	38	dosya	35	vergi	33
buluşmak	38	eş	35	yahu	33
çanta	38	fark etmek	35	yapı	33
çekilmek	38	fikir	35	yoğun	33
dolayı	38	göbek	35	anlama	32
eh	38	göt	35	askerlik	32
halı	38	hayırlı	35	batmak	32
ilçe	38	madem	35	çektirmek	32
kullanılmak	38	örnek	35	çıkış	32
neresi	38	siktirmek	35	çift	32
okey	38	sözcük	35	domates	32
saçma	38	ağır	34	düşünce	32
toprak	38	akıllı	34	hata	32
vakit	38	atlamak	34	kırmızı	32
aferin	37	büyüme	34	kısım	32
bahçe	37	cam	34	mavi	32
başkan	37	çabuk	34	meil (mail)	32
boyunca	37	çalıştırmak	34	not	32
din	37	değer	34	sallamak	32
dönme	37	değişik	34	sıkmak	32
ileride	37	gençlik	34	şart	32
kasa	37	gıcık	34	şık	32

şışt	32	kış	30	ilkokul	28
şükür	32	kira	30	kara	28
temiz	32	kişilik	30	kesilmek	28
temizlik	32	lisans	30	korumak	28
tip	32	mahalle	30	köfte	28
toplam	32	messinjir(messenger)	30	model	28
uçak	32	neye	30	rehberlik	28
yıllık	32	oran	30	resmi	28
yorulmak	32	oynama	30	sunum	28
yorum	32	pantolon	30	şişman	28
araştırmak	31	saf	30	tabak	28
at	31	sağlam	30	yazma	28
birazcık	31	salon	30	adres	27
ceza	31	sebep	30	ancak	27
dans	31	söyleme	30	baskı	27
duvar	31	suç	30	biçim	27
edinmek	31	şah	30	bol	27
eşit	31	tanışmak	30	denk	27
geliştirmek	31	usta	30	doğmak	27
görme	31	yakalamak	30	ekim	27
günlük	31	yeme	30	form	27
il	31	yön	30	güneş	27
ilaç	31	anlaşmak	29	isteme	27
ilgilenmek	31	ateş	29	kalabalık	27
imge	31	beden	29	kırılmak	27
ise	31	bilim	29	kural	27
kaça	31	bina	29	radyo	27
metre	31	çevirmek	29	rahatsız	27
mühendis	31	dalga	29	sakat	27
ocak	31	dolu	29	servis	27
polis	31	ekran	29	seyirci	27
siyah	31	gari	29	simit	27
uzatmak	31	gündüz	29	uzak	27
üzülmek	31	iyice	29	yemin	27
acımak	30	kaybetmek	29	adım	26
asla	30	perde	29	ağrı	26
bel	30	pezevenk	29	ayırarak	26
beyin	30	reklam	29	birlik	26
burun	30	sağlamak	29	cümle	26
dergi	30	aynen	28	dayanmak	26
emekli	30	çizmek	28	dinleme	26
fakat	30	çoğu	28	dolaşmak	26
fotokopi	30	dağıtmak	28	emek	26
günaydın	30	daire	28	eşek	26
hayal	30	derece	28	evlenme	26
hepimiz	30	dikmek	28	gaz	26
hizmet	30	dost	28	güvenmek	26
ip	30	dördüncü	28	ihtimal	26
kalan	30	emin	28	ileri	26
kasım	30	herhangi	28	kestirmek	26

kısır	26	çeyrek	24	yara	23
kontrol	26	devirmek	24	yıkmak	23
kütüphane	26	doğal	24	yuva	23
mayıs	26	dökülmek	24	zengin	23
olmayacak	26	gül	24	zorla	23
parti	26	hediye	24	acele	22
sanat	26	ince	24	atma	22
sıkıntı	26	makyaj	24	ayran	22
şarj	26	mart	24	ayrıca	22
temel	26	memnun	24	bacak	22
uygulama	26	oy	24	bira	22
uyku	26	öğretim	24	canavar	22
vazgeçmek	26	peynir	24	çöp	22
vücut	26	soba	24	demir	22
yaşam	26	sokak	24	doğu	22
yeşil	26	şurası	24	dolar	22
zayıf	26	tamamen	24	edilmek	22
açılış	25	tat	24	eksi	22
altın	25	toz	24	eşya	22
anneanne	25	uç	24	et	22
bayılmak	25	yağ	24	fiş	22
bıçak	25	yarabbi	24	geçe	22
dağ	25	yavru	24	gelin	22
davranmak	25	yazılmak	24	gereksiz	22
dip	25	yönetim	24	güven	22
duyma	25	zeytin	24	idi	22
fayda	25	açma	23	kavga	22
giriş	25	affetmek	23	kimlik	22
hay	25	ağa	23	koku	22
hazırlanmak	25	başkası	23	komedi	22
ilginç	25	bela	23	kontör	22
kilometre	25	billahi	23	kurulmak	22
mesele	25	çikolata	23	kusur	22
osurmak	25	çuval	23	odun	22
önceki	25	dağılmak	23	ödeme	22
öykü	25	eylem	23	staj	22
saha	25	gelecek	23	şifre	22
sandalye	25	geniş	23	yemiş	22
sert	25	göl	23	yerleşmek	22
toplanmak	25	gösteri	23	yetiştirmek	22
üzere	25	hayret	23	yoğurt	22
yatak	25	kalite	23	yukarıda	22
yav	25	kar	23	yumurta	22
zeki	25	klasik	23	yüzünden	22
bant	24	kulüp	23	zorlanmak	22
bilet	24	memleket	23	ait	21
boyut	24	selamünaleyküm	23	altıncı	21
buz	24	tür	23	artmak	21
camii	24	yakışmak	23	bedava	21
cennet	24	yapışmak	23	birer	21

boğaz	21	hastalık	20	işçi	19
buyurmak	21	haydi	20	kademe	19
çorap	21	hedef	20	kafe	19
demin	21	inek	20	klima	19
doymak	21	inşaat	20	kullanma	19
düşürmek	21	işaret	20	kuş	19
ettirmek	21	kahretmek	20	kuyruk	19
girme	21	kamyon	20	madde	19
güvenlik	21	kemik	20	milli	19
harcamak	21	kol	20	nefes	19
helal	21	koltuk	20	net	19
idare	21	kral	20	otomatik	19
ilgilendirmek	21	kredi	20	öz	19
istek	21	kuaför	20	özür	19
kaçıncı	21	malzeme	20	pil	19
kalorifer	21	meditasyon	20	spor	19
konser	21	mont	20	şikayet	19
kurtulmak	21	mutfak	20	şişe	19
mutlu	21	rüya	20	şunun	19
mükemmel	21	sakın	20	ulen	19
namaz	21	satılmak	20	uygulamak	19
okutmak	21	savunmak	20	uzman	19
öğrenme	21	seviye	20	vize	19
paket	21	sinirlenmek	20	yaklaşmak	19
patates	21	şarap	20	yapıştırmak	19
paylaşmak	21	tahta	20	yayın	19
resmen	21	tık	20	zevk	19
sakin	21	trafik	20	zevkli	19
sinek	21	tüm	20	alışveriş	18
sohbet	21	yaşanmak	20	anahtar	18
temizlemek	21	yüklemek	20	aşama	18
tutturmak	21	ağırılık	19	bakış	18
üşümek	21	ağırıklı	19	bilme	18
yazdırmak	21	akmak	19	biyoloji	18
yenilmek	21	anca	19	börek	18
abartmak	20	avukat	19	çingene	18
ameliyat	20	beleş	19	dilemek	18
atanmak	20	bilinç	19	diz	18
bağlantı	20	birey	19	doktora	18
balık	20	boşluk	19	dokunmak	18
belirlemek	20	boyun	19	edebiyat	18
boşaltmak	20	cidden	19	elma	18
bulaşık	20	dert	19	etkilemek	18
cep telefonu	20	dizi	19	etkinlik	18
ek	20	dolmak	19	felsefe	18
eklemek	20	düşme	19	gizli	18
etek	20	eyvallah	19	halbuki	18
fakülte	20	hazırlık	19	ifade	18
garip	20	incelemek	19	kanal	18
gönül	20	iptal	19	karakter	18

IV. BÖLÜM

6.1. Sonuç ve Öneriler

Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılacak temel kelimelerin günlük yaşayan dille ilişkili ve ihtiyaçlar dönük olması gerekmektedir. Türk dilinin yaşayan kelimelerinin tespit edilmesi günümüz için kaçınılmaz bir durum olmuştur. Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasi, askeri, ekonomik durumlar YTÖ'nün önemini daha da arttırmaktadır.

AOÖÇ'deki bağlamlardan hareketle yaptığımız bu çalışma ile temel ihtiyaçları öncelikli alan bağlamlardan sözlü Türkçenin temel söz varlığına ulaşılma istenmiştir. Seçilen bağlamların öncelikle bir yabancı için temel sayılabilecek ihtiyaçlara dönük olmasına dikkat edilmiştir.

YTÖ için hazırlanacak olan kitaplarda verilecek olan temel söz varlığının belirlenmesi için sıklık çalışmaları ve yaşayan kelimelerin varlığını tespit etmek oldukça önemlidir.

Temel seviyede Türkçe öğrenen bireyleri için hazırlanan kitaplarda verilen bağlamlarda çalışmamızdan elde edilen verilerin kullanılabilmesini umuyoruz. Bu çalışmada 11 bin 169 kelimedenden oluşan ses verileri incelenmiş ve kelimeler bağlamlara ayrılarak listelenmiştir. Çalışmada her bağlam ayrı değerlendirilmiş ve bağlama özgü kelimeler listesi ayrıca hazırlanmıştır. Böylelikle bu alanda hazırlanacak kitap ve materyallere veri sağlanması düşünülmüştür.

Bağlamlardan elde edilen kelimelerin sayıları aşağıda verilmiş ve türlerine göre kelimelerin sayıları tablo şeklinde hazırlanmıştır, tabloya birleşik yapılar ve kalıp ifadelerin sayıları da eklenmiştir:

- Giyim alışverişi bağlamında 380 kelime,
- Pazar alışverişi bağlamında 241,
- Şarküteri alışverişi bağlamında 47 kelime,
- Büfeler bağlamında 40 kelime,
- Restoranlar-lokantalar bağlamında 144 kelime,
- Kafeler bağlamında 165 kelime,
- Dolmuşlar bağlamında 255 kelime,

- Tren garları bağlamında 153 kelime,
- Belediye otobüsleri-metrolar-tramvay hatları bağlamında 198 kelime,
- Okul bağlamında 394 kelime,
- Hastaneler bağlamında 310 kelime,
- Eczaneler bağlamında 79 kelime,
- Parklar bağlamında 49 kelime,
- Meydanlar-sokaklar bağlamında 153,
- Resmi daireler bağlamında 138 kelime,
- Emlakçılar bağlamında 98 kelime,
- Spor salonları bağlamında 147 kelime,
- Doğum günü bağlamında 90 kelime tespit edilmiştir, bu kelimelerin türleri şu şekildedir:

Tablo 89: Bağlamlarda Tespit Edilen Kelimelerin Türleri

Bağlamlar	Fiil	İsim	Edat	Kalıp İfadeler ve Birleşik Yapılar
Giyim Alışverişi	72	299	9	30
Pazar Alışverişi	44	194	3	22
Şarküteri Alışverişi	23	23	1	5
Büfeler	5	33	2	2
Restoranlar-Lokantalar	22	111	7	10
Kafeler	38	122	5	12
Dolmuşlar	57	193	5	15
Tren Garları	37	111	5	13
Taksiler	17	40	3	6
Belediye Otobüsleri Metrolar-Tramvay Hatları	39	156	4	11
Okullar	90	295	9	39
Hastaneler	69	233	8	15
Eczaneler	19	58	2	14
Çocuk Parkı	14	34	1	3
Meydanlar-Sokaklar	37	111	5	16
Resmi Daireler	36	98	4	13
Emlakçılar	21	74	3	8
Spor Salonları	23	99	5	9
Aile Ortamı- Doğum Günü	25	61	4	13

Bağlam dışı konuşmalarda 1114 kelime tespit edilmiştir. Ayrıca bütün bağlamlardan ve bağlam dışı konuşmalardan elde edilen veriler birlikte analiz edilmiş ve bu listede de 1458 kelime yer almıştır.

Bu çalışmanın özgün tarafı her bağlam için kelime analizi yapması ve bağlamlara özgü kelimeleri tespit etmeye çalışmasıdır. Örneğin YTÖ içinde yer alacak bir hastane konulu metinde bu çalışmadaki hastane bağlamında tespit edilen kelimeler verilebilir. Çalışma temel ihtiyacalar dönük olduğu için temel sevide (A1 seviyesinde)

hazırlanacak bütün kitaplara kaynaklık edebilir. A1 seviyesinde hazırlanacak kitaplarda yer alması planlanan metinler için çalışmada tespit edilen kelimeler kullanılabilir.

Çalışmadaki bağlamlar öncelikle temel ihtiyaçlara dönük olduğu için en sık kullanılan kelimeler arasında al-, ver- , ol-, et-, buyur-, git-, gel- gibi ihtiyaçlar karşılanırken sıkça kullanılan fiiller yer almıştır. Ayrıca ihtiyaçlar karşılanırken sık sık sorular sorulmuştur ve bu yüzden kelime listesinin başında en sık kullanılan yapı “mI” soru edatı olmuştur, soru edatı kelime olmamakla birlikte en sık kullanılan yapı olduğu için kelime listelerinin hepsinde yer almış ve bu yüzden listelerden çıkarılmamıştır.

Günlük hayatta insanların, hitap ederken bir akrabalık adı olan abi (ağabey) kelimesini çok sık kullandıkları tespit edilmiştir. Birleşik yapılarda kalıp ifade olan “kolay gelsin ve “sağ ol” yapılarının sıklıkla yer aldığı görülmüştür.

Her bağlama için bağlama özgü kelimelerin listeleri hazırlanmıştır. Bağlamlar daha da genişletilerek ileri seviyeler için de kelime tespiti yapılabilir.

Farklı bağlamlardan elde edilen konuşmalarda kullanılan dilin yapaylıktan uzak doğal dil olması için ortamdaki kişilerin kayıtlardan habersiz olmasına dikkat edilmiştir. Doğal konuşmalar sırasında kişiler arasında geçen argo ve küfürli sözcükleri çalışmada göz ardı edilmemiş çalışmada bunlara da yer verilmiştir.

Çalışmada elde edilen veriler daha önce yapılmış olan Ufuk Aşık’ın çalışmasıyla karşılaştırılmıştır. Çalışmalar arasında ilk üz kelimedede 54 ortak kelime tespit edilmiştir. Ancak Aşık’ın çalışmasında aynı kelimenin farklı çekim eki almış hâllerinin ayrı birer kelime olarak sayıldığı görülmüştür.

Yazılı Türkçe’nin Sözcük Sıklığı daha önce Gökhan Ölker ve İlyas Göz tarafından yapılmıştır. Bu çalışma sözlü Türkçenin temel söz varlığına yönelik olarak yapıldığı için yazılı Türkçeye yönelik yapılmış olan çalışmalarla karşılaştırmaya girilmemiştir. Ancak yapmış olduğumuz sözlü Türkçe’nin sıklık çalışmasından sonra; bu çalışmalarla karşılaştırılması önemli bir veri sağlayacaktır.. Böylelikle yazılı Türkçe ile sözlü Türkçede kullanılan kelimelerin ne oranda farklı ya da benzer olduğunu tespit etmek mümkün olacaktır. Yazı dilinin konuşma diline ne kadar yansıdığı da görülebilecektir.

Bu çalışma temel seviye için yapılmıştır ,orta seviye (B seviyesi) ve ileri seviyede (C seviyesi) öğretilecek kelimeler için de çalışmalar yapılabilir. Çalışmada elde edilen kelimeler üzerine sözlük çalışmaları (tematik sözlükler, eş anlamlı kelimeler sözlüğü vb.) yapılabilir. Temel seviyede en çok kullanılan kelimelerden yola çıkılarak temel seviyede okutulacak metinler oluşturulabilir.

Bu çalışmada elde edilen verilerin başka çalışmalara da kaynaklık etmesi düşünülmektedir. Bu alanda yapılmış olan bütün çalışmaların belirli kriterler çerçevesinde birleştirilip daha kapsamlı ve işlevsel bir sözlük oluşturulması mümkündür. Çalışmanın alanda bir eksikliği dolduracağı ve ilgili araştırmalara kaynaklık edeceği umulmaktadır.

KAYNAKÇA

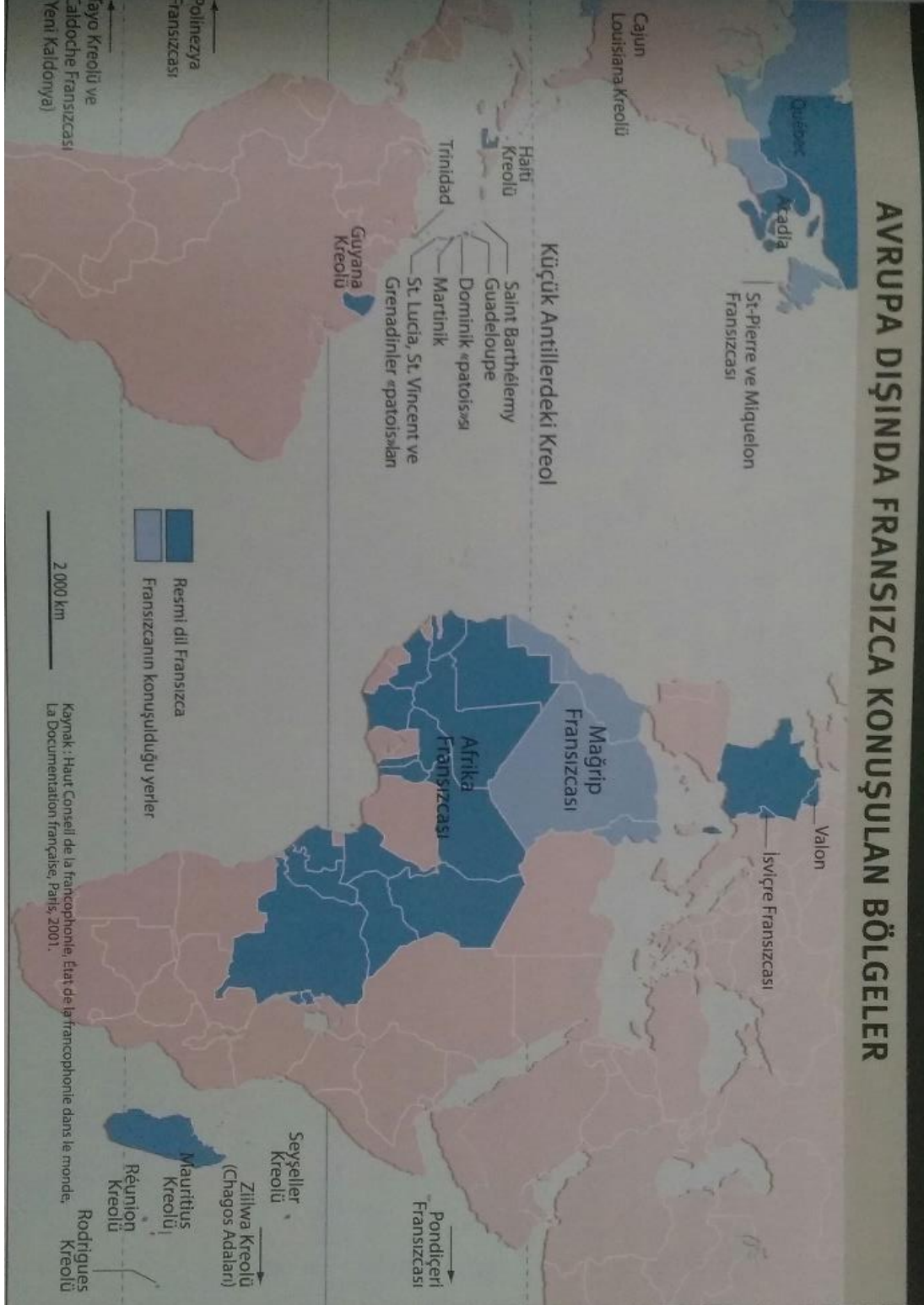
- Aksan, Doğan (1998). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*. Ankara: TDK Yayınları.
- Aksoy, Ömer A. (1936). *Bir Dili Öğrenmek İçin En Lüzumlu Kelimeler ve Bu Kelimelerin Belirtme Usulü*. Gaziantep: C.H.P. Basımevi.
- Ali Şir Nevayî, (1941). *Muhakemet-ül-Lûgateyn*. (Çev. İ. R. Işıtman). Ankara: TDK Yayınları.
- Avrupa Konseyi Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi: Öğrenim, Öğretim ve Değerlendirme, telc, 2012, Almanya.
- Banguoğlu, Tahsin (1974). *Türkçe'nin Grameri*. İstanbul: İ.Ü Edebiyat Fakültesi Basımevi.
- Başkan, Özcan (2006), *Linguistik Metodu*, İstanbul: Multilingual Yayınları
- Bayraktar, Nesrin(2009). *Yabancılara Türkçe Öğretiminin Tarihsel Gelişimi*. http://turkoloji.cu.edu.tr/DILBILIM/bayraktar_01.php 04.08. 2015 tarihinde alındı.
- Breton, Roland. (2007). *Dünya Dilleri Atlası*,(Çev. O. Türkay). İstanbul: NTV Yayınları.
- Demirel, Özcan (2012). *Yabancı Dil Öğretimi*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Eker, Süer (2005). *Çağdaş Türk Dili*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Erdem, İlhan (2009). Yabancılara Türkçe Öğretimiyle İlgili Bir Kaynakça Denemesi, *Turkish Studies S:4(3)* s. 888-938.
- Ergin, Muharrem (2008). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basım Yayım Tanıtım.
- Göçer, Alis, Moğul ,Selçuk (2011). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi ile İlgili Çalışmalara Genel Bir Bakış. *Turkish Studies, S: 6(3)*, s.797-810.
- Göz, İlyas (2003). *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü*, Ankara, TDK Yayınları

- Grosser, Cornelia, <http://www.turkcede.org/yeni-ogrenenlere-turkce-ogretimi/> 167 avrupabirliginde-dil-ogreniminin-ve-ogretiminin-gelistirilmesi.html, 13.09.2015 tarihinde alındı.
- Günay, Veli D. (2004). *Dil ve İletişim*. İstanbul: Multilingual.
- Hengirmen, Mehmet (1993). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi. *A. Ü. TÖMER Dil Dergisi*, 5-9.
- Hengirmen, Mehmet (1997). *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri ve Tömer Yöntemi*. Ankara: Engin Yayınları.
- Kahriman, Ramazan, Dağtaş, Abdullah, Çapaoğlu, Erhan ve Ateşal Zeynep (2013) Yabancılara Türkçe öğretimi kaynakçası. *Türük Dergisi*, 80-32.
- İmer, Kamile, Kocaman, Ahmet ve Özsoy, Sumru(2013). *Dilbilim Sözlüğü*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları.
- Kaptan, Saim (1995) *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*, Tekışık Web Ofset Tesisleri, Ankara.
- Kaşgarlı Mahmud (1939). *Divanü Lüğati't-Türk Tercümesi. C.1*, Ankara: TDK.
- Kocaman, Ahmet (1983). Yabancı dil öğretiminde yeni yönelimler. *Türk Dili Dil Öğretim Özel Sayısı, Temmuz-Ağustos*,379-380.
- Koç, Nurettin (1988). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi. (ED. ?), Türk Dilinin Öğretimi Toplantısı bildiriler kitabı içinde (ss.241-249). Ankara: AÜ Eğitim Fakültesi Yayınları-160
- Martinet, Andre (1960). XX. Yüzyılda Dilbilim ve Göstergebilim Kuramları. (Çev. M. Rifat, S. Rifat). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları. (Eserin orijinali 1998'de yayımlandı.)
- MEB, "Temel Eğitim Okulları Türkçe Eğitim Programı", *Tebliğler Dergisi*, S: 2098, 1981, s. 327-330.
- Say, Bilge (2006) Türkçe için bir derlem geliştirme çalışması. *Bilgisayar Destekli Dil Bilimi Çalıştayı Bildirileri*. (14 Mayıs 2005). Ankara: TDK yayınları

- Sülükçü, Yusuf (2011). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde (Temel Seviye A1) Bilgisayar Destekli Materyal Geliştirme ve Bunun Öğrenci Başarısına Etkisi*. Yayınlanmış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Sülükçü, Yusuf (2014). Yabancılara Türkçe öğretimi için temel kelimelerin belirlenmesinde bağlam önerisi, *Uluslararası Türkiye-Hollanda İlişkileri Sempozyumu 24-25 Haziran*. Ankara: Halk Kültürü Araştırmaları Yayını, 297-301.
- Sülükçü, Yusuf (2017). Türkçe öğretim materyali olarak 19. yüzyılda Ermeni harfli Türkçe ile yazılmış “Turkish Proverbs...” kitaplarının karşılaştırmalı incelemesi. *International Journal of Language Academy*, 336-347.
- Şahin, Hatice (2006). Terimlerin genel dile yansımalarına dair bazı gözlemler. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 20, 123-129
- Türkçe Sözlük, (2011). haz.: Şükrü Haluk Akalın, vd. 11. Baskı, Türk Dil Kurumu, Ankara.
- Uygur, Nermi (2006). *Kültür Kuramı*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Vardar, Berke . Dil Öğretimi Üzerine. http://turkoloji.cu.edu.tr/DILBILIM/vardar_1pdf. 13.04.2014 tarihinde alındı.
- (<http://www.cnnturk.com/turkiye/turkiyedeki-suriyeli-ogrenci-sayisi-aciklandi> 12.07.2017 tarihinde alındı)
- (<http://www.hurriyet.com.tr/yabanci-ogrenci-sayisi-yuzde-182-artti-40118709> 12.07.2017 tarihinde alındı)
- Milliyet Gazetesi, <http://www.milliyet.com.tr/devletuniversitelerinde-okuyan-yabanci-uyruklu-ogrenci-universite-1684925>, 18.03.2015 tarihinde alındı.
- http://www.ayu.edu.tr/yayin_detay/190/tehlikedeki-turk-dilleri, 08.11.2017 tarihinde alındı.

EKLER

EK-1

EK- 2

EK-3

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı:	Leyla SEYHAN	İmza:	
Doğum Yeri:	Mardin/ Dargeçit		
Doğum Tarihi:	01.01.1988		
Medeni Durumu:	Evli		

Derece	Okulun Adı	Program	Yer	Yıl
İlköğretim	Mehmet Nuri Küçükköylü İlköğretim Okulu	-	Konya	2005
Lise	Selçuklu Cumhuriyet Lisesi	Sözel	Konya	2009
Lisans	Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi	Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi/ Türkçe Eğitimi	Konya	2013
Yüksek Lisans				
Becerileri:	Şiir yazmak, ney üflemek, ebru yapmak..			
İlgi Alanları:	Gezmek, satranç oynamak, boyama yapmak, etnik müzik dinlemek, müzik aletleri...			
İş Deneyimi:	İsmil Cumhuriyet Ortaokulunda 5 yıllık Türkçe öğretmenliği			
Aldığı Ödüller:	-			
Hakkımda bilgi almak için önerebileceğim şahıslar:	Yrd. Doç. Dr. Yusuf SÜLÜKÇÜ			
Tel:	05469745070			
Adres	Fetih Mahallesi Ahmet Hamdi Göğüş Caddesi Kültürpark City 13/5 Karatay/Konya			